

BUTLLETÍ OFICIAL

C O R T S V A L E N C I A N E S

IX Legislatura

Número 128

València, 18 de novembre de 2016

SUMARI

I. TEXTOS APROVATS

A. LLEIS I ALTRES NORMES

Llei, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana 16303

B. RESOLUCIONS I MOCIONS

1. Resolucions

Resolució 870/IX, sobre el suport al sector pesquer de la tonyina roja, aprovada per la Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca en la reunió del 7 de novembre de 2016 16325

Resolució 871/IX, sobre l'exigència a la Unió Europea de mesures per a evitar atacs als productes espanyols, aprovada per la Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca en la reunió del 7 de novembre de 2016 16326

Resolució 872/IX, sobre la defensa del sector cítricol valencià, aprovada pel Ple de les Corts en la sessió de 9 de novembre de 2016 16327

Resolució 873/IX, sobre l'adopció i la promoció d'un acord social, polític i institucional contra la violència de gènere, aprovada pel Ple de les Corts en la sessió de 9 de novembre de 2016 16329

SUMARIO

I. TEXTOS APROBADOS

A. LEYES Y OTRAS NORMAS

Ley, de la Generalitat, de la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción de la Comunitat Valenciana 16303

B. RESOLUCIONES Y MOCIONES

1. Resoluciones

Resolución 870/IX, sobre el apoyo al sector pesquero del atún rojo, aprobada por la Comisión de Agricultura, Ganadería y Pesca en la reunión del 7 de noviembre de 2016 16325

Resolución 871/IX, sobre la exigencia a la Unión Europea de medidas para evitar ataques a los productos españoles, aprobada por la Comisión de Agricultura, Ganadería y Pesca en la reunión del 7 de noviembre de 2016 16326

Resolución 872/IX, sobre la defensa del sector cítricol valenciano, aprobada por el Pleno de Les Corts en la sesión de 9 de noviembre de 2016 16327

Resolución 873/IX, sobre la adopción y la promoción de un acuerdo social, político e institucional contra la violencia de género, aprobada por el Pleno de Les Corts en la sesión de 9 de noviembre de 2016 16329

Resolució 874/IX, sobre la modificació de la política de restricció a l'ocupació pública estable i de qualitat, aprovada pel Ple de les Corts en la sessió de 9 de novembre de 2016 16331

Resolució 875/IX, sobre les connexions del transport de viatgers amb l'aeroport d'Alacant-Elx, aprovada pel Ple de les Corts en la sessió de 9 de novembre de 2016 16332

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

A. PROJECTES DE LLEI

Projecte de llei, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana (RE número 38.043) 16334

Projecte de llei, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana (RE número 38.043). Tramesa a la comissió i obertura del termini perquè les persones interessades puguin presentar davant la Mesa de la Comissió Especial de Participació Ciutadana propostes de compareixença i esmenes en compliment de la Resolució de caràcter general 2/IX 16369

Projecte de llei, de la Generalitat, per la funció social de l'habitatge de la Comunitat Valenciana (RE número 28.920). Esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Popular (RE [número 39.133]) 16370

B. PROPOSICIONS DE LLEI

Proposició de llei de modificació de la Llei 4/1998, del patrimoni cultural valencià. Ordenació d'esmenes 16371

E. PROPOSTES DE RESOLUCIÓ

4. Proposicions no de llei i altres proposicions

Proposició no de llei sobre les desigualtats entre dones i homes en el món de l'esport, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.640) 16376

Proposició no de llei sobre la realització d'un canvi legislatiu en l'Estatut bàsic de l'ocupació pública per a incorporar la jubilació anticipada sobre les persones amb diversitat funcional, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.748) 16378

Proposició no de llei sobre la reversió de l'AP-7 perquè passe a ser de gestió pública i gratuïta, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.882, amb correcció d'errades RE número 38.607) 16379

Resolución 874/IX, sobre la modificación de la política de restricción al empleo público estable y de calidad, aprobada por el Pleno de Les Corts en la sesión de 9 de noviembre de 2016 16331

Resolución 875/IX, sobre las conexiones del transporte de viajeros con el aeropuerto de Alicante-Elche, aprobada por el Pleno de Les Corts en la sesión de 9 de noviembre de 2016 16332

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓN

A. PROYECTOS DE LEY

Proyecto de ley, de la Generalitat, integral del reconocimiento del derecho a la identidad y expresión de género en la Comunitat Valenciana (RE número 38.043) 16334

Proyecto de ley, de la Generalitat, integral del reconocimiento del derecho a la identidad y expresión de género en la Comunitat Valenciana (RE número 38.043). Envío a la comisión y apertura del plazo para que las personas interesadas puedan presentar ante la Mesa de la Comisión Especial de Participación Ciudadana propuestas de comparecencia y enmiendas en cumplimiento de la Resolución de carácter general 2/IX 16369

Proyecto de ley, de la Generalitat, por la función social de la vivienda de la Comunitat Valenciana (RE número 28.920). Enmienda a la totalidad presentada por el Grupo Parlamentario Popular (RE número 39.133) 16370

B. PROPOSICIONES DE LEY

Proposición de ley de modificación de la Ley 4/1998, del patrimonio cultural valenciano. Ordenación de enmiendas 16371

E. PROPUESTAS DE RESOLUCIÓN

4. Proposiciones no de ley y otras proposiciones

Proposición no de ley sobre las desigualdades entre mujeres y hombres en el mundo del deporte, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.640) 16376

Proposición no de ley sobre la realización de un cambio legislativo en el Estatuto básico del empleo público para incorporar la jubilación anticipada sobre las personas con diversidad funcional, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.748) 16378

Proposición no de ley sobre la reversión de la AP-7 para que pase a ser de gestión pública y gratuita, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.882, con corrección de errores RE número 38.607) 16379

Proposició no de llei sobre la modificació de la línia 1 de Metrovalència, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 37.889) 16381

Proposició no de llei sobre la millora de la il·luminació de l'autovia V-31, presentada pel Grup Parlamentari Socialista (RE número 37.931) 16382

Proposició no de llei sobre la bassa d'extinció d'incendis del Mortit, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 37.890) 16383

Proposició no de llei sobre el parc de bombers forestals d'Alcoi, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 37.891) 16385

Proposició no de llei sobre la realització d'avaluacions de riscos psicosocials periòdiques a tots els col·lectius de l'administració pública, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 38.007) 16385

Proposició no de llei sobre la neteja del llit del riu Segura, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 38.010) 16388

Proposició no de llei sobre el reconeixement i la condemna del genocidi del poble armeni, presentada pel Grup Parlamentari Compromís i pel grup Parlamentari Podemos-Podem (RE número 2.954, BOC número 23). No presa en consideració 16388

Proposició no de llei sobre la cobertura immediata de tots els llocs de treball d'atenció directa a la ciutadania de l'administració del Consell que estiguen vacants, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.104). Retirada 16389

H. PREGUNTES TRAMITADES PER LA MESA DE LES CORTS

1. Preguntes a respondre oralment en el Ple

a) Preguntes que s'anuncien

Preguntes números 637 a 639 16390

2. Preguntes a respondre oralment en la comissió corresponent

a) Preguntes que s'anuncien

Preguntes números 255 a 266 16391

3. Preguntes a respondre per escrit

b) Respostes a preguntes formulades

Respostes a les preguntes amb sol·licitud de resposta escrita números 2.058, 3.123 a 3.159, 3.199 a 3.216, 3.230 a 3.233, 3.236 a 3.260, 3.266 a 3.285, 3.291 a 3.295, 3.301 a 3.356, 3.361 a 3.400,

Proposición no de ley sobre la modificación de la línea 1 de Metrovalencia, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 37.889) 16381

Proposición no de ley sobre la mejora de la iluminación de la autovía V-31, presentada por el Grupo Parlamentario Socialista (RE número 37.931) 16382

Proposición no de ley sobre la bassa de extinción de incendios de El Mortit, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 37.890) 16383

Proposición no de ley sobre el parque de bomberos forestales de Alcoy, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 37.891) 16385

Proposición no de ley sobre la realización de evaluaciones de riesgos psicosociales periódicas a todos los colectivos de la administración pública, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 38.007) 16385

Proposición no de ley sobre la limpieza del cauce del río Segura, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 38.010) 16388

Proposición no de ley sobre el reconocimiento y la condena del genocidio del pueblo armenio, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís y por el grupo Parlamentario Podemos-Podem (RE número 2.954, BOC número 23). No toma en consideración 16388

Proposición no de ley sobre la cobertura inmediata de todos los puestos de trabajo de atención directa a la ciudadanía de la administración del Consell que estén vacantes, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.104). Retirada 16389

H. PREGUNTAS TRAMITADAS POR LA MESA DE LES CORTS

1. Preguntas a responder oralmente en el Pleno

a) Preguntas que se anuncian

Preguntas números 637 a 639 16390

2. Preguntas a responder oralmente en la comisión correspondiente

a) Preguntas que se anuncian

Preguntas números 255 a 266 16391

3. Preguntas a responder por escrito

b) Respuestas a preguntas formuladas

Respuestas a las preguntas con solicitud de respuesta escrita números 2.058, 3.123 a 3.159, 3.199 a 3.216, 3.230 a 3.233, 3.236 a 3.260, 3.266 a 3.285, 3.291 a 3.295, 3.301 a 3.356, 3.361 a 3.400,

3.403 a 3.653, 3.655 a 3.675, 3.677, 3.680, 3.681,
3.699 a 3.716, 3.865 a 3.884, 3.886 a 4.039 i 4.075 a
4.213. Correcció d'errades 16395

e) Sol·licitud de pròrroga de respostes

Sol·licitud de pròrroga del termini de resposta a
les preguntes números 13.349, 13.351, 13.391 a
13.396, 13.413, 13.425, 13.532 i 13.533 16408

g) Retirada de preguntes

Pregunta número 13.837 amb sol·licitud de
resposta escrita formulada per la diputada Belén
Bachero Traver. Retirada 16408

J. CONTROL DE LES DISPOSICIONS DEL CONSELL AMB FORÇA DE LLEI

2. Validació o derogació dels decrets llei

Acord de la Mesa de les Corts sobre l'admissió a tràmit
del Decret llei 7/2016, de 4 de novembre de 2016, del
Consell, sobre l'acció concertada per a la prestació de
serveis a les persones en l'àmbit sanitari 16409

III. INFORMACIÓ

B. Activitat parlamentària

Acord de la Comissió d'investigació per a esbrinar
els motius de contaminació dels aqüífers que
abasteixen d'aigua potable els municipis del
nostre territori, com és el cas de la comarca de la
Ribera, el temps i les conseqüències per al consum
humà d'aigua contaminada, en especial l'afectació
a embarassades i xiquets. Calendari de les
compareixences davant la comissió 16409

3.403 a 3.653, 3.655 a 3.675, 3.677, 3.680, 3.681,
3.699 a 3.716, 3.865 a 3.884, 3.886 a 4.039 y 4.075
a 4.213. Corrección de errores 16395

e) Solicitud de prórroga de respuestas

Solicitud de prórroga del plazo de respuesta a
las preguntas números 13.349, 13.351, 13.391 a
13.396, 13.413, 13.425, 13.532 y 13.533 16408

g) Retirada de preguntas

Pregunta número 13.837 con solicitud de respuesta
escrita formulada por la diputada Belén Bachero
Traver. Retirada 16408

J. CONTROL DE LAS DISPOSICIONES DEL CONSELL CON FUERZA DE LEY

2. Convalidación o derogación de los decretos leyes

Acuerdo de la Mesa de Les Corts sobre la admisión a
trámite del Decreto ley 7/2016, de 4 de noviembre
de 2016, del Consell, sobre la acción concertada
para la prestación de servicios a las personas en el
ámbito sanitario 16409

III. INFORMACIÓN

B. Actividad parlamentaria

Acuerdo de la Comisión de investigación para
averiguar los motivos de contaminación de
los acuíferos que abastecen de agua potable
los municipios de nuestro territorio, como es
el caso de la comarca de la Ribera, el tiempo y
las consecuencias para el consumo humano de
agua contaminada, en especial la afectación
a embarazadas y niños. Calendario de las
compareencias ante la comisión 16409

I. TEXTOS APROVATS

A. LLEIS I ALTRES NORMES

Llei, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

De conformitat amb l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena la publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts* de la Llei, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

Palau de les Corts
València, 10 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

PLE DE LES CORTS

El Ple de les Corts, en la sessió realitzada el dia 10 de novembre de 2016, ha debatut el Dictamen de la Comissió d'Economia, Pressupostos i Hisenda sobre la Proposició de llei de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, i les esmenes presentades pels grups parlamentaris.

Finalment, el Ple de les Corts, en virtut d'allò establert en l'article 21.1 de l'Estatut d'autonomia i d'acord amb l'article 121 del Reglament de les Corts, ha aprovat la llei de la Generalitat següent:

LLEI, DE LA GENERALITAT, DE L'AGÈNCIA DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA EL FRAUD I LA CORRUPCIÓ DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Preàmbul

I. Moltes de les causes de la corrupció es troben en la falta de desenvolupament del sistema democràtic, per no haver creat mecanismes reals de participació ciutadana en el control eficaç de les seues institucions, com també en l'absència de rendició de comptes dels responsables polítics davant de la ciutadania i dels seus òrgans de representació.

II. La corrupció deteriora l'Estat de dret i impedeix el seu funcionament normal. Els principis que l'inspiren són amenaçats per la corrupció. La corrupció s'empara en l'opacitat i el secret per a perpetuar-se, desvirtua l'essència de la democràcia i perverteix el sistema democràtic en servir-se de les regles de joc de la democràcia per a disposar de les

I. TEXTOS APROBADOS

A. LEYES Y OTRAS NORMAS

Ley, de la Generalitat, de la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción de la Comunitat Valenciana

PRESIDENCIA DE LES CORTS

De conformidad con el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena la publicación en el *Butlletí Oficial de les Corts* de la Ley, de la Generalitat, de la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción de la Comunitat Valenciana.

Palau de les Corts
Valencia, 10 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

PLENO DE LES CORTS

El Pleno de Les Corts, en sesión celebrada el día 10 de noviembre de 2016, ha debatido el Dictamen de la Comisión de Economía, Presupuestos y Hacienda sobre la Proposición de ley de la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción de la Comunitat Valenciana, así como las enmiendas presentadas por los grupos parlamentarios.

Finalmente, el Pleno de Les Corts, en virtud de lo establecido en el artículo 21.1 del Estatuto de autonomía y de acuerdo con el artículo 121 del Reglamento de Les Corts, ha aprobado la siguiente ley de la Generalitat:

LEY, DE LA GENERALITAT, DE LA AGENCIA DE PREVENCIÓN Y LUCHA CONTRA EL FRAUDE Y LA CORRUPCIÓN DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Preámbulo

I. Muchas de las causas de la corrupción se encuentran en la falta de desarrollo del sistema democrático, por no haber creado mecanismos reales de participación ciudadana en el control eficaz de sus instituciones, así como en la ausencia de rendición de cuentas de los responsables políticos ante la ciudadanía y de sus órganos de representación.

II. La corrupción deteriora el Estado de derecho e impide su funcionamiento normal. Los principios que lo inspiran son amenazados por la corrupción. La corrupción se ampara en la opacidad y el secreto para perpetuarse, desvirtúa la esencia de la democracia y pervierte el sistema democrático al servirse de las reglas de juego de la democracia para

institucions públiques i de tot el que és públic en benefici particular o personal.

III. La creació de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció es realitza a l'empara de l'article 49.1.1.a de l'Estatut d'autonomia, que atorga competència exclusiva a la Generalitat Valenciana en l'organització de les seues institucions d'autogovern. Amb la seua creació la Generalitat compleix la Resolució 58/4 de l'Assemblea General de Nacions Unides, de 31 d'octubre de 2003, per la qual s'aprova la Convenció de les Nacions Unides contra la corrupció, en l'article 6 de la qual estableix la necessitat de crear òrgans encarregats de prevenir la corrupció en els diferents Estats part.

Així mateix, constitueixen referents per a aquesta proposta l'article 36 de la Resolució 58/4, que fa esment, específicament, de la creació d'agències especialitzades i la incorporació d'altres acords d'importància en matèria anticorrupció en el marc de la Unió Europea i del Consell d'Europa, com el conveni civil del Consell d'Europa sobre la corrupció, de 4 de novembre de 1999; l'article 325 del Tractat de funcionament de la Unió Europea, que imposa a la Comissió i als Estats membres l'obligació de combatre el frau i qualssevol activitats il·legals que perjudiquen els interessos financers de la Unió Europea. Igualment, la Resolució 24/97 del Consell d'Europa sobre els vint principis rectors de la lluita contra la corrupció; la recomanació número R (2000) 10, sobre els codis de conducta dels funcionaris públics, i número R (2003) 4, sobre les normes comunes contra la corrupció en el finançament de partits polítics i les campanyes electorals.

Cal esmentar igualment com a antecedents els òrgans similars de lluita antifrau i contra la corrupció institucional (independents i no vinculats amb el poder judicial o policia) creats en l'àmbit europeu, nacional o autonòmic, la qual cosa serveix a l'efecte de subratllar la importància de l'organisme i justificar la seua necessitat i oportunitat. En aquest sentit, cal esmentar l'oficina antifrau europea (OLAF), creada per decisió de la Comissió de 28 d'abril de 1999; l'Autorità Nazionale Anticorruzione a Itàlia (ANAC), creada per la Llei italiana 190/2012, i l'agència antifrau de Catalunya (OAC), creada per la Llei catalana 14/2008, de 5 de novembre. A nivell municipal, destaquen la recentment creada Oficina Antifrau de l'Ajuntament de Madrid i l'Oficina per a la Transparència i les Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona.

IV. L'agència es crea com a instrument de prevenció, investigació i combat del frau i la corrupció, i també per a protegir les persones denunciants. La seua finalitat primordial és enfortir l'actuació de les institucions públiques valencianes per a evitar que s'hi produeca un deteriorament moral i un empobriment econòmic que redunde en perjudici de la ciutadania valenciana.

V. Aquesta llei s'estructura en cinc capítols, una disposició addicional única, tres transitòries, una disposició derogatòria i una disposició final.

El capítol I, «Disposicions generals», en regula la creació, la naturalesa jurídica, l'objecte, el règim jurídic, l'àmbit i les funcions.

disponer de las instituciones públicas y de cuanto es público en beneficio particular o personal.

III. La creación de la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción se realiza al amparo del artículo 49.1.1.ª del Estatuto de autonomía, que otorga competencia exclusiva a la Generalitat Valenciana en la organización de sus instituciones de autogobierno. Con su creación la Generalitat cumple la Resolución 58/4 de la Asamblea General de Naciones Unidas, de 31 de octubre de 2003, por la que se aprueba la Convención de las Naciones Unidas contra la corrupción, en el artículo 6 de la que establece la necesidad de crear órganos encargados de prevenir la corrupción en los distintos Estados partes.

Asimismo, constituyen referentes para esta propuesta el artículo 36 de la Resolución 58/4, que hace mención, específicamente, de la creación de agencias especializadas y la incorporación de otros acuerdos de importancia en materia anticorrupción en el marco de la Unión Europea y del Consejo de Europa, como el convenio civil del Consejo de Europa sobre la corrupción, de 4 de noviembre de 1999; el artículo 325 del Tratado de funcionamiento de la Unión Europea, que impone a la Comisión y a los Estados miembros la obligación de combatir el fraude y cualesquiera actividades ilegales que perjudiquen los intereses financieros de la Unión Europea. Igualmente, la Resolución 24/97 del Consejo de Europa sobre los veinte principios rectores de la lucha contra la corrupción; la recomendación número R (2000) 10, sobre los códigos de conducta de los funcionarios públicos, y número R (2003) 4, sobre las normas comunes contra la corrupción en la financiación de partidos políticos y las campañas electorales.

Hay que mencionar igualmente como antecedentes los órganos similares de lucha antifraude y contra la corrupción institucional (independientes y no vinculados con el poder judicial o policía) creados en el ámbito europeo, nacional o autonómico, lo cual sirve al efecto de subrayar la importancia del organismo y justificar su necesidad y oportunidad. En este sentido, hay que mencionar la oficina antifraude europea (OLAF), creada por decisión de la Comisión de 28 de abril de 1999; la Autorità Nazionale Anticorruzione en Italia (ANAC), creada por la Ley italiana 190/2012, y la agencia antifraude de Cataluña (OAC), creada por la Ley catalana 14/2008, de 5 de noviembre. A nivel municipal, destacan la recientemente creada Oficina Antifraude del Ayuntamiento de Madrid y la Oficina para la Transparencia y las Buenas Prácticas del Ayuntamiento de Barcelona.

IV. La agencia se crea como instrumento de prevención, investigación y combate del fraude y la corrupción, y también para proteger a las personas denunciantes. Su finalidad primordial es fortalecer la actuación de las instituciones públicas valencianas para evitar que se produzca un deterioro moral y un empobrecimiento económico que redunde en perjuicio de la ciudadanía valenciana.

V. Esta ley se estructura en cinco capítulos, una disposición adicional única, tres transitorias, una disposición derogatoria y una disposición final.

El capítulo I, «Disposiciones generales», regula la creación, naturaleza jurídica, el objeto, el régimen jurídico, el ámbito y las funciones.

El capítol II, «Del procediment», regula l'inici del procediment i investigació, la tramitació, les garanties procedimentals i l'estatut de la persona denunciant.

El capítol III, «Règim sancionador», estableix la classificació d'infraccions i sancions i la competència sancionadora.

El capítol IV, «Resultats», al·ludeix als informes, les memòries que cal realitzar, el contingut i la rendició de comptes a la ciutadania.

El capítol V, «Mitjans personals i materials i de finançament», amb els quals poder escometre degudament la funció que li pertoca.

Finalment, aquesta llei inclou un conjunt de disposicions: addicional, transitòries, derogatòria i final, que afecten altres normes del nostre ordenament jurídic i que faciliten la posada en marxa del compliment dels objectius de l'agència.

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1

Objecte i naturalesa jurídica

1. L'objecte d'aquesta llei és la creació de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, que queda adscrita a les Corts. Es configura com a entitat de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per al compliment dels seus fins.

Aquesta llei regula el règim jurídic, el funcionament i el procediment sancionador de l'agència. Així mateix, estableix els criteris de proveïment de la direcció i del personal de l'agència.

2. L'agència actua amb independència de les administracions públiques en l'exercici de les seues funcions i es relaciona amb el Consell, els governs locals i la resta d'institucions valencianes conforme estableix aquesta llei.

3. L'agència es crea per a prevenir i eradicar el frau i la corrupció de les institucions públiques valencianes i per al impuls de la integritat i l'ètica pública. A més del foment d'una cultura de bones pràctiques i de rebuig del frau i la corrupció en el disseny, execució i avaluació de polítiques públiques, com també en la gestió de recursos públics.

Article 2

Règim jurídic

L'agència es regirà pel que disposa aquesta llei. Respecte a tot allò que no estiga previst en aquesta llei i en la seua normativa de desenvolupament, serà aplicable la normativa vigent en matèria de procediment administratiu comú.

El capítulo II, «Del procedimiento», regula el inicio del procedimiento e investigación, la tramitación, las garantías procedimentales y el estatuto de la persona denunciante.

El capítulo III, «Régimen sancionador», establece la clasificación de infracciones y sanciones y la competencia sancionadora.

El capítulo IV, «Resultados», alude a los informes, memorias a realizar, contenido y rendición de cuentas a la ciudadanía.

El capítulo V, «Medios personales y materiales y de financiación», con los que poder acometer debidamente la función que le corresponde.

Finalmente, esta ley incluye un conjunto de disposiciones: adicional, transitorias, derogatoria y final, que afectan a otras normas de nuestro ordenamiento jurídico y que facilitan la puesta en marcha del cumplimiento de los objetivos de la agencia.

CAPÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 1

Objeto y naturaleza jurídica

1. El objeto de esta ley es la creación de la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción de la Comunitat Valenciana, que queda adscrita a Les Corts. Se configura como entidad de derecho público, con personalidad jurídica propia y plena capacidad de obrar para el cumplimiento de sus fines.

Esta ley regula el régimen jurídico, funcionamiento y procedimiento sancionador de la agencia. Asimismo, establece los criterios de provisión de la dirección y del personal de la agencia.

2. La agencia actúa con independencia de las administraciones públicas en el ejercicio de sus funciones y se relaciona con el Consell, los gobiernos locales y el resto de instituciones valencianas conforme establece esta ley.

3. La agencia se crea para prevenir y erradicar el fraude y la corrupción de las instituciones públicas valencianas y para el impulso de la integridad y la ética públicas. Además del fomento de una cultura de buenas prácticas y de rechazo del fraude y la corrupción en el diseño, ejecución y evaluación de políticas públicas, así como en la gestión de recursos públicos.

Artículo 2

Régimen jurídico

La agencia se regirá por lo que dispone esta ley. Con respecto a todo lo que no esté previsto en esta ley y en su normativa de desarrollo, será de aplicación la normativa vigente en materia de procedimiento administrativo común.

Per a la imposició de les sancions establertes en el capítol III, se seguiran les disposicions previstes en aquesta llei i també en la del procediment administratiu comú de les administracions públiques, o, en el cas d'infraccions imputables al personal al servei d'entitats, el règim disciplinari funcional, estatutari o laboral que en cada cas resulte aplicable.

Article 3

Àmbit d'actuació de l'agència

L'àmbit d'actuació de l'agència és el següent:

- a) L'administració de la Generalitat.
- b) El sector públic instrumental de la Generalitat, en els termes definits en l'article 2.3 de la Llei 1/2015, de la Generalitat, d'hisenda pública, del sector públic instrumental i de subvencions.
- c) Les Corts Valencianes, el Síndic de Greuges, la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Comitè Econòmic i Social, el Consell Jurídic Consultiu i qualsevol altra institució estatutària anàloga que es pugui crear en el futur, amb relació a la seua activitat administrativa i pressupostària.
- d) Les entitats integrants de l'administració local de la Comunitat Valenciana i les entitats del sector públic vinculades o dependents.
- e) Les universitats públiques valencianes i les entitats del sector públic vinculades o dependents.
- f) Les corporacions de dret públic, quant a les activitats subjectes a dret administratiu.
- g) Les associacions constituïdes per les administracions públiques, els organismes i les entitats públiques.
- h) Les activitats de persones físiques o jurídiques que siguen concessionàries de serveis o perceptores d'ajudes o subvencions públiques, a l'efecte de comprovar la destinació i l'ús de les ajudes o les subvencions.
- i) Les activitats de contractistes i subcontractistes que executen obres de les administracions públiques i de les entitats del sector públic instrumental de la Generalitat, o que tinguen atribuïda la gestió de serveis públics o l'execució d'obres públiques per qualsevol altre títol, amb relació a la gestió comptable, econòmica i financera del servei o l'obra, i amb les altres obligacions que es deriven del contracte o de la llei.
- j) Els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials.
- k) Qualsevol entitat, independentment de la tipologia o la forma jurídica, que estiga finançada majoritàriament per les administracions públiques o estiga subjecta al domini efectiu d'aquestes.

Para la imposición de las sanciones establecidas en el capítulo III, se seguirán las disposiciones previstas en esta ley así como en la del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas, o, en el caso de infracciones imputables al personal al servicio de entidades, el régimen disciplinario funcional, estatutario o laboral que en cada caso resulte aplicable.

Artículo 3

Ámbito de actuación de la agencia

El ámbito de actuación de la agencia es el siguiente:

- a) La administración de la Generalitat.
- b) El sector público instrumental de la Generalitat, en los términos definidos en el artículo 2.3 de la Ley 1/2015, de la Generalitat, de hacienda pública, del sector público instrumental y de subvenciones.
- c) Las Corts Valencianes, el Síndic de Greuges, la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, la Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Comitè Econòmic i Social, el Consell Jurídic Consultiu y cualquier otra institución estatutaria análoga que se pueda crear en el futuro, en relación a su actividad administrativa y presupuestaria.
- d) Las entidades integrantes de la administración local de la Comunitat Valenciana y las entidades del sector público vinculadas o dependientes.
- e) Las universidades públicas valencianas y las entidades del sector público vinculadas o dependientes.
- f) Las corporaciones de derecho público, en cuanto a las actividades sujetas a derecho administrativo.
- g) Las asociaciones constituidas por las administraciones públicas, los organismos y las entidades públicas.
- h) Las actividades de personas físicas o jurídicas que sean concesionarias de servicios o receptoras de ayudas o subvenciones públicas, a los efectos de comprobar el destino y el uso de las ayudas o las subvenciones.
- i) Las actividades de contratistas y subcontratistas que ejecuten obras de las administraciones públicas y de las entidades del sector público instrumental de la Generalitat, o que tengan atribuida la gestión de servicios públicos o la ejecución de obras públicas por cualquier otro título, en relación a la gestión contable, económica y financiera del servicio o la obra, y a las otras obligaciones que se deriven del contrato o de la ley.
- j) Los partidos políticos, las organizaciones sindicales y las organizaciones empresariales.
- k) Cualquier entidad, independientemente de su tipología o su forma jurídica, que esté financiada mayoritariamente por las administraciones públicas o esté sujeta al dominio efectivo de estas.

Article 4*Fins i funcions*

Són fins i funcions de l'agència:

a) La prevenció i la investigació de possibles casos d'ús o destinació irregular de fons públics i de conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret.

b) La prevenció i l'alerta amb relació a conductes del personal al servei de les entitats públiques que comporten l'ús o abús en benefici privat d'informacions que tinguen per raó de les seues funcions, o que tinguen o puguen tenir com a resultat l'ús o abús en benefici privat d'informacions que tinguen per raó les seues funcions, o que tinguen o puguen tenir com a resultat l'ús o la destinació irregular de fons públics o de qualsevol altre aprofitament contrari a l'ordenament jurídic.

c) Investigar els actes o les omissions que puguen ser constitutius d'infracció administrativa, disciplinària o penal i, en funció dels resultats de la investigació, instar la incoació del procediments que pertoque per a depurar les responsabilitats que puguen correspondre.

d) L'avaluació, en col·laboració amb els òrgans de control existents, de l'eficàcia dels instruments jurídics i les mesures existents en matèria de prevenció i lluita contra el frau i la corrupció, a fi de garantir els màxims nivells d'integritat, eficiència i transparència, especialment en matèria de contractació pública, procediments de presa de decisions, prestació de serveis públics i gestió dels recursos públics, i l'accés i la provisió en l'ocupació pública per a garantir el respecte als principis de publicitat, igualtat, mèrit i capacitat.

e) Fer estudis i anàlisis de riscos previs en activitats relacionades amb la contractació administrativa, la prestació de serveis públics, les ajudes o les subvencions públiques i els procediments de presa de decisions, en col·laboració amb els serveis d'auditoria o intervenció. En particular, estudiarà els informes a què es refereix l'article 218 del Reial decret legislatiu 2/2004, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, dels quals la intervenció enviarà una còpia anual a la agència i l'avaluació del seu trasllat a la fiscalia anticorrupció.

f) Fer funcions d'assessorament i formular propostes i recomanacions a les Corts, al Consell de la Generalitat i a les entitats incloses en l'àmbit d'actuació en matèria d'integritat, ètica pública i prevenció i lluita contra la corrupció.

g) Assistir, quan així se li sol·licite, a les comissions parlamentàries d'investigació mitjançant l'emissió de dictàmens no vinculants sobre assumptes respecte als quals hi haja indicis d'ús o destinació irregulars de fons públics o d'ús il·legítim de la condició pública d'un càrrec.

h) Col·laborar amb els òrgans i els organismes de control intern i extern de l'actuació administrativa en l'establiment de criteris previs, clars i estables de control de l'acció pública.

Artículo 4*Fines y funciones*

Son fines y funciones de la agencia:

a) La prevención y la investigación de posibles casos de uso o destino irregular de fondos públicos y de conductas opuestas a la integridad o contrarias a los principios de objetividad, eficacia y sumisión plena a la ley y al derecho.

b) La prevención y la alerta con relación a conductas del personal al servicio de las entidades públicas que comporten el uso o abuso en beneficio privado de informaciones que tengan por razón de sus funciones, o que tengan o puedan tener como resultado el uso o abuso en beneficio privado de informaciones que tengan por razón sus funciones o que tengan o puedan tener como resultado el uso o el destino irregular de fondos públicos o de cualquier otro aprovechamiento contrario al ordenamiento jurídico.

c) Investigar los actos o las omisiones que pudieran ser constitutivos de infracción administrativa, disciplinaria o penal y, en función de los resultados de la investigación, instar a la incoación de los procedimientos que corresponda para depurar las responsabilidades que pudieran corresponder.

d) La evaluación, en colaboración con los órganos de control existentes, de la eficacia de los instrumentos jurídicos y las medidas existentes en materia de prevención y lucha contra el fraude y la corrupción, con el fin de garantizar los máximos niveles de integridad, eficiencia y transparencia, especialmente en materia de contratación pública, procedimientos de toma de decisiones, prestación de servicios públicos y gestión de los recursos públicos, y el acceso y la provisión en el empleo público para garantizar el respeto a los principios de publicidad, igualdad, mérito y capacidad.

e) Hacer estudios y análisis de riesgos previos en actividades relacionadas con la contratación administrativa, la prestación de servicios públicos, las ayudas o las subvenciones públicas y los procedimientos de toma de decisiones, en colaboración con los servicios de auditoría o intervención. En particular, estudiará los informes a que se refiere el artículo 218 del Real decreto legislativo 2/2004, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley reguladora de haciendas locales, de los cuales la intervención enviará una copia anual a la agencia y la evaluación de su traslado a la fiscalía anticorrupción.

f) Hacer funciones de asesoramiento y formular propuestas y recomendaciones a Les Corts, al Consell de la Generalitat y a las entidades incluidas en el ámbito de actuación en materia de integridad, ética pública y prevención y lucha contra la corrupción.

g) Asistir, cuando así se le solicite, a las comisiones parlamentarias de investigación mediante la emisión de dictámenes no vinculantes sobre asuntos con respecto a los cuales haya indicios de uso o destino irregulares de fondos públicos o de uso ilegítimo de la condición pública de un cargo.

h) Colaborar con los órganos y los organismos de control interno y externo de la actuación administrativa en el establecimiento de criterios previos, claros y estables de control de la acción pública.

i) Col·laborar amb els òrgans competents en la formació del personal en matèria d'integritat i ètica pública mitjançant l'elaboració de guies formatives i d'assessorament especialitzat en matèria de lluita contra el frau i la corrupció.

j) Col·laborar amb els òrgans competents en matèria de conflictes d'interessos i incompatibilitats per a prevenir i corregir actuacions que puguin infringir el règim aplicable en cada cas.

k) Establir relacions de col·laboració i d'elaboració de propostes d'actuació amb organismes que hi tinguin funcions semblants en l'Estat, en les comunitats autònomes o en la Unió Europea.

l) La contribució que des de l'agència pugui fer-se en la creació d'una cultura social de rebuig de la corrupció, bé amb programes específics de sensibilització a la ciutadania o bé en coordinació amb les administracions públiques o altres organitzacions públiques o privades.

m) Aquelles altres actuacions el contingut i la finalitat de les quals puguin ser considerats accions preventives contra el frau i la corrupció.

n) Promoure espais de trobada i intercanvi amb la societat civil periòdicament on s'arregleran les seues aportacions.

o) Totes les atribucions restants que li assigne la llei.

Article 5

Delimitació de funcions i col·laboració

1. S'entén en tot cas que les funcions de l'agència ho són, sense perjudici de les que exerceixen, d'acord amb la normativa reguladora específica, la Sindicatura de Comptes, el Síndic de Greuges, el Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern, la Intervenció General de la Generalitat, la Inspecció General de Serveis, els òrgans competents en matèria d'incompatibilitats i conflictes d'interessos i els òrgans de control, supervisió i protectorat de les entitats incloses en l'àmbit d'actuació corresponent, i que actua en tot cas en col·laboració amb aquestes institucions i òrgans. L'agència aportarà tota la informació de què dispose i proporcionarà el suport necessari a la institució o l'òrgan que duga a terme la investigació o la fiscalització corresponent.

En compliment de les seues tasques l'agència podrà proporcionar la col·laboració, l'assistència i l'intercanvi d'informació amb altres institucions, òrgans o entitats públiques mitjançant plans i programes conjunts, convenis i protocols de col·laboració funcional, en el marc de la normativa aplicable.

2. L'agència no té competències en les funcions i matèries que corresponen a l'autoritat judicial, el ministeri fiscal i la policia judicial ni pot investigar els mateixos fets que han estat objecte de les seues investigacions. En el cas que l'autoritat judicial o el ministeri fiscal inicien un procediment per a determinar el relleu penal d'uns fets que constitueixen al mateix temps l'objecte d'actuacions d'investigació de

i) Colaborar con los órganos competentes en la formación del personal en materia de integridad y ética pública mediante la elaboración de guías formativas y de asesoramiento especializado en materia de lucha contra el fraude y la corrupción.

j) Colaborar con los órganos competentes en materia de conflictos de intereses e incompatibilidades para prevenir y corregir actuaciones que pudieran infringir el régimen aplicable en cada caso.

k) Establecer relaciones de colaboración y de elaboración de propuestas de actuación con organismos que tengan funciones semejantes en el Estado, en las comunidades autónomas o en la Unión Europea.

l) La contribución que desde la agencia pueda hacerse en la creación de una cultura social de rechazo de la corrupción, bien con programas específicos de sensibilización a la ciudadanía o bien en coordinación con las administraciones públicas u otras organizaciones públicas o privadas.

m) Aquellas otras actuaciones cuyo contenido y finalidad puedan ser considerados acciones preventivas contra el fraude y la corrupción.

n) Promover espacios de encuentro e intercambio con la sociedad civil periódicamente donde se recogerán sus aportaciones.

o) Todas las demás atribuciones que le asigne la ley.

Artículo 5

Delimitación de funciones y colaboración

1. Se entiende en todo caso que las funciones de la agencia lo son, sin perjuicio de las que ejercen, de acuerdo con la normativa reguladora específica, la Sindicatura de Comptes, el Síndic de Greuges, el Consejo de Transparencia, Acceso a la Información Pública y Buen Gobierno, la Intervención General de la Generalitat, la Inspección General de Servicios, los órganos competentes en materia de incompatibilidades y conflictos de intereses y los órganos de control, supervisión y protectorado de las entidades incluidas en el ámbito de actuación correspondiente, y que actúa en todo caso en colaboración con estas instituciones y órganos. La agencia aportará toda la información de que disponga y proporcionará el apoyo necesario a la institución u órgano que lleve a cabo la investigación o fiscalización correspondiente.

En cumplimiento de sus tareas la agencia podrá proporcionar la colaboración, la asistencia y el intercambio de información con otras instituciones, órganos o entidades públicas mediante planes y programas conjuntos, convenios y protocolos de colaboración funcional, en el marco de la normativa aplicable.

2. La agencia no tiene competencias en las funciones y materias que corresponden a la autoridad judicial, el ministerio fiscal y la policía judicial ni puede investigar los mismos hechos que han sido objeto de sus investigaciones. En caso de que la autoridad judicial o el ministerio fiscal inicien un procedimiento para determinar el relieve penal de unos hechos que constituyen al mismo tiempo el objeto

l'agència, aquesta haurà d'interrompre les seues actuacions i aportar immediatament tota la informació de la qual disposa, a més de proporcionar el suport necessari, i serà un òrgan de suport i col·laboració amb l'autoritat judicial i el ministeri fiscal quan siga requerida. L'agència sol·licitarà a la fiscalia informació periòdica respecte del tràmit en què es troben les actuacions iniciades a instància seua.

3. Quan les investigacions de l'agència afecten les Corts, les institucions de relleu estatutari, l'administració local, les universitats públiques valencianes i, en general, qualsevol que gaudezca d'autonomia reconeguda constitucionalment o estatutàriament, es duran a terme per tal de garantir el degut respecte a la seua autonomia.

4. L'agència es relaciona amb les Corts per mitjà de la comissió parlamentària que s'estableisca. A aquesta comissió li correspon el control d'actuació de l'agència i la comprovació dels requisits exigits al candidat o candidata a director o directora abans de l'elecció pel Ple de les Corts. L'agència, sempre que siga requerida, cooperarà amb les comissions parlamentàries d'investigació en l'elaboració de dictàmens sobre assumptes del seu àmbit d'actuació. Així mateix, el director o directora de l'agència acudirà a les comissions parlamentàries a què siga convocat per tal d'informar de l'estat de les seues actuacions i podrà sol·licitar, quan ho crega convenient, comparèixer-hi.

5. L'agència es relaciona amb el Consell de la Generalitat per mitjà de la persona titular de la conselleria competent en matèria de transparència i amb la resta d'ens públics per mitjà de l'òrgan unipersonal que els represente. Tot això sense perjudici que, en l'exercici de les seues funcions, l'agència pugua dirigir comunicacions i sol·licituds directament als òrgans superiors i directius d'aquest ens.

6. En l'àmbit local, vetllarà per l'exercici independent i eficaç de les funcions de control, legalitat i fiscalització en l'àmbit de l'administració local, inclosos els ens dependents i ens instrumentals, mitjançant l'accés a la informació que emet l'òrgan interventor en funció de l'article 218 del text refós del règim d'hisendes locals.

7. L'agència cooperarà amb l'administració general de l'Estat, a la qual pot sol·licitar, en els termes i condicions establerts per l'ordenament jurídic, les dades i els antecedents que resulten necessaris per a complir les funcions i les potestats que aquesta llei li atribueix en el seu àmbit d'actuació i dins de les competències establertes per l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana i la resta d'ordenament jurídic.

8. L'agència es relaciona amb les institucions autonòmiques, estatals, comunitàries i internacionals que tinguen competències o que compleixen funcions anàlogues. Així mateix, amb qualsevol persona, col·lectiu o entitat que vulga fer suggeriments, propostes o sol·licitar la seua actuació en matèria de prevenció i control del frau i la corrupció.

de actuaciones de investigación de la agencia, esta deberá interrumpir sus actuaciones y aportar inmediatamente toda la información de la que dispone, además de proporcionar el apoyo necesario, siendo un órgano de apoyo y colaboración con la autoridad judicial y el ministerio fiscal cuando sea requerida. La agencia solicitará a la fiscalía información periódica respecto del trámite en que se encuentran las actuaciones iniciadas a instancia suya.

3. Cuando las investigaciones de la agencia afecten a Les Corts, las instituciones de relieve estatutario, la administración local, las universidades públicas valencianas y, en general, cualquiera que goce de autonomía reconocida constitucional o estatutariamente, se llevarán a cabo garantizando el debido respeto a su autonomía.

4. La agencia se relaciona con Les Corts mediante la comisión parlamentaria que se establezca. A esta comisión le corresponde el control de actuación de la agencia y la comprobación de los requisitos exigidos al candidato o candidata a director o directora antes de la elección por el Pleno de Les Corts. La agencia, siempre que sea requerida, cooperará con las comisiones parlamentarias de investigación en la elaboración de dictámenes sobre asuntos de su ámbito de actuación. Asimismo, el director o directora de la agencia acudirán a las comisiones parlamentarias a las que sea convocado para informar del estado de sus actuaciones y podrá solicitar, cuando lo crea conveniente, comparecer.

5. La agencia se relaciona con el Consell de la Generalitat mediante la persona titular de la conselleria competente en materia de transparencia y con el resto de entes públicos mediante el órgano unipersonal que los represente. Todo ello sin perjuicio de que, en el ejercicio de sus funciones, la agencia pueda dirigir comunicaciones y solicitudes directamente a los órganos superiores y directivos de este ente.

6. En el ámbito local, velará por el ejercicio independiente y eficaz de las funciones de control, legalidad y fiscalización en el ámbito de la administración local, incluidos los entes dependientes y nos instrumentales, mediante el acceso a la información que emite el órgano interventor en función del artículo 218 del texto refundido del régimen de haciendas locales.

7. La agencia cooperará con la administración general del Estado, a la que puede solicitar, en los términos y condiciones establecidos por el ordenamiento jurídico, los datos y los antecedentes que resulten necesarios para cumplir las funciones y las potestades que esta ley le atribuye en su ámbito de actuación y dentro de las competencias establecidas por el Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana y el resto de ordenamiento jurídico.

8. La agencia se relaciona con las instituciones autonómicas, estatales, comunitarias e internacionales que tengan competencias o que cumplan funciones análogas. Asimismo, con cualquier persona, colectivo o entidad que quiera hacer sugerencias, propuestas o solicitar su actuación en materia de prevención y control del fraude y la corrupción.

CAPÍTOL II

Del procediment d'investigació

Secció 1

Potestats d'investigació i inspecció

Article 6

Potestats d'investigació i inspecció

1. En l'exercici de les funcions d'investigació i inspecció, l'agència pot accedir a qualsevol informació que es trobe en poder de les persones jurídiques, públiques o privades, subjectes al seu àmbit d'actuació. En el cas de particulars, la potestat d'inspecció es limitarà estrictament a les activitats relacionades amb les entitats públiques. En tot cas, l'accés a la informació es regirà pels principis de necessitat i proporcionalitat, s'haurà de motivar la relació amb l'activitat investigada i se'n deixarà constància en l'expedient.

2. El director o la directora de l'agència o, per delegació expressa, qualsevol funcionari o funcionària de l'agència que tinga atribuïdes funcions d'investigació o inspecció, poden:

a) Personar-se, acreditant la condició d'autoritat o agent de l'agència, en qualsevol oficina o dependència de l'administració o centre destinat a un servei públic per a sol·licitar informació, fer comprovacions *in situ* i examinar els documents, els expedients, els llibres, els registres, la comptabilitat i les bases de dades, siga quin siga el suport en què estiguen registrats, com també els equips físics i logístics utilitzats.

b) Realitzar les entrevistes personals que es consideren oportunes, tant a les dependències administratives corresponents com a la seu de l'agència. Les persones entrevistades podran assistir-hi acompanyades i ser assistides per la persones que elles mateixes designen. Així mateix, tindran els drets i les garanties que estableix la legislació vigent, inclosos el dret a guardar silenci i l'assistència lletrada.

c) Accedir, si així ho permet la legislació vigent, a la informació de comptes corrents en entitats bancàries en què s'hagen pogut efectuar pagaments o disposicions de fons relacionats amb procediments d'adjudicació de contractes del sector públic o d'atorgament d'ajudes o subvencions públiques, mitjançant requeriment oportú.

d) Acordar, a l'efecte de garantir la indemnitat de les dades que puguin arrebregar-s'hi, la realització de còpies o fotocòpies adwerades dels documents obtinguts, siga quin siga el suport en què es troben emmagatzemats.

3. Els funcionaris i les funcionàries al servei de l'agència que tinguen atribuïdes competències inspectores tindran la condició d'agents de l'autoritat. Els documents que formalitzen en els quals, d'acord amb els requisits legals corresponents, es recullen els fets constatats per aquells, faran de prova, llevat que s'acredite el contrari.

CAPÍTULO II

Del procedimiento de investigación

Sección 1

Potestades de investigación e inspección

Artículo 6

Potestades de investigación e inspección

1. En el ejercicio de las funciones de investigación e inspección, la agencia puede acceder a cualquier información que se encuentre en poder de las personas jurídicas, públicas o privadas, sujetas a su ámbito de actuación. En el caso de particulares, la potestad de inspección se limitará estrictamente a las actividades relacionadas con las entidades públicas. En todo caso, el acceso a la información se regirá por los principios de necesidad y proporcionalidad, se deberá motivar la relación con la actividad investigada y se dejará constancia de ello en el expediente.

2. El director o la directora de la agencia o, por delegación expresa, cualquier funcionario o funcionaria de la agencia que tenga atribuidas funciones de investigación o inspección, pueden:

a) Personarse, acreditando la condición de autoridad o agente de la agencia, en cualquier oficina o dependencia de la administración o centro destinado a un servicio público para solicitar información, hacer comprobaciones *in situ* y examinar los documentos, los expedientes, los libros, los registros, la contabilidad y las bases de datos, sea cual sea el soporte en que estén registrados, así como los equipos físicos y logísticos utilizados.

b) Realizar las entrevistas personales que se consideren oportunas, tanto en las dependencias administrativas correspondientes como en la sede de la agencia. Las personas entrevistadas podrán asistir acompañadas y ser asistidas por la personas que ellas mismas designen. Asimismo, tendrán los derechos y las garantías que establece la legislación vigente, incluidos el derecho a guardar silencio y la asistencia letrada.

c) Acceder, si así lo permite la legislación vigente, a la información de cuentas corrientes en entidades bancarias en que se hayan podido efectuar pagos o disposiciones de fondos relacionados con procedimientos de adjudicación de contratos del sector público o de otorgamiento de ayudas o subvenciones públicas, mediante requerimiento oportuno.

d) Acordar, a los efectos de garantizar la indemnidad de los datos que puedan recogerse, la realización de copias o fotocopias adweradas de los documentos obtenidos, sea cual sea el soporte en que se encuentren almacenados.

3. Los funcionarios y las funcionarias al servicio de la agencia que tengan atribuidas competencias inspectoras tendrán la condición de agentes de la autoridad. Los documentos que formalicen en los que, de acuerdo con los requisitos legales correspondientes, se recojan los hechos constatados por aquellos, servirán de prueba, salvo que se acredite lo contrario.

Article 7*Deure de col·laboració*

1. Les entitats públiques i les persones físiques o jurídiques privades incloses en l'àmbit d'actuació de l'agència hauran d'auxiliar-la amb celeritat i diligència en l'exercici de les funcions que li corresponen, i li comunicaran, de forma immediata, qualsevol informació de què disposen relativa a fets el coneixement dels quals siga o puga ser competència d'aquella.
2. El personal al servei de les entitats públiques, els càrrecs públics i els particulars inclosos en l'àmbit d'actuació de l'agència que impedisquen o dificulten l'exercici de les seues funcions o que es neguen a facilitar-li els informes, documents o expedients que els hagen estat requerits, incorreran en les responsabilitats que la legislació vigent estableix.
3. L'agència deixarà constància expressa de l'incompliment injustificat o de la contravenció del deure de col·laboració i ho comunicarà a la persona, l'autoritat o l'òrgan afectat, perquè puga al·legar el que considere convenient. Així mateix, es podrà fer constar aquesta circumstància en la memòria anual de l'agència o en l'informe extraordinari que s'eleve a la comissió parlamentària corresponent, si escau.

Article 8*Confidencialitat*

1. Les actuacions de l'agència han d'assegurar, en tot cas, la reserva màxima per a evitar perjudicis a la persona o a l'entitat investigada i com a salvaguarda de l'eficàcia del procediment jurisdiccional o administratiu que es puga iniciar com a conseqüència d'aquestes actuacions.
2. El personal de l'agència, per a garantir la confidencialitat de les actuacions, està subjecte al deure de secret sobre tot el que conega per raó de les seues funcions, deure que perdura després de cessar en l'exercici del càrrec. L'incompliment d'aquest deure donarà lloc a l'obertura d'una investigació interna i a la incoació, si escau, de l'expedient disciplinari pertinent, del qual el director o la directora de l'agència donarà compte a la comissió parlamentària corresponent en el termini d'un mes.
3. Les obligacions de secret i de reserva màxima són especialment exigibles en els casos de dades protegides per secret comercial, industrial i empresarial i en els supòsits de licitacions i altres procediments contractuals en què la confidencialitat és susceptible de proporcionar al titular avantatges competitiu. En aquests supòsits, la informació que sol·licite l'agència haurà de ser la necessària per a dur a terme la funció investigadora i inspectora, i el tractament de la informació haurà de garantir que no es causa cap perjudici que limite la competitivitat ni comprometa la protecció eficaç contra la competència deslleial.

Article 9*Protecció i cessió de dades*

1. El tractament i la cessió de les dades obtingudes per l'agència com a resultat de les seues actuacions,

Artículo 7*Deber de colaboración*

1. Las entidades públicas y las personas físicas o jurídicas privadas incluidas en el ámbito de actuación de la agencia deberán auxiliarla con celeridad y diligencia en el ejercicio de las funciones que le corresponden, y le comunicarán, de forma inmediata, cualquier información de que dispongan relativa a hechos cuyo conocimiento sea o pueda ser competencia de aquella.
2. El personal al servicio de las entidades públicas, los cargos públicos y los particulares incluidos en el ámbito de actuación de la agencia que impiden o dificultan el ejercicio de sus funciones o que se nieguen a facilitarle los informes, documentos o expedientes que les hayan sido requeridos, incurrirán en las responsabilidades que la legislación vigente establece.
3. La agencia dejará constancia expresa del incumplimiento injustificado o de la contravención del deber de colaboración y lo comunicará a la persona, la autoridad o el órgano afectado, para que pueda alegar lo que considere conveniente. Asimismo, se podrá hacer constar esta circunstancia en la memoria anual de la agencia o en el informe extraordinario que se eleve a la comisión parlamentaria correspondiente, en su caso.

Artículo 8*Confidencialidad*

1. Las actuaciones de la agencia deben asegurar, en todo caso, la reserva máxima para evitar perjuicios a la persona o a la entidad investigada y como salvaguardia de la eficacia del procedimiento jurisdiccional o administrativo que se pueda iniciar como consecuencia de estas actuaciones.
2. El personal de la agencia, para garantizar la confidencialidad de las actuaciones, está sujeto al deber de secreto sobre todo lo que conozca por razón de sus funciones, deber que perdura después de cesar en el ejercicio del cargo. El incumplimiento de este deber dará lugar a la apertura de una investigación interna y a la incoación, en su caso, del expediente disciplinario pertinente, del cual el director o la directora de la agencia dará cuenta a la comisión parlamentaria correspondiente en el plazo de un mes.
3. Las obligaciones de secreto y de reserva máxima son especialmente exigibles en los casos de datos protegidos por secreto comercial, industrial y empresarial y en los supuestos de licitaciones y otros procedimientos contractuales en que la confidencialidad es susceptible de proporcionar al titular ventajas competitivas. En estos supuestos, la información que solicite la agencia deberá ser la necesaria para llevar a cabo la función investigadora e inspectora, y el tratamiento de la información deberá garantizar que no se causa ningún perjuicio que limite la competitividad ni comprometa la protección eficaz contra la competencia desleal.

Artículo 9*Protección y cesión de datos*

1. El tratamiento y la cesión de los datos obtenidos por la agencia como resultado de sus actuaciones, especialmente

especialment les de caràcter personal, estan sotmesos a la normativa vigent en matèria de protecció de dades. L'agència no pot divulgar les dades ni informar altres persones o institucions que no siguen les que, d'acord amb la normativa vigent, puguen conèixer-les per raó de les seues funcions, i tampoc podrà utilitzar-se ni cedir-se aquestes dades amb fins diferents dels establerts en aquesta llei.

2. L'agència i els òrgans i les institucions amb funcions de control, supervisió i protectorat de les entitats incloses en l'àmbit de la seua actuació, podran establir acords de col·laboració per a la comunicació de dades i informació rellevant en l'àmbit de les seues competències.

3. Les dades i la informació demanades per l'agència en l'exercici de les seues competències seran trameses a l'autoritat competent per a iniciar els procediments disciplinaris, sancionadors o penals a què puguen donar lloc.

Article 10

Garanties procedimentals

1. El reglament de funcionament i règim interior de l'agència regularà el procediment per a dur a terme les funcions inspectores i investigadores de manera que es garantessen el dret a la defensa i el dret a la presumpció d'innocència de les persones investigades, respectant en tot cas el que disposa aquest article.

2. Quan l'agència determine la possibilitat de la implicació individual en un fet que és objecte d'investigació, n'informarà immediatament a la persona afectada i li donarà tràmit d'audiència.

3. En els casos en què s'exigisca el manteniment d'un secret absolut en benefici de la inspecció, la comunicació i el tràmit d'audiència podran ser diferits. En cap cas l'agència podrà formular o emetre conclusions personalitzades ni fer referències nominals en els informes i les exposicions raonades, si la persona afectada no ha tingut prèviament la possibilitat real de conèixer els fets, de manera que pugui formular-hi al·legacions i aportar-hi els documents que considere oportuns, els quals s'incorporaran a l'expedient.

4. Si les investigacions de l'agència afecten personalment alts càrrecs, funcionaris, directius o empleats públics o privats, se n'informarà a la persona responsable de la institució, òrgan o ens de què depenguen o en el qual presten serveis, llevat dels casos que exigisquen el manteniment d'un secret absolut en benefici de la investigació, en els quals aquesta comunicació s'haurà de diferir.

Secció 2 Procediment

Article 11

1. Les actuacions de l'agència s'iniciaran d'ofici, per acord del director o la directora, amb la determinació prèvia de la

los de caràcter personal, están sometidos a la normativa vigente en materia de protección de datos. La agencia no puede divulgar los datos ni informar a otras personas o instituciones que no sean las que, de acuerdo con la normativa vigente, puedan conocerlos por razón de sus funciones, y tampoco podrá utilizarse ni cederse estos datos con fines diferentes de los establecidos en esta ley.

2. La agencia y los órganos y las instituciones con funciones de control, supervisión y protectorado de las entidades incluidas en el ámbito de su actuación, podrán establecer acuerdos de colaboración para la comunicación de datos e información relevante en el ámbito de sus competencias.

3. Los datos y la información pedidos por la agencia en el ejercicio de sus competencias serán enviados a la autoridad competente para iniciar los procedimientos disciplinarios, sancionadores o penales a que pudieran dar lugar.

Artículo 10

Garantías procedimentales

1. El reglamento de funcionamiento y régimen interior de la agencia regulará el procedimiento para llevar a cabo las funciones inspectoras e investigadoras de manera que se garanticen el derecho a la defensa y el derecho a la presunción de inocencia de las personas investigadas, respetando en todo caso lo que dispone este artículo.

2. Cuando la agencia determine la posibilidad de la implicación individual en un hecho que es objeto de investigación, informará inmediatamente a la persona afectada y le dará trámite de audiencia.

3. En los casos en que se exija el mantenimiento de un secreto absoluto en beneficio de la inspección, la comunicación y el trámite de audiencia podrán ser diferidos. En ningún caso la agencia podrá formular o emitir conclusiones personalizadas ni hacer referencias nominales en los informes y las exposiciones razonadas, si la persona afectada no ha tenido previamente la posibilidad real de conocer los hechos, de manera que pueda formular alegaciones y aportar los documentos que considere oportunos, los cuales se incorporarán al expediente.

4. Si las investigaciones de la agencia afectan personalmente a altos cargos, funcionarios, directivos o empleados públicos o privados, se informará a la persona responsable de la institución, órgano o ente de que dependan o en el que presten servicios, salvo los casos que exijan el mantenimiento de un secreto absoluto en beneficio de la investigación, en los que esta comunicación se deberá diferir.

Sección 2 Procedimiento

Artículo 11

1. Las actuaciones de la agencia se iniciarán de oficio, por acuerdo del director o la directora, previa determinación

versemblança, quan siga sabedora de fets o conductes que requeresquen ser investigats, inspeccionats o que aconsellen realitzar un seguiment, i també quan, després de realitzar una anàlisi de risc, els indicadors de risc aconsellen la inspecció o el seguiment de determinats fets o activitats.

L'inici de les actuacions d'ofici es produirà per iniciativa pròpia, com a conseqüència d'una sol·licitud de les Corts o d'altres òrgans o institucions públiques, o per denúncia.

2. Qualsevol persona pot dirigir-se a l'agència per a comunicar conductes que puguen ser susceptibles de ser investigades o inspeccionades per aquesta. En aquest cas, s'acusarà recepció de l'escrit rebut. La persona informadora pot sol·licitar que es garantezca la confidencialitat sobre la seua identitat, i el personal de l'agència està obligat a mantenir-la, excepte en el cas en què es reba un requeriment judicial.

3. Les autoritats, els empleats públics i tots els que compleixen funcions públiques o desenvolupen el treball en entitats i organismes públics han de comunicar immediatament a l'agència, des del moment que en tinguen coneixement, els fets que puguen ser susceptibles de ser objecte d'investigació o inspecció per part de l'agència, sense perjudici de les obligacions de notificació pròpies de la legislació processal penal. També en aquest cas, la persona informadora pot sol·licitar que es garantezca la confidencialitat sobre la seua identitat i el personal de l'agència està obligat a mantenir-la, excepte en el cas en què es reba un requeriment judicial.

Article 12

Determinació de versemblança i termini per a l'inici d'actuacions

1. L'inici d'actuacions per part de l'agència només es produirà quan s'haja comprovat l'existència d'indicis raonables de veracitat dels fets o les conductes que hagen estat objecte de la denúncia o la petició.

2. La resolució del director o la directora sobre l'inici del procediment o l'arxiu com a resultat d'una denúncia o sol·licitud no podrà excedir el termini de 30 dies hàbils des de la presentació a l'agència.

A aquest efecte, la rectificació o l'ampliació de les dades aportades inicialment obriran un termini nou.

Article 13

Duració de les actuacions i tramitació

La duració de les actuacions d'investigació de l'agència no podrà excedir sis mesos des que es va adoptar l'acord d'iniciació, llevat que les circumstàncies o la complexitat del cas aconsellen una ampliació del termini que, en tot cas, haurà d'estar motivada i no podrà superar sis mesos més.

En la tramitació del procediment serà aplicable el procediment administratiu comú.

de la verosimilitud, cuando sea sabedora de hechos o conductas que requieran ser investigados, inspeccionados o que aconsejen realizar un seguimiento, y también cuando, después de realizar un análisis de riesgo, los indicadores de riesgo aconsejen la inspección o el seguimiento de determinados hechos o actividades.

El inicio de las actuaciones de oficio se producirá por iniciativa propia, como consecuencia de una solicitud de Les Corts o de otros órganos o instituciones públicas, o por denuncia.

2. Cualquier persona puede dirigirse a la agencia para comunicar conductas que puedan ser susceptibles de ser investigadas o inspeccionadas por esta. En este caso, se acusará recepción del escrito recibido. La persona informadora puede solicitar que se garantice la confidencialidad sobre su identidad, y el personal de la agencia está obligado a mantenerla, excepto en el caso en que se reciba un requerimiento judicial.

3. Las autoridades, los empleados públicos y todos los que cumplan funciones públicas o desarrollen el trabajo en entidades y organismos públicos deben comunicar inmediatamente a la agencia, desde el momento en que los conozcan, los hechos que puedan ser susceptibles de ser objeto de investigación o inspección por parte de la agencia, sin perjuicio de las obligaciones de notificación propias de la legislación procesal penal. También en este caso, la persona informadora puede solicitar que se garantice la confidencialidad sobre su identidad y el personal de la agencia está obligado a mantenerla, excepto en el caso en que se reciba un requerimiento judicial.

Artículo 12

Determinación de verosimilitud y plazo para el inicio de actuaciones

1. El inicio de actuaciones por parte de la agencia solo se producirá cuando se haya comprobado la existencia de indicios razonables de veracidad de los hechos o las conductas que hayan sido objeto de la denuncia o la petición.

2. La resolución del director o la directora sobre el inicio del procedimiento o el archivo como resultado de una denuncia o solicitud no podrá exceder el plazo de 30 días hábiles desde la presentación a la agencia.

A este efecto, la rectificación o la ampliación de los datos aportados inicialmente abrirán un plazo nuevo.

Artículo 13

Duración de las actuaciones y tramitación

La duración de las actuaciones de investigación de la agencia no podrá exceder seis meses desde que se adoptó el acuerdo de iniciación, salvo que las circunstancias o la complejidad del caso aconsejen una ampliación del plazo que, en todo caso, deberá estar motivada y no podrá superar seis meses más.

En la tramitación del procedimiento será aplicable el procedimiento administrativo común.

Article 14*Estatut de la persona denunciant*

I. Estatut de la persona denunciant.

a) L'actuació de l'agència prestarà especial atenció a la protecció de les persones denunciants. Es considera persona denunciant, a l'efecte d'aquesta llei, qualsevol persona física o jurídica que comuniqui fets que poden donar lloc a l'exigència de responsabilitats legals.

b) No serà aplicable l'estatut de la persona denunciant establert en aquesta llei quan la denúncia es formule i proporciï informació falsa, tergiversada o obtinguda de manera il·lícita. En tals supòsits, l'agència podrà, amb audiència prèvia reservada a la persona denunciant, arxivar sense més tràmit la denúncia, mantenint la confidencialitat, i li advertirà que, si la fa pública, no s'aplicarà l'estatut del denunciant establert en aquesta llei i que podrien derivar-se responsabilitats disciplinàries o penals contra el fals denunciant.

c) L'agència haurà d'establir procediments i canals confidencials per a la formulació de denúncies que en garanteixen l'estricta confidencialitat quan el denunciant invoque l'aplicació de l'estatut regulat en aquest article. Aquests procediments i canals podran ser també utilitzats pels que ja hagen actuat com a denunciants per a comunicar represàlies o altres actuacions lesives derivades de la presentació de la denúncia.

d) Sense necessitat de prèvia declaració o reconeixement, les persones denunciants de bona fe rebran immediatament assessoria legal per als fets relacionats amb la denúncia i tindràn garantida la confidencialitat de la identitat.

L'agència vetlarà perquè aquestes persones no patescuen, durant la investigació ni després d'ella, cap tipus d'aïllament, persecució o empitjorament de les condicions laborals o professionals, ni cap tipus de mesura que impliqui qualsevol forma de perjudici o discriminació.

Si l'agència és sabedora que la persona denunciant ha estat objecte, directament o indirectament, d'actes d'intimidació o de represàlies per haver presentat la denúncia, podrà exercir les accions correctores o de restabliment que considere, de les quals deixarà constància en la memòria anual. En particular, a instància de la persona denunciant, l'agència podrà instar l'òrgan competent a traslladar-la a un altre lloc, sempre que no impliqui perjudici al seu estatut personal i carrera professional i, excepcionalment, podrà també instar l'òrgan competent a concedir permís per un temps determinat amb manteniment de la retribució. Així mateix, el denunciant podrà sol·licitar de l'agència assessorament en els procediments que s'interposen contra ell amb motiu de la denúncia.

e) La protecció podrà mantenir-se, mitjançant una resolució de l'agència, fins i tot més enllà de la culminació dels processos d'investigació que aquesta desenvolupa, sense perjudici del que estableix l'apartat sisè d'aquest article. En cap cas la protecció derivada de l'aplicació de l'estatut de la persona denunciant l'eximirà de les responsabilitats en què haja pogut incórrer per fets diferents dels que constitueixen l'objecte de la denúncia.

f) L'estatut de la persona denunciant regulat en aquest article s'entendrà sense perjudici del que establezca la normativa

Artículo 14*Estatuto de la persona denunciante*

I. Estatuto de la persona denunciante.

a) La actuación de la agencia prestará especial atención a la protección de las personas denunciantes. Se considera persona denunciante, a los efectos de esta ley, cualquier persona física o jurídica que comuniquen hechos que pueden dar lugar a la exigencia de responsabilidades legales.

b) No será aplicable el estatuto de la persona denunciante establecido en esta ley cuando la denuncia se formule y proporcione información falsa, tergiversada u obtenida de manera ilícita. En tales supuestos, la agencia podrá, previa audiencia reservada a la persona denunciante, archivar sin más trámite la denuncia, manteniendo la confidencialidad, y le advertirá que, si la hace pública, no se aplicará el estatuto del denunciante establecido en esta ley y que podrían derivarse responsabilidades disciplinarias o penales contra el falso denunciante.

c) La agencia deberá establecer procedimientos y canales confidenciales para la formulación de denuncias que garanticen la estricta confidencialidad cuando el denunciante invoque la aplicación del estatuto regulado en este artículo. Estos procedimientos y canales podrán ser también utilizados por los que ya hayan actuado como denunciantes para comunicar represalias u otras actuaciones lesivas derivadas de la presentación de la denuncia.

d) Sin necesidad de previa declaración o reconocimiento, las personas denunciantes de buena fe recibirán inmediatamente asesoría legal para los hechos relacionados con la denuncia y tendrán garantizada la confidencialidad de la identidad.

La agencia velará para que estas personas no sufran, durante la investigación ni después de ella, ningún tipo de aislamiento, persecución o empeoramiento de las condiciones laborales o profesionales, ni ningún tipo de medida que implique cualquier forma de perjuicio o discriminación.

Si la agencia es sabedora de que la persona denunciante ha sido objeto, directamente o indirectamente, de actos de intimidación o de represalias por haber presentado la denuncia, podrá ejercer las acciones correctoras o de restablecimiento que considere, de las cuales dejará constancia en la memoria anual. En particular, a instancia de la persona denunciante, la agencia podrá instar al órgano competente a trasladarla a otro puesto, siempre que no implique perjuicio a su estatuto personal y carrera profesional y, excepcionalmente, podrá también instar al órgano competente a conceder permiso por un tiempo determinado con mantenimiento de la retribución. Asimismo, el denunciante podrá solicitar de la agencia asesoramiento en los procedimientos que se interponen contra él con motivo de la denuncia.

e) La protección podrá mantenerse, mediante una resolución de la agencia, incluso más allá de la culminación de los procesos de investigación que esta desarrolle, sin perjuicio de lo que establece el apartado sexto de este artículo. En ningún caso la protección derivada de la aplicación del estatuto de la persona denunciante le eximirá de las responsabilidades en que haya podido incurrir por hechos diferentes de los que constituyan el objeto de la denuncia.

f) El estatuto de la persona denunciante regulado en este artículo se entenderá sin perjuicio de lo que establezca la

estatal. En tot cas, quan l'agència denunciï davant de l'autoritat competent fets que puguin ser constitutius de delictes que hagen estat denunciats per persones que s'hagen acollit a l'estatut del denunciant d'acord amb aquesta llei, haurà d'indicar-ho expressament i posar-ho de manifest quan hi pugui concórrer, al seu parer, l'existència de perill greu per a la persona, la llibertat o els béns del denunciant o el testimoni, el cònjuge o la persona a qui es trobe lligat per anàloga relació d'afectivitat, o els ascendents, els descendents o els germans.

II. Es crearà l'oficina virtual de l'empleat públic, que permetrà a aquest personal assenyalar de forma confidencial els expedients administratius que jutgen irregulars.

Article 15

Mesures cautelars

Durant la tramitació dels procediments sancionadors i disciplinaris, el director o la directora de l'agència pot sol·licitar motivadament a l'òrgan competent que adopte les mesures cautelars oportunes, si l'eficàcia i el resultat de les investigacions en curs o l'interès públic així ho exigeixen. L'òrgan competent, si ho creu convenient, podrà acordar i mantenir aquestes mesures fins que el director o la directora de l'agència comuniqui el resultat de les actuacions.

Article 16

Conclusió de les actuacions

Una volta finalitzada la tramitació, el director o directora de l'agència:

1. Haurà d'emetre un informe motivat sobre les conclusions de les investigacions, que haurà de tramitar l'òrgan que corresponga en cada cas, el qual, posteriorment i en el termini que s'haja establert a l'informe, haurà d'informar el director o la directora de l'agència sobre les mesures adoptades o, si escau, els motius que li impedeixen actuar d'acord amb les recomanacions formulades.
2. Finalitzarà el procediment, si escau, amb arxiu de les actuacions. L'arxiu serà comunicat al denunciant o sol·licitant en escrit motivat.
3. Iniciarà un procediment sancionador de conformitat amb el que disposa aquesta llei.
4. Si en el curs de les actuacions mampreses per l'agència s'observen indicis que s'hagen comès infraccions disciplinàries, el director o la directora de l'agència ho haurà de comunicar a l'òrgan que en cada cas corresponga. Si hi ha indicis que hagen tingut lloc conductes o fets presumiblement constitutius de delictes, es traslladarà de forma immediata al ministeri fiscal o a l'autoritat judicial i, en el cas que se'n pugui derivar una possible responsabilitat comptable, es traslladarà a la jurisdicció del Tribunal de Comptes.
5. L'agència pot dirigir recomanacions motivades a les administracions i les entitats públiques en què se suggerisca la modificació, l'anul·lació o la incorporació de criteris amb la finalitat d'evitar les disfuncions o les pràctiques

normativa estatal. En todo caso, cuando la agencia denuncie ante la autoridad competente hechos que puedan ser constitutivos de delito que hayan sido denunciados por personas que se hayan acogido al estatuto del denunciante de acuerdo con esta ley, deberá indicarlo expresamente y ponerlo de manifiesto cuando pueda concurrir, a su juicio, la existencia de peligro grave para la persona, la libertad o los bienes del denunciante o el testigo, el cónyuge o la persona a quien se encuentre ligado por análoga relación de afectividad, o los ascendentes, los descendientes o los hermanos.

II. Se creará la oficina virtual del empleado público, que permitirá a este personal señalar de forma confidencial los expedientes administrativos que juzgen irregulares.

Artículo 15

Medidas cautelares

Durante la tramitación de los procedimientos sancionadores y disciplinarios, el director o la directora de la agencia puede solicitar motivadamente al órgano competente que adopte las medidas cautelares oportunas, si la eficacia y el resultado de las investigaciones en curso o el interés público así lo exigen. El órgano competente, si lo cree conveniente, podrá acordar y mantener estas medidas hasta que el director o la directora de la agencia comuniquen el resultado de las actuaciones.

Artículo 16

Conclusión de las actuaciones

Una vez finalizada la tramitación, el director o directora de la agencia:

1. Deberá emitir un informe motivado sobre las conclusiones de las investigaciones, que deberá tramitar el órgano que corresponda en cada caso, el cual, posteriormente y en el plazo que se haya establecido en el informe, deberá informar al director o la directora de la agencia sobre las medidas adoptadas o, en su caso, los motivos que le impiden actuar de acuerdo con las recomendaciones formuladas.
2. Finalizará el procedimiento, en su caso, con archivo de las actuaciones. El archivo será comunicado al denunciante o solicitante en escrito motivado.
3. Iniciará un procedimiento sancionador de conformidad con lo dispuesto en esta ley.
4. Si en el curso de las actuaciones emprendidas por la agencia se observan indicios de que se hayan cometido infracciones disciplinarias, el director o la directora de la agencia lo deberá comunicar al órgano que en cada caso corresponda. Si hay indicios de que hayan tenido lugar conductas o hechos presumiblemente constitutivos de delito, se trasladará de forma inmediata al ministerio fiscal o a la autoridad judicial y, en caso de que se pueda derivar una posible responsabilidad contable, se trasladará a la jurisdicción del Tribunal de Cuentas.
5. La agencia puede dirigir recomendaciones motivadas a las administraciones y a las entidades públicas en que se sugiera la modificación, la anulación o la incorporación de criterios con la finalidad de evitar las disfunciones o las prácticas

administratives susceptibles de millora, en els supòsits i les àrees de risc de conductes irregulars detectades.

6. Si la rellevància social o la importància dels fets que hagen motivat l'actuació de l'agència ho requereixen, el director o la directora pot presentar a la comissió parlamentària corresponent, a iniciativa pròpia o per resolució de les Corts, l'informe o els informes extraordinaris que corresponguen.

CAPÍTOL III

Del règim sancionador

Article 17

Responsabilitat

Són responsables de les infraccions, fins i tot a títol de simple inobservança, les persones físiques o jurídiques, qualsevol que siga la seua naturalesa; les autoritats, directius i el personal al servei de les entitats previstes en l'article 3, que realitzen accions o que incórreguen en les omissions tipificades en aquesta llei, amb dol, culpa o negligència.

Article 18

De les infraccions

1. Són infraccions sancionables a l'efecte d'aquesta llei les accions o omissions doloses o culposes amb qualsevol grau de negligència que estiguen tipificades i sancionades com a tals en aquesta llei. En particular, ho són:

1. Obstaculitzar el procediment d'investigació:

a) Negar-se injustificadament a l'enviament d'informació en el termini establert a l'efecte en la sol·licitud de l'acord d'inici del expedient d'investigació.

b) Retardar injustificadament l'enviament de la informació en el termini establert a l'efecte en el acord d'inici de l'expedient.

c) Trametre la informació de forma incompleta.

d) Dificultar l'accés als expedients o la documentació administrativa necessària per a la investigació.

e) No assistir injustificadament a la compareixença comunicada per l'agència.

2. Incumpliment de les mesures de protecció del denunciant quan la manca de col·laboració haja causat un perjudici al denunciant o a la investigació.

3. No comunicar els fets que siguen susceptibles de ser considerats constitutius de corrupció o conductes fraudulentes o il·legals contràries a l'interès general.

4. Filtrar informació en el curs de la investigació i/o faltar a la diligència en la custòdia de l'expedient.

5. Les denúncies manifestament falses.

administrativas susceptibles de mejora, en los supuestos y las áreas de riesgo de conductas irregulares detectadas.

6. Si la relevancia social o la importancia de los hechos que hayan motivado la actuación de la agencia lo requieren, el director o la directora puede presentar a la comisión parlamentaria correspondiente, a iniciativa propia o por resolución de Les Corts, el informe o los informes extraordinarios que correspondan.

CAPÍTULO III

Del régimen sancionador

Artículo 17

Responsabilidad

Son responsables de las infracciones, incluso a título de simple inobservancia, las personas físicas o jurídicas, cualquiera que sea su naturaleza; las autoridades, directivos y el personal al servicio de las entidades previstas en el artículo 3, que realicen acciones o que incurran en las omisiones tipificadas en esta ley, con dolo, culpa o negligencia.

Artículo 18

De las infracciones

1. Son infracciones sancionables a los efectos de esta ley las acciones u omisiones dolosas o culposas con cualquier grado de negligencia que estén tipificadas y sancionadas como tales en esta ley. En particular, lo son:

1. Obstaculizar el procedimiento de investigación:

a) Negarse injustificadamente al envío de información en el plazo establecido al efecto en la solicitud del acuerdo de inicio del expediente de investigación.

b) Retrasar injustificadamente el envío de la información en el plazo establecido al efecto en el acuerdo de inicio del expediente.

c) Remitir la información de forma incompleta.

d) Dificultar el acceso a los expedientes o documentación administrativa necesaria para la investigación.

e) No asistir injustificadamente a la comparecencia comunicada por la agencia.

2. Incumplimiento de las medidas de protección del denunciante cuando la falta de colaboración haya causado un perjuicio al denunciante o a la investigación.

3. No comunicar los hechos que sean susceptibles de ser considerados constitutivos de corrupción o conductas fraudulentas o ilegales contrarias al interés general.

4. Filtrar información en el curso de la investigación y/o faltar a la diligencia en la custodia del expediente.

5. Las denuncias manifestamente falsas.

II. Classes d'infraccions

Les infraccions es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

1. Són infraccions molt greus:

a) Incompliment de les mesures de protecció del denunciant quan la manca de col·laboració haja causat un greu perjudici al denunciant o a la investigació.

b) La filtració d'informació en el curs de la investigació quan cause greus perjudicis a la investigació o al denunciant.

c) No comunicar els fets que siguen susceptibles de ser considerats constitutius de conductes fraudulentas o de corrupció o contràries a l'interès general, quan no hi haja investigació judicial oberta davant del jutge o del fiscal.

d) Denúncies manifestament falses que causen greus perjudicis a la persona denunciada.

2. Són infraccions greus:

a) L'incompliment de les obligacions de col·laboració activa previstes o de subministrament d'informació quan s'haja desatès el requeriment exprés de l'agència després d'un primer retard.

b) Negar-se injustificadament a l'enviament d'informació que retarde la investigació.

c) Retardar injustificadament l'enviament de la informació causant un perjudici al procés d'investigació.

d) Dificultar l'accés als expedients o documentació administrativa necessària per a la investigació.

e) No assistir injustificadament a la compareixença que reba de l'agència.

3. Són infraccions lleus:

a) La tramesa incompleta d'informació a posta.

b) La falta de diligència en la custòdia dels documents objecte d'investigació.

Article 19**Sancions**

1. A les infraccions de l'article anterior els són aplicables les sancions següents:

1. Sancions lleus:

a) Amonestació.

b) Multa de 200 fins a 5.000 euros.

2. Sancions greus:

a) Declaració de l'incompliment del deure.

II. Clases de infracciones

Las infracciones se clasifican en leves, graves y muy graves.

1. Son infracciones muy graves:

a) Incumplimiento de las medidas de protección del denunciante cuando la falta de colaboración haya causado un grave perjuicio al denunciante o a la investigación.

b) La filtración de información en el curso de la investigación cuando cause graves perjuicios a la investigación o al denunciante.

c) No comunicar los hechos que sean susceptibles de ser considerados constitutivos de conductas fraudulentas o de corrupción o contrarias al interés general, cuando no haya investigación judicial abierta ante el juez o el fiscal.

d) Denuncias manifestamente falsas que causen graves perjuicios a la persona denunciada.

2. Son infracciones graves:

a) El incumplimiento de las obligaciones de colaboración activa previstas o de suministro de información cuando se haya desatendido el requerimiento expreso de la agencia tras un primer retraso.

b) Negarse injustificadamente al envío de información que retrase la investigación.

c) Retrasar injustificadamente el envío de la información causando un perjuicio al proceso de investigación.

d) Dificultar el acceso a los expedientes o documentación administrativa necesaria para la investigación.

e) No asistir injustificadamente a la comparecencia que reciba de la agencia.

3. Son infracciones leves:

a) La remisión incompleta de información a sabiendas.

b) La falta de diligencia en la custodia de los documentos objeto de investigación.

Artículo 19**Sanciones**

1. A las infracciones del artículo anterior les son aplicables las siguientes sanciones:

1. Sanciones leves:

a) Amonestación.

b) Multa de 200 hasta 5.000 euros.

2. Sanciones graves:

a) Declaración del incumplimiento del deber.

b) Multa de 5.001 fins a 30.000 euros.

3. Sancions molt greus:

a) Declaració d'incompliment del deure.

b) Multa de 30.001 fins a 400.000 euros.

2. Seran nuls de ple dret qualsevol acte o resolució adoptada com base de conductes corruptes o fraudulent tipificades com a greus i molt greus.

3. Per a la graduació de les sancions, l'òrgan competent s'ajustarà als principis de proporcionalitat i valorarà el grau de culpabilitat i, en el seu cas, el dany ocasionat o el risc produït o derivat de les infraccions i de la seua transcendència.

4. Les sancions per infraccions greus o molt greus establertes per l'agència es publicaran en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* per a coneixement general.

Article 20

Règim disciplinari

1. Al personal inclòs dins de l'àmbit d'aplicació del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, se li aplicaran les sancions que corresponguen d'acord amb el règim disciplinari que en cada cas resulte.

2. L'agència, quan constate incompliments susceptibles de ser qualificats com a alguna de les infraccions previstes en aquest capítol i que puga derivar en responsabilitat disciplinària, proposarà al superior jeràrquic competent la incoació del procediment disciplinari. En aquest últim cas, l'òrgan competent estarà obligat a comunicar-ne a l'agència el resultat.

3. La competència per a la imposició de sancions disciplinàries correspondrà a l'òrgan que determine la normativa aplicable en l'administració o organització en què preste serveis la persona infractora.

Article 21

Competència sancionadora i procediment

1. L'òrgan competent per a imposar sancions conseqüència de la comissió de les infraccions previstes en l'article 24 d'aquesta llei és la direcció de l'agència.

2. El procediment sancionador es regirà pel que estableixen aquesta llei, el procediment administratiu comú i el procediment administratiu sancionador.

3. La duració de les actuacions sancionadores de l'agència no podrà excedir sis mesos des que es va adoptar l'acord d'inici del procediment sancionador, llevat que la complexitat del cas aconselle una ampliació del temps, que, en tot cas, no podrà superar sis mesos més. La resolució haurà de estar motivada.

b) Multa de 5.001 hasta 30.000 euros.

3. Sanciones muy graves:

a) Declaración de incumplimiento del deber.

b) Multa de 30.001 hasta 400.000 euros.

2. Serán nulos de pleno derecho cualquier acto o resolución adoptada como base de conductas corruptas o fraudulentas tipificadas como graves y muy graves.

3. Para la graduación de las sanciones, el órgano competente se ajustará a los principios de proporcionalidad y valorará el grado de culpabilidad y, en su caso, el daño ocasionado o el riesgo producido o derivado de las infracciones y de su trascendencia.

4. Las sanciones por infracciones graves o muy graves establecidas por la agencia se publicarán en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* para conocimiento general.

Artículo 20

Régimen disciplinario

1. Al personal incluido dentro del ámbito de aplicación del Real decreto legislativo 5/2015, de 30 de octubre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Estatuto básico del empleado público, se le aplicarán las sanciones que correspondan de acuerdo con el régimen disciplinario que en cada caso resulte.

2. La agencia, cuando constate incumplimientos susceptibles de ser calificados como alguna de las infracciones previstas en este capítulo y que pueda derivar en responsabilidad disciplinaria, propondrá al superior jerárquico competente la incoación del procedimiento disciplinario. En este último caso, el órgano competente estará obligado a comunicar en la agencia el resultado del procedimiento.

3. La competencia para la imposición de sanciones disciplinarias corresponderá al órgano que determine la normativa aplicable en la administración u organización en que preste servicios la persona infractora.

Artículo 21

Competencia sancionadora y procedimiento

1. El órgano competente para imponer sanciones consecuencia de la comisión de las infracciones previstas en el artículo 24 de esta ley es la dirección de la agencia.

2. El procedimiento sancionador se regirá por lo que establecen esta ley, el procedimiento administrativo común y el procedimiento administrativo sancionador.

3. La duración de las actuaciones sancionadoras de la agencia no podrá exceder seis meses desde que se adoptó el acuerdo de inicio del procedimiento sancionador, salvo que la complejidad del caso aconseje una ampliación del tiempo, que, en todo caso, no podrá superar seis meses más. La resolución deberá estar motivada.

CAPÍTOL IV

Dels resultats de la seua activitat

Article 22*Memòria anual*

1. Anualment, dins dels tres primers mesos, l'agència donarà compte de l'activitat realitzada mitjançant l'elaboració d'una memòria que inclourà les actuacions desenvolupades durant l'any anterior en l'àmbit de les seues funcions.

Aquesta memòria inclourà, almenys, el nombre i la naturalesa de les denúncies presentades i també les que van ser objecte d'investigació i el resultat d'aquestes, amb especificació dels suggeriments o les recomanacions formulades a l'administració i del nombre de procediments oberts a instància de l'agència, tant de caràcter administratiu com de caràcter judicial, contra funcionaris i càrrecs públics.

2. En la memòria no constaran dades i referències personals que permeten la identificació de les persones afectades, excepte quan ja siguem públiques com a conseqüència d'una sentència penal o administrativa ferma.

3. La memòria anual es traslladarà a les Corts amb la compareixença prèvia del director o directora davant de la comissió corresponent. La memòria anual serà pública i serà tramesa també al Consell de la Generalitat, a la Sindicatura de Comptes, al Síndic de Greuges i al Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern. Així mateix una còpia d'aquesta memòria es trametrà al ministeri fiscal, a les audiències provincials de Castelló, València i Alacant i al Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana.

Article 23*Informes especials i extraordinaris*

1. Quan concórreguen circumstàncies especials, l'agència, d'ofici o a petició de les Corts o del Consell de la Generalitat, podrà elaborar i presentar davant de la comissió parlamentària corresponent de les Corts Valencianes o, si és el cas, davant la seua Diputació Permanent, informes especials o extraordinaris.

2. Tant la memòria anual com els informes especials o extraordinaris seran publicats en el *Butlletí Oficial de les Corts* i en el portal de transparència del web de l'agència.

Article 24*Recomanacions i dictàmens*

L'agència, a petició de les comissions parlamentàries, podrà elaborar recomanacions i dictàmens no vinculants sobre assumptes relacionats amb el frau i la corrupció.

CAPÍTULO IV

De los resultados de su actividad

Artículo 22*Memoria anual*

1. Anualmente, dentro de los tres primeros meses, la agencia dará cuenta de la actividad realizada mediante la elaboración de una memoria que incluirá las actuaciones desarrolladas durante el año anterior en el ámbito de sus funciones.

Esta memoria incluirá, por lo menos, el número y naturaleza de las denuncias presentadas y también las que fueron objeto de investigación y el resultado de estas, con especificación de los sugerencias o recomendaciones formuladas a la administración y del número de procedimientos abiertos a instancia de la agencia, tanto de carácter administrativo como de carácter judicial, contra funcionarios y cargos públicos.

2. En la memoria no constarán datos y referencias personales que permitan la identificación de las personas afectadas, excepto cuando ya sean públicas como consecuencia de una sentencia penal o administrativa firme.

3. De la memoria anual se dará traslado a Les Corts previa comparecencia del director o directora ante la comisión correspondiente. La memoria anual será pública y será enviada también al Consell de la Generalitat, a la Sindicatura de Comptes, al Síndic de Greuges y al Consejo de Transparencia, Acceso a la Información Pública y Buen Gobierno. Asimismo una copia de esta memoria se enviará al ministerio fiscal, a las audiencias provinciales de Castellón, Valencia y Alicante y al Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana.

Artículo 23*Informes especiales y extraordinarios*

1. Cuando concurren circunstancias especiales, la agencia, de oficio o a petición de Les Corts o del Consell de la Generalitat, podrá elaborar y presentar ante la comisión parlamentaria correspondiente de las Corts Valencianes o, en su caso, ante su Diputación Permanente, informes especiales o extraordinarios.

2. Tanto la memoria anual como los informes especiales o extraordinarios serán publicados en el *Butlletí Oficial de les Corts* y en el portal de transparencia de la web de la agencia.

Artículo 24*Recomendaciones y dictámenes*

La agencia, a petición de las comisiones parlamentarias, podrá elaborar recomendaciones y dictámenes no vinculantes sobre asuntos relacionados con el fraude y la corrupción.

Article 25*Rendició de comptes a la ciutadania*

L'agència rendirà a la ciutadania comptes de la seua gestió en l'àmbit de la prevenció, investigació i avaluació de polítiques i pràctiques relatives al frau i la corrupció existent en les administracions públiques valencianes i el seu sector públic instrumental. A aquest efecte, se servirà de tots els mitjans que puguen ser suficients perquè la ciutadania puga estar informada degudament. Proporcionarà els resultats de la seua acció als mitjans de comunicació i organitzarà també trobades amb la societat civil per a participar-los directament els resultats de la seua activitat i les actuacions portades a terme i assenyalà les dificultats o reticències trobades.

CAPÍTOL V**Dels mitjans personals i materials***Secció 1***Mitjans personals****Article 26***Estatut personal de la direcció de l'agència*

1. L'agència estarà dirigida per un director o directora, que exercirà el càrrec amb plena independència, inamobilitat i objectivitat en el desenvolupament de les funcions i en l'àmbit de les competències pròpies de l'agència, i actuarà sempre amb sotmetiment ple a la llei i al dret. El director o directora tindrà la condició d'autoritat pública i estarà assimilat a un alt càrrec amb rang de director general.
2. El mandat del director o directora és de set anys des de la data de la seua elecció per les Corts i no serà renovable.
3. El director o directora és elegit per les Corts Valencianes entre els ciutadans i les ciutadanes majors d'edat que gaudeixen del ple ús dels seus drets civils i polítics i que compleixen les condicions d'idoneïtat, probitat i professionalitat necessàries per a exercir el càrrec. Hauran d'estar en possessió de títol universitari superior que resulte idoni per a les funcions atribuïdes i hauran de tenir més de deu anys d'activitat laboral o professional relacionada amb l'àmbit funcional de l'agència. Així mateix, hauran de tenir el veïnatge administratiu de la Comunitat Valenciana.
4. Les persones candidates a ocupar el càrrec seran proposades a les Corts per organitzacions socials que treballen en l'actualitat contra el frau i la corrupció a la Comunitat Valenciana i pels grups parlamentaris. Les persones candidates hauran de compareixer davant de la comissió parlamentària corresponent en el marc d'una convocatòria pública a l'efecte per a ser avaluades amb relació a les condicions requerides per al càrrec. L'acord assolit en aquesta comissió serà traslladat al Ple de les Corts Valencianes.
5. El director o directora serà elegit pel Ple de les Corts per majoria de tres cinquenes parts. Si no obté la majoria requerida, es faran noves propostes pel mateix procediment en el termini màxim de un mes.
6. El director o directora de l'agència, després de ser elegit per les Corts, és nomenat per la persona que exerceca la

Artículo 25*Rendición de cuentas a la ciudadanía*

La agencia rendirá a la ciudadanía cuentas de su gestión en el ámbito de la prevención, investigación y evaluación de políticas y prácticas relativas al fraude y la corrupción existente en las administraciones públicas valencianas y su sector público instrumental. A tal efecto, se servirá de cuantos medios puedan ser suficientes para que la ciudadanía pueda estar informada debidamente. Proporcionará los resultados de su acción a los medios de comunicación, y también organizará encuentros con la sociedad civil para participarles directamente los resultados de su actividad y las actuaciones llevadas a término, señalando las dificultades o reticencias encontradas.

CAPÍTULO V**De los medios personales y materiales***Sección 1***Medios personales****Artículo 26***Estatuto personal de la dirección de la agencia*

1. La agencia estará dirigida por un director o directora, que ejercerá el cargo con plena independencia, inamovilidad y objetividad en el desarrollo de las funciones y en el ámbito de las competencias propias de la agencia, y actuará siempre con sometimiento pleno a la ley y al derecho. El director o directora tendrá la condición de autoridad pública y estará asimilado a un alto cargo con rango de director general.
2. El mandato del director o directora es de siete años desde la fecha de su elección por Les Corts y no será renovable.
3. El director o directora es elegido por las Corts Valencianes entre los ciudadanos y ciudadanas mayores de edad que gocen del pleno uso de sus derechos civiles y políticos y que cumplan las condiciones de idoneidad, probidad y profesionalidad necesarias para ejercer el cargo. Deberán estar en posesión de título universitario superior que resulte idóneo para las funciones atribuidas y deberán contar con más de diez años de actividad laboral o profesional relacionada con el ámbito funcional de la agencia. Asimismo, deberán tener la vecindad administrativa de la Comunitat Valenciana.
4. Las personas candidatas a ocupar el cargo serán propuestas a Les Corts por organizaciones sociales que trabajen en la actualidad contra el fraude y la corrupción en la Comunitat Valenciana y por los grupos parlamentarios. Las personas candidatas deberán comparecer ante la comisión parlamentaria correspondiente en el marco de una convocatoria pública a efecto para ser evaluadas con relación a las condiciones requeridas para el cargo. El acuerdo alcanzado en esta comisión será trasladado al Pleno de las Corts Valencianes.
5. El director o directora será elegido por el Pleno de Les Corts por mayoría de tres quintas partes. Si no obtiene la mayoría requerida, se harán nuevas propuestas por el mismo procedimiento en el plazo máximo de un mes.
6. El director o directora de la agencia, después de ser elegido por Les Corts, es nombrado por la persona que ostente la

Presidència de les Corts i ha de prendre possessió del càrrec en el termini d'un mes des de la data de la publicació del nomenament en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Article 27
Incompatibilitats

1. La condició de director o directora de l'agència és incompatible amb:

- a) Qualsevol càrrec representatiu.
- b) La condició de membre del Tribunal Constitucional, el Síndic de Greuges, la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Comitè Econòmic i Social, el Consell Jurídic Consultiu o de qualsevol càrrec designat per les Corts, pel Congrés dels Diputats o pel Senat.
- c) Qualsevol càrrec polític o funció administrativa de l'Estat, de les comunitats autònomes, dels ens locals i dels ens que hi estan vinculats o que en depenen, i també dels organismes o institucions comunitàries internacionals.
- d) L'exercici de qualsevol activitat professional, mercantil o laboral.
- e) L'exercici en actiu de la carrera judicial i fiscal.
- f) Qualsevol càrrec directiu o d'assessorament en associacions, fundacions i altres entitats sense ànim de lucre.
- g) L'afiliació a qualsevol partit polític, sindicats o associacions professionals o empresarials.

2. Al director o directora de l'agència, li és aplicable el règim d'incompatibilitats establert per la legislació aplicable als alts càrrecs i les previsions d'aquesta llei.

3. El director o directora de l'agència, en una situació d'incompatibilitat que l'afecte, ha de cessar en l'activitat incompatible dins del mes següent al nomenament i abans de prendre possessió. Si no ho fa, s'entén que no accepta el nomenament. En el cas d'incompatibilitat sobrevinguda haurà de regularitzar la seua situació en el termini màxim d'un mes.

Article 28
Cessament

1. El director o directora de l'agència cessarà per alguna de les causes següents:

- a) Renúncia.
- b) Extinció del mandat per finalització d'aquest.
- c) Incompatibilitat sobrevinguda. En aquest cas, se li donarà audiència prèviament.
- d) Incapacitat declarada per decisió judicial ferma.
- e) Inhabilitació per a l'exercici dels drets polítics declarada per decisió judicial ferma.

Presidencia de Les Corts y debe tomar posesión del cargo en el plazo de un mes desde la fecha de la publicación del nombramiento en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Artículo 27
Incompatibilidades

1. La condición de director o directora de la agencia es incompatible con:

- a) Cualquier cargo representativo.
- b) La condición de miembro del Tribunal Constitucional, Síndic de Greuges, Sindicatura de Comptes, Consell Valencià de Cultura, Acadèmia Valenciana de la Llengua, Comitè Econòmic i Social, Consell Jurídic Consultiu o de cualquier cargo designado por Les Corts, por el Congreso de los Diputados o por el Senado.
- c) Cualquier cargo político o función administrativa del Estado, de las comunidades autónomas, de los entes locales y de los entes que están vinculados con estos o que dependen de estos, y también de los organismos o instituciones comunitarias internacionales.
- d) El ejercicio de cualquier actividad profesional, mercantil o laboral.
- e) El ejercicio en activo de la carrera judicial y fiscal.
- f) Cualquier cargo directivo o de asesoramiento en asociaciones, fundaciones y otras entidades sin ánimo de lucro.
- g) La afiliación a cualquier partido político, sindicatos o asociaciones profesionales o empresariales.

2. Al director o directora de la agencia le es aplicable el régimen de incompatibilidades establecido por la legislación aplicable a los altos cargos y las previsions de esta ley.

3. El director o directora de la agencia, en una situación de incompatibilidad que le afecte, debe cesar en la actividad incompatible dentro del mes siguiente al nombramiento y antes de tomar posesión. Si no lo hace, se entiende que no acepta el nombramiento. En el caso de incompatibilidad sobrevenida deberá regularizar su situación en el plazo máximo de un mes.

Artículo 28
Cese

1. El director o directora de la agencia cesará por alguna de las siguientes causas:

- a) Renuncia.
- b) Extinción del mandato por finalización de este.
- c) Incompatibilidad sobrevenida. En este caso, se le dará audiencia previamente.
- d) Incapacidad declarada por decisión judicial firme.
- e) Inhabilitación para el ejercicio de los derechos políticos declarada por decisión judicial firme.

f) Imputació amb adopció de mesures cautelars, obertura de judici oral o condemna per sentència ferma per comissió d'un delicte.

g) Negligència notòria i greu en el compliment de les obligacions i els deures del càrrec.

h) Pèrdua del veïnatge administratiu de la Comunitat Valenciana.

2. En el cas que la causa siga la determinada per la lletra g de l'apartat 1, el cessament del director o directora ha de ser proposat i aprovat per la comissió parlamentària corresponent. Amb anterioritat a la votació en comissió es donarà audiència al director o directora, i després es procedirà a la votació per la majoria absoluta dels seus membres. La proposta de cessament haurà de ser elevada al Ple de les Corts i aprovada per majoria de tres cinquenes parts. En els altres casos, correspondrà el cessament a la Presidència de les Corts.

3. Una vegada produït el cessament del director o directora, s'inicia el procediment per a un nou nomenament. En el cas que es produesca el cessament per la causa determinada en la lletra b de l'apartat 1, el director o directora ha de continuar exercint en funcions el seu càrrec fins que es faça el nou nomenament. En la resta dels supòsits, mentre no es procedesca a la nova designació i presa de possessió del nou director o directora, la Presidència de les Corts nomenarà una direcció en funcions entre el personal de l'agència.

4. Per tal de garantir la publicitat i transparència degudes en el procés de designació d'un nou director o directora, les Corts publicaran una convocatòria de candidatures en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* com a mínim sis mesos abans que finalitze el mandat del director o directora en actiu.

Secció 2

Del personal al servei a l'agència

Article 29

Del nomenament, principis, incompatibilitats i cessament

1. Els llocs de treball de l'agència seran exercits per funcionaris i funcionàries de carrera de les administracions públiques.

Aquest personal està obligat a guardar el secret de les dades, les informacions i els documents que conega en el desenvolupament de les seues funcions.

2. El personal al servei de l'agència serà proveït d'acord amb els principis d'igualtat, publicitat, mèrit i capacitat adequats a la funció encomanada entre el funcionariat de les diferents administracions públiques.

Els llocs de treball es classificaran i proveiran d'acord amb les normes de la Llei de funció pública valenciana.

3. La relació de llocs de treball serà elaborada i aprovada per l'agència.

4. Al personal al servei de l'agència, li seran aplicables les mateixes causes d'incompatibilitat establertes per als funcionaris i funcionàries públics.

f) Imputación con adopción de medidas cautelares, apertura de juicio oral o condena por sentencia firme por comisión de un delito.

g) Negligencia notoria y grave en el cumplimiento de las obligaciones y los deberes del cargo.

h) Pérdida de la vecindad administrativa de la Comunitat Valenciana.

2. En caso de que la causa sea la determinada por la letra g del apartado 1, el cese del director o directora debe ser propuesto y aprobado por la comisión parlamentaria correspondiente. Con anterioridad a la votación en comisión se dará audiencia al director o directora, y después se procederá a la votación por la mayoría absoluta de sus miembros. La propuesta de cese deberá ser elevada al Pleno de Les Corts y aprobada por mayoría de tres quintas partes. En los otros casos, corresponderá el cese a la Presidencia de Les Corts.

3. Una vez producido el cese del director o directora, se inicia el procedimiento para un nuevo nombramiento. En caso de que se produzca el cese por la causa determinada en la letra b del apartado 1, el director o directora debe continuar ejerciendo en funciones su cargo hasta que se haga el nuevo nombramiento. En el resto de los supuestos, mientras no se proceda a la nueva designación y toma de posesión del nuevo director o directora, la Presidencia de Les Corts nombrará una dirección en funciones entre el personal de la agencia.

4. Para garantizar las debidas publicidad y transparencia en el proceso de designación de un nuevo director o directora, Les Corts publicarán una convocatoria de candidaturas en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* como mínimo seis meses antes de que finalice el mandato del director o directora en activo.

Sección 2

Del personal al servicio a la agencia

Artículo 29

Del nombramiento, principios, incompatibilidades y cese

1. Los puestos de trabajo de la agencia serán ejercidos por funcionarios y funcionarias de carrera de las administraciones públicas.

Este personal está obligado a guardar el secreto de los datos, las informaciones y los documentos que conozca en el desarrollo de sus funciones.

2. El personal al servicio de la agencia será provisto de acuerdo con los principios de igualdad, publicidad, mérito y capacidad adecuados a la función encomendada de entre el funcionariado de las diferentes administraciones públicas.

Los puestos de trabajo se clasificarán y proveerán de acuerdo con las normas de la Ley de función pública valenciana.

3. La relación de puestos de trabajo será elaborada y aprobada por la agencia.

4. Al personal al servicio de la agencia le serán aplicables las mismas causas de incompatibilidad establecidas para los funcionarios y funcionarias públicos.

5. El personal al servei de l'agència cessarà per les causes determinades per la normativa que respectivament li siga aplicable.

6. A l'efecte que el personal adscrit a l'agència dispose de la capacitat tècnica i la formació continuada degudes, es podran subscriure convenis, acords o protocols docents amb l'Institut Valencià d'Administració Pública (IVAP), les universitats públiques valencianes o qualsevol altra entitat d'educació superior i oficines de naturalesa semblant de caràcter autònom, estatal, comunitari o internacional.

Secció 3

Mitjans materials i finançament

Article 30

Pressupost i comptabilitat

1. La dotació econòmica necessària per al funcionament de l'agència constituirà una partida independent en els pressuposts generals de les Corts Valencianes.

2. La direcció de l'agència elaborarà i aprovarà el projecte de pressupost de funcionament a què es refereix l'apartat anterior i el trametrà a la Mesa de les Corts als efectes oportuns, perquè siga integrat amb la independència deguda en el projecte de pressuposts de la Generalitat, d'acord amb la normativa reguladora en matèria pressupostària.

3. L'agència ha de disposar dels recursos econòmics necessaris i adequats per al compliment eficaç de les funcions assignades.

4. La gestió, l'administració i la disposició dels béns i drets dels quals l'agència siga titular, com també la del patrimoni de la Generalitat que li siga adscrit per al compliment dels seus fins, s'ajustarà a la Llei de patrimoni de la Generalitat.

5. El pressupost de l'agència es regeix per la normativa reguladora de les entitats del sector públic de la Generalitat valenciana.

6. La comptabilitat de l'agència està subjecta als principis de la comptabilitat pública i al sistema d'autorització, disposició, obligació i pagament per a assegurar el control pressupostari.

L'agència està subjecta a la Intervenció General de la Generalitat valenciana, d'acord amb els criteris establerts en la Llei 1/2015, d'hisenda pública, sector públic instrumental i subvencions.

7. La memòria anual de l'agència contindrà la liquidació del pressupost.

Disposició addicional única

La contractació de l'agència s'ajustarà als preceptes de la legislació sobre contractes del sector públic que siguen aplicables en cada cas.

5. El personal al servicio de la agencia cesará por las causas determinadas por la normativa que respectivamente le sea aplicable.

6. A los efectos de que el personal adscrito a la agencia cuente con la capacitación técnica y la formación continuada debidas, se podrán suscribir convenios, acuerdos o protocolos docentes con el Instituto Valenciano de Administración Pública (IVAP), las universidades públicas valencianas o cualquier otra entidad de educación superior y oficinas de naturaleza semejante de carácter autonómico, estatal, comunitario o internacional.

Sección 3

Medios materiales y financiación

Artículo 30

Presupuesto y contabilidad

1. La dotación económica necesaria para el funcionamiento de la agencia constituirá una partida independiente en los presupuestos generales de las Corts Valencianes.

2. La dirección de la agencia elaborará y aprobará el proyecto de presupuesto de funcionamiento a que se refiere el apartado anterior y lo remitirá a la Mesa de Les Corts a los efectos oportunos, para que sea integrado con la debida independencia en el proyecto de presupuestos de la Generalitat, de acuerdo con la normativa reguladora en materia presupuestaria.

3. La agencia debe disponer de los recursos económicos necesarios y adecuados para el cumplimiento eficaz de las funciones asignadas.

4. La gestión, administración y disposición de los bienes y derechos de los cuales la agencia sea titular, así como la del patrimonio de la Generalitat que le sea adscrito para el cumplimiento de sus fines, se ajustará a la Ley de patrimonio de la Generalitat.

5. El presupuesto de la agencia se rige por la normativa reguladora de las entidades del sector público de la Generalitat Valenciana.

6. La contabilidad de la agencia está sujeta a los principios de la contabilidad pública y al sistema de autorización, disposición, obligación y pago para asegurar el control presupuestario.

La agencia está sujeta a la Intervención General de la Generalitat Valenciana, de acuerdo con los criterios establecidos en la Ley 1/2015, de hacienda pública, sector público instrumental y subvenciones.

7. La memoria anual de la agencia contendrá la liquidación del presupuesto.

Disposición adicional única

La contratación de la agencia se ajustará a los preceptos de la legislación sobre contratos del sector público que sean aplicables en cada caso.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

U. Durant l'any 2016, els recursos econòmics de l'agència estaran integrats per:

1. Les assignacions pressupostàries corresponents amb càrrec als pressuposts de la Generalitat valenciana.
2. Els rendiments procedents dels béns i drets que li siguen adscrits.
3. Qualsevol altre ingrés que li corresponga en virtut de llei, contracte i conveni.

Dos. El director o directora de l'agència, en el termini de sis mesos des del seu nomenament, elaborarà i presentarà a les Corts Valencianes i al Consell de la Generalitat el projecte de reglament de funcionament i règim interior de l'agència per a la seua aprovació posterior.

Segona

L'estructura orgànica provisional per a 2016 serà elaborada i aprovada en el termini d'un mes, des del seu nomenament, per la direcció de l'agència.

Tercera

Per a la posada en marxa de l'agència s'oferirà, entre els funcionaris dels nivells assignats als llocs de treball aprovats, l'adscripció en comissió de serveis a les places esmentades.

Disposició derogatòria

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que disposa aquesta llei.

Disposició final

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Palau de les Corts
València, 10 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

El secretari primer
Emilio Argüeso Torres

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera

Uno. Durante el año 2016, los recursos económicos de la agencia estarán integrados por:

1. Las asignaciones presupuestarias correspondientes con cargo a los presupuestos de la Generalitat Valenciana.
2. Los rendimientos procedentes de los bienes y derechos que le sean adscritos.
3. Cualquier otro ingreso que le corresponda en virtud de ley, contrato y convenio.

Dos. El director o directora de la agencia, en el plazo de seis meses desde su nombramiento, elaborará y presentará a las Corts Valencianes y al Consell de la Generalitat el proyecto de reglamento de funcionamiento y régimen interior de la agencia para su aprobación posterior.

Segunda

La estructura orgánica provisional para 2016 será elaborada y aprobada en el plazo de un mes, desde su nombramiento, por la dirección de la agencia.

Tercera

Para la puesta en marcha de la agencia se ofrecerá, entre los funcionarios de los niveles asignados en los puestos de trabajo aprobados, la adscripción en comisión de servicios en las plazas mencionadas.

Disposición derogatoria

Quedan derogadas todas las disposiciones del mismo rango o de un rango inferior que se opongan a lo dispuesto en la presente ley.

Disposición final

Esta ley entrará en vigor al día siguiente de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Palau de les Corts
Valencia, 10 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

El secretario primero
Emilio Argüeso Torres

B. RESOLUCIONS I MOCIONS**1. Resolucions**

Resolució 870/IX, sobre el suport al sector pesquer de la tonyina roja, aprovada per la Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca en la reunió del 7 de novembre de 2016

PRESIDENCIA DE LES CORTS

Per tal de complir el que hi ha disposat en l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la Resolució 870/IX, sobre el suport al sector pesquer de la tonyina roja, aprovada per la Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca en la reunió del 7 de novembre de 2016.

Palau de les Corts
València, 7 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

COMISSIÓ D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA

La Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, en la reunió del 7 de novembre de 2016, ha debatut el text de la Proposició no de llei sobre el suport al sector pesquer de la tonyina roja, presentada pel Grup Parlamentari Popular (RE número 24.875).

Finalment, d'acord amb el que hi ha establert en l'article 162 del Reglament de les Corts, ha aprovat el text de la proposició no de llei incorporat en la resolució següent:

RESOLUCIÓ

1. Les Corts insten el Consell a reclamar al Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient del Govern d'Espanya la modificació a partir de 2017 dels criteris d'assignació de les quotes de pesca de la tonyina roja, d'acord amb els criteris següents:

- a) Autorització de la captura dirigida d'exemplars de tonyina roja amb l'art denominat llinya.
- b) Increment de la quota per a aquesta modalitat de pesca que actualment, per a 2016, s'ha fixat en la resolució esmentada en 44,47 tones.
- c) Substitució de l'actual sistema de sorteig com a criteri d'adjudicació.

B. RESOLUCIONES Y MOCIONES**1. Resoluciones**

Resolución 870/IX, sobre el apoyo al sector pesquero del atún rojo, aprobada por la Comisión de Agricultura, Ganadería y Pesca en la reunión del 7 de noviembre de 2016

PRESIDENCIA DE LES CORTS

En cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la Resolución 870/IX, sobre el apoyo al sector pesquero del atún rojo, aprobada por la Comisión de Agricultura, Ganadería y Pesca en la reunión del 7 de noviembre de 2016.

Palau de les Corts
Valencia, 7 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

COMISIÓN DE AGRICULTURA, GANADERÍA Y PESCA

La Comisión de Agricultura, Ganadería y Pesca, en la reunión del 7 de noviembre de 2016, ha debatido el texto de la Proposición no de ley sobre el apoyo al sector pesquero del atún rojo, presentada por el Grupo Parlamentario Popular (RE número 24.875).

Finalmente, de acuerdo con lo establecido en el artículo 162 del Reglamento de Les Corts, ha aprobado el texto de la proposición no de ley incorporado en la siguiente resolución:

RESOLUCIÓN

1. Les Corts instan al Consell a reclamar en el Ministerio de Agricultura y Medio Ambiente del Gobierno de España la modificación a partir de 2017 de los criterios de asignación de las cuotas de pesca del atún rojo, de acuerdo con los siguientes criterios:

- a) Autorización de la captura dirigida de ejemplares de atún rojo con el arte denominado liña.
- b) Incremento de la cuota para esta modalidad de pesca que actualmente, para 2016, se ha fijado en la resolución mencionada en 44,47 toneladas.
- c) Sustitución del actual sistema de sorteo como criterio de adjudicación.

d) Autorització de la pesca de la tonyina roja des del mes d'abril.

2. Retre compte del grau del compliment d'aquesta resolució en el termini màxim de tres mesos.

Palau de les Corts
València, 7 de novembre de 2016

El president
Emigdio Tormo Moratalla

La secretària
Mercedes Caballero Hueso

Resolució 871/IX, sobre l'exigència a la Unió Europea de mesures per a evitar atacs als productes espanyols, aprovada per la Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca en la reunió del 7 de novembre de 2016.

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

Per tal de complir el que hi ha disposat en l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la Resolució 871/IX, sobre l'exigència a la Unió Europea de mesures per a evitar atacs als productes espanyols, aprovada per la Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca en la reunió del 7 de novembre de 2016.

Palau de les Corts
València, 7 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

COMISSIÓ D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA

La Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, en la reunió del 7 de novembre de 2016, ha debatut el text de la Proposició no de llei sobre l'exigència a la Unió Europea de mesures per a evitar atacs als productes espanyols, presentada pel Grup Parlamentari Socialista (RE número 32.048), i l'esmena presentada pel Grup Parlamentari Popular (RE número 38.580).

Finalment, d'acord amb el que hi ha establert en l'article 162 del Reglament de les Corts, ha aprovat la proposició no de llei amb el text de l'esmena presentada pel Grup Parlamentari Popular, incorporat en la resolució següent:

RESOLUCIÓ

Les Corts insten el Consell a dirigir-se al Govern d'Espanya per a instar-lo a continuar exigint a la Unió Europea:

1. Una resposta contundent i que prenga les mesures escaients per a evitar els atacs contra els productes espanyols i, concretament, el vi.

d) Autorización de la pesca del atún rojo desde el mes de abril.

2. Rendir cuenta del grado del cumplimiento de esta resolución en el plazo máximo de tres meses.

Palau de les Corts
Valencia, 7 de noviembre de 2016

El presidente
Emigdio Tormo Moratalla

La secretaria
Mercedes Caballero Hueso

Resolución 871/IX, sobre la exigencia a la Unión Europea de medidas para evitar ataques a los productos españoles, aprobada por la Comisión de Agricultura, Ganadería y Pesca en la reunión del 7 de noviembre de 2016.

PRESIDENCIA DE LES CORTS

Para cumplir lo dispuesto en el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la Resolución 871/IX, sobre la exigencia a la Unión Europea de medidas para evitar ataques a los productos españoles, aprobada por la Comisión de Agricultura, Ganadería y Pesca en la reunión del 7 de noviembre de 2016.

Palau de les Corts
Valencia, 7 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

COMISIÓN DE AGRICULTURA, GANADERÍA Y PESCA

La Comisión de Agricultura, Ganadería y Pesca, en la reunión del 7 de noviembre de 2016, ha debatido el texto de la Proposición no de ley sobre la exigencia a la Unión Europea de medidas para evitar ataques a los productos españoles, presentada por el Grupo Parlamentario Socialista (RE número 32.048), y la enmienda presentada por el Grupo Parlamentario Popular (RE número 38.580).

Finalmente, de acuerdo con lo establecido en el artículo 162 del Reglamento de Les Corts, ha aprobado la proposición no de ley con el texto de la enmienda presentada por el Grupo Parlamentario Popular, incorporado en la siguiente resolución:

RESOLUCIÓN

Les Corts instan al Consell a dirigir-se al Gobierno de España para instarlo a continuar exigiendo a la Unió Europea:

1. Una respuesta contundente y que tome las medidas oportunas para evitar los ataques contra los productos españoles y, concretamente, el vino.

2. Que sancione els atacs francesos, com també que pose en marxa algun mecanisme de compensació econòmica per a les empreses afectades.

Palau de les Corts
València, 7 de novembre de 2016

El president
Emigdio Tormo Moratalla

La secretària
Mercedes Caballero Hueso

Resolució 872/IX, sobre la defensa del sector cítricola valencià, aprovada pel Ple de les Corts en la sessió de 9 de novembre de 2016

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

D'acord amb l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la Resolució 872/IX, sobre la defensa del sector cítricola valencià, aprovada pel Ple de les Corts en la sessió de 9 de novembre de 2016.

Palau de les Corts
València, 9 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

PLE DE LES CORTS

El Ple de les Corts, en sessió de 9 de novembre de 2016, ha debatut el text de la Proposició no de llei de tramitació especial d'urgència sobre la defensa del sector cítricola valencià, presentada pel Grup Parlamentari Popular (RE número 36.642, BOC número 118), les esmenes presentades pel Grup Parlamentari Socialista (RE número 38.841), Compromís (RE número 38.875), Ciudadanos (RE número 38.838, 38.839 i 38.840) i Podemos-Podem (RE número 38.873), i l'esmena transaccional presentada per tots els grups parlamentaris.

Finalment, d'acord amb el que hi ha establert en l'article 162 del Reglament de les Corts, ha aprovat la iniciativa amb el text de l'esmena transaccional presentada, incorporat en la resolució següent:

RESOLUCIÓ

I. Adicionalment al que s'ha acordat en la resolució de les Corts de 15 de setembre de 2016 amb número de registre 33.992, les Corts Valencianes insten el Consell a instar, al seu torn, el Govern d'Espanya a formular, a l'empara del article 117 del tractat mateix, una reserva a l'Acord de lliure associació econòmica entre la Unió Europea i els seus Estats membres, d'una banda, i els Estats

2. Que sancione los ataques franceses, así como que ponga en marcha algún mecanismo de compensación económica para las empresas afectadas.

Palau de les Corts
Valencia, 7 de noviembre de 2016

El presidente
Emigdio Tormo Moratalla

La secretaria
Mercedes Caballero Hueso

Resolución 872/IX, sobre la defensa del sector cítricola valenciano, aprobada por el Pleno de Les Corts en la sesión de 9 de noviembre de 2016

PRESIDENCIA DE LES CORTS

De acuerdo con el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la Resolución 872/IX, sobre la defensa del sector cítricola valenciano, aprobada por el Pleno de Les Corts en la sesión de 9 de noviembre de 2016.

Palau de les Corts
Valencia, 9 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

PLENO DE LES CORTS

El Pleno de Les Corts, en sesión de 9 de noviembre de 2016, ha debatido el texto de la Proposición no de ley de tramitación especial de urgencia sobre la defensa del sector cítricola valenciano, presentada por el Grupo Parlamentario Popular (RE número 36.642, BOC número 118), las enmiendas presentadas por el Grupo Parlamentario Socialista (RE número 38.841), Compromís (RE número 38.875), Ciudadanos (RE número 38.838, 38.839 y 38.840) y Podemos-Podem (RE número 38.873), y la enmienda transaccional presentada por todos los grupos parlamentarios.

Finalmente, de acuerdo con lo establecido en el artículo 162 del Reglamento de Les Corts, ha aprobado la iniciativa con el texto de la enmienda transaccional presentada, incorporado en la siguiente resolución:

RESOLUCIÓN

I. Adicionalmente a lo que se ha acordado en la resolución de Les Corts de 15 de septiembre de 2016 con número de registro 33.992, las Corts Valencianes instan al Consell a instar, a su vez, al Gobierno de España a formular, al amparo del artículo 117 del tratado mismo, una reserva al Acuerdo de libre asociación económica entre la Unión Europea y sus Estados miembros, por una parte, y los Estados del

de l'acord de l'associació econòmica de la Comunitat per al Desenvolupament de l'Àfrica Meridional, de l'altra, el qual ha entrat en vigor provisionalment amb data 10 d'octubre de 2016, pendent de ratificació per part dels Estats membres de la Unió Europea.

II. Les Corts Valencianes insten el Consell a instar, al seu torn, el Govern d'Espanya, com a membre del Consell de la Unió Europea, i els membres de la representació permanent d'Espanya davant la institució esmentada, a defensar el sector cítricol valencià portant a terme les accions següents:

1. Promoure la revisió de l'acord d'associació econòmica Unió Europea-Àfrica meridional per a deixar sense efecte les mesures d'ampliació del període d'importació de cítrics sense aranzels dels països que conformen la Comunitat per al Desenvolupament de l'Àfrica Meridional, previstes en l'acord esmentat.

2. Instar la Comissió Europea a realitzar, a continuació de l'aplicació provisional de l'acord Unió Europea-Comunitat per al Desenvolupament de l'Àfrica Meridional, un estudi d'avaluació del seu impacte, i a adoptar, si és el cas, les mesures compensatòries pertinents per les pèrdues econòmiques que afecten els productors cítricles europeus, incloent-hi, així mateix, en el cas del Regne d'Espanya, línies de finançament europeu específiques per a la reconversió de les varietats cítricles primerenques en les explotacions afectades.

3. Instar la Comissió Europea a realitzar un seguiment exhaustiu del compliment de les mesures antidumping previstes en l'article 32 de l'acord d'associació econòmica entre la Unió Europea i els Estats de l'Àfrica meridional i, si és el cas, sol·licitar l'activació d'una clàusula de salvaguarda que preserve els interessos cítricles espanyols establint contingents a la importació de cítrics sud-africans en els moments estratègics en què llur presència en els mercats europeus resulte més perniciosa per a la citricultura espanyola, sempre que es donen les condicions establertes en l'article 34 del dit acord.

4. Instar les institucions europees a revisar i millorar, en la mesura que siga possible, el protocol de transport.

5. Instar la Comissió Europea a reforçar l'exigència de programes específics de control i vigilància fitosanitària en els països d'origen de les importacions extracomunitàries, i a donar suport tècnic i financer a través de la cooperació internacional als productors africans en la millora dels sistemes de control fitosanitaris.

6. Instar la Comissió Europea a reforçar els programes de control i vigilància fitosanitària en tots els punts d'entrada a la Unió Europea de cítrics procedents de tercers països per a garantir que són equivalents als que es porten a terme en els ports mediterranis com València o Castelló, com també a equiparar els controls fitosanitaris dels cítrics destinats a la transformació als estàndards exigits per la Unió Europea per a aquells destinats a la seua venda en fresc.

7. Promoure la denúncia de l'acord davant les instàncies comunitàries en el moment en què siga detectat qualsevol incompliment de les obligacions que s'hi estableixen.

acuerdo de la asociación económica de la Comunidad para el Desarrollo del África Meridional, de la otra, que ha entrado en vigor provisionalmente con fecha 10 de octubre de 2016, pendiente de ratificación por parte de los Estados miembros de la Unión Europea.

II. Las Corts Valencianes instan al Consell a instar, a su vez, al Gobierno de España, como miembro del Consejo de la Unión Europea, y a los miembros de la representación permanente de España ante la institución mencionada, a defender el sector cítricol valenciano llevando a cabo las siguientes acciones:

1. Promover la revisión del acuerdo de asociación económica UE-África meridional para dejar sin efecto las medidas de ampliación del período de importación de cítricos sin aranceles de los países que conforman la Comunidad para el Desarrollo del África Meridional, previstas en el acuerdo mencionado.

2. Instar a la Comisión Europea a realizar, tras la aplicación provisional del acuerdo Unió Europea-Comunidad para el Desarrollo del África Meridional, un estudio de evaluación de su impacto, y a adoptar, en su caso, las medidas compensatorias pertinentes por las pérdidas económicas que afecten a los productores cítricos europeos, incluyendo, asimismo, en el caso del Reino de España, líneas de financiación europea específicas para la reconversión de las variedades cítricas tempranas en las explotaciones afectadas.

3. Instar a la Comisión Europea a realizar un seguimiento exhaustivo del cumplimiento de las medidas *antidumping* previstas en el artículo 32 del acuerdo de asociación económica entre la Unión Europea y los Estados del África meridional y, en su caso, solicitar la activación de una clàusula de salvaguarda que preserve los intereses cítricos españoles estableciendo contingentes a la importación de cítricos sudafricanos en los momentos estratégicos en que su presencia en los mercados europeos resulte más perniciosa para la citricultura española, siempre que se den las condiciones establecidas en el artículo 34 de dicho acuerdo.

4. Instar a las instituciones europeas a revisar y mejorar, en la medida en que sea posible, el protocolo de transporte.

5. Instar a la Comisión Europea a reforzar la exigencia de programas específicos de control y vigilancia fitosanitaria en los países de origen de las importaciones extracomunitarias, y a dar apoyo técnico y financiero a través de la cooperación internacional a los productores africanos en la mejora de los sistemas de control fitosanitarios.

6. Instar a la Comisión Europea a reforzar los programas de control y vigilancia fitosanitaria en todos los puntos de entrada a la Unión Europea de cítricos procedentes de terceros países para garantizar que son equivalentes a los que se llevan a cabo en los puertos mediterráneos como Valencia o Castellón, como también a equiparar los controles fitosanitarios de los cítricos destinados a la transformación a los estándares exigidos por la Unión Europea para aquellos destinados a su venta en fresco.

7. Promover la denuncia del acuerdo ante las instancias comunitarias en el momento en que sea detectado cualquier incumplimiento de las obligaciones que se establecen.

III. El Consell retrà compte a les Corts del compliment d'aquesta resolució en el termini màxim de tres mesos.

Palau de les Corts
València, 9 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

El secretari primer
Emilio Argüeso Torres

Resolució 873/IX, sobre l'adopció i la promoció d'un acord social, polític i institucional contra la violència de gènere, aprovada pel Ple de les Corts en la sessió de 9 de novembre de 2016

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

D'acord amb l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la Resolució 873/IX, sobre l'adopció i la promoció d'un acord social, polític i institucional contra la violència de gènere, aprovada pel Ple de les Corts en la sessió de 9 de novembre de 2016.

Palau de les Corts
València, 9 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

PLE DE LES CORTS

El Ple de les Corts, en sessió de 9 de novembre de 2016, ha debatut el text de la Proposició no de llei de tramitació especial d'urgència sobre les actuacions front els assassinats masclistes per violència de gènere, presentada pel Grup Parlamentari Socialista (RE número 4.176, BOC 32), i les esmenes presentades pel Grup Parlamentari Popular (RE número 38.865), Socialista (RE número 38.480), i Ciudadanos (RE número 38.856).

Finalment, d'acord amb el que hi ha establert en l'article 162 del Reglament de les Corts, ha aprovat la iniciativa amb el text de les esmenes presentades pels grups parlamentaris Socialista i Ciudadanos, incorporat en la resolució següent:

RESOLUCIÓ

Les Corts Valencianes insten el Consell de la Generalitat perquè s'adrece al Govern d'Espanya i l'inste a adoptar i promoure un acord social, polític i institucional contra la violència de gènere que continga, entre d'altres, els aspectes següents:

1. La reposició i la dotació suficient de les partides pressupostàries, retallades en els últims anys, especialment aquelles destinades a la prevenció i l'assistència social a les víctimes de la violència de gènere, dependents tant de les comunitats autònomes com dels serveis de proximitat dels ajuntaments.

III. El Consell rendirà cuentas a Les Corts del cumplimiento de esta resolución en el plazo máximo de tres meses.

Palau de les Corts
Valencia, 9 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

El secretario primero
Emilio Argüeso Torres

Resolución 873/IX, sobre la adopción y la promoción de un acuerdo social, político e institucional contra la violencia de género, aprobada por el Pleno de Les Corts en la sesión de 9 de noviembre de 2016

PRESIDENCIA DE LES CORTS

De acuerdo con el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la Resolución 873/IX, sobre la adopción y la promoción de un acuerdo social, político e institucional contra la violencia de género, aprobada por el Pleno de Les Corts en la sesión de 9 de noviembre de 2016.

Palau de les Corts
Valencia, 9 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

PLENO DE LES CORTS

El Pleno de Les Corts, en sesión de 9 de noviembre de 2016, ha debatido el texto de la Proposición no de ley de tramitación especial de urgencia sobre las actuaciones frente a los asesinatos machistas por violencia de género, presentada por el Grupo Parlamentario Socialista (RE número 4.176, BOC 32), y las enmiendas presentadas por el Grupo Parlamentario Popular (RE número 38.865), Socialista (RE número 38.480), y Ciudadanos (RE número 38.856).

Finalmente, de acuerdo con lo establecido en el artículo 162 del Reglamento de Les Corts, ha aprobado la iniciativa con el texto de las enmiendas presentadas por los grupos parlamentarios Socialista y Ciudadanos, incorporado en la siguiente resolución:

RESOLUCIÓN

Las Corts Valencianes instan al Consell de la Generalitat para que se dirija al Gobierno de España y le inste a adoptar y promover un acuerdo social, político e institucional contra la violencia de género que contenga, entre otros, los siguientes aspectos:

1. La reposición y dotación suficiente de las partidas presupuestarias, recortadas en los últimos años, especialmente aquellas destinadas a la prevención y asistencia social a las víctimas de la violencia de género, dependientes tanto de las comunidades autónomas como de los servicios de proximidad de los ayuntamientos.

Multiplicar per cinc, en els pressuposts generals de l'Estat per a 2017, la partida destinada a la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana per a lluitar contra la violència de gènere.

2. La creació a la Comunitat Valenciana d'una unitat de coordinació contra la violència de gènere integrada per membres de les forces i cossos de seguretat de l'Estat, de l'administració penitenciària, de les oficines d'assistència a les víctimes de delictes, del ministeri fiscal, lletrats de l'administració de justícia, jutges encarregats de la instrucció, advocats, equips psicosocials com també associacions de víctimes de violència de gènere.

3. La creació d'un fons de suport als ajuntaments que reforce la xarxa de serveis públics, impulsant el treball que compleixen els serveis socials municipals i els centres de la dona, per al desenvolupament i el compliment de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere i la Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infantesa i l'adolescència.

4. La posada en marxa, als jutjats especialitzats en violència de gènere, de l'acompanyament judicial personalitzat, a fi de fer accessible a les dones víctimes de la violència de gènere la informació sobre l'itinerari i el procediment més segur en el recorregut judicial des del moment en què presenten la denúncia fins al final del procés.

5. L'establiment de protocols d'intervenció específics per a l'atenció integral a les dones que han retirat la denúncia per violència de gènere.

6. L'activació de forma permanent del Pla nacional de sensibilització i prevenció de la violència de gènere.

7. La incorporació en el currículum i en totes les etapes educatives de la formació específica en igualtat, educació afectivosexual i prevenció de la violència de gènere.

8. La posada en marxa d'un pla integral per prevenir, protegir i reparar els danys a menors víctimes de la violència de gènere.

9. L'obligatorietat que, tant els magistrats al front de l'òrgan jurisdiccional especialitzat com advocats, forenses i equips psicosocials que intervinguen en els jutjats especialitzats de violència de gènere, tinguen, prèviament a l'ocupació del lloc, certificació de formació específica en la matèria impartida per una institució acreditada, com també el compromís de seguir formant-se anualment en la matèria a través de cursos impartits per institucions acreditades.

10. L'ampliació de les disposicions preventives, processals, punitives i protectores de la Llei de 2004 a fi d'abastar, amb les disposicions necessàries, totes les formes de violència contra la dona, d'acord amb el que exigeix la Recomanació general número 19 de la CEDAW i el Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra la dona i la violència domèstica (Conveni d'Istanbul), ratificat per Espanya.

11. El compromís d'executar en la seua totalitat les partides pressupostàries destinades a la igualtat de gènere i a la lluita

Multiplicar por cinco, en los presupuestos generales del Estado para 2017, la partida destinada a la Delegación del Gobierno en la Comunitat Valenciana para luchar contra la violencia de género.

2. La creación en la Comunitat Valenciana de una unidad de coordinación contra la violencia de género integrada por miembros de las fuerzas y cuerpos de seguridad del Estado, de la administración penitenciaria, de las oficinas de asistencia a las víctimas de delito, del ministerio fiscal, letrados de la administración de justicia, jueces encargados de la instrucción, abogados, equipos psicosociales así como asociaciones de víctimas de violencia de género.

3. La creación de un fondo de apoyo a los ayuntamientos que refuerce la red de servicios públicos, impulsando el trabajo que cumplen los servicios sociales municipales y los centros de la mujer, para el desarrollo y el cumplimiento de la Ley orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de medidas de protección integral contra la violencia de género y la Ley orgánica 8/2015, de 22 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y la adolescencia.

4. La puesta en marcha, en los juzgados especializados en violencia de género, del acompañamiento judicial personalizado, con el fin de hacer accesible a las mujeres víctimas de la violencia de género la información sobre el itinerario y el procedimiento más seguro en el recorrido judicial desde el momento en que presentan la denuncia hasta el final del proceso.

5. El establecimiento de protocolos de intervención específicos para la atención integral a las mujeres que han retirado la denuncia por violencia de género.

6. La activación de forma permanente del Plan nacional de sensibilización y prevención de la violencia de género.

7. La incorporación en el currículo y en todas las etapas educativas de la formación específica en igualdad, educación afectivo-sexual y prevención de la violencia de género.

8. La puesta en marcha de un plan integral para prevenir, proteger y reparar los daños a menores víctimas de la violencia de género.

9. La obligatoriedad que, tanto los magistrados al frente del órgano jurisdiccional especializado como abogados, forenses y equipos psicosociales que intervengan en los juzgados especializados de violencia de género, tengan, previamente a la ocupación del puesto, certificación de formación específica en la materia impartida por una institución acreditada, así como el compromiso de seguir formándose anualmente en la materia a través de cursos impartidos por instituciones acreditadas.

10. La ampliación de las disposiciones preventivas, procesales, punitivas y protectoras de la Ley de 2004 con el fin de alcanzar, con las disposiciones necesarias, todas las formas de violencia contra la mujer, de acuerdo con lo que exige la Recomendación general número 19 de la CEDAW y el Convenio del Consejo de Europa sobre prevención y lucha contra la violencia contra la mujer y la violencia doméstica (Convenio de Estambul), ratificado por España.

11. El compromiso de ejecutar en su totalidad las partidas presupuestarias destinadas a la igualdad de género y a la

contra la violència de gènere que formen part del programa pressupostari Igualtat de Gènere.

12. L'increment dels recursos destinats a les oficines d'atenció a la víctima de delictes, com també ampliar el seu horari d'atenció perquè també prestin servei durant les vesprades, els caps de setmana i els dies festius.

Palau de les Corts
València, 9 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

El secretari primer
Emilio Argüeso Torres

Resolució 874/IX, sobre la modificació de la política de restricció a l'ocupació pública estable i de qualitat, aprovada pel Ple de les Corts en la sessió de 9 de novembre de 2016

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

D'acord amb l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la Resolució 874/IX, sobre la modificació de la política de restricció a l'ocupació pública estable i de qualitat, aprovada pel Ple de les Corts en la sessió de 9 de novembre de 2016.

Palau de les Corts
València, 9 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

PLE DE LES CORTS

El Ple de les Corts, en sessió de 9 de novembre de 2016, ha debatut el text de la Proposició no de llei de tramitació especial d'urgència sobre la modificació de la política de restricció a l'ocupació pública estable i l'eliminació de la taxa de reposició d'efectius, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.503, BOC 124), i les esmenes presentades pel Grup Parlamentari Popular (RE número 38.867) i Compromís (RE número 38.651).

Finalment, d'acord amb el que hi ha establert en l'article 162 del Reglament de les Corts, ha aprovat la iniciativa amb el text de l'esmena presentada pel Grup Parlamentari Compromís, incorporat en la resolució següent:

RESOLUCIÓ

Les Corts insten el Consell que alhora inste el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques perquè modifiqui la política de restricció a l'ocupació pública estable i de qualitat que els serveis a la ciutadania demanen i elimine la taxa de reposició d'efectius que està llastant i precaritzant la funció pública.

lucha contra la violencia de género que forman parte del programa presupuestario Igualdad de Género.

12. El incremento de los recursos destinados a las oficinas de atención a la víctima de delito, así como ampliar su horario de atención para que también prestan servicio durante las tardes, los fines de semana y los días festivos.

Palau de les Corts
Valencia, 9 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

El secretario primero
Emilio Argüeso Torres

Resolución 874/IX, sobre la modificación de la política de restricción al empleo público estable y de calidad, aprobada por el Pleno de Les Corts en la sesión de 9 de noviembre de 2016

PRESIDENCIA DE LES CORTS

De acuerdo con el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la Resolución 874/IX, sobre la modificación de la política de restricción al empleo público estable y de calidad, aprobada por el Pleno de Les Corts en la sesión de 9 de noviembre de 2016.

Palau de les Corts
Valencia, 9 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

PLENO DE LES CORTS

El Pleno de Les Corts, en sesión de 9 de noviembre de 2016, ha debatido el texto de la Proposición no de ley de tramitación especial de urgencia sobre la modificación de la política de restricción al empleo público estable y la eliminación de la tasa de reposición de efectivos, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.503, BOC 124), y las enmiendas presentadas por el Grupo Parlamentario Popular (RE número 38.867) y Compromís (RE número 38.651).

Finalmente, de acuerdo con lo establecido en el artículo 162 del Reglamento de Les Corts, ha aprobado la iniciativa con el texto de la enmienda presentada por el Grupo Parlamentario Compromís, incorporado en la siguiente resolución:

RESOLUCIÓN

Les Corts instan al Consell a que al mismo tiempo inste al Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas para que modifique la política de restricción al empleo público estable y de calidad que los servicios a la ciudadanía piden y elimine la tasa de reposición de efectivos que está lastrando y precarizando la función pública.

Així mateix, les Corts insten el Consell:

1. A la cobertura immediata de tots els llocs de treball d'atenció directa a la ciutadania de l'administració del Consell que estiguen vacants per no tenir titular, o no ocupats perquè el seu titular o ocupant estiga de baixa o tinga algun tipus de permís sindical igual o superior al 50 % de la seua jornada.

2. A la supressió de l'autorització de la Direcció General de Pressuposts continguda en la normativa de gestió pressupostària per a la cobertura dels llocs d'atenció directa a la ciutadania, perquè aquesta condició pot ser fiscalitzada per la intervenció delegada de cada conselleria abans d'efectuar-se el nomenament o l'alta en nòmina.

3. A la previsió, en els pressuposts de la Generalitat per a 2017, d'una consignació pressupostària per a la substitució d'aquells treballadors amb permís sindical igual o superior al 50 % de la seua jornada que ocupen llocs de treball que no siguen d'atenció directa.

4. A la cobertura progressiva de totes les places vacants en llocs de treball que no siguen d'atenció directa a la ciutadania, de manera que aquelles que estiguen vacants en la data d'aprovació de la present estiguen ocupades durant el primer trimestre de 2017.

5. A l'establiment d'un sistema que permeta, tenint en compte les disponibilitats de la Tresoreria de la Generalitat, la cobertura de les vacants que es vagen generant a partir del 31 de març de 2017 en llocs que no siguen d'atenció directa a la ciutadania, de manera que una plaça no puga estar més de sis mesos vacant.

Palau de les Corts
València, 9 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

El secretari primer
Emilio Argüeso Torres

Resolució 875/IX, sobre les connexions del transport de viatgers amb l'aeroport d'Alacant-Elx, aprovada pel Ple de les Corts en la sessió de 9 de novembre de 2016

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

D'acord amb l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la Resolució 875/IX, sobre les connexions del transport de viatgers amb l'aeroport d'Alacant-Elx, aprovada pel Ple de les Corts en la sessió de 9 de novembre de 2016.

Palau de les Corts
València, 9 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

Asimismo, Les Corts instan al Consell:

1. A la cobertura immediata de todos los puestos de trabajo de atención directa a la ciudadanía de la administración del Consell que estén vacantes por no tener titular, o no ocupados para que su titular u ocupante esté de baja o tenga algún tipo de permiso sindical igual o superior al 50 % de su jornada.

2. A la supresión de la autorización de la Dirección General de Presupuesto contenida en la normativa de gestión presupuestaria para la cobertura de los lugares de atención directa a la ciudadanía, porque esta condición puede ser fiscalizada por la intervención delegada de cada conselleria antes de efectuarse el nombramiento o la alta en nómina.

3. A la previsión, en los presupuestos de la Generalitat para 2017, de una consignación presupuestaria para la sustitución de aquellos trabajadores con permiso sindical igual o superior al 50 % de su jornada que ocupan puestos de trabajo que no sean de atención directa.

4. A la cobertura progresiva de todas las plazas vacantes en puestos de trabajo que no sean de atención directa a la ciudadanía, de manera que aquellas que estén vacantes en la fecha de aprobación de la presente estén ocupadas durante el primer trimestre de 2017.

5. Al establecimiento de un sistema que permita, teniendo en cuenta las disponibilidades de la Tesorería de la Generalitat, la cobertura de las vacantes que se vayan generando a partir del 31 de marzo de 2017 en lugares que no sean de atención directa a la ciudadanía, de manera que una plaza no pueda estar más de seis meses vacante.

Palau de les Corts
Valencia, 9 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

El secretario primero
Emilio Argüeso Torres

Resolución 875/IX, sobre las conexiones del transporte de viajeros con el aeropuerto de Alicante-Elche, aprobada por el Pleno de Les Corts en la sesión de 9 de noviembre de 2016

PRESIDENCIA DE LES CORTS

De acuerdo con el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la Resolución 875/IX, sobre las conexiones del transporte de viajeros con el aeropuerto de Alicante-Elche, aprobada por el Pleno de Les Corts en la sesión de 9 de noviembre de 2016.

Palau de les Corts
Valencia, 9 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

PLE DE LES CORTS

El Ple de les Corts, en sessió de 9 de novembre de 2016, ha debatut el text de la Proposició no de llei de tramitació especial d'urgència sobre l'aeroport d'Alacant-Elx, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 32.757, BOC 112), les esmenes presentades pel Grup Parlamentari Popular (RE número 38.866) i Socialista (RE número 38.876), i l'esmena transaccional presentada per tots els grups parlamentaris.

Finalment, d'acord amb el que hi ha establert en l'article 162 del Reglament de les Corts, ha aprovat la iniciativa amb el text de l'esmena transaccional presentada, incorporat en la resolució següent:

RESOLUCIÓ

1. Les Corts insten el Consell perquè inste el govern de la nació a impulsar la reforma de l'estació central d'Alacant de manera que es permeta la connexió amb l'aeroport d'Alacant-Elx mitjançant una línia de rodalia, d'acord amb la planificació prevista en el Pla d'infraestructures, transport i habitatge 2012-2024, del Ministeri de Foment, i les disponibilitats pressupostàries.

2. Les Corts insten el Consell a instar, alhora, el govern de la nació perquè conjuntament continuen i conclouen, com més aviat millor, la redacció del pla de mobilitat metropolitana sostenible de l'àrea Alacant-Elx, a fi de disposar dels elements necessaris per a prioritzar les actuacions a realitzar en aquesta àrea per a afavorir la mobilitat dels ciutadans i que permeten millorar les connexions amb enclavaments com l'aeroport d'Alacant-Elx, els centres hospitalaris, els universitaris, etc. mitjançant els modes de transport que resulten més oportuns.

3. Les Corts insten el Consell a instar el govern de la nació a través del Ministeri de Foment, de forma coordinada amb les comunitats autònomes valenciana i murciana, a analitzar la viabilitat d'establir una parada en la línia regular de transport de viatgers per carretera existent que connecte directament les poblacions de Múrcia, la Mànega del Mar Menor i Cartagena a la província de Múrcia amb l'aeroport d'Elx-Alacant sense necessitat de transbordaments.

4. Les Corts insten el Consell perquè, dins de les competències de la Comunitat Valenciana en matèria de transport, es garanteixca i facilite un sistema de transport públic discrecional de viatgers per carretera durant tot l'any que connecte directament les poblacions de Benidorm, Calp, Dénia, Torrevella, Oriola, Sant Vicent del Raspeig, Alacant, Elx, Novelda, Petrer, Villena, Ibi, Alcoi, Altea, la Vila Joiosa, el Campello, Cocentaina, Guardamar del Segura, Crevillent, Saix, Asp, entre d'altres, amb l'aeroport d'Alacant-Elx.

5. Les Corts insten el Consell perquè, dins de les competències de la Comunitat Valenciana en matèria de transport, elabore, com més aviat millor, els nous mapes concessionals de transport públic de viatgers per carretera, adaptats a les actuals necessitats dels usuaris per tal de facilitar-los els desplaçaments pel territori.

PLENO DE LES CORTS

El Pleno de Les Corts, en sesión de 9 de noviembre de 2016, ha debatido el texto de la Proposición no de ley de tramitación especial de urgencia sobre el aeropuerto de Alicante-Elche, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 32.757, BOC 112), las enmiendas presentadas por el Grupo Parlamentario Popular (RE número 38.866) y Socialista (RE número 38.876), y la enmienda transaccional presentada por todos los grupos parlamentarios.

Finalmente, de acuerdo con lo establecido en el artículo 162 del Reglamento de Les Corts, ha aprobado la iniciativa con el texto de la enmienda transaccional presentada, incorporado en la siguiente resolución:

RESOLUCIÓN

1. Les Corts instan al Consell para que inste al gobierno de la nación a impulsar la reforma de la estación central de Alicante de manera que se permita la conexión con el aeropuerto de Alicante-Elche mediante una línea de cercanías, de acuerdo con la planificación prevista en el Plan de infraestructuras, transporte y vivienda 2012-2024, del Ministerio de Fomento, y las disponibilidades presupuestarias.

2. Les Corts instan al Consell a instar, al mismo tiempo, al gobierno de la nación para que conjuntamente continúen y concluyan, cuanto más pronto mejor, la redacción del plan de movilidad metropolitana sostenible del área Alicante-Elche, con el fin de disponer de los elementos necesarios para priorizar las actuaciones a realizar en esta área para favorecer la movilidad de los ciudadanos y que permitan mejorar las conexiones con enclaves como el aeropuerto de Alicante-Elche, los centros hospitalarios, los universitarios, etc. mediante los modos de transporte que resulten más oportunos.

3. Les Corts instan al Consell a instar al gobierno de la nación a través del Ministerio de Fomento, de forma coordinada con las comunidades autónomas valenciana y murciana, a analizar la viabilidad de establecer una parada en la línea regular de transporte de viajeros por carretera existente que conecte directamente las poblaciones de Murcia, la Manga del Mar Menor y Cartagena en la provincia de Murcia con el aeropuerto de Elche-Alicante sin necesidad de transbordos.

4. Les Corts instan al Consell para que, dentro de las competencias de la Comunitat Valenciana en materia de transporte, se garantice y facilite un sistema de transporte público discrecional de viajeros por carretera durante todo el año que conecte directamente las poblaciones de Benidorm, Calp, Dénia, Torrevieja, Orihuela, Sant Vicent del Raspeig, Alicante, Elche, Novelda, Petrer, Villena, Ibi, Alcoy, Altea, Villajoyosa, El Campello, Cocentaina, Guardamar del Segura, Crevillent, Sax, Aspe, entre otros, con el aeropuerto de Alicante-Elche.

5. Les Corts instan al Consell para que, dentro de las competencias de la Comunitat Valenciana en materia de transporte, elabore, cuanto más pronto mejor, los nuevos mapas concesionales de transporte público de viajeros por carretera, adaptados a las actuales necesidades de los usuarios para facilitarles los desplazamientos por el territorio.

6. El Consell retrà comptes a les Corts del grau de compliment del qual s'hi ha instat en el termini de sis mesos.

Palau de les Corts
València, 9 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

El secretari primer
Emilio Argüeso Torres

6. El Consell rendirá cuentas a Les Corts del grado de cumplimiento del que se ha instado en el plazo de seis meses.

Palau de les Corts
Valencia, 9 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

El secretario primero
Emilio Argüeso Torres

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

A. PROJECTES DE LLEI

Projecte de llei, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana (RE número 38.043)

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

D'acord amb l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena la publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts* del Projecte de llei, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana (RE número 38.043), admès a tràmit per la Mesa de les Corts en la reunió del 8 de novembre de 2016.

Palau de les Corts
València, 8 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

PROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT, INTEGRAL DEL RECONeixEMENT DEL DRET A LA IDENTITAT I L'EXPRESSIÓ DE GÈNERE A LA COMUNITAT VALENCIANA

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La identitat de gènere és la vivència interna i individual del gènere tal com cada persona la sent. Aquesta circumstància personal pot correspondre o no amb el sexe assignat en el naixement, consistent en l'apreciació visual dels òrgans genitals externs. L'existència de persones trans, la identitat de gènere sentida de les quals no correspon amb la que els van assignar en nàixer, està present en totes les cultures de la humanitat i en tot temps històric.

Les respostes que les distintes societats han donat a aquesta realitat han estat molt diverses al llarg del temps i en les

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓN

A. PROYECTOS DE LEY

Proyecto de ley, de la Generalitat, integral del reconocimiento del derecho a la identidad y expresión de género en la Comunitat Valenciana (RE número 38.043)

PRESIDENCIA DE LES CORTS

De acuerdo con el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena la publicación en el *Butlletí Oficial de les Corts* del Proyecto de ley, de la Generalitat, integral del reconocimiento del derecho a la identidad y expresión de género en la Comunitat Valenciana (RE número 38.043), admitido a trámite por la Mesa de Les Corts en la reunión del 8 de noviembre de 2016.

Palau de les Corts
Valencia, 8 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

PROYECTO DE LEY, DE LA GENERALITAT, INTEGRAL DEL RECONOCIMIENTO DEL DERECHO A LA IDENTIDAD Y EXPRESIÓN DE GÉNERO EN LA COMUNITAT VALENCIANA

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

La identidad de género es la vivencia interna e individual del género tal como cada persona la siente. Esta circunstancia personal puede corresponder o no con el sexo asignado en el nacimiento, consistente en la apreciación visual de los órganos genitales externos. La existencia de personas trans, cuya identidad de género sentida no corresponde con la que le asignaron al nacer, está presente en todas las culturas de la humanidad y en todo tiempo histórico.

Las respuestas que las distintas sociedades han dado a esta realidad han sido muy diversas a lo largo del tiempo y en las

distintes geografies del món. Algunes han acceptat al seu si una realitat de gènere no estrictament binària i han articulat mecanismes socials i lleis que en promouen la integració. Altres, per desgràcia, han manifestat diversos graus de rebuig i repressió de les expressions d'identitat de gènere que han provocat greus violacions de drets humans de les persones trans. Aquest és el cas de la nostra societat, la qual cosa ens porta a la necessitat de crear un marc normatiu que reconega el dret a la identitat de gènere i a la lliure expressió del gènere sentit com un dret humà fonamental, i dotar-lo de les eines adequades per a fer-lo efectiu.

El procés de reconeixement de la diversitat de la identitat de gènere en la societat occidental segueix un camí imparabile, però encara està lluny de concloure. Les persones transsexuals, homosexuals i bisexuals van ser proscrites com a transgressió des de la norma religiosa durant segles. De fet, el dietari d'Alfons el Magnànim relata la cruel execució de Margarida Borràs (coneguda per Miquel) el 28 de juliol de 1460, sent prèviament presa i torturada per comportar-se i vestir-se com una dona, en el que és el primer cas de transfòbia institucional documentat a València.

Igual que va passar amb l'homosexualitat, en el segle xx la transsexualitat va començar a tractar-se des de l'àmbit mèdic, considerant-se com un trastorn de disfòria de gènere i qualificant les persones trans com a afectades per una malaltia mental. Però açò no va evitar que la persecució legal continuara fins fa ben poc, perquè van ser moltes les persones trans empresonades primer per la Llei de ganduls i malfactors, amb la modificació de 1954, i a partir de 1970 per la Llei de perillositat i rehabilitació social, fins que es va derogar en 1976. Malgrat aquesta història de persecució, les persones trans, especialment les dones, han estat sempre l'avantguarda en la defensa de la dignitat i els drets de tot el col·lectiu de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals (LGTBI), com ho demostra la seua participació destacada en els disturbis d'StoneWall a Nova York (1969), considerats l'inici del moviment LGTBI modern, i en la primera línia de la primera manifestació de l'orgull LGTBI que va tenir lloc a Espanya en 1977 (Barcelona).

Durant prop de setanta anys, la transsexualitat ha figurat com a malaltia en els principals manuals de diagnòstic i en les principals classificacions de malalties, com la classificació internacional de malalties (CIE-10) de l'Organització Mundial de la Salut o el Manual de diagnòstic de malalties psiquiàtriques DSM-R de l'American Psychiatric Association (APA), sota els qualificatius de trastorn de la identitat sexual o desordre de la identitat de gènere, el diagnòstic mèdic associat dels quals és la disfòria de gènere. Igual que amb l'homosexualitat, ha fet falta un llarg camí perquè autoritats mèdiques, associacions científiques i professionals reconsideraren aquesta classificació mèdica en les bases científiques, valoraren els components de prejudici que la componen i l'efecte estigmatitzador d'aquestes classificacions. En 2009 sorgeix la xarxa per la despatologització de la transsexualitat a nivell mundial, amb l'objectiu de la retirada del trastorn d'identitat de gènere dels catàlegs diagnòstics del DSM-IV i CIE-10. Aquest moviment ha aconseguit que recentment l'APA mateixa haja retirat el diagnòstic de trastorn de la identitat de gènere, tot i que encara són moltes les veus que advoquen en els terrenys científics i socials per

distintas geografías del mundo. Algunas han aceptado en su seno una realidad de género no estrictamente binaria y han articulado mecanismos sociales y leyes que promueven su integración. Otras, por desgracia, han manifestado diversos grados de rechazo y represión de las expresiones de identidad de género, provocando graves violaciones de derechos humanos de las personas trans. Éste es el caso de nuestra sociedad, lo cual nos lleva a la necesidad de crear un marco normativo que reconozca el derecho a la identidad de género y a la libre expresión del género sentido como un derecho humano fundamental, y dotarlo de las herramientas adecuadas para hacerlo efectivo.

El proceso de reconocimiento de la diversidad de la identidad de género en la sociedad occidental sigue un camino imparabile, pero todavía está lejos de concluir. Las personas transexuales, homosexuales y bisexuales fueron proscritas como transgresión desde la norma religiosa durante siglos. De hecho, el dietario de Alfonso el Magnánimo relata la cruel ejecución de Margarida Borràs (conocida como Miquel) el 28 de julio de 1460, siendo previamente presa y torturada por comportarse y vestirse como una mujer, en el que es el primer caso de transfobia institucional documentada en Valencia.

Al igual que pasó con la homosexualidad, en el siglo xx la transexualidad comenzó a tratarse desde el ámbito médico, considerándose como un trastorno de disforia de género y calificando a las personas trans como afectadas por una enfermedad mental. Pero esto no evitó que la persecución legal continuara hasta hace bien poco, pues fueron muchas las personas trans encarceladas primero por la Ley de vagos y maleantes, con su modificación de 1954, y a partir de 1970 por la Ley de peligrosidad y rehabilitación social, hasta su derogación en 1976. A pesar de esta historia de persecución, las personas trans, especialmente las mujeres, han sido siempre la vanguardia en la defensa de la dignidad y derechos de todo el colectivo de lesbianas, gais, trans, bisexuales e intersexuales (LGTBI), como lo demuestra su participación destacada en los disturbios de Stonewall en Nueva York (1969), considerados el inicio del movimiento LGTBI moderno, y en la primera línea de la primera manifestación del orgullo LGTBI que tuvo lugar en España en 1977 en Barcelona.

Durante cerca de setenta años, la transexualidad ha figurado como enfermedad en los principales manuales de diagnóstico y en las principales clasificaciones de enfermedades, como la clasificación internacional de enfermedades (CIE-10) de la Organización Mundial de la Salud o el Manual de diagnóstico de enfermedades psiquiátricas DSM-R de la American Psychiatric Association (APA), bajo los calificativos de trastorno de la identidad sexual o desorden de la identidad de género, cuyo diagnóstico médico asociado es la disforia de género. Al igual que con la homosexualidad, ha hecho falta un largo camino para que autoridades médicas, asociaciones científicas y profesionales reconsideraran esta clasificación médica en sus bases científicas, valoraran los componentes de prejuicio que la componen y el efecto estigmatizador de dichas clasificaciones. En 2009 surge la red por la despatologización de la transexualidad a nivel mundial, con el objetivo de la retirada del trastorno de identidad de género de los catálogos diagnósticos del DSM-IV y CIE-10. Este movimiento ha conseguido que recientemente la propia APA haya retirado su diagnóstico de trastorno de la identidad de género, aunque todavía son muchas las voces que

la definitiva despatologització de la transsexualitat i per considerar-la una més de les manifestacions de la diversitat sexual de l'ésser humà, ja que, encara que l'APA l'haja retirat com a trastorn d'identitat de gènere, aquest continua romanent en el mateix manual de trastorns amb l'epígraf «disfòria de gènere».

En aquest procés de reconeixement s'han donat ja molts passos en diferents àmbits (global, europeu, estatal, autonòmic i local) en convertir el tractament de la identitat de gènere en una qüestió de drets humans.

Les normes internacionals sobre drets humans consagren com a principis bàsics la igualtat i la no-discriminació. L'article 1 de la Declaració universal de drets humans (1948) estableix l'afirmació inequívoca que: «tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets». L'article 2 de la mateixa declaració afirma posteriorment que «tota persona té tots els drets i les llibertats proclamats en aquesta declaració, sense cap distinció de raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política o de qualsevol altra índole, origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició». Mandat que l'ONU mateixa ha declarat en la Resolució 17/19, del Consell de Drets Humans de l'any 2011, que implica el dret a la igualtat de tracte davant de la llei i el dret a ser protegit contra la discriminació per diversos motius, entre ells l'orientació sexual i la identitat de gènere. La seua aprovació va obrir el camí al primer informe oficial sobre aquest tema, preparat per l'Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans, denominat «Lleis i pràctiques discriminatòries i actes de violència comesos contra persones per l'orientació sexual i la identitat de gènere» (2011), i a l'informe més recent «Nascuts lliures i iguals: Orientació sexual i identitat de gènere en les normes internacionals de drets humans» (2012).

També en l'àmbit de les normes internacionals i atesa la rellevància especial del principi de no-discriminació i el dret a la identitat pròpia durant els períodes d'edats clau, com ho són la infància i l'adolescència, la Convenció sobre els Drets de la Infància (CDN) de 1989 ofereix una fonamentació específica dels drets humans per a les persones menors d'edat.

La CDN estableix la no-discriminació com a dret fonamental de les persones menors d'edat en l'article 2: «sense cap distinció, independentment de la raça, el color, el sexe, l'idioma, la religió, l'opinió política o d'una altra índole, l'origen nacional, ètnic o social, la posició econòmica, els impediments físics, el naixement o qualsevol altra condició del xiquet, dels seus pares o dels seus representants legals». La no-discriminació és, a més, principi rector de la CDN. En l'article 8 estableix que els estats «respectaran el dret del xiquet a preservar-ne la identitat [...] i a prestar assistència i protecció apropiades» quan siga privat il·legalment d'alguns dels elements de la seua identitat. En l'article 12 estableix que s'ha de garantir el dret de les persones de menys de 18 anys «d'expressar la seua opinió lliurement en tots els assumptes que afecten el xiquet, tenint-se degudament en compte les opinions del xiquet, segons l'edat i la maduresa del xiquet» i l'obligació de donar «l'oportunitat de ser escoltat

abogan en los terrenos científicos y sociales por la definitiva despatologización de la transexualidad y por la consideración de la misma como una más de las manifestaciones de la diversidad sexual del ser humano, ya que, aunque la APA lo haya retirado como trastorno de identidad de género, éste sigue permaneciendo en el mismo manual de trastornos con el epígrafe «disforia de género».

En este proceso de reconocimiento se han dado ya muchos pasos en diferentes ámbitos (global, europeo, estatal, autonómico y local) al convertir el tratamiento de la identidad de género en una cuestión de derechos humanos.

Las normas internacionales sobre derechos humanos consagran como principios básicos la igualdad y la no discriminación. El artículo 1 de la Declaración universal de derechos humanos (1948) establece la afirmación inequívoca de que «todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos». El artículo 2 de la misma declaración afirma posteriormente que «toda persona tiene todos los derechos y libertades proclamados en esta declaración, sin distinción alguna de raza, color, sexo, idioma, religión, opinión política o de cualquier otra índole, origen nacional o social, posición económica, nacimiento o cualquier otra condición». Mandato que la propia ONU ha declarado en la Resolución 17/19, del Consejo de Derechos Humanos, del año 2011, que implica el derecho a la igualdad de trato ante la ley y el derecho a ser protegido contra la discriminación por diversos motivos, entre ellos la orientación sexual y la identidad de género. Su aprobación abrió el camino al primer informe oficial sobre ese tema, preparado por la Oficina del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Derechos Humanos, denominado «Leyes y prácticas discriminatorias y actos de violencia cometidos contra personas por su orientación sexual e identidad de género» (2011), y al más reciente informe «Nacidos libres e iguales: Orientación sexual e identidad de género en las normas internacionales de derechos humanos» (2012).

También en el ámbito de las normas internacionales y teniendo en cuenta la especial relevancia del principio de no discriminación y el derecho a la identidad propia durante los periodos etarios clave, que son la infancia y la adolescencia, la Convención sobre los Derechos de la Infancia (CDN) de 1989 ofrece una fundamentación específica de los derechos humanos para las personas menores de edad.

La CDN establece la no discriminación como derecho fundamental de las personas menores de edad en su artículo 2: «sin distinción alguna, independientemente de la raza, el color, el sexo, el idioma, la religión, la opinión política o de otra índole, el origen nacional, étnico o social, la posición económica, los impedimentos físicos, el nacimiento o cualquier otra condición del niño, de sus padres o de sus representantes legales». La no discriminación es además principio rector de la CDN. En su artículo 8 establece que los estados «respetarán el derecho del niño a preservar su identidad [...] y a prestar asistencia y protección apropiadas» cuando sea privado ilegalmente de algunos de los elementos de su identidad. En su artículo 12 establece que se debe garantizar el derecho de las personas de menos de 18 años «de expresar su opinión libremente en todos los asuntos que afectan al niño, teniéndose debidamente en cuenta las opiniones del niño, en función de la edad y madurez del niño» y la obligación de dar «la oportunidad de ser escuchado en

en tot procediment judicial o administratiu que afecte el xiquet, ja siga directament o per mitjà d'un representant o d'un òrgan apropiat, en consonància amb les normes de procediment de la llei nacional».

En l'àmbit europeu, la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea (2000) estableix que «la Unió està fundada sobre els valors indivisibles i universals de la dignitat humana, la llibertat, la igualtat i la solidaritat». I prohibeix de forma expressa en l'article 21 «tota discriminació» i, en particular, l'exercida «per raó de sexe, raça, color, orígens ètnics o socials, característiques genètiques, llengua, religió o conviccions, opinions polítiques o de qualsevol altra mena, pertinença a una minoria nacional, patrimoni, naixement, discapacitat, edat o orientació sexual».

Basant-se en això, la Unió Europea ha construït un sòlid cos de normes i resolucions dirigit a garantir la lliure manifestació de la identitat de gènere de les persones sense discriminació. Entre aquests elements normatius podem assenyalar de manera no exhaustiva les resolucions del Parlament Europeu de 12 de setembre de 1989, de 8 de febrer de 1994, de 18 de gener de 2006, de 24 de maig de 2012, de 24 de juny de 2013 i de 4 de febrer de 2014, totes elles relatives a la igualtat de drets de les persones trans o els efectes col·laterals de directives com la 2000/78/CE, del Consell, relativa a l'establiment d'un marc general per a la igualtat de tracte en l'ocupació i el treball. És necessari esmentar, per la seua pertinència al cas, les directives per a promoure i protegir el gaudi de tots els drets humans per les persones LGBTI, aprovades pel Consell de la Unió Europea el 24 de juny de 2013, o els informes de l'Agència de Drets Fonamentals de la Unió Europea sobre l'homofòbia, transfòbia i discriminació per raó d'orientació sexual i identitat de gènere dels anys 2010 i 2014. El Tribunal Europeu de Drets Humans també ha dictat diverses sentències favorables al reconeixement de la identitat de gènere, com en el cas P. contra S. i Cornwall Council County en 1996 o en els casos Christine Godwin contra el Regne Unit i I. contra el Regne Unit en 2002.

En l'àmbit del Consell d'Europa, finalment, incideix en aquesta matèria l'informe del comissari de Drets Humans del Consell d'Europa, de juliol de 2009, i la Recomanació CM/Rec(2010)5 del Comitè de Ministres del Consell d'Europa als estats membres, sobre mesures per a combatre la discriminació basada en l'orientació sexual o la identitat de gènere, adoptada el 31 de març de 2010.

Totes aquestes normes i resolucions estableixen un marc normatiu en què se sol·licita als estats el reconeixement de les lliures manifestacions de la identitat i l'expressió de gènere, la prohibició de tota discriminació per la causa esmentada, el suport mèdic a les persones trans i l'establiment de processos legals clars i transparents que facen possible i efectiu el dret esmentat.

En aquesta mateixa línia, a Espanya l'article 14 de la Constitució espanyola (1978) declara que «els espanyols són iguals davant de la llei, sense que pugua prevaldre cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social». Mentre que l'article 9.2 estableix que «correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat

todo procedimiento judicial o administrativo que afecte al niño, ya sea directamente o por medio de un representante o de un órgano apropiado, en consonancia con las normas de procedimiento de la ley nacional».

En el ámbito europeo, la Carta de derechos fundamentales de la Unión Europea (2000) establece que «la Unión está fundada sobre los valores indivisibles y universales de la dignidad humana, la libertad, la igualdad y la solidaridad». Y prohíbe de forma expresa en el artículo 21 «toda discriminación» y, en particular, la ejercida «por razón de sexo, raza, color, orígenes étnicos o sociales, características genéticas, lengua, religión o convicciones, opiniones políticas o de cualquier otro tipo, pertenencia a una minoría nacional, patrimonio, nacimiento, discapacidad, edad u orientación sexual».

Sobre esta base, la Unión Europea ha construido un sólido cuerpo de normas y resoluciones dirigido a garantizar la libre manifestación de la identidad de género de las personas sin discriminación. Entre dichos elementos normativos podemos señalar de manera no exhaustiva las resoluciones del Parlamento Europeo de 12 de septiembre de 1989, de 8 de febrero de 1994, de 18 de enero de 2006, de 24 de mayo de 2012, de 24 de junio de 2013 y de 4 de febrero de 2014, todas ellas relativas a la igualdad de derechos de las personas trans o los efectos colaterales de directivas como la 2000/78/CE, del Consejo, relativa al establecimiento de un marco general para la igualdad de trato en el empleo y la ocupación. Es necesario mencionar, por su pertinencia al caso, las directrices para promover y proteger el disfrute de todos los derechos humanos por las personas LGBTI, aprobadas por el Consejo de la Unión Europea el 24 de junio de 2013 o los informes de la Agencia de Derechos Fundamentales de la Unión Europea sobre la homofobia, transfobia y discriminación por razón de orientación sexual e identidad de género de los años 2010 y 2014. El Tribunal Europeo de Derechos Humanos también ha dictado diversas sentencias favorables al reconocimiento de la identidad de género, como en el caso P. contra S. y Cornwall Council County en 1996 o en los casos Christine Godwin contra el Reino Unido e I. contra el Reino Unido en 2002.

En el ámbito del Consejo de Europa, finalmente, incide en esta materia el informe del comisario de Derechos Humanos del Consejo de Europa, de julio de 2009, y la Recomendación CM/Rec(2010)5 del Comité de Ministros del Consejo de Europa a los estados miembros sobre medidas para combatir la discriminación basada en la orientación sexual o la identidad de género, adoptada el 31 de marzo de 2010.

Todas estas normas y resoluciones establecen un marco normativo en el que se solicita a los estados el reconocimiento de las libres manifestaciones de la identidad y la expresión de género, la prohibición de toda discriminación por dicha causa, el apoyo médico a las personas trans y el establecimiento de procesos legales claros y transparentes que hagan posible y efectivo dicho derecho.

En esta misma línea, en España el artículo 14 de la Constitución española (1978) declara que «los españoles son iguales ante la ley, sin que pueda prevalecer discriminación alguna por razón de nacimiento, raza, sexo, religión, opinión o cualquiera otra condición o circunstancia personal o social». Mientras que el artículo 9.2 establece que «corresponde a los poderes públicos promover las condiciones para que la

i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin reals i efectives; remoure els obstacles que impedisquen o dificulten la seua plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica cultural i social», després de reconèixer com a dret fonamental, en l'article 10, el del lliure desenvolupament de la personalitat. Els articles 18, 27, 35 i 43 reconeixen igualment el respecte a la intimitat i a la pròpia imatge, el dret a l'educació, al treball i a la protecció de la salut.

En desplegament d'aquest mandat de respecte a la identitat, es va promulgar la Llei 3/2007, de 15 de març, reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones, que permet el canvi de la inscripció relativa al sexe en el registre civil i amb això el canvi del nom, de la documentació oficial i de l'estatus ciutadà adscrit al sexe registrat. La llei espanyola de canvi de sexe registral va ser, de fet, una fita històrica per desvincular per primera vegada el ple exercici dels drets civils vinculats al registre de les cirurgies genitals i ha servit de model a les lleis de transsexualitat posteriors aprovades a països tan diversos com Uruguai (2009) i Portugal (2011). No obstant això, la llei va quedar restringida a persones majors d'edat i de nacionalitat espanyola. Posteriorment arribarien lleis més avançades, com la d'Argentina (2012), que és la primera en despatologitzar de manera completa la transsexualitat.

L'Estat espanyol, no obstant això, no s'ha limitat al simple reconeixement del canvi de sexe registral, perquè són moltes les normes que proscriuen la discriminació en el treball, i la identitat de gènere ha rebut tutela igualment en la Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de protecció a la infància i l'adolescència, o en la recent reforma del Codi penal.

En l'àmbit autonòmic s'han desenvolupat sia lleis específiques a Navarra (2009), el País Basc (2012), Andalusia (2014), Canàries (2014) i, més recentment, Madrid (2016); sia lleis per al conjunt del col·lectiu LGTBI a Galícia (2014), Catalunya (2014) i Extremadura (2015), fent un pas endavant en garantir no sols el reconeixement de la identitat de gènere en als territoris respectius, sinó en afegir igualment una cartera de serveis i polítiques públiques a favor de la inclusió de les persones transsexuals en la societat.

Resulta essencial el reconeixement legal del dret a la identitat de gènere de tota persona en un exercici lliure i sense pressions legals o socials com a corollari dels drets constitucionals a la igualtat de totes les persones i al lliure desenvolupament de la personalitat. I com a concreció del reconeixement esmentat, garantir que la llei aplicable a les persones no les patologitza o sotmet a condició de perjudici sobre la capacitat, la dignitat i les habilitats.

La llei segueix, en la definició d'identitat de gènere i expressió de gènere, el criteri de l'Agència de Drets Fonamentals de la Unió Europea que, al seu torn, va obtenir la definició després d'un extens treball de consulta amb les principals organitzacions transsexuals europees i internacionals. El concepte d'identitat de gènere es refereix a la vivència interna i individual del gènere tal com cada persona la sent profundament, inclosa la vivència personal del cos i altres com la vestimenta, el mode de parlar i d'expressar-se. La

libertat y la igualdad del individuo y de los grupos en que se integra sean reales y efectivas; remover los obstáculos que impidan o dificulten su plenitud y facilitar la participación de todos los ciudadanos en la vida política, económica cultural y social», tras reconocer como derecho fundamental, en el artículo 10, el del libre desarrollo de la personalidad. Los artículos 18, 27, 35 y 43 reconocen igualmente el respeto a la intimidad y a la propia imagen, el derecho a la educación, al trabajo y a la protección de la salud.

En desarrollo de este mandato de respeto a la identidad, se promulgó la Ley 3/2007, de 15 de marzo, reguladora de la rectificación registral de la mención relativa al sexo de las personas, que permite el cambio de la inscripción relativa al sexo en el registro civil y con ello el cambio del nombre, de la documentación oficial y del estatus ciudadano adscrito al sexo registrado. La ley española de cambio de sexo registral fue, de hecho, un hito histórico por desvincular por primera vez el pleno ejercicio de los derechos civiles vinculados al registro de las cirugías genitales y ha servido de modelo a las leyes de transexualidad posteriores aprobadas en países tan diversos como Uruguay (2009) y Portugal (2011). Sin embargo, la ley quedó restringida a personas mayores de edad y de nacionalidad española. Posteriormente llegarían leyes más avanzadas, como la de Argentina (2012), que es la primera en despatologizar de manera completa la transexualidad.

El Estado español, sin embargo, no se ha limitado al simple reconocimiento del cambio de sexo registral, pues son muchas las normas que proscriben la discriminación en el trabajo, y la identidad de género ha recibido tutela igualmente en la Ley orgánica 8/2015, de 22 de julio, de protección a la infancia y la adolescencia, o en la reciente reforma del Código penal.

En el ámbito autonómico se han desarrollado bien leyes específicas en Navarra (2009), País Vasco (2012), Andalucía (2014), Canarias (2014) y, más recientemente, Madrid (2016); bien leyes para el conjunto del colectivo LGTBI en Galicia (2014), Catalunya (2014) y Extremadura (2015), dando un paso adelante al garantizar no sólo el reconocimiento de la identidad de género en sus respectivos territorios, sino al añadir igualmente una cartera de servicios y políticas públicas a favor de la inclusión de las personas transexuales en la sociedad.

Resulta esencial el reconocimiento legal del derecho a la identidad de género de toda persona en un ejercicio libre y sin presiones legales o sociales como corollario de los derechos constitucionales a la igualdad de todas las personas y al libre desarrollo de su personalidad. Y como concreción de dicho reconocimiento, garantizar que la ley aplicable a las personas no las patologiza o somete a condición de perjuicio sobre su capacidad, dignidad y habilidades.

La ley sigue, en su definición de identidad de género y expresión de género, el criterio de la Agencia de Derechos Fundamentales de la Unión Europea que, a su vez, obtuvo la definición tras un extenso trabajo de consulta con las principales organizaciones transsexuals europeas e internacionales. El concepto de identidad de género se refiere a la vivencia interna e individual del género tal y como cada persona la siente profundamente, incluyendo la vivencia personal del cuerpo y otras como la vestimenta, el modo de

identitat de gènere està generalment acompanyada del desig de viure i rebre acceptació com a membre del gènere esmentat i, fins i tot, del desig irrenunciable de modificar, per mitjà de mètodes hormonals, quirúrgics o d'una altra índole, el propi cos per a fer-lo com més congruent millor amb el gènere sentit com a propi quan no es correspon amb l'assignat en nàixer.

La pressió social, familiar i l'àmbit laboral, d'altra banda, poden crear situacions en què és convenient el suport psicològic per a una millor autointegració del procés de canvi i apoderament per a fer front a la pressió esmentada. No obstant això, cal fer-ho a requeriment de la persona interessada i sense un sotmetiment a patrons fixos de manifestació de la sexualitat o de la identitat, ja que cada persona és única en les seues característiques i vivències sobre això. Ha d'entendre's que la majoria de les persones trans no demanen que se'ls preste suport mèdic perquè es consideren malaltes, sinó perquè necessiten adaptar el cos a la seua identitat de gènere a causa dels obstacles socials que troben al seu desenvolupament lliure com a persones que realitzen una manifestació lliure del seu gènere. Les persones transsexuals no són, no obstant això, un col·lectiu homogeni ni en les seues pretensions sobre la manifestació de la seua identitat en el camp social, ni en els requeriments d'assistència, per la qual cosa no escau imposar itineraris únics o models estereotipats d'identitat que puguen convertir-se, al seu torn, en vulneracions dels drets de les persones esmentades. Com reconeix la Resolució del Parlament Europeu, de 12 de setembre de 1989, sobre la discriminació de les persones trans, ha de ser cada persona qui establezca els detalls sobre la seua identitat com a ésser humà.

La Comunitat Valenciana es va sumar en 2008 a altres comunitats autònomes que, diversos anys enrere (Andalusia va ser pionera quasi una dècada abans) van començar a assumir en la sanitat pública l'atenció a les persones transsexuals. Gràcies al treball dels col·lectius es van aconseguir alguns avanços en incloure en la cartera de serveis l'atenció psicològica, el tractament hormonal i les cirurgies extirpadores de les gònades sexuals. Més endavant s'inclourien també altres cirurgies, com la implantació de pròtesis mamàries i la mastectomia. Aquestes intervencions, sent importants, no cobreixen aspectes tan necessaris com la plena inclusió de les persones trans en la societat, com l'empara en les fases inicials del procés de declaració de la pròpia identitat sentida, davant l'evident pressió social i, de vegades, davant l'evidència de la violència transfòbica o davant l'òbvia dificultat que s'observa per a la integració laboral de les persones transsexuals que, com a col·lectiu, acumulen un dels índexs més alarmants d'exclusió social. La situació de vulnerabilitat de les persones trans es manifesta amb especial necessitat de tutela en les situacions de minoria d'edat i en les de dependència per edat avançada, situacions a les quals ha de prestar-se especial atenció. La llei, d'altra banda, atén l'extrema situació de vulnerabilitat de les persones trans migrants, col·lectiu que rep empara al nostre territori, moltes vegades, fugint de situacions de violència i exclusió extremes i que pateix una forta situació d'exclusió per l'acumulació de les condicions d'estrangeria, transsexualitat i no empara per les lleis estatals de canvi de sexe registral.

Per això, aquesta llei promou una atenció mèdica i social integral, basada en el principi del respecte a la lliure manifestació

hablar y de expresarse. La identidad de género está generalmente acompañada del deseo de vivir y recibir aceptación como miembro de dicho género e incluso del deseo irrenunciable de modificar, mediante métodos hormonales, quirúrgicos o de otra índole, el propio cuerpo para hacerlo lo más congruente posible con el género sentido como propio cuando no se corresponde con el asignado al nacer.

La presión social, familiar y el ámbito laboral, por otro lado, pueden crear situaciones en las que es conveniente el apoyo psicológico para una mejor autointegración del proceso de cambio y empoderamiento para hacer frente a dicha presión. Todo ello, sin embargo, ha de hacerse a requerimiento de la persona interesada y sin un sometimiento a patrones fijos de manifestación de la sexualidad o de la identidad, ya que cada persona es única en sus características y vivencias al respecto. Ha de entenderse que la mayoría de las personas trans no demandan que se les preste apoyo médico porque se sientan enfermas, sino porque necesitan adaptar su cuerpo a su identidad de género debido a los obstáculos sociales que encuentran a su libre desarrollo como personas que realizan una manifestación libre de su género. Las personas transexuales no son, sin embargo, un colectivo homogéneo ni en sus pretensiones respecto a la manifestación de su identidad en el campo social, ni en sus requerimientos de asistencia, por lo que no procede imponer itinerarios únicos o modelos estereotipados de identidad que puedan convertirse, a su vez, en vulneraciones de los derechos de dichas personas. Como reconoce la Resolución del Parlamento Europeo, de 12 de septiembre de 1989, sobre la discriminación de las personas trans, ha de ser cada persona quien establezca los detalles sobre su identidad como ser humano.

La Comunitat Valenciana se sumó en 2008 a otras comunidades autónomas que, varios años atrás (Andalusia fue pionera casi una década antes) comenzaron a asumir en la sanidad pública la atención a las personas transexuales. Gracias al trabajo de los colectivos se consiguieron algunos avances, incluyendo en la cartera de servicios la atención psicológica, el tratamiento hormonal y las cirugías extirpadoras de las gónadas sexuales. Más adelante, se incluirían también otras cirugías, como la implantación de prótesis mamarias y la mastectomía. Estas intervenciones, siendo importantes, no cubren aspectos tan necesarios como la plena inclusión de las personas trans en la sociedad, como el amparo en las fases iniciales del proceso de declaración de la propia identidad sentida, ante la evidente presión social y, en ocasiones, ante la evidencia de la violencia transfóbica o ante la obvia dificultad que se observa para la integración laboral de las personas transexuales que, como colectivo, acumulan uno de los índices más alarmantes de exclusión social. La situación de vulnerabilidad de las personas trans se manifiesta con especial necesidad de tutela en las situaciones de minoría de edad y en las de dependencia por edad avanzada, situaciones a las que ha de prestarse especial atención. La ley, por otro lado, atiende a la extrema situación de vulnerabilidad de las personas trans migrantes, colectivo que recibe amparo en nuestro territorio, muchas veces huyendo de situaciones de violencia y exclusión extremas, y que sufre una fuerte situación de exclusión por la acumulación de las condiciones de extranjería, transexualidad y no amparo por las leyes estatales de cambio de sexo registral.

Esta ley, por ello, promueve una atención médica y social integral, basada en el principio del respeto a la libre

de la identitat de gènere de totes les persones, en una base de respecte a la igualtat i a la dignitat de totes elles. Així mateix, es pretén que siga un instrument de normalització de la transsexualitat, com a realitat visible, a fi d'evitar que hi haja persones trans que n'oculten la condició per temor a la desaprovació social, així com altres conseqüències negatives de la visibilitat social, per a començar a assentar les bases d'un canvi necessari en la concepció d'aquesta realitat.

L'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana (2006) contempla, entre les seues competències, el poder per a defensar i promoure l'exercici adequat dels drets i dels deures fonamentals de la ciutadania, així com les competències en matèria d'organització administrativa i dels serveis públics, en la protecció i la tutela dels menors, en la promoció de l'ocupació, els serveis socials, la regulació, l'administració i la gestió de l'ensenyament i de les institucions sanitàries públiques, la protecció civil i la seguretat pública. Tot això l'habilita per a realitzar un plantejament d'atenció integral en les diverses matèries que afecten la situació de les persones trans sense necessitat d'interferir en les competències estatals o d'altres administracions. Per això, aquesta llei no defineix quins són els pressuposts per al canvi de nom o sexe registral en el registre civil i, de fet, defineix els seus àmbits d'actuació d'acord amb les necessitats d'atenció de les persones trans i les manifestacions de la ciutadania sobre un principi de lliure manifestació de la seua condició i de la necessitat d'empara en la llei.

Aquesta llei s'estructura en cinc títols, nou capítols, dues disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

El títol I, disposicions generals, conté una sèrie de disposicions de caràcter general en què es recullen l'objecte de la llei, l'àmbit d'aplicació i unes definicions per a facilitar la interpretació d'aquesta norma, així com els principis d'actuació de les administracions públiques de la Comunitat Valenciana en matèria d'identitat i expressió de gènere.

El títol II, drets, estableix els drets que la llei atorga en favor de les persones a les quals s'aplica. S'hi estableix de forma contundent la prohibició de discriminació i s'hi fa especial referència als menors trans.

El títol III, tractament administratiu de la identitat i l'expressió de gènere, estableix la creació d'una documentació administrativa necessària per a evitar situacions de patiment per exposició pública o discriminació, garanteix el dret a un servei d'assessorament i suport per a persones trans, les seues famílies i les persones acostades, estableix els principis de l'actuació administrativa en matèria d'identitat de gènere i crea el Consell Consultiu Trans de la Comunitat Valenciana.

En el títol IV, de l'atenció i les mesures en favor de les persones trans, s'estableixen les bases per a una política pública en matèria d'identitat i expressió de gènere. Es troba dividit en nou capítols.

En el capítol 1 es contempla l'atenció sanitària a les persones trans, s'hi estableixen els drets en aquesta matèria i la cartera de serveis a què tindran accés, inclosos els tractaments

manifestación de la identidad de género de todas las personas, en una base de respeto a la igualdad y a la dignidad de todas ellas. Asimismo, se pretende que sea un instrumento de normalización de la transexualidad, como realidad visible, con el fin de evitar que haya personas trans que oculten su condición por temor a la desaprobación social, así como otras consecuencias negativas de su visibilidad social, para empezar a sentar las bases de un cambio necesario en la concepción de dicha realidad.

El Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana (2006) contempla, entre sus competencias, el poder para defender y promover el adecuado ejercicio de los derechos y deberes fundamentales de su ciudadanía, así como las competencias en materia de organización administrativa y de los servicios públicos, en la protección y tutela de los menores, en la promoción del empleo, servicios sociales, la regulación, administración y gestión de la enseñanza y de las instituciones sanitarias públicas, protección civil y seguridad pública. Todo ello la habilita para realizar un planteamiento de atención integral en las diversas materias que afectan a la situación de las personas trans sin necesidad de interferir en las competencias estatales o de otras administraciones. La presente ley, por ello, no define cuáles son los presupuestos para el cambio de nombre o sexo registral en el registro civil y, de hecho, define sus propios ámbitos de actuación basándose en las necesidades de atención de las personas trans y en las manifestaciones de su ciudadanía sobre un principio de libre manifestación de su condición y de la necesidad de amparo en la ley.

Esta ley se estructura en cinco títulos, nueve capítulos, dos disposiciones adicionales, una disposición transitòria, una disposició derogatòria y dos disposiciones finales.

El título I, disposiciones generales, contiene una serie de disposiciones de carácter general en las que se recogen el objeto de la ley, su ámbito de aplicación y unas definiciones para facilitar la interpretación de esta norma, así como los principios de actuación de las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana en materia de identidad y expresión de género.

El título II, derechos, establece los derechos que la ley otorga en favor de las personas a quienes les es de aplicación, se establece de forma tajante la prohibición de discriminación y se hace especial referencia a los menores trans.

El título III, tratamiento administrativo de la identidad y expresión de género, establece la creación de una documentación administrativa necesaria para evitar situaciones de sufrimiento por exposición pública o discriminación, garantiza el derecho a un servicio de asesoramiento y apoyo para personas trans, sus familias y personas allegadas, establece los principios de la actuación administrativa en materia de identidad de género y crea el Consejo Consultivo Trans de la Comunitat Valenciana.

En el título IV, de la atención y medidas en favor de las personas trans, se establecen las bases para una política pública en materia de identidad y expresión de género. Se encuentra dividida en nueve capítulos.

En el capítulo 1 se contempla la atención sanitaria a las personas trans, estableciendo sus derechos en esta materia y la cartera de servicios a la que tendrán acceso, incluyendo

a menors trans. Per a fer-ho efectiu, es creen les unitats assistencials de referència per a la identitat de gènere i s'hi estableixen una sèrie de mesures per a la formació de professionals, la realització de guies de recomanacions i l'establiment d'estadístiques.

En el capítol 2 s'estableixen les actuacions en matèria d'identitat de gènere, expressió de gènere i diversitat sexual en l'àmbit educatiu; entre elles, un protocol d'atenció educativa a la identitat de gènere que respecte la identitat sentida de les persones trans en els centres educatius, l'adopció de mesures per a incorporar continguts educatius sobre la identitat i l'expressió de gènere, la diversitat sexual i familiar en els diferents cicles formatius i accions de formació i divulgació. També s'hi estableixen accions en l'àmbit universitari, com l'impuls de la investigació sobre la identitat i l'expressió de gènere.

En el capítol 3, mesures en l'àmbit laboral i de la responsabilitat social, s'estableixen les mesures en l'àmbit laboral i de la responsabilitat social, incloent-hi polítiques de foment de la igualtat i no-discriminació en el treball per al col·lectiu de persones trans.

El capítol 4, mesures en l'àmbit social, s'estableixen les mesures per a la inserció social de les persones trans, mesures de suport i protecció en situacions d'especial vulnerabilitat i una referència a l'atenció a víctimes de violència per transfòbia.

En el capítol 5, mesures en l'àmbit familiar, s'inclouen mesures de suport a la diversitat familiar per raons d'identitat de gènere, i el reconeixement com a violència familiar de la produïda dins de la família per causa d'identitat de gènere.

El capítol 6, de mesures en l'àmbit de la joventut i les persones majors, estableix mesures de protecció per a persones trans joves i majors.

El capítol 7, de mesures en l'àmbit de l'oci, la cultura i l'esport, estableix mesures per a la promoció d'una cultura inclusiva, diversa i promotora de drets i per a garantir la plena igualtat en l'àmbit de la pràctica esportiva i l'activitat física.

El capítol 8, mesures en l'àmbit de la seguretat i emergències, estableix la creació d'un protocol d'atenció a la identitat de gènere i mesures de formació per a garantir en aquest àmbit un tracte respectuós.

I, finalment, el capítol 9, mesures administratives per a garantir la igualtat real i efectiva de les persones en atenció a la identitat i expressió de gènere, tracta sobre la contractació administrativa, les subvencions i la formació del personal empleat públic.

El títol V, mesures de tutela administrativa, estableix garanties i el procediment per a lluitar contra les conductes discriminatòries i estableix el principi d'inversió de la càrrega de la prova en els procediments administratius.

El títol VI, infraccions i sancions, estableix la regulació de les infraccions administratives en matèria de vulneració dels drets de les persones trans.

los tratamientos a menores trans. Para hacerlo efectivo, se crean las unidades asistenciales de referencia para la identidad de género y se establecen una serie de medidas para la formación de profesionales, la realización de guías de recomendaciones y el establecimiento de estadísticas.

En el capítulo 2 se establecen las actuaciones en materia de identidad de género, expresión de género y diversidad sexual en el ámbito educativo; entre ellas, un protocolo de atención educativa a la identidad de género que respete la identidad sentida de las personas trans en los centros educativos, la adopción de medidas para incorporar contenidos educativos sobre la identidad y expresión de género, la diversidad sexual y familiar en los diferentes ciclos formativos y acciones de formación y divulgación. También se establecen acciones en el ámbito universitario, como el impulso de la investigación sobre la identidad y la expresión de género.

En el capítulo 3, medidas en el ámbito laboral y de la responsabilidad social, se establecen las medidas en el ámbito laboral y de la responsabilidad social, incluyendo políticas de fomento de la igualdad y no discriminación en el empleo para el colectivo de personas trans.

El capítulo 4, medidas en el ámbito social, se establecen las medidas para la inserción social de las personas trans, medidas de apoyo y protección en situaciones de especial vulnerabilidad y una referencia a la atención a víctimas de violencia por transfobia.

En el capítulo 5, medidas en el ámbito familiar, se incluyen medidas de apoyo a la diversidad familiar por razones de identidad de género y el reconocimiento como violencia familiar la producida dentro de la familia por causa de identidad de género.

El capítulo 6, de medidas en el ámbito de la juventud y las personas mayores, establece medidas de protección para personas trans jóvenes y mayores.

El capítulo 7, de medidas en el ámbito del ocio, la cultura y el deporte, establece medidas para la promoción de una cultura inclusiva, diversa y promotora de derechos y para garantizar la plena igualdad en el ámbito de la práctica deportiva y la actividad física.

El capítulo 8, medidas en el ámbito de la seguridad y emergencias, establece la creación de un protocolo de atención a la identidad de género y medidas de formación para garantizar en este ámbito un trato respetuoso.

Y, finalmente, el capítulo 9, medidas administrativas para garantizar la igualdad real y efectiva de las personas en atención a la identidad y expresión de género, trata sobre la contratación administrativa, las subvenciones y la formación del personal empleado público.

El título V, medidas de tutela administrativa, establece garantías y el procedimiento para luchar contra las conductas discriminatorias, estableciendo el principio de inversión de la carga de la prueba en los procedimientos administrativos.

El título VI, infracciones y sanciones, establece la regulación de las infracciones administrativas en materia de vulneración de los derechos de las personas trans.

Finalment, la llei compta amb dues disposicions addicionals, una relativa als terminis de residència a l'efecte de la renda garantida de ciutadania, i una altra sobre el respecte a la intimitat de les persones usuàries de les residències de persones majors, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

TÍTOL I **DISPOSICIONS GENERALS**

Article 1 *Objecte*

1. Aquesta llei té per objecte establir un marc normatiu adequat per a garantir el dret d'autodeterminació de gènere de les persones que manifesten una identitat de gènere sentida diferent de l'assignada en el moment del naixement.

2. Als efectes establits en l'apartat anterior, la llei regula els principis, mesures i procediments destinats a garantir els drets que aquesta reconeix per a totes les persones residents a la Comunitat Valenciana.

Article 2 *Àmbit d'aplicació*

1. Aquesta llei serà aplicable a qualsevol persona física o jurídica, pública o privada, siga quina en siga l'edat, domicili o residència, que es trobe o actue en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

2. La Generalitat, les diputacions i els ajuntaments, així com qualsevol entitat de dret públic o privat vinculada o dependent d'aquestes institucions, garantiran el compliment de la llei i promouran les condicions per a fer-la efectiva en l'àmbit de les seues competències respectives.

Article 3 *Principis generals*

Les administracions públiques de la Comunitat Valenciana hauran de respectar en totes les seues actuacions el dret humà a l'autodeterminació de la identitat de gènere i garantiran el dret de les persones objecte d'aquesta llei a ser tractades d'acord amb la identitat de gènere a què senten pertànyer.

La Generalitat vetlarà perquè el dret a l'autodeterminació de la identitat de gènere s'integre en l'adopció i execució de les disposicions normatives de la Comunitat Valenciana.

Por último, la ley cuenta con dos disposiciones adicionales, una relativa a los plazos de residencia a efectos de la renta garantizada de ciudadanía y otra sobre el respeto a la intimidad de las personas usuarias de las residencias de personas mayores, una disposición transitoria, una disposición derogatoria y dos disposiciones finales.

TÍTULO I **DISPOSICIONES GENERALES**

Artículo 1 *Objeto*

1. Esta ley tiene por objeto establecer un marco normativo adecuado para garantizar el derecho de autodeterminación de género de las personas que manifesten una identidad de género sentida diferente a la asignada en el momento del nacimiento.

2. A los efectos establecidos en el apartado anterior, la ley regula los principios, medidas y procedimientos destinados a garantizar los derechos que esta reconoce para todas las personas residentes en la Comunitat Valenciana.

Artículo 2 *Ámbito de aplicación*

1. Esta ley será de aplicación a cualquier persona física o jurídica, pública o privada, cualquiera que sea su edad, domicilio o residencia, que se encuentre o actúe en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana.

2. La Generalitat, las diputaciones y los ayuntamientos, así como cualquier entidad de derecho público o privado vinculada o dependiente de estas instituciones, garantizarán el cumplimiento de la ley y promoverán las condiciones para hacerla efectiva en el ámbito de sus respectivas competencias.

Artículo 3 *Principios generales*

Las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana deberán respetar en todas sus actuaciones el derecho humano a la autodeterminación de la identidad de género y garantizarán el derecho de las personas objeto de esta ley a ser tratadas de acuerdo con la identidad de género a la que sienten pertenecer.

La Generalitat velará para que el derecho a la autodeterminación de la identidad de género se integre en la adopción y ejecución de las disposiciones normativas de la Comunitat Valenciana.

Article 4*Definicions*

Als efectes que preveu aquesta llei, s'entendrà per :

1. Identitat de gènere: vivència interna i individual del gènere tal com cada persona la sent i autodetermina, podent o no correspondre amb el sexe assignat en el moment del naixement.

2. Expressió de gènere: manifestació de cada persona de la seua identitat de gènere.

3. Trans: tota aquella persona que s'identifica o expressa amb una identitat de gènere diferent del sexe que li va ser assignat en nàixer.

La identitat i l'expressió de gènere poden mostrar gran varietat de formes i expressions que, a vegades, reben denominacions específiques que en aquesta llei no es detallen.

4. Transsexual: persona trans que de forma voluntària requereix o haja requerit assistència mèdica per a adequar les seues característiques físiques al gènere sentit com a propi. La situació en què es troben aquestes persones es denomina transsexualitat.

5. Transgènere: persona trans que no requereix assistència mèdica per a adequar les seues característiques físiques al gènere sentit com a propi. La situació en què es troben aquestes persones es denomina transgenerisme.

6. Discriminació directa: existirà quan una persona haja sigut, siga o puga ser tractada de mode menys favorable que una altra en situació anàloga o comparable per motius de la seua identitat o expressió de gènere.

7. Discriminació indirecta: existirà quan una disposició, criteri o pràctica aparentment neutres, puguen ocasionar un desavantatge particular a persones per motius de la seua identitat o expressió de gènere.

8. Discriminació múltiple: existirà quan a més de discriminació per motiu d'identitat o expressió de gènere, una persona patisca de forma simultània discriminació per altres motius arrellegats en la legislació europea, nacional o autonòmica.

9. Discriminació per associació: es produeix quan una persona és objecte de discriminació per la seua relació amb una persona o grup trans.

10. Discriminació per error: existirà quan es done una situació en què una persona o un grup de persones són objecte de discriminació per identitat o expressió de gènere com a conseqüència d'una apreciació errònia.

11. Assetjament discriminatori: existirà quan qualsevol comportament o conducta que per raons d'identitat o expressió de gènere, es realitze amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una o diverses persones i de crear un entorn intimidatori, hostil, degradant, ofensiu o segregat.

12. Represàlia discriminatòria: existirà quan un tracte advers o efecte negatiu es produeix contra una persona com a

Artículo 4*Definiciones*

A los efectos previstos en esta ley, se entenderá por:

1. Identidad de género: vivencia interna e individual del género tal y como cada persona la siente y autodetermina, pudiendo o no corresponder con el sexo asignado en el momento del nacimiento.

2. Expresión de género: manifestación de cada persona de su identidad de género.

3. Trans: toda aquella persona que se identifica o expresa con una identidad de género diferente al sexo que le fue asignado al nacer.

La identidad y la expresión de género pueden mostrar gran variedad de formas y expresiones que, a veces, reciben denominaciones específicas que en esta ley no se detallan.

4. Transexual: persona trans que de forma voluntaria requiera o haya requerido asistencia médica para adecuar sus características físicas al género sentido como propio. A la situación en que se encuentran estas personas se le denomina transexualidad.

5. Transgénero: persona trans que no requiere asistencia médica para adecuar sus características físicas al género sentido como propio. A la situación en que se encuentran estas personas se le denomina transgenerismo.

6. Discriminación directa: existirá cuando una persona haya sido, sea o pueda ser tratada de modo menos favorable que otra en situación análoga o comparable por motivos de su identidad o expresión de género.

7. Discriminación indirecta: existirá cuando una disposición, criterio o práctica aparentemente neutros, puedan ocasionar una desventaja particular a personas por motivos de su identidad o expresión de género.

8. Discriminación múltiple: existirá cuando además de discriminación por motivo de identidad o expresión de género, una persona sufra de forma simultánea discriminación por otros motivos recogidos en la legislación europea, nacional o autonómica.

9. Discriminación por asociación: se produce cuando una persona es objeto de discriminación por su relación con una persona o grupo trans.

10. Discriminación por error: existirá cuando se dé una situación en la que una persona o un grupo de personas son objeto de discriminación por identidad o expresión de género como consecuencia de una apreciación errónea.

11. Acoso discriminatorio: existirá cuando cualquier comportamiento o conducta que por razones de identidad o expresión de género, se realice con el propósito o el efecto de atentar contra la dignidad de una o varias personas y de crear un entorno intimidatorio, hostil, degradante, ofensivo o segregado.

12. Represalia discriminatoria: existirá cuando un trato adverso o efecto negativo se produce contra una persona

conseqüència de la presentació d'una queixa, una reclamació, una denúncia, una demanda o un recurs, de qualsevol tipus, destinat a evitar, disminuir o denunciar la discriminació o l'assetjament a què està sotmesa o ha sigut sotmesa per motiu de la seua identitat o expressió de gènere.

13. Victimització secundària: maltractament addicional exercit contra una persona que, sent víctima de discriminació, assetjament o represàlia per motiu de la seua identitat o expressió de gènere, pateix les conseqüències addicionals de la roïna o inadequada atenció per part dels responsables administratius, institucions de salut, policia o qualsevol altre agent implicat.

TÍTOL II DRETS

Article 5 Drets

1. Les persones a les quals els és d'aplicació la present llei tindran els següents drets:

a) Al reconeixement de la seua identitat de gènere lliurement manifestada, sense la necessitat de prova psicològica o mèdica.

b) Al lliure desenvolupament de la personalitat d'acord amb la seua identitat i expressió de gènere.

c) A ser tractades de conformitat a la seua identitat de gènere en tots els àmbits públics i privats.

d) Que es respecte i protegisca la seua integritat física i psíquica, així com les seues decisions en relació a la seua identitat i expressió de gènere.

e) A rebre de la Generalitat una atenció integral i adequada a les seues necessitats mèdiques, psicològiques, jurídiques, educatives, socials, laborals i culturals en referència al desenvolupament de la seua identitat i expressió de gènere.

f) Que es protegisca l'exercici efectiu de la seua llibertat i a no patir discriminació per motiu d'identitat o expressió de gènere en tots els àmbits de la vida.

2. El que disposa la present llei s'entén sense perjudici dels règims específics més favorables establits en la normativa comunitària, estatal o autonòmica.

Article 6 Prohibició de les teràpies d'aversion

Es prohibeix la pràctica de teràpies d'aversion, conversió o contracondicionament, destinades a modificar la identitat o expressió de gènere de les persones trans.

como consecuencia de la presentación de una queja, una reclamación, una denuncia, una demanda o un recurso, de cualquier tipo, destinado a evitar, disminuir o denunciar la discriminación o el acoso al que está sometida o ha sido sometida por motivo de su identidad o expresión de género.

13. Victimización secundaria: maltrato adicional ejercido contra una persona que, siendo víctima de discriminación, acoso o represalia por motivo de su identidad o expresión de género, sufre las consecuencias adicionales de la mala o inadecuada atención por parte de los responsables administrativos, instituciones de salud, policía o cualquier otro agente implicado.

TÍTULO II DERECHOS

Artículo 5 Derechos

1. Las personas a quienes les es de aplicación la presente ley tendrán los siguientes derechos:

a) Al reconocimiento de su identidad de género libremente manifestada, sin la necesidad de prueba psicológica o médica.

b) Al libre desarrollo de la personalidad acorde a su identidad y expresión de género.

c) A ser tratadas de conformidad a su identidad de género en todos los ámbitos públicos y privados.

d) A que se respete y proteja su integridad física y psíquica, así como sus decisiones en relación a su identidad y expresión de género.

e) A recibir de la Generalitat una atención integral y adecuada a sus necesidades médicas, psicológicas, jurídicas, educativas, sociales, laborales y culturales en referencia al desarrollo de su identidad y expresión de género.

f) A que se proteja el ejercicio efectivo de su libertad y a no sufrir discriminación por motivo de identidad o expresión de género en todos los ámbitos de la vida.

2. Lo dispuesto en la presente ley se entiende sin perjuicio de los regímenes específicos más favorables establecidos en la normativa comunitaria, estatal o autonómica.

Artículo 6 Prohibición de las terapias de aversión

Se prohíbe la práctica de terapias de aversión, conversión o contracondicionamiento destinadas a modificar la identidad o expresión de género de las personas trans.

Article 7

No-discriminació per motiu d'identitat o expressió de gènere

Es prohibeix tota forma de discriminació per raó d'identitat o expressió de gènere, incloent-hi la discriminació, directa o indirecta, per associació i per error, la discriminació múltiple, l'assetjament, la inducció, ordre o instrucció de discriminar, les represàlies o l'incompliment de les mesures d'acció positiva derivades d'obligacions normatives o convencionals, així com la victimització secundària per inacció de qui, si és el cas, té un deure de tutela.

Article 8

Persones trans menors d'edat

1. La Generalitat garantirà a les persones trans menors d'edat la protecció i l'atenció necessàries per a promoure el lliure desenvolupament de la seua personalitat i el seu desenvolupament integral per mitjà d'actuacions eficaces, a fi de garantir la seua integració familiar i social en el marc de programes coordinats de l'administració.

2. Les persones trans menors d'edat tenen dret a ser escoltades i a incorporar-se progressivament als processos de presa de decisions en relació a tota mesura que se'ls aplique en allò referent a la seua identitat i expressió de gènere.

3. Tota intervenció de la Generalitat haurà d'estar presidida pel criteri rector d'atenció a l'interès superior del menor i dirigida a garantir el lliure desenvolupament de la personalitat, d'acord amb la seua identitat i expressió de gènere, i a evitar situacions de patiment i indefensió.

4. Sense perjudi de les competències de la fiscalia de menors i les de La Generalitat en matèria de protecció de menors, l'empara de les persones trans menors d'edat en la present llei es produirà per mediació dels seus representants legals, o a través dels serveis socials de protecció de menors, quan s'aprecie l'existència de situacions de patiment i indefensió per negació abusiva de la seua identitat o expressió de gènere.

TÍTOL III

TRACTAMENT ADMINISTRATIU DE LA IDENTITAT DE GÈNERE

Article 9

Documentació administrativa

1. La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències, haurà d'adoptar totes les mesures administratives que siguin necessàries a fi d'assegurar que les persones objecte d'aquesta llei siguin tractades d'acord amb la seua identitat de gènere.

2. A fi d'afavorir una millor inclusió i evitar situacions de patiment per exposició pública o discriminació, la Generalitat proveirà a tota persona que ho sol·licite de la documentació

Artículo 7

No discriminación por motivo de identidad o expresión de género

Se prohíbe toda forma de discriminación por razón de identidad o expresión de género, incluyendo la discriminación, directa o indirecta, por asociación y por error, la discriminación múltiple, el acoso, la inducción, orden o instrucción de discriminar, las represalias o el incumplimiento de las medidas de acción positiva derivadas de obligaciones normativas o convencionales, así como la victimización secundaria por inacción de quien, en su caso, tiene un deber de tutela.

Artículo 8

Personas trans menores de edad

1. La Generalitat garantizará a las personas trans menores de edad la protección y la atención necesarias para promover el libre desarrollo de su personalidad y su desarrollo integral mediante actuaciones eficaces, con el fin de garantizar su integración familiar y social en el marco de programas coordinados de la administración.

2. Las personas trans menores de edad tienen derecho a ser escuchadas y a incorporarse progresivamente a los procesos de toma de decisiones en relación a toda medida que se les aplique en aquello referente a su identidad y expresión de género.

3. Toda intervención de la Generalitat deberá estar presidida por el criterio rector de atención al interés superior del menor y dirigida a garantizar el libre desarrollo de la personalidad conforme a su identidad y expresión de género, y a evitar situaciones de sufrimiento e indefensión.

4. Sin perjuicio de las competencias de la fiscalía de menores y las de la Generalitat en materia de protección de menores, el amparo de las personas trans menores de edad en la presente ley se producirá por mediación de sus representantes legales, o a través de los servicios sociales de protección de menores, cuando se aprecie la existencia de situaciones de sufrimiento e indefensión por negación abusiva de su identidad o expresión de género.

TÍTULO III

TRATAMIENTO ADMINISTRATIVO DE LA IDENTIDAD DE GÉNERO

Artículo 9

Documentación administrativa

1. La Generalitat, en el ámbito de sus competencias, deberá adoptar todas las medidas administrativas que sean necesarias a fin de asegurar que las personas objeto de esta ley sean tratadas de acuerdo con su identidad de género.

2. Al objeto de favorecer una mejor inclusión y evitar situaciones de sufrimiento por exposición pública o discriminación, la Generalitat proveerá a toda persona que lo solicite

administrativa necessària i d'acord amb la seua identitat de gènere manifestada, que siguen necessàries per a l'accés als seus serveis administratius i de tota índole.

3. Reglamentàriament s'establirà el procediment d'acreditació basant-se en els criteris següents:

a) Podran sol·licitar la dita documentació la persona interessada o, si és el cas, els seus representants legals.

b) Els tràmits per a l'expedició de la documentació administrativa prevista en aquesta llei seran gratuïts, no requeriran cap d'intermediació i en cap cas implicaran l'obligació d'aportar o acreditar qualsevol tipus de documentació mèdica.

c) Es garantirà que les persones siguen tractades d'acord amb la seua identitat de gènere sentida i es respectarà la dignitat i privacitat de la persona.

d) No s'alterarà la titularitat jurídica dels drets i obligacions que corresponguen a la persona ni es prescindirà del número del document nacional d'identitat, sempre que aquest hi haja de figurar. Quan per la naturalesa de la gestió administrativa es faça necessari registrar les dades que figuren en el document nacional d'identitat, s'arreglaran les inicials del nom legal, els cognoms complets i el nom triat per raons d'identitat de gènere.

e) S'habilitaran els mecanismes administratius oportuns i coordinats per a adaptar els arxius, bases de dades i la resta de fitxers de les administracions esmentades en l'article 2.2 i s'eliminarà el caràcter públic d'aquelles dades que facen referència al passat en què conste un gènere diferent del manifestat. Alhora es mantindrà, amb caràcter confidencial, l'historial mèdic del sistema sanitari de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que estableix l'apartat anterior.

f) Per a les persones trans procedents d'altres països i amb residència a la Comunitat Valenciana, la documentació administrativa esmentada anteriorment s'entendrà vigent fins al moment en què puguen procedir al canvi registral en el seu país d'origen o obtinguen la nacionalitat espanyola.

4. La Generalitat facilitarà de manera gratuïta la documentació administrativa de competència autonòmica que requereisca ser actualitzada, d'acord amb la identitat de gènere.

5. Els ajuntaments facilitaran de manera gratuïta la documentació administrativa de competència municipal que requereisca ser actualitzada, d'acord amb la identitat de gènere.

6. La Generalitat facilitarà l'assessorament necessari per a realitzar els canvis oportuns en fitxers d'organismes privats o de caràcter estatal.

Article 10

Serveis d'assessorament i suport a les persones trans, els seus familiars i persones acostades

1. La Generalitat garantirà que les persones trans tinguen dret a:

de la documentació administrativa necesaria y acorde a su identidad de género manifestada, que sean necesarias para el acceso a sus servicios administrativos y de toda índole.

3. Reglamentariamente se establecerá el procedimiento de acreditación en base a los siguientes criterios:

a) Podrán solicitar dicha documentación la persona interesada o, en su caso, sus representantes legales.

b) Los trámites para la expedición de la documentación administrativa prevista en esta ley serán gratuitos, no requerirán de intermediación alguna y en ningún caso implicarán la obligación de aportar o acreditar cualquier tipo de documentación médica.

c) Se garantizará que las personas sean tratadas de acuerdo con su identidad de género sentida y se respetará la dignidad y privacidad de la persona.

d) No se alterará la titularidad jurídica de los derechos y obligaciones que correspondan a la persona ni se prescindirá del número del documento nacional de identidad, siempre que este deba figurar. Cuando por la naturaleza de la gestión administrativa se haga necesario registrar los datos que obran en el documento nacional de identidad, se recogerán las iniciales del nombre legal, los apellidos completos y el nombre elegido por razones de identidad de género.

e) Se habilitarán los mecanismos administrativos oportunos y coordinados para adaptar los archivos, bases de datos y demás ficheros de las administraciones referidas en el artículo 2.2, eliminando el carácter público de aquellos datos que hagan referencia al pasado en el que conste un género distinto del manifestado. Asimismo se mantendrá, con carácter confidencial, el historial médico del sistema sanitario de la Comunitat Valenciana, de conformidad con lo establecido en el apartado anterior.

f) Para las personas trans procedentes de otros países y con residencia en la Comunitat Valenciana, la documentación administrativa referida anteriormente se entenderá vigente hasta el momento en que puedan proceder al cambio registral en su país de origen u obtengan la nacionalidad española.

4. La Generalitat facilitarà de manera gratuïta la documentació administrativa de competència autonòmica que requiera ser actualizada acorde a la identidad de género.

5. Los ayuntamientos facilitarán de manera gratuita la documentación administrativa de competencia municipal que requiera ser actualizada acorde a la identidad de género.

6. La Generalitat facilitarà el asesoramiento necesario para realizar los cambios oportunos en ficheros de organismos privados o de carácter estatal.

Artículo 10

Servicios de asesoramiento y apoyo a las personas trans, sus familiares y personas allegadas

1. La Generalitat garantizará que las personas trans tengan derecho a:

a) Un servei d'informació, orientació i assessorament, inclòs el legal i d'assistència social incloent-hi els seus familiars i persones acostades en relació amb les necessitats de suport específicament lligades a la condició de persona trans, seguint els principis de proximitat i no-segregació.

b) La promoció de la defensa dels seus drets i de lluita contra la discriminació que pateix en l'àmbit social, cultural, laboral i educatiu.

c) Rebre atenció adequada per part de la Generalitat, així com d'aquelles entitats o empreses que desenvolupen programes subvencionats per l'administració local i autonòmica dirigits a les persones trans.

Article 11

Principis de l'actuació administrativa en matèria d'identitat de gènere

L'actuació de la Generalitat en relació al que preveu aquesta llei s'ajustarà als principis següents:

1. Coordinació entre la Generalitat i les administracions públiques locals, que hauran d'ajustar les seues relacions recíproques als deures d'informació mútua, col·laboració, coordinació i respecte als àmbits competencials respectius.
2. Descentralització i desconcentració en la gestió dels centres i serveis, garantint la màxima proximitat a les persones usuàries d'aquests i la cobertura de tot el territori de la Comunitat Valenciana.
3. Homogeneïtat de les prestacions assistencials previstes en aquesta llei, amb independència de l'administració que assumisca la seua gestió.
4. Igualtat de tracte i prestacions entre les persones usuàries, amb independència del municipi de la Comunitat Valenciana en què tinguen la seua residència.
5. Suficiència financera i de mitjans materials per a satisfer les situacions objecte de protecció.
6. Eficàcia i agilitat en la prestació de serveis, especialment els de caràcter urgent o immediat.
7. Garantia de la qualitat a través de l'establiment de sistemes de control, avaluació i comprovació periòdica del desplegament d'aquesta llei per part del Consell Consultiu Trans de la Comunitat Valenciana, que permeten verificar l'eficàcia de les actuacions i serveis que preveu aquesta llei.

Article 12

Consell Consultiu Trans de la Comunitat Valenciana

Es crea un òrgan de caràcter consultiu denominat Consell Consultiu Trans de la Comunitat Valenciana, en el qual es troben representades les associacions i administracions competents en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei. L'òrgan

a) Un servicio de información, orientación y asesoramiento, incluido el legal y de asistencia social con inclusión de sus familiares y personas allegadas en relación con las necesidades de apoyo específicamente ligadas a la condición de persona trans, siguiendo los principios de cercanía y no segregación.

b) La promoción de la defensa de sus derechos y de lucha contra la discriminación que padece en el ámbito social, cultural, laboral y educativo.

c) Recibir atención adecuada por parte de la Generalitat, así como de aquellas entidades o empresas que desarrollen programas subvencionados por la administración local y autonómica dirigidos a las personas trans.

Artículo 11

Principios de la actuación administrativa en materia de identidad de género

La actuación de la Generalitat en relación a lo previsto en esta ley se ajustará a los siguientes principios:

1. Coordinación entre la Generalitat y las administraciones públicas locales, que deberán ajustar sus relaciones recíprocas a los deberes de información mutua, colaboración, coordinación y respeto a los ámbitos competenciales respectivos.
2. Descentralización y desconcentración en la gestión de los centros y servicios, garantizando la máxima proximidad a las personas usuarias de los mismos y la cobertura de todo el territorio de la Comunitat Valenciana.
3. Homogeneidad de las prestaciones asistenciales previstas en esta ley, con independencia de la administración que asuma su gestión.
4. Igualdad de trato y prestaciones entre las personas usuarias, con independencia del municipio de la Comunitat Valenciana en que tengan su residencia.
5. Suficiencia financiera y de medios materiales para satisfacer las situaciones objeto de protección.
6. Eficacia y agilidad en la prestación de servicios, especialmente los de carácter urgente o inmediato.
7. Garantía de la calidad a través del establecimiento de sistemas de control, evaluación y comprobación periódica del desarrollo de esta ley por parte del Consejo Consultivo Trans de la Comunitat Valenciana que permitan verificar la eficacia de las actuaciones y servicios previstos en esta ley.

Artículo 12

Consejo Consultivo Trans de la Comunitat Valenciana

Se crea un órgano de carácter consultivo denominado Consejo Consultivo Trans de la Comunitat Valenciana, en el que se encuentren representadas las asociaciones y administraciones competentes en el ámbito de aplicación

esmentat, la composició i el seu règim de funcionament es desenvoluparan reglamentàriament, es reunirà com a mínim dues vegades per any i elevarà un informe anual sobre la situació de les persones objecte d'aquesta llei en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, amb propostes de millora i adaptació dels serveis o administracions competents sobre la base dels fets que constaten. L'informe esmentat serà remès a les Corts Valencianes.

TÍTOL IV POLÍTIQUES D'ATENCIÓ A LES PERSONES TRANS I MESURES CONTRA LA DISCRIMINACIÓ PER MOTIU D'IDENTITAT O EXPRESSIÓ DE GÈNERE

CAPÍTOL 1 De l'atenció sanitària

Article 13 *Protecció del dret a la salut física, mental, sexual i reproductiva*

Totes les persones tenen dret al més alt nivell de gaudi de la salut física i mental, inclosa la salut sexual i reproductiva, sense cap discriminació per raó de la seua identitat de gènere sentida o expressada.

El sistema sanitari públic de la Comunitat Valenciana:

1. Garantirà que la política sanitària siga respectuosa cap a les persones amb independència de la seua identitat o expressió de gènere.
2. Incorporarà serveis i programes específics de promoció, prevenció i atenció a les necessitats particulars de les persones trans. Algunes d'aquestes mesures s'estendran a les seues famílies, parelles i entorn social, en especial quan siguen menors d'edat.
3. Inclourà en les campanyes institucionals que s'organitzen sobre temes d'actualitat sanitària, la realitat de les persones trans.
4. Garantirà, en l'àmbit de la donació de sang, medul·la òssia, teixits i òrgans la igualtat de drets i obligacions de les persones trans, atenent únicament els criteris d'exclusió de caràcter mèdic que tinguen fonament científic demostrat.
5. Oferirà totes les prestacions assistencials a què fa referència aquesta llei. En el cas que alguna d'elles no estiga disponible, s'articularen els procediments necessaris per a la seua derivació més adequada, amb prioritat en el sistema nacional de salut.

Article 14 *Atenció sanitària a les persones trans*

1. El sistema sanitari públic de la Comunitat Valenciana atindrà les persones trans d'acord amb els principis de

de esta ley. Dicho órgano, cuya composición y régimen de funcionamiento se desarrollará reglamentariamente, se reunirá como mínimo dos veces por año y elevará un informe anual sobre la situación de las personas objeto de esta ley en el ámbito de la Comunitat Valenciana, con propuestas de mejora y adaptación de los servicios o administraciones competentes sobre la base de los hechos que constaten. Dicho informe será remitido a las Corts Valencianes.

TÍTULO IV POLÍTICAS DE ATENCIÓN A LAS PERSONAS TRANS Y MEDIDAS CONTRA LA DISCRIMINACIÓN POR MOTIVO DE IDENTIDAD O EXPRESIÓN DE GÉNERO

CAPÍTULO 1 De la atención sanitaria

Artículo 13 *Protección del derecho a la salud física, mental, sexual y reproductiva*

Todas las personas tienen derecho al más alto nivel de disfrute de la salud física y mental, incluida la salud sexual y reproductiva, sin discriminación alguna por razón de su identidad de género sentida o expresada.

El sistema sanitario público de la Comunitat Valenciana:

1. Garantizará que la política sanitaria sea respetuosa hacia las personas con independencia de su identidad o expresión de género.
2. Incorporará servicios y programas específicos de promoción, prevención y atención a las necesidades particulares de las personas trans. Algunas de estas medidas se extenderán a sus familias, parejas y entorno social, en especial cuando sean menores de edad.
3. Incluirá en las campañas institucionales que se organicen sobre temas de actualidad sanitaria, la realidad de las personas trans.
4. Garantizará, en el ámbito de la donación de sangre, médula ósea, tejidos y órganos la igualdad de derechos y obligaciones de las personas trans, atendiendo únicamente a los criterios de exclusión de carácter médico que tengan demostrado fundamento científico.
5. Ofertará todas las prestaciones asistenciales a las que hace referencia esta ley. En el caso de que alguna de ellas no estuviera disponible, se articularán los procedimientos necesarios para su derivación más adecuada, con prioridad en el sistema nacional de salud.

Artículo 14 *Atención sanitaria a las personas trans*

1. El sistema sanitario público de la Comunitat Valenciana atenderá a las personas trans conforme a los principios de no

no-discriminació, atenció integral, de qualitat i respecte a la seua identitat de gènere en les mateixes condicions que a la resta de les persones usuàries del sistema.

2. Les persones trans tindran dret a:

a) Accedir als tractaments oferits dins de la cartera de serveis que els siguen aplicables.

b) Rebre informació i valoració del procés d'atenció individualitzat que facilite la presa de decisions informades respecte a tots els tractaments que els afecten. Cap tractament no podrà ser aplicat sense obtenir prèviament el corresponent consentiment informat i garantint que haja sigut lliure i voluntàriament acceptat d'acord amb la legislació vigent.

c) Sol·licitar en qualsevol moment una segona opinió de les persones professionals expertes, respecte del seu procés i tractament, en els termes establits en la legislació vigent.

d) A la privacitat en totes les seues consultes i conversacions així com a la confidencialitat en el tractament de totes les seues dades personals, administratives i clíniques. Respecte d'això, una vegada sol·licitada la documentació administrativa esmentada en l'article 9, es garantirà l'expedició de la documentació d'identificació per a l'assistència sanitària amb el nom corresponent a la identitat de gènere sentida.

e) Rebre per escrit tota la informació arreglada en el seu historial de salut relativa al tractament que haja seguit fins al moment, a fi de facilitar-ne la continuïtat en cas de desplaçar-se a una altra comunitat autònoma o a un altre país.

3. Dins de les seues competències, el sistema sanitari públic de la Comunitat Valenciana oferirà a les persones trans, i en els casos en què es requerisca a les esmentades en l'article 13.2, la següent cartera de serveis:

a) Assessorament sexològic.

b) Teràpia farmacològica i hormonal en el procés de transició cap al gènere sentit.

c) Tractaments quirúrgics de cirurgia d'exèresi de mamella i genitals i reconstructiva de genitals i altres tractaments mèdics o quirúrgics requerits per a la modificació corporal que asseguren la seua congruència amb la identitat de gènere de la persona, incloent-hi els necessaris per a la modificació del to i timbre de la veu quan siguen requerits.

d) Suport psicològic durant les fases d'hormonació i cirurgies, per a portar a bon terme el procés de transició cap al gènere sentit i l'adherència al tractament hormonal.

e) Accés a les tècniques de reproducció assistida, incloent-hi com a beneficiàries a totes les persones trans amb capacitat gestant i les seues parelles, en les mateixes condicions que la resta de persones usuàries.

f) Accés a les tècniques de congelació de teixit gonadal i cèl·lules reproductives per a la seua futura recuperació, en

discriminación, atención integral, de calidad y respeto a su identidad de género en las mismas condiciones que al resto de las personas usuarias del sistema.

2. Las personas trans tendrán derecho a:

a) Acceder a los tratamientos ofertados dentro de la cartera de servicios que les fueran de aplicación.

b) Recibir información y valoración del proceso de atención individualizado que facilite la toma de decisiones informadas respecto a todos los tratamientos que les afecten. Ningún tratamiento podrá ser aplicado sin obtener previamente el correspondiente consentimiento informado y garantizando que haya sido libre y voluntariamente aceptado conforme a la legislación vigente.

c) Solicitar en cualquier momento una segunda opinión de las personas profesionales expertos, al respecto de su proceso y tratamiento, en los términos establecidos en la legislación vigente.

d) A la privacidad en todas sus consultas y conversaciones así como a la confidencialidad en el tratamiento de todos sus datos personales, administrativos y clínicos. A este respecto, una vez solicitada la documentación administrativa referida en el artículo 9, se garantizará la expedición de la documentación de identificación para la asistencia sanitaria con el nombre correspondiente a la identidad de género sentida.

e) Recibir por escrito toda la información recogida en su historial de salud relativa al tratamiento que haya seguido hasta el momento, al objeto de facilitar la continuidad del mismo en caso de desplazarse a otra comunidad autónoma o a otro país.

3. Dentro de sus competencias, el sistema sanitario público de la Comunitat Valenciana ofertará a las personas trans, y en los casos en que se requiera a las referidas en el artículo 13.2, la siguiente cartera de servicios:

a) Asesoramiento sexológico.

b) Terapia farmacológica y hormonal en el proceso de transición hacia el género sentido.

c) Tratamientos quirúrgicos de cirugía de exéresis de mama y genitales y reconstructiva de genitales y otros tratamientos médicos o quirúrgicos requeridos para la modificación corporal que aseguren su congruencia con la identidad de género de la persona, incluyendo los necesarios para la modificación del tono y timbre de la voz cuando sean requeridos.

d) Apoyo psicológico durante las fases de hormonación y cirurgías, para llevar a buen término el proceso de transición hacia el género sentido y la adherencia al tratamiento hormonal.

e) Acceso a las técnicas de reproducción asistida, incluyendo como beneficiarias a todas las personas trans con capacidad gestante y a sus parejas, en las mismas condiciones que el resto de personas usuarias.

f) Acceso a las técnicas de congelación de tejido gonadal y células reproductivas para su futura recuperación, en las

les mateixes condicions que la resta de persones usuàries, abans de l'inici de qualsevol tractament que pugui comprometre la seua capacitat reproductora.

La cartera de serveis oferida s'actualitzarà adaptant-se a l'avanç del coneixement científic, sent la conselleria competent en matèria de sanitat la responsable de la seua actualització.

Article 15

Atenció sanitària a les persones trans menors d'edat

1. Les persones trans menors d'edat tenen dret a rebre tractament mèdic relatiu a la seua transsexualitat proporcionat per professionals pediàtrics.

2. Les persones trans menors d'edat tindran dret a:

a) Rebre tractament per al bloqueig hormonal a l'inici de la pubertat, situació que es determinarà utilitzant aquelles mesures que objectivament siguen aplicables segons marque la literatura mèdica més avançada del moment en què s'haja d'aplicar, per a evitar el desenvolupament de caràcters sexuals secundaris no desitjats.

b) Rebre tractament hormonal creuat en el moment adequat de la pubertat per a afavorir que el seu desenvolupament corporal es corresponga amb el de les persones de la seua edat, a fi de propiciar el desenvolupament de caràcters sexuals secundaris desitjats.

El tractament esmentat es produirà amb l'autorització dels que posseïsquen la tutela de la persona trans menor d'edat o, si és el cas, per autorització del jutge o la jutgessa corresponent.

El protocol d'actuació determinarà el procediment que s'ha de seguir en aquells casos en què l'equip professional estime la improcedència per existir circumstàncies que posen en risc la salut de la persona trans menor d'edat.

3. La negativa de mares, pares o tutors a autoritzar tractaments relacionats amb la transsexualitat o que s'establisca preventivament un tractament d'inhibició del desenvolupament hormonal, podrà ser recorreguda davant l'autoritat judicial. En tot cas, caldrà ajustar-se al criteri de l'interès superior de la persona trans menor d'edat.

4. A l'efecte que conste el posicionament o consentiment de la persona trans menor d'edat en el procediment, aquesta haurà de ser escoltada atenent el que preveu la normativa sobre autonomia del pacient i drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica sanitària, així com la relativa a la protecció de la infància i l'adolescència.

Article 16

Unitats de referència per a la identitat de gènere

Per a dur a terme les funcions previstes en aquesta llei, es crearan unitats de referència per a la identitat de gènere (UIG).

Des de les UIG es proporcionarà l'atenció sanitària requerida en els processos de transició i s'instrumentarà el procés

mismas condiciones que el resto de personas usuarias, antes del inicio de cualquier tratamiento que pudiera comprometer su capacidad reproductora.

La cartera de servicios ofertada se actualizará adaptándose al avance del conocimiento científico, siendo la conselleria competente en materia de sanidad la responsable de su actualización.

Artículo 15

Atención sanitaria a las personas trans menores de edad

1. Las personas trans menores de edad tienen derecho a recibir tratamiento médico relativo a su transexualidad proporcionado por profesionales pediátricos.

2. Las personas trans menores de edad tendrán derecho a:

a) Recibir tratamiento para el bloqueo hormonal al inicio de la pubertad, situación que se determinará utilizando aquellas medidas que objetivamente sean aplicables según marque la literatura médica más avanzada del momento en que se tenga que aplicar, para evitar el desarrollo de caracteres sexuales secundarios no deseados.

b) Recibir tratamiento hormonal cruzado en el momento adecuado de la pubertad para favorecer que su desarrollo corporal se corresponda con el de las personas de su edad, a fin de propiciar el desarrollo de caracteres sexuales secundarios deseados.

Dicho tratamiento se producirá bajo la autorización de quienes posean la tutela de la persona trans menor de edad o, en su caso, por autorización del juez o la jueza correspondiente.

El protocolo de actuación determinará el procedimiento a seguir en aquellos casos en que el equipo profesional estime la improcedencia por existir circunstancias que pongan en riesgo la salud de la persona trans menor de edad.

3. La negativa de madres, padres o tutores a autorizar tratamientos relacionados con la transexualidad o a que se establezca preventivamente un tratamiento de inhibición del desarrollo hormonal, podrá ser recurrida ante la autoridad judicial. En todo caso, se atenderá al criterio del interés superior de la persona trans menor de edad.

4. A los efectos de que conste el posicionamiento o consentimiento de la persona trans menor de edad en el procedimiento, esta deberá ser escuchada atendiendo a lo previsto en la normativa sobre autonomía del paciente y derechos y obligaciones en materia de información y documentación clínica sanitaria, así como la relativa a la protección de la infancia y la adolescencia.

Artículo 16

Unidades de referencia para la identidad de género

Para llevar a cabo las funciones previstas en esta ley, se crearán unidades de referencia para la identidad de género (UIG).

Desde las UIG se proporcionará la atención sanitaria requerida en los procesos de transición y se instrumentará

d'atenció sanitària integral que s'ha de seguir per a cada persona trans, d'acord amb les seues circumstàncies personals, el seu estat de salut i els seus desitjos de canvi en la manifestació biològica, d'acord amb el gènere sentit com a propi, i s'elaborarà un itinerari individual de procés de transició.

Per a això, elaboraran els protocols d'actuació sanitària adequats als criteris objectius i estàndards assistencials en la matèria i establiran els circuits de derivació més adequats.

El seu àmbit de referència serà supradepartamental, podent establir-se unitats d'àmbit de referència de la Comunitat Valenciana per a les opcions de caràcter quirúrgic. El seu nombre serà l'adequat per a assegurar que les prestacions ofertes en aquestes unitats responguen als màxims estàndards de qualitat i garantint al màxim l'accessibilitat.

Les seues funcions s'establiran en la normativa reguladora de les unitats de referència.

Estaran constituïdes per equips multidisciplinaris de professionals sanitaris coneixedors de la realitat de les persones trans i amb experiència suficient i demostrada en la matèria, tant de l'especialitat concreta en què s'emmarque el tractament, com de la transsexualitat i la diversitat sexual en general.

Article 17

Formació dels professionals sanitaris

El sistema sanitari públic de la Comunitat Valenciana garantirà la formació específica, continuada i actualitzada de professionals sanitaris que atenguen persones trans.

Serán obligaciones del sistema sanitario público de la Comunitat Valenciana:

1. Garantir que el personal sanitari compta amb la formació adequada quant a la diversitat sexual i de gènere, d'acord amb els principis arrellegats en aquesta llei.
2. Establir les mesures adequades, en col·laboració amb les societats professionals corresponents i amb les universitats de la Comunitat Valenciana, per a facilitar, en el marc del foment i la participació en les activitats d'investigació en el camp de les ciències de la salut i la innovació tecnològica, el dret del personal sanitari a rebre formació específica de qualitat en matèria de diversitat sexual i de gènere.
3. Promoure la realització d'estudis, investigació i desenvolupament de polítiques sanitàries específiques en matèria d'identitat de gènere en estreta col·laboració amb les societats professionals corresponents i amb les universitats de la Comunitat Valenciana.

Article 18

Guies de recomanacions

Amb l'objectiu de facilitar l'accés a les prestacions i oferir la millor informació possible en matèria de transsexualitat, des del sistema sanitari públic de la Comunitat Valenciana

el proceso de atención sanitaria integral a seguir para cada persona trans, conforme a sus circunstancias personales, a su estado de salud y a sus deseos de cambio en la manifestación biológica, acorde con el género sentido como propio, elaborándose un itinerario individual de proceso de transición.

Para ello, elaborarán los protocolos de actuación sanitaria adecuados a los criterios objetivos y estándares asistenciales en la materia y establecerán los circuitos de derivación más adecuados.

Su ámbito de referencia será supradepartamental, pudiendo establecerse unidades de ámbito de referencia de la Comunitat Valenciana para las opciones de carácter quirúrgico. Su número será el adecuado para asegurar que las prestaciones ofertadas en estas unidades respondan a los máximos estándares de calidad y garantizando al máximo la accesibilidad.

Sus funciones se establecerán en la normativa reguladora de las unidades de referencia.

Estarán constituidas por equipos multidisciplinarios de profesionales sanitarios conocedores de la realidad de las personas trans y con experiencia suficiente y demostrada en la materia, tanto de la especialidad concreta en que se enmarque el tratamiento, como de la transexualidad y la diversidad sexual en general.

Artículo 17

Formación de los profesionales sanitarios

El sistema sanitario público de la Comunitat Valenciana garantizará la formación específica, continuada y actualizada de profesionales sanitarios que atiendan a personas trans.

Serán obligaciones del sistema sanitario público de la Comunitat Valenciana:

1. Garantizar que el personal sanitario cuente con la formación adecuada en cuanto a la diversidad sexual y de género, de acuerdo con los principios recogidos en esta ley.
2. Establecer las medidas adecuadas, en colaboración con las sociedades profesionales correspondientes y con las universidades de la Comunitat Valenciana, para facilitar, en el marco del fomento y participación en las actividades de investigación en el campo de las ciencias de la salud e innovación tecnológica, el derecho del personal sanitario a recibir formación específica de calidad en materia de diversidad sexual y de género.
3. Promover la realización de estudios, investigación y desarrollo de políticas sanitarias específicas en materia de identidad de género en estrecha colaboración con las sociedades profesionales correspondientes y con las universidades de la Comunitat Valenciana.

Artículo 18

Guías de recomendaciones

Con el objetivo de facilitar el acceso a las prestaciones y ofrecer la mejor información posible en materia de transsexualidad, desde el sistema sanitario público de la Comunitat

s'elaboraran guies d'informació i recomanacions sobre els serveis oferts per la sanitat pública valenciana i amb informació sanitària a les persones trans i el seu entorn.

Article 19

Estadístiques i tractament de dades

La conselleria competent en matèria de sanitat, tenint en compte les previsions regulades en la normativa bàsica, proporcionarà, per al seguiment de l'atenció sanitària de les persones trans, les estadístiques necessàries sobre els resultats dels diferents tractaments, teràpies i intervencions que es duguen a terme, amb detall de les tècniques empleades, complicacions i reclamacions sorgides, com també l'avaluació de la qualitat assistencial.

La recollida de les dades anteriors amb fins estadístics s'ajustarà als principis de confidencialitat, transparència, especialitat i proporcionalitat. El secret estadístic obliga a no difondre, en cap cas, les dades personals de les persones transsexuals siga quin en siga l'origen.

Per a l'elaboració de les estadístiques previstes en el paràgraf anterior es crearà un fitxer automatitzat, del qual serà titular la conselleria competent en matèria de sanitat, en els termes que preveu la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

CAPÍTOL 2

Mesures en l'àmbit de l'educació

Article 20

Actuacions en matèria d'identitat de gènere, expressió de gènere, diversitat sexual i familiar en l'àmbit educatiu

La Generalitat:

1. Vetlarà perquè el sistema educatiu siga un espai respectuós, lliure de tota pressió, agressió o discriminació per motius d'identitat de gènere, expressió de gènere, diversitat sexual i familiar en qualsevol dels seus vessants o manifestacions i desenvoluparà mesures per a l'efectivitat d'aquests principis.

2. Per a permetre la superació de qualsevol tipus de discriminació en el projecte educatiu de centre, i concretament en la programació general anual de cada curs, s'inclouran aquestes garanties i es garantirà que tots els documents que organitzen la vida, el funcionament i la convivència del centre siguen respectuosos amb la identitat de gènere sentida.

L'equip directiu garantirà l'atenció i el suport a aquelles persones trans que pertanguen a la comunitat educativa que pogueren ser objecte de discriminació en les instal·lacions del centre o en l'entorn educatiu, físic o virtual.

L'esmentada protecció, que inclourà totes les estratègies pedagògiques i psicopedagògiques a l'abast del centre, incorporarà al Pla de convivència i igualtat accions encaminades a la no-discriminació, com també mesures preventives

Valenciana se elaborarán guías de información y recomendaciones sobre los servicios ofertados por la sanidad pública valenciana y con información sanitaria a las personas trans y su entorno.

Artículo 19

Estadísticas y tratamiento de datos

La conselleria competente en materia de sanidad, teniendo en cuenta las previsions reguladas en la normativa básica, proporcionará, para el seguimiento de la atención sanitaria de las personas trans, las estadísticas necesarias sobre los resultados de los diferentes tratamientos, terapias e intervenciones que se lleven a cabo, con detalle de las técnicas empleadas, complicaciones y reclamaciones surgidas, así como la evaluación de la calidad asistencial.

La recogida de los datos anteriores con fines estadísticos se ajustará a los principios de confidencialidad, transparencia, especialidad y proporcionalidad. El secreto estadístico obliga a no difundir, en ningún caso, los datos personales de las personas transexuales cualquiera que sea su origen.

Para la elaboración de las estadísticas previstas en el párrafo anterior se creará un fichero automatizado, del que será titular la conselleria competente en materia de sanidad, en los términos previstos en la Ley orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de protección de datos de carácter personal.

CAPÍTULO 2

Medidas en el ámbito de la educación

Artículo 20

Actuaciones en materia de identidad de género, expresión de género, diversidad sexual y familiar en el ámbito educativo

La Generalitat:

1. Velará porque el sistema educativo sea un espacio respetuoso, libre de toda presión, agresión o discriminación por motivos de identidad de género, expresión de género, diversidad sexual y familiar en cualquiera de sus vertientes o manifestaciones y desarrollará medidas para la efectividad de estos principios.

2. Para permitir la superación de todo tipo de discriminación en el proyecto educativo de centro, y concretamente en la programación general anual de cada curso, se incluirán estas garantías y se garantizará que todos los documentos que organizan la vida, el funcionamiento y la convivencia del centro sean respetuosos con la identidad de género sentida.

El equipo directivo garantizará la atención y el apoyo a aquellas personas trans que pertenezcan a la comunidad educativa que pudieran ser objeto de discriminación en las instalaciones del centro o en el entorno educativo, físico o virtual.

La mencionada protección, que incluirá todas las estrategias pedagógicas y psicopedagógicas al alcance del centro, incorporará al Plan de convivencia e igualdad acciones encaminadas a la no discriminación, así como medidas

i d'intervenció que donen resposta a possibles casos de vulneració de drets o violència.

El reglament de règim intern regularà la catalogació d'aquestes faltes i les mesures disciplinàries a emprendre en cada cas, d'acord amb la normativa reguladora dels drets i deures dels diferents membres de la comunitat escolar.

3. Impulsarà mesures tendents a garantir el respecte efectiu de la diversitat d'orientacions sexuals, com també l'acceptació de les diferents expressions d'identitat de gènere que permeten superar estereotips i comportaments sexistes i discriminatoris.

4. Realitzarà un diagnòstic sobre la situació de la identitat de gènere, expressió de gènere, diversitat sexual i familiar en l'àmbit educatiu, els resultats del qual seran la base per a implementar les mesures oportunes.

5. Inclourà en els currículums d'educació infantil, primària, secundària, batxillerat, formació professional, formació de persones adultes i ensenyaments de règim especial continguts, criteris i indicadors d'avaluació referents a la identitat i expressió de gènere, diversitat sexual i familiar existent en la societat, incorporant-los de forma transversal a totes les àrees i mòduls del currículum, per a garantir un millor coneixement, i sensibilitzar sobre aquestes realitats. S'hi farà referència, entre altres fonts, a les normes internacionals que garanteixen la protecció dels drets humans i els principis d'igualtat i no-discriminació continguts en els tractats firmats per l'Estat espanyol.

6. Garantirà que els equips d'orientació educativa i psicopedagògica tinguin una formació adequada sobre la identitat de gènere, expressió de gènere, diversitat sexual i familiar per a poder donar suport psicopedagògic a l'alumnat i a les famílies que ho necessiten.

Article 21

Protocol d'atenció educativa a la identitat de gènere

1. La Generalitat elaborarà i posarà a l'abast dels centres educatius un protocol d'atenció educativa a la identitat de gènere que garantirà:

a) El respecte a les identitats o les expressions de gènere que es donen en l'àmbit educatiu i el lliure desenvolupament de la personalitat de l'alumnat d'acord amb la seua identitat.

Per a això, l'esmentat protocol i sense perjudici que en les bases de dades de l'administració educativa es mantinguin les dades d'identitat registrals, establirà l'adequació de la documentació administrativa d'exposició pública i la que pugui dirigir-se a l'alumnat i les seues famílies, fent figurar el nom triat per l'alumna o l'alumne, amb el consentiment dels seus representants legals, en els casos que ho requeresquen.

En el cas que l'alumne o l'alumna no es trobe en situació d'emancipació o no compte amb la suficient condició de maduresa, el nom serà indicat pels seus representants legals, evitant que aparega en tipografia diferent del de la resta de l'alumnat.

preventivas y de intervención que den respuesta a posibles casos de vulneración de derechos o violencia.

El reglamento de régimen interno regulará la catalogación de estas faltas y las medidas disciplinarias a emprender en cada caso, de acuerdo con la normativa reguladora de los derechos y deberes de los diferentes miembros de la comunidad escolar.

3. Impulsará medidas tendentes a garantizar el respeto efectivo de la diversidad de orientaciones sexuales, así como la aceptación de las diferentes expresiones de identidad de género que permiten superar estereotipos y comportamientos sexistas y discriminatorios.

4. Realizará un diagnóstico sobre la situación de la identidad de género, expresión de género, diversidad sexual y familiar en el ámbito educativo, los resultados del cual serán la base para implementar las medidas oportunas.

5. Incluirá en los currículos de educación infantil, primaria, secundaria, bachillerato, formación profesional, formación de personas adultas y enseñanzas de régimen especial contenidos, criterios e indicadores de evaluación referentes a la identidad y expresión de género, diversidad sexual y familiar existente en la sociedad, incorporándolos de forma transversal a todas las áreas y módulos del currículum, para garantizar un mejor conocimiento, y sensibilizar sobre estas realidades. En los mismos se hará referencia, entre otras fuentes, a las normas internacionales que garantizan la protección de los derechos humanos y los principios de igualdad y no discriminación contenidos en los tratados firmados por el Estado español.

6. Garantizará que los equipos de orientación educativa y psicopedagógica tengan una formación adecuada sobre la identidad de género, expresión de género, diversidad sexual y familiar para poder dar apoyo psicopedagógico al alumnado y a las familias que lo necesiten.

Artículo 21

Protocolo de atención educativa a la identidad de género

1. La Generalitat elaborarà y pondrá al alcance de los centros educativos un protocolo de atención educativa a la identidad de género que garantizará:

a) El respeto a las identidades o expresiones de género que se den en el ámbito educativo y el libre desarrollo de la personalidad del alumnado de acuerdo con su identidad.

Para ello, el citado protocolo y sin perjuicio que en las bases de datos de la administración educativa se mantengan los datos de identidad registrales, establecerá la adecuación de la documentación administrativa de exposición pública y la que pueda dirigirse al alumnado y sus familias, haciendo figurar el nombre escogido por la alumna o el alumno, con el consentimiento de sus representantes legales, en los casos que lo requieran.

En el supuesto de que el alumno o alumna no se encuentre en situación de emancipación o no cuente con la suficiente condición de madurez, el nombre será indicado por sus representantes legales, evitando que aparezca en tipografía diferente al del resto del alumnado.

b) El respecte a la intimitat de l'alumnat.

c) La coordinació entre les àrees d'educació, sanitat i serveis socials, amb l'objectiu de garantir a una ràpida detecció i actuació davant de situacions discriminatòries o que atempten contra la identitat de gènere expressada per la o el menor.

d) Que la comunitat educativa del centre es dirigeixi a les persones trans pel nom que hagen triat. Es respectarà el nom triat en totes les activitats docents i extraescolars organitzades pel centre.

e) El respecte a la imatge física, com també la lliure elecció de la seua indumentària segons la identitat de gènere sentida.

f) Es garantirà l'accés i l'ús de les instal·lacions del centre d'acord amb la identitat de gènere sentida, incloent-hi els lavabos i els vestuaris.

2. La Generalitat coordinarà els recursos del sistema educatiu i sanitari amb l'objectiu de prevenir situacions de risc que posen en perill el desenvolupament integral i garanteixen una adequada protecció a l'alumnat trans, establint procediments per a garantir un adequat acompanyament escolar en el seu procés d'afirmació, a més de tutelar el seu pas pel sistema educatiu.

Al mateix temps, les administracions competents en la protecció de la infància s'ocuparan de detectar, prevenir i solucionar situacions d'assetjament o violència que puguin patir com a conseqüència de l'expressió d'una identitat de gènere no normativa o durant el procés de transició de gènere.

Article 22

Programes i continguts educatius

1. La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències, adoptarà les mesures necessàries per a vetlar perquè els continguts educatius promoguen el respecte i la protecció del dret a la identitat de gènere, expressió de gènere, diversitat sexual i familiar en qualsevol dels seus aspectes, garantint d'aquesta manera una escola inclusiva i d'igualtat en l'àmbit de l'ensenyament públic, concertat i privat.

2. El projecte educatiu de centre haurà d'abordar de forma específica la identitat de gènere, l'expressió de gènere, la diversitat sexual i familiar. Aquests continguts s'inclouran en els temaris de forma transversal i específica. L'administració educativa dotarà convenientment els centres amb les eines i recursos necessaris per a la implantació d'aquests continguts.

3. L'administració educativa garantirà la inclusió de formació específica sobre identitat de gènere, expressió de gènere, diversitat sexual i familiar, en els cicles formatius de l'àmbit educatiu, social i sanitari.

4. Els centres educatius comptaran amb una persona que coordinarà el Pla de convivència i igualtat i les activitats de sensibilització dirigides a tota la comunitat educativa, sobre identitat de gènere, expressió de gènere, diversitat sexual i familiar.

b) El respeto a la intimidad del alumnado.

c) La coordinación entre las áreas de educación, sanidad y servicios sociales, con el objetivo de garantizar una rápida detección y actuación ante situaciones discriminatorias o que atenten contra la identidad de género expresada por la o el menor.

d) Que la comunidad educativa del centro se dirija a las personas trans por el nombre que hayan elegido. Se respetará el nombre elegido en todas las actividades docentes y extraescolares organizadas por el centro.

e) El respeto a la imagen física, así como la libre elección de su indumentaria según la identidad de género sentida.

f) Se garantizará el acceso y el uso de las instalaciones del centro de acuerdo con la identidad de género sentida, incluyendo los lavabos y los vestuarios.

2. La Generalitat coordinará los recursos del sistema educativo y sanitario con el objetivo de prevenir situaciones de riesgo que pongan en peligro el desarrollo integral y garanticen una adecuada protección al alumnado transexual, estableciendo procedimientos para garantizar un adecuado acompañamiento escolar en su proceso de afirmación, además de tutelar su paso por el sistema educativo.

Al mismo tiempo, las administraciones competentes en la protección de la infancia se ocuparán de detectar, prevenir y solucionar situaciones de acoso o violencia que puedan sufrir como consecuencia de la expresión de una identidad de género no normativa o durante el proceso de transición de género.

Artículo 22

Programas y contenidos educativos

1. La Generalitat, en el ámbito de sus competencias, adoptará las medidas necesarias para velar porque los contenidos educativos promuevan el respeto y la protección del derecho a la identidad de género, expresión de género, diversidad sexual y familiar en cualquiera de sus aspectos, garantizando de esta manera una escuela inclusiva y de igualdad en el ámbito de la enseñanza pública, concertada y privada.

2. El proyecto educativo de centro tendrá que abordar de forma específica la identidad de género, la expresión de género, la diversidad sexual y familiar. Estos contenidos se incluirán en los temarios de forma transversal y específica. La administración educativa dotará convenientemente a los centros con las herramientas y recursos necesarios para la implantación de estos contenidos.

3. La administración educativa garantizará la inclusión de formación específica sobre identidad de género, expresión de género, diversidad sexual y familiar, en los ciclos formativos del ámbito educativo, social y sanitario.

4. Los centros educativos contarán con una persona que coordinará el Plan de convivencia e igualdad y las actividades de sensibilización dirigidas a toda la comunidad educativa, sobre identidad de género, expresión de género, diversidad sexual y familiar.

Article 23*Accions de formació i divulgació*

1. El personal docent no universitari, a través dels plans de formació del professorat de la conselleria amb competències en educació, rebrà la formació necessària i adequada per a conèixer i integrar en la seua labor docent continguts relacionats amb la identitat de gènere, l'expressió de gènere, la diversitat sexual i familiar, per a prevenir el sexisme i la violència, com també per a contribuir a eliminar actituds i pràctiques discriminatòries.
2. L'administració educativa garantirà la inclusió de formació específica als equips directius de centres educatius per a la gestió de la identitat de gènere, l'expressió de gènere, la diversitat sexual i familiar.
3. Els centres educatius realitzaran accions de foment del respecte a la identitat de gènere, l'expressió de gènere, la diversitat sexual i familiar amb la participació de tota la comunitat educativa, i en particular, amb les associacions de mares i pares de l'alumnat.
4. En aquesta línia, els centres educatius inclouran en el seus plans de formació del professorat cursos de formació impartits per professionals o organitzacions que treballen pel respecte a la identitat de gènere, l'expressió de gènere, la diversitat sexual i familiar. Aquestes accions hauran de constar en la programació general anual dels centres educatius.

Article 24*Universitat*

1. Les universitats de la Comunitat Valenciana garantiran el respecte i la protecció del dret a la igualtat i no-discriminació per qüestions relacionades amb la identitat de gènere, l'expressió de gènere, la diversitat sexual i familiar en qualsevol de les seues manifestacions. aquesta protecció s'aplicarà sobre tota la comunitat universitària.
  2. Les universitats adaptaran el protocol educatiu a què fa referència l'article 21, per a atendre l'alumnat trans, incloent-hi mesures de seguiment i de coordinació amb els centres d'accés.
  3. La Generalitat, en col·laboració amb les universitats valencianes, promourà accions informatives, divulgatives i formatives entorn de la identitat de gènere, l'expressió de gènere, la diversitat sexual i familiar en qualsevol de les seues manifestacions, que permeten detectar, prevenir i corregir accions de discriminació o assetjament en el context universitari, com també evitar la impartició de continguts discriminatoris cap a la persona per aquests motius.
- Així mateix, les universitats de la Comunitat Valenciana prestaran atenció, protecció i suport en el seu àmbit d'acció a l'alumnat, personal docent i personal d'administració i serveis que pogueren ser objecte de discriminació per orientació sexual, identitat o expressió de gènere al sí de la comunitat universitària.
4. La Generalitat, junt amb les universitats de la Comunitat Valenciana, adoptarà mesures de suport a la realització

Artículo 23*Acciones de formación y divulgación*

1. El personal docente no universitario, a través de los planes de formación del profesorado de la conselleria con competencias en educación, recibirá la formación necesaria y adecuada para conocer e integrar en su labor docente contenidos relacionados con la identidad de género, la expresión de género, la diversidad sexual y familiar, para prevenir el sexismo y la violencia, así como para contribuir a eliminar actitudes y prácticas discriminatorias.
2. La administración educativa garantizará la inclusión de formación específica a los equipos directivos de centros educativos para la gestión de la identidad de género, la expresión de género, la diversidad sexual y familiar.
3. Los centros educativos realizarán acciones de fomento del respeto a la identidad de género, la expresión de género, la diversidad sexual y familiar con la participación de toda la comunidad educativa, y en particular, con las asociaciones de madres y padres del alumnado.
4. En esta línea, los centros educativos incluirán en sus planes de formación del profesorado cursos de formación impartidos por profesionales u organizaciones que trabajan por el respeto a la identidad de género, la expresión de género, la diversidad sexual y familiar. Estas acciones tendrán que constar en la programación general anual de los centros educativos.

Artículo 24*Universidad*

1. Las universidades de la Comunitat Valenciana garantizarán el respeto y la protección del derecho a la igualdad y no discriminación por cuestiones relacionadas con la identidad de género, la expresión de género, la diversidad sexual y familiar en cualquiera de sus manifestaciones. Esta protección se aplicará sobre toda la comunidad universitaria.
  2. Las universidades adaptarán el protocolo educativo al que hace referencia el artículo 21, para atender al estudiantado transexual, incluyendo medidas de seguimiento y de coordinación con los centros de acceso.
  3. La Generalitat, en colaboración con las universidades valencianas, promoverá acciones informativas, divulgativas y formativas en torno a la identidad de género, la expresión de género, la diversidad sexual y familiar en cualquiera de sus manifestaciones, que permitan detectar, prevenir y corregir acciones de discriminación o acoso en el contexto universitario, así como evitar la impartición de contenidos discriminatorios hacia la persona por estos motivos.
- Asimismo, las universidades de la Comunitat Valenciana prestarán atención, protección y apoyo en su ámbito de acción al estudiantado, personal docente y personal de administración y servicios que pudiera ser objeto de discriminación por orientación sexual, identidad o expresión de género en el seno de la comunidad universitaria.
4. La Generalitat, junto con las universidades de la Comunitat Valenciana, adoptará medidas de apoyo a la realización de

d'estudis i projectes d'investigació sobre identitat de gènere, expressió de gènere, diversitat sexual i familiar en tots els seus vessants, alhora que impulsarà l'existència de grups d'investigació especialitzats en identitat i expressió de gènere o la creació d'una càtedra.

CAPÍTOL 3

Mesures en l'àmbit laboral i de la responsabilitat social

Article 25

Polítiques de foment de la igualtat i no-discriminació en el treball

1. La Generalitat, en l'exercici de les seues competències en matèria de treball i relacions laborals, inclourà en els seus corresponents plans i mesures de formació, orientació, inserció i inspecció a les persones trans. Aquestes mesures estaran encaminades a la seua inserció i permanència en l'ocupació.

2. A l'efecte, adoptarà mesures adequades i eficaces que tinguen per objecte:

a) La promoció i la defensa de la igualtat de tracte en l'accés a l'ocupació i en el seu exercici.

b) Promoure, en l'àmbit de la formació per a l'ocupació, el respecte dels drets d'igualtat i no-discriminació de les persones per motius d'identitat i expressió de gènere.

c) Fomentar la prevenció, la correcció i l'eliminació de tota forma de discriminació per identitat de gènere en matèria d'accés a l'ocupació, contractació i condicions de treball.

d) Informació i divulgació sobre drets i normativa relacionada amb les persones trans, incloent-hi campanyes en mitjans de comunicació.

e) Incorporar en les convocatòries d'ajudes i subvencions de foment de l'ocupació criteris d'igualtat d'oportunitats i mesures de bonificació fiscal o subvenció per a la integració laboral de les persones trans en les empreses.

f) Incorporar en les convocatòries d'ajudes per a la conciliació de la vida laboral i familiar, clàusules que contemplen la diversitat familiar.

g) L'impuls, a través dels agents socials, de la inclusió en els convenis col·lectius, de clàusules de promoció, prevenció, eliminació i correcció de tota forma de discriminació per causa d'identitat o expressió de gènere.

h) L'impuls per a l'elaboració de plans de diversitat que incloguen expressament les persones trans, en especial en les petites i mitjanes empreses.

Article 26

Accions en l'àmbit de la responsabilitat social empresarial

1. La Generalitat impulsarà l'adopció per part de les empreses de codis ètics i de conducta que contemplen mesures de

estudios y proyectos de investigación sobre identidad de género, expresión de género, diversidad sexual y familiar en todas sus vertientes, así como impulsará la existencia de grupos de investigación especializados en identidad y expresión de género o la creación de una cátedra.

CAPÍTULO 3

Medidas en el ámbito laboral y de la responsabilidad social

Artículo 25

Políticas de fomento de la igualdad y no discriminación en el empleo

1. La Generalitat, en el ejercicio de sus competencias en materia de empleo y relaciones laborales, incluirá en sus correspondientes planes y medidas de formación, orientación, inserción e inspección a las personas trans. Estas medidas estarán encaminadas a su inserción y permanencia en el empleo.

2. A tal efecto adoptará medidas adecuadas y eficaces que tengan por objeto:

a) La promoción y defensa de la igualdad de trato en el acceso al empleo y en el desempeño del mismo.

b) Promover, en el ámbito de la formación para el empleo, el respeto de los derechos de igualdad y no discriminación de las personas por motivos de identidad y expresión de género.

c) Fomentar la prevención, corrección y eliminación de toda forma de discriminación por identidad de género en materia de acceso al empleo, contratación y condiciones de trabajo.

d) Información y divulgación sobre derechos y normativa relacionada con las personas trans, con inclusión de campañas en medios de comunicación.

e) Incorporar en las convocatorias de ayudas y subvenciones de fomento del empleo criterios de igualdad de oportunidades y medidas de bonificación fiscal o subvención para la integración laboral de las personas trans en las empresas.

f) Incorporar en las convocatorias de ayudas para la conciliación de la vida laboral y familiar, cláusulas que contemplen la diversidad familiar.

g) El impulso, a través de los agentes sociales, de la inclusión en los convenios colectivos, de cláusulas de promoción, prevención, eliminación y corrección de toda forma de discriminación por causa de identidad o expresión de género.

h) El impulso para la elaboración de planes de diversidad que incluyan expresamente a las personas trans, en especial en las pequeñas y medianas empresas.

Artículo 26

Acciones en el ámbito de la responsabilidad social empresarial

1. La Generalitat impulsarà l'adopció per parte de las empresas de códigos éticos y de conducta que contemplen

protecció enfront de la discriminació per raó d'identitat o expressió de gènere.

2. Així mateix, la Generalitat divulgarà les bones pràctiques realitzades per les empreses en matèria d'inclusió i de promoció i garantia d'igualtat i no-discriminació per raó d'identitat o expressió de gènere.

Article 27

Personal de la Generalitat

La Generalitat garantirà que:

1. Els equips d'inspecció mèdica o els organismes encarregats de la prevenció de riscos laborals del personal de la Generalitat tinguen els coneixements necessaris per a tractar de forma adequada a les persones trans.
2. Amb l'objectiu de mantenir la privacitat de les persones trans que no hagen accedit al canvi registral, s'evitarà exposar en les eleccions sindicals cap document en què figure la menció del sexe del personal elegible o elector.
3. Es prestarà atenció, protecció i ajuda, en el seu àmbit d'actuació, a tot el personal empleat públic de la Generalitat i els organismes que en depenen que pogueren ser objecte de discriminació per la seua orientació sexual, identitat o expressió de gènere.

CAPÍTOL 4

Mesures en l'àmbit social

Article 28

Mesures per a la inserció social de les persones trans

1. Quan una persona trans es trobe en una situació de dificultat social o risc d'exclusió per aquest motiu, els serveis socials contemplaran aquesta circumstància específica a través del programa individual d'inserció.
2. Sense perjudici del que dispose respecte d'això la normativa específica sobre ocupació i serveis socials, la Generalitat elaborarà un programa marc d'actuació per a la inserció i l'atenció social del col·lectiu de persones trans en risc de greu exclusió.

La Generalitat atendrà de manera específica a la situació d'aquelles persones trans que hagen estat expulsades de les seues llars per raó de la manifestació de la seua identitat o l'expressió de gènere amb situació de desemparament.

Si la persona expulsada fóra menor d'edat, els serveis socials de la Comunitat Valenciana interessaran davant de l'autoritat oportuna els tràmits necessaris per al seu acolliment i l'adopció de les mesures oportunes amb relació a la seua guarda i custòdia davant del supòsit d'abandó o maltractament del o la menor pels seus responsables.

3. Tota persona la identitat de gènere de la qual siga la de dona i acredite tal condició i siga víctima de la violència de gènere o víctima de tracta, tindrà accés, en condicions d'igualtat, als recursos assistencials existents.

medidas de protección frente a la discriminación por razón de identidad o expresión de género.

2. Asimismo, La Generalitat divulgará las buenas prácticas realizadas por las empresas en materia de inclusión y de promoción y garantía de igualdad y no discriminación por razón de identidad o expresión de género.

Artículo 27

Personal de la Generalitat

La Generalitat garantizará que:

1. Los equipos de inspección médica o los organismos encargados de la prevención de riesgos laborales del personal de la Generalitat tengan los conocimientos necesarios para tratar de forma adecuada a las personas trans.
2. Con el objetivo de mantener la privacidad de las personas trans que no hayan accedido al cambio registral, se evitará exponer en las elecciones sindicales ningún documento en que figure la mención del sexo del personal elegible o elector.
3. Se prestará atención, protección y ayuda, en su ámbito de actuación, a todo el personal empleado público de la Generalitat y sus organismos dependientes que pudieren ser objeto de discriminación por su orientación sexual, identidad o expresión de género.

CAPÍTULO 4

Medidas en el ámbito social

Artículo 28

Medidas para la inserción social de las personas trans

1. Cuando una persona trans se encuentre en una situación de dificultad social o riesgo de exclusión por este motivo, los servicios sociales contemplarán esta circunstancia específica a través del programa individual de inserción.
2. Sin perjuicio de lo que disponga al respecto la normativa específica sobre empleo y servicios sociales, la Generalitat elaborará un programa marco de actuación para la inserción y atención social del colectivo de personas trans en riesgo de grave exclusión.

La Generalitat atenderá de manera específica a la situación de aquellas personas trans que hayan sido expulsadas de sus hogares por razón de la manifestación de su identidad o expresión de género con situación de desamparo.

Si la persona expulsada fuera menor de edad, los servicios sociales de la Comunitat Valenciana interesarán ante la autoridad oportuna los trámites necesarios para su acogimiento y la adopción de las medidas oportunas en relación a su guarda y custodia ante el supuesto de abandono o maltrato del o la menor por sus responsables.

3. Toda persona cuya identidad de género sea la de mujer y acredite tal condición y sea víctima de la violencia de género o víctima de trata, tendrá acceso, en condiciones de igualdad, a los recursos asistenciales existentes.

Article 29*Suport i protecció en situació d'especial vulnerabilitat*

La Generalitat:

1. Durà a terme mesures de prevenció de la discriminació i suport a la visibilitat de les persones trans, com a col·lectiu vulnerable. En particular, s'adoptaran mesures específiques de suport, mediació i protecció en els supòsits de menors, adolescents i joves que estiguen sotmesos a pressió o maltractament psicològic en l'àmbit familiar, a causa de la seua identitat o expressió de gènere.
2. Adoptarà els mecanismes necessaris per a la protecció efectiva de menors en atenció a la seua identitat i expressió de gènere que es troben davall la tutela de l'administració, ja siga en centres de menors, pisos tutelats o recurs en què residescuen, garantint el respecte absolut a la seua identitat i expressió de gènere, i unes plenes condicions de vida.
3. Garantirà i adoptarà les mesures necessàries per a la protecció i el respecte dels drets de les persones trans amb diversitat funcional.

Els centres i els serveis d'atenció a persones amb diversitat funcional, públics o privats, vetlaran perquè el respecte del dret a la no-discriminació de les persones trans siga real i efectiu.

4. Vetlarà per tal que no es produeixen situacions de discriminació de les persones trans especialment vulnerables per raó d'edat.
5. Adoptarà les mesures necessàries perquè els espais o els equipaments identificats d'acord amb el sexe, als centres de menors, pisos tutelats, centres d'atenció a persones amb diversitat funcional, residències de la tercera edat o en qualsevol altre recurs que aculla persones especialment vulnerables, puguen utilitzar-se per les persones lliurement en atenció al gènere sentit.
6. Prestarà especial protecció a les persones que per tradició o cultura pogueren ser víctimes de discriminació múltiple per raó d'identitat o expressió de gènere.
7. Garantirà en qualsevol cas que en tots els àmbits d'aplicació d'aquesta llei s'aportarà als professionals les eines necessàries per a la no-discriminació i es comptarà amb el personal especialitzat necessari en les diferents matèries, segons es precise en els distints protocols i mesures a prendre.

Article 30*Atenció a víctimes de violència per transfòbia*

1. La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències, prestarà una atenció integral real i efectiva a les persones víctimes de violència motivada per la seua identitat o l'expressió de gènere.
2. Aquesta atenció comprendrà l'assistència i l'assessorament jurídic, l'assistència sanitària, incloent-hi

Artículo 29*Apoyo y protección en situación de especial vulnerabilidad*

La Generalitat:

1. Llevará a cabo medidas de prevención de la discriminación y apoyo a la visibilidad de las personas trans, como colectivo vulnerable. En particular, se adoptarán medidas específicas de apoyo, mediación y protección en los supuestos de menores, adolescentes y jóvenes que estén sometidos a presión o maltrato psicológico en el ámbito familiar a causa de su identidad o expresión de género.
2. Adoptará los mecanismos necesarios para la protección efectiva de menores en atención a su identidad y expresión de género que se encuentren bajo la tutela de la administración, ya sea en centros de menores, pisos tutelados o recurso en el que residan, garantizando el respeto absoluto a su identidad y expresión de género, y unas plenas condiciones de vida.
3. Garantizará y adoptará las medidas necesarias para la protección y el respeto de los derechos de las personas trans con diversidad funcional.

Los centros y servicios de atención a personas con diversidad funcional, públicos o privados, velarán por que el respeto del derecho a la no discriminación de las personas trans sea real y efectivo.

4. Velará porque no se produzcan situaciones de discriminación de las personas trans especialmente vulnerables por razón de edad.
5. Adoptará las medidas necesarias para que los espacios o equipamientos identificados en función del sexo, en los centros de menores, pisos tutelados, centros de atención a personas con diversidad funcional, residencias de la tercera edad o en cualquier otro recurso que acoga a personas especialmente vulnerables, puedan utilizarse por las personas libremente en atención al género sentido.
6. Prestará especial protección a las personas que por tradición o cultura pudieran ser víctimas de discriminación múltiple por razón de identidad o expresión de género.
7. Garantizará en cualquier caso que en todos los ámbitos de aplicación de esta ley se aportará a los profesionales las herramientas necesarias para la no discriminación y se contará con el personal especializado necesario en las diferentes materias, según se precise en los distintos protocolos y medidas a tomar.

Artículo 30*Atención a víctimas de violencia por transfobia*

1. La Generalitat, en el ámbito de sus competencias, prestará una atención integral real y efectiva a las personas víctimas de violencia motivada por su identidad o expresión de género.
2. Esta atención comprenderá la asistencia y asesoramiento jurídico, la asistencia sanitaria, incluyendo la atención

l'atenció especialitzada i les mesures socials en l'atenció primària tendents a facilitar, si així fóra necessari, la seua recuperació integral.

CAPÍTOL 5

Mesures en l'àmbit familiar

Article 31

Protecció de la diversitat familiar

Els programes de suport a les famílies contemplaran de forma expressa mesures de suport a la diversitat familiar per raó d'identitat i expressió de gènere. Es prestarà especial atenció al foment del respecte cap als fills i les filles de persones trans, com també de la seua protecció.

Article 32

Adopció i acolliment familiar

1. Es garantirà, de conformitat amb la normativa vigent, que en la valoració de la idoneïtat en els processos d'adopció i acolliment familiar, no existisca discriminació per motiu d'identitat o expressió de gènere.

2. En els centres de menors es treballarà la diversitat familiar a fi de garantir que els i les menors que siguen susceptibles de ser adoptats o acollits siguen coneixedors de la diversitat familiar, per raó d'identitat i expressió de gènere.

Article 33

Violència en l'àmbit familiar relacionada amb la identitat o expressió de gènere

1. Es reconeix com a violència familiar qualsevol forma de violència que s'exercisca en l'àmbit familiar per causa d'identitat o expressió de gènere de qualsevol dels seus membres, incloent-hi el no-respecte per part de qualsevol membre de la família a la identitat o expressió de gènere dels i les menors.

2. La Generalitat adoptarà mesures de suport, mediació i protecció a les víctimes de la violència familiar, per motius d'identitat o expressió de gènere, que garantisquen la protecció de la persona assetjada enfront de la persona assetjadora, facilitant amb això la independència física i econòmica de la víctima.

CAPÍTOL 6

Mesures en l'àmbit de la joventut i les persones majors

Article 34

Protecció de les persones joves trans

1. La Generalitat, a través dels seus organismes amb competències en matèria de joventut, oferirà serveis

especializada y medidas sociales en la atención primaria tendentes a facilitar, si así fuese preciso, su recuperación integral.

CAPÍTULO 5

Medidas en el ámbito familiar

Artículo 31

Protección de la diversidad familiar

Los programas de apoyo a las familias contemplarán de forma expresa medidas de apoyo a la diversidad familiar por razón de identidad y expresión de género. Se prestará especial atención al fomento del respeto hacia los hijos e hijas de personas trans, así como de su protección.

Artículo 32

Adopción y acogimiento familiar

1. Se garantizará, de conformidad con la normativa vigente, que en la valoración de la idoneidad en los procesos de adopción y acogimiento familiar, no exista discriminación por motivo de identidad o expresión de género.

2. En los centros de menores se trabajará la diversidad familiar con el fin de garantizar que los y las menores que sean susceptibles de ser adoptados o acogidos sean conoedores de la diversidad familiar por razón de identidad y expresión de género.

Artículo 33

Violencia en el ámbito familiar relacionada con la identidad o expresión de género

1. Se reconoce como violencia familiar cualquier forma de violencia que se ejerza en el ámbito familiar por causa de identidad o expresión de género de cualquiera de sus miembros, incluyendo el no respeto por parte de cualquier miembro de la familia a la identidad o expresión de género de los y las menores.

2. La Generalitat adoptará medidas de apoyo, mediació i protecció a las víctimas de la violencia familiar, por motivos de identidad o expresión de género, que garanticen la protección de la persona acosada frente a la persona acosadora, facilitando con ello la independencia física y económica de la víctima.

CAPÍTULO 6

Medidas en el ámbito de la juventud y las personas mayores

Artículo 34

Protección de las personas jóvenes trans

1. La Generalitat, a través de sus organismos con competencias en materia de juventud, ofrecerá servicios

d'assessorament a les persones trans joves i impulsarà campanyes de sensibilització sobre la identitat i expressió de gènere en la joventut.

2. En els cursos de mediació, monitors i formació juvenils s'inclourà formació sobre la identitat i expressió de gènere que els permeta fomentar el respecte i protegir els drets de les persones trans en el seu treball habitual amb adolescents i joves de la Comunitat Valenciana.

3. Totes les entitats juvenils i persones treballadores de qualsevol àmbit que realitzen les seues labors amb la joventut promouran i respectaran amb especial atenció la igualtat de les persones en atenció a la identitat i expressió de gènere.

4. Tots els espais i instal·lacions gestionats per aquestes entitats observaran i compliran amb les mesures necessàries per a la completa inclusió de les persones trans.

Article 35

Protecció de les persones trans majors

1. Les persones trans majors tenen dret a rebre dels serveis socials públics de la Comunitat Valenciana una protecció i una atenció integral per a la promoció de la seua autonomia personal i de l'envelliment actiu, que els permeta una vida digna i independent i el seu benestar social i individual, així com a l'accés a una atenció gerontològica adequada a les seues necessitats, en l'àmbit sanitari, social i assistencial.

L'atenció gerontològica que se cita al punt anterior serà coordinada per les unitats de referència per a identitat de gènere (UIG), que realitzaran inspeccions periòdiques per a verificar-ne el compliment.

2. Les persones trans majors tindran dret a ser ateses en residències adequades a la seua identitat de gènere i a rebre un tracte respectuós amb la seua identitat de gènere.

En tot cas, la identificació de la persona trans davant del personal del centre, altres residents i tercers, encara que aquesta no haja procedit a la rectificació en el registre civil de la menció de sexe, n'haurà de respectar la identitat de gènere, amb independència del nom i sexe reflectit en el seu expedient.

3. Les residències de la tercera edat, tant públiques com privades, garantiran el dret a la no-discriminació de persones en atenció a la seua identitat o expressió de gènere, ja siga en la seua individualitat com en la seua relació sentimental.

CAPÍTOL 7

Mesures en l'àmbit de l'oci, la cultura, l'esport, la cooperació internacional i la comunicació

Article 36

Promoció d'una cultura inclusiva

1. La Generalitat reconeix la identitat i expressió de gènere com a part de la construcció d'una cultura inclusiva, diversa i

de asesoramiento a las personas trans jóvenes e impulsará campañas de sensibilización sobre la identidad y expresión de género en la juventud.

2. En los cursos de mediación, monitores y formación juveniles se incluirá formación sobre la identidad y expresión de género que les permita fomentar el respeto y proteger los derechos de las personas trans en su trabajo habitual con adolescentes y jóvenes de la Comunitat Valenciana.

3. Todas las entidades juveniles y personas trabajadoras de cualquier ámbito que realicen sus labores con la juventud promoverán y respetarán con especial cuidado la igualdad de las personas en atención a la identidad y expresión de género.

4. Todos los espacios e instalaciones gestionados por estas entidades observarán y cumplirán con las medidas necesarias para la completa inclusión de las personas trans.

Artículo 35

Protección de las personas trans mayores

1. Las personas trans mayores tienen derecho a recibir de los servicios sociales públicos de la Comunitat Valenciana una protección y una atención integral para la promoción de su autonomía personal y del envejecimiento activo, que les permita una vida digna e independiente y su bienestar social e individual, así como a acceder a una atención gerontológica adecuada a sus necesidades, en el ámbito sanitario, social y asistencial.

La atención gerontológica a que se refiere el punto anterior será coordinada por las Unidades de referencia para identidad de género (UIG), que realizarán inspecciones periódicas para verificar su cumplimiento.

2. Las personas trans mayores tendrán derecho a ser atendidas en residencias adecuadas a su identidad de género y a recibir un trato respetuoso con su identidad de género.

En todo caso, la identificación de la persona trans ante el personal del centro, demás residentes y terceros, aun cuando esta no haya procedido a la rectificación en el registro civil de la menció de sexo, habrá de respetar la identidad de género de la misma, con independencia del nombre y sexo reflejado en su expediente.

3. Las residencias de la tercera edad, tanto públicas como privadas, garantizarán el derecho a la no discriminación de personas en atención a su identidad o expresión de género, ya sea en su individualidad como en su relación sentimental.

CAPÍTULO 7

Medidas en el ámbito del ocio, la cultura, el deporte, la cooperación internacional y la comunicación

Artículo 36

Promoción de una cultura inclusiva

La Generalitat reconoce la identidad y expresión de género como parte de la construcción de una cultura inclusiva,

promotora de drets. S'adoptaran mesures que garantisquen la visibilitat de la identitat de gènere, l'expressió de gènere, la diversitat sexual i familiar, tant en l'àmbit autonòmic com local, com a part de la cultura ciutadana, la convivència i la construcció de l'expressió cultural.

2. S'adoptaran mesures de suport i foment d'iniciatives i expressions artístiques, culturals, patrimonials, recreatives i esportives relacionades amb la identitat de gènere, l'expressió de gènere, la diversitat sexual i familiar.

3. La Generalitat promourà i afavorirà que totes les biblioteques de la seua titularitat i les biblioteques de titularitat municipal compten amb un fons bibliogràfic i filmogràfic específic en matèria d'identitat de gènere, expressió de gènere, diversitat sexual i familiar. El contingut dels materials haurà de ser respectuós amb els drets humans. En les ciutats de més de 20.000 habitants conformaran una secció específica.

4. La Generalitat garantirà l'accés lliure i sense restriccions a les pàgines web que continguen informació sobre la identitat de gènere, l'expressió de gènere, la diversitat sexual i familiar, en tots els accessos públics a internet, tant en biblioteques públiques, centres educatius, així com en sistemes wifi públics.

Article 37

Esport, oci i temps lliure

1. La Generalitat, les federacions esportives i en general el conjunt de les administracions de la Comunitat Valenciana, cada una en l'àmbit de les seues competències, promourà i vetlarà perquè la participació en la pràctica esportiva i d'activitat física es realitze en termes d'igualtat, sense discriminació per motius d'identitat o expressió de gènere.

Ahora, les entitats organitzadores d'esdeveniments i competicions esportives que es realitzen a la Comunitat Valenciana adoptaran les mesures necessàries per al seu desenvolupament, respectant la identitat de gènere expressada per les persones participants, d'acord amb la normativa aplicable.

2. S'adoptaran les mesures necessàries per a garantir que les activitats recreatives d'oci i temps lliure es puguen gaudir en condicions d'igualtat i respecte a la diversitat sexual, la identitat i expressió de gènere, i es prohibirà qualsevol acte que poguera causar perjudi, hostilitat o violència física o psicològica cap a les persones trans.

3. S'adoptaran mesures que garantisquen la formació adequada del personal que atenga la didàctica esportiva, d'oci i temps lliure, i que aquesta formació incorpore el respecte i la protecció de la diversitat sexual, identitat i expressió de gènere enfront de qualsevol discriminació. A aquest efecte s'establirà la coordinació necessària amb les entitats públiques o privades representatives de l'àmbit de la gestió de l'oci, el temps lliure i la joventut. Entre aquestes mesures, es podran incloure incentius en la bona gestió i pràctica en allò referit en aquest article.

diversa y promotora de derechos. Se adoptarán medidas que garanticen la visibilidad de la identidad de género, la expresión de género, la diversidad sexual y familiar, tanto en el ámbito autonómico como local, como parte de la cultura ciudadana, la convivencia y la construcción de la expresión cultural.

2. Se adoptarán medidas de apoyo y fomento de iniciativas y expresiones artísticas, culturales, patrimoniales, recreativas y deportivas relacionadas con la identidad de género, la expresión de género, la diversidad sexual y familiar.

3. La Generalitat promoverá y favorecerá que todas las bibliotecas de su titularidad y las bibliotecas de titularidad municipal cuenten con un fondo bibliográfico y filmográfico específico en materia de identidad de género, expresión de género, diversidad sexual y familiar. El contenido de los materiales deberá ser respetuoso con los derechos humanos. En las ciudades de más de 20.000 habitantes conformarán una sección específica.

4. La Generalitat garantizará el acceso libre y sin restricciones a las páginas web que contengan información sobre la identidad de género, la expresión de género, la diversidad sexual y familiar, en todos los accesos públicos a internet, tanto en bibliotecas públicas, centros educativos, así como en sistemas wifi públicos.

Artículo 37

Deporte, ocio y tiempo libre

1. La Generalitat, las federaciones deportivas y en general el conjunto de las administraciones de la Comunitat Valenciana, cada una en el ámbito de sus competencias, promoverá y velará porque la participación en la práctica deportiva y de actividad física se realice en términos de igualdad, sin discriminación por motivos de identidad o expresión de género.

Asimismo, las entidades organizadoras de acontecimientos y competiciones deportivas que se realicen en la Comunitat Valenciana adoptarán las medidas necesarias para el desarrollo de los mismos, respetando la identidad de género expresada por las personas participantes, de acuerdo con la normativa aplicable.

2. Se adoptarán las medidas necesarias para garantizar que las actividades recreativas de ocio y tiempo libre se puedan disfrutar en condiciones de igualdad y respeto a la diversidad sexual, la identidad y expresión de género, y se prohibirá cualquier acto que pudiera causar perjuicio, hostilidad o violencia física o psicológica hacia las personas trans.

3. Se adoptarán medidas que garanticen la formación adecuada del personal que atienda la didáctica deportiva, de ocio y tiempo libre, y que esta formación incorpore el respeto y la protección de la diversidad sexual, identidad y expresión de género frente a cualquier discriminación. Al efecto se establecerá la coordinación necesaria con las entidades públicas o privadas representativas del ámbito de la gestión del ocio, el tiempo libre y la juventud. Entre estas medidas, se podrán incluir incentivos en la buena gestión y práctica en aquello referido en este artículo.

4. Es promourà un esport inclusiu amb l'objectiu d'eradicar tota forma de discriminació per motiu de diversitat sexual, identitat o expressió de gènere en els esdeveniments esportius realitzats a la Comunitat Valenciana.

5. La Generalitat garantirà la plena igualtat i llibertat de les persones trans en la pràctica esportiva, i adoptarà les mesures necessàries per a eliminar les barreres que la dificulten.

6. Es garantirà l'ús de les instal·lacions esportives d'acord amb la identitat de gènere.

Article 38

Cooperació internacional al desenvolupament

La Generalitat, especialment a través del pla director i els plans d'acció anuals de cooperació al desenvolupament, impulsarà expressament aquells projectes que promoguen i defenguen el dret a la vida, la igualtat, la llibertat i la no-discriminació de les persones per motius d'identitat o expressió de gènere, així com la protecció de les persones enfront de les persecucions i represàlies, en aquells països en què aquests drets siguen negats o entrebancats, legalment o socialment.

Article 39

Tractament igualitari de la informació i la comunicació

1. La Generalitat fomentará en tots els mitjans de comunicació de titularitat pública i aquells que perceben subvencions o fons públics de l'administració valenciana, la conscienciació, divulgació i transmissió de la inclusió social i el respecte a la identitat i expressió de gènere, emetent continguts que contribuïsquen a una percepció del col·lectiu exempta d'estereotips i al coneixement i difusió de necessitats i realitats de la població trans.

2. La Generalitat vetlarà perquè els mitjans de comunicació, per mitjà d'autoregulació i codis deontològics, incorporen el respecte a la igualtat i la prohibició de discriminació per motius d'identitat o expressió de gènere, tant en continguts informatius i de publicitat, com en el llenguatge emprat. Aquesta disposició afectarà tots els mitjans, inclosos aquells propiciats per les noves tecnologies.

CAPÍTOL 8

Mesures en l'àmbit de la seguretat i les emergències

Article 40

Atenció a les víctimes i formació dels cossos de seguretat i emergències

1. La Generalitat en l'àmbit de les seues competències, elaborarà un protocol per a l'atenció a les víctimes de delictes d'odi per motiu d'identitat o expressió de gènere, en especial quan siguen víctimes d'agressions, assetjament o coaccions tant físiques com per mitjans virtuals i vetlarà per la seua efectiva aplicació.

4. Se promoverá un deporte inclusivo con el objetivo de erradicar toda forma de discriminación por motivo de diversidad sexual, identidad o expresión de género en los acontecimientos deportivos realizados en la Comunitat Valenciana.

5. La Generalitat garantizará la plena igualdad y libertad de las personas trans en la práctica deportiva, y adoptará las medidas necesarias para eliminar las barreras que la dificultan.

6. Se garantizará el uso de las instalaciones deportivas de acuerdo con la identidad de género.

Artículo 38

Cooperación internacional al desarrollo

La Generalitat, especialmente a través del Plan Director y los planes de acción anuales de cooperación al desarrollo, impulsará expresamente aquellos proyectos que promuevan y defiendan el derecho a la vida, la igualdad, la libertad y la no discriminación de las personas por motivos de identidad o expresión de género, así como la protección de las personas frente a las persecuciones y represalias, en aquellos países en que estos derechos sean negados o dificultados, legal o socialmente.

Artículo 39

Tratamiento igualitario de la información y la comunicación

1. La Generalitat fomentará en todos los medios de comunicación de titularidad pública y aquellos que perciban subvenciones o fondos públicos de la administración valenciana, la concienciación, divulgación y transmisión de la inclusión social y el respeto a la identidad y expresión de género, emitiendo contenidos que contribuyan a una percepción del colectivo exenta de estereotipos y al conocimiento y difusión de necesidades y realidades de la población trans.

2. La Generalitat velará para que los medios de comunicación, mediante autorregulación y códigos deontológicos, incorporen el respeto a la igualdad y la prohibición de discriminación por motivos de identidad o expresión de género, tanto en contenidos informativos y de publicidad, como en el lenguaje empleado. Esta disposición afectará a todos los medios, incluidos aquellos propiciados por las nuevas tecnologías.

CAPÍTULO 8

Medidas en el ámbito de la seguridad y las emergencias

Artículo 40

Atención a las víctimas y formación de los cuerpos de seguridad y emergencias

1. La Generalitat en el ámbito de sus competencias, elaborará un protocolo para la atención a las víctimas de delitos de odio por motivo de identidad o expresión de género, en especial cuando sean víctimas de agresiones, acoso o coacciones tanto físicas como por medios virtuales y velará por su efectiva aplicación.

2. La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències, vetlarà per que la formació de la policia autonòmica, les policies locals i els cossos de seguretat i emergències incloga el coneixement i el respecte a la identitat i expressió de gènere.

CAPÍTOL 9

Mesures administratives per a garantir la igualtat real i efectiva de les persones en atenció a la identitat i expressió de gènere

Article 41

Contractació administrativa i subvencions

1. Les clàusules socials de la contractació administrativa podran incloure mesures destinades a la igualtat en atenció a la identitat i expressió de gènere.

2. Així mateix, la Generalitat podrà incorporar a les bases reguladores de les subvencions públiques les actuacions destinades a aconseguir la igualtat d'oportunitats en atenció a la identitat i expressió de gènere.

Article 42

Formació del personal de les administracions públiques

La Generalitat impartirà formació que garantisca la sensibilització adequada i correcta actuació sobre la identitat i expressió de gènere al personal de l'administració pública que presta serveis en tots els àmbits referits en aquesta llei.

TÍTOL V

MESURES DE TUTELA ADMINISTRATIVA

Article 43

Disposicions generals

La protecció enfront de qualsevol violació del dret a la igualtat de les persones per motiu d'identitat o expressió de gènere comprendrà, si és el cas, l'adopció de quantes mesures siguen necessàries per al cessament immediat en la conducta discriminatòria, adopció de mesures cautelars, prevenció de violacions imminents o ulteriors, indemnització de danys i perjudicis i restabliment ple de la persona perjudicada en el ple exercici dels seus drets.

Article 44

Concepte de persona interessada

Tindran la condició de persones interessades:

1. Els qui ho promoguen com a titulars de drets o interessos legítims individuals o col·lectius. Les associacions, entitats i organitzacions representatives dels col·lectius de persones trans i aquelles que tinguen per objecte la defensa i promoció de drets humans.

2. La Generalitat, en el ámbito de sus competencias, velará por que la formación de la policía autonómica, las policías locales y los cuerpos de seguridad y emergencias incluya el conocimiento y el respeto a la identidad y expresión de género.

CAPÍTULO 9

Medidas administrativas para garantizar la igualdad real y efectiva de las personas en atención a la identidad y expresión de género

Artículo 41

Contratación administrativa y subvenciones

1. Las cláusulas sociales de la contratación administrativa podrán incluir medidas destinadas a la igualdad en atención a la identidad y expresión de género.

2. Asimismo, la Generalitat podrá incorporar a las bases reguladoras de las subvenciones públicas las actuaciones destinadas a lograr la igualdad de oportunidades en atención a la identidad y expresión de género.

Artículo 42

Formación del personal de las administraciones públicas

La Generalitat impartirá formación que garantice la sensibilización adecuada y correcta actuación sobre la identidad y expresión de género al personal de la administración pública que presta servicios en todos los ámbitos referidos en esta ley.

TÍTULO V

MEDIDAS DE TUTELA ADMINISTRATIVA

Artículo 43

Disposiciones generales

La protección frente a cualquier violación del derecho a la igualdad de las personas por motivo de identidad o expresión de género comprenderá, en su caso, la adopción de cuantas medidas sean necesarias para el cese inmediato en la conducta discriminatoria, adopción de medidas cautelares, prevención de violaciones imminentes o ulteriores, indemnización de daños y perjuicios y restablecimiento pleno de la persona perjudicada en el pleno ejercicio de sus derechos.

Artículo 44

Concepto de persona interesada

Tendrán la condición de personas interesadas:

1. Quienes lo promuevan como titulares de derechos o intereses legítimos individuales o colectivos. Las asociaciones, entidades y organizaciones representativas de los colectivos de personas trans y aquellas que tengan por objeto la defensa y promoción de derechos humanos.

2. Les que, sense haver iniciat el procediment, tinguen drets que puguen resultar afectats per la decisió que s'hi adopte.

Article 45

Inversió de la càrrega de la prova

En els procediments administratius incoats en virtut del que disposa el present títol, quan la persona interessada aporte fets, o indicis raonablement fonamentats, d'haver patit discriminació per raó d'identitat o expressió de gènere, correspon a qui s'atribueix la conducta discriminatòria l'aportació de justificació provada, objectiva i raonable de les mesures adoptades.

TÍTOL VI

INFRACCIONS I SANCIONS

Article 46

Responsabilitat

1. Seran responsables de les infraccions administratives en matèria de vulneració dels drets de les persones trans les persones físiques o jurídiques, públiques o privades per la realització de les accions o omissions tipificades en la present llei. Tot això, sense perjudici de les responsabilitats civils, penals o d'un altre ordre i de les atribucions inspectores i sancionadores que en l'àmbit laboral pugua exercir la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

Article 47

Concurrència amb l'ordre jurisdiccional penal

1. No podran sancionar-se els fets que hagen sigut sancionats penal o administrativament, en els casos en què s'aprecie identitat de subjecte, de fet i de fonament.

2. En els supòsits en què les infraccions puguen ser constitutives d'il·lícit penal, l'administració passarà el tant de culpa a l'òrgan judicial competent o al ministeri fiscal i s'abstindrà de seguir el procediment sancionador, mentre l'autoritat judicial no dicte sentència ferma o resolució que pose fi al procediment, o mentre el ministeri fiscal no comuniqui la improcedència d'iniciar o prosseguir actuacions.

3. En cas de no haver-se estimat l'existència d'il·lícit penal, o en el cas d'haver-se dictat una resolució d'un altre tipus que pose fi al procediment penal, l'administració continuarà l'expedient sancionador basant-se, si és el cas, en els fets que els tribunals hagen considerat provats.

Article 48

Infraccions

1. Les infraccions administratives es qualifiquen de lleus, greus i molt greus, en atenció a la naturalesa de l'obligació incomplida i a l'entitat del dret afectat.

2. Las que, sin haber iniciado el procedimiento, tengan derechos que puedan resultar afectados por la decisión que en el mismo se adopte.

Artículo 45

Inversión de la carga de la prueba

En los procedimientos administrativos incoados en virtud de lo dispuesto en el presente título, cuando la persona interesada aporte hechos, o indicios razonablemente fundamentados, de haber sufrido discriminación por razón de identidad o expresión de género, corresponde a quien se atribuye la conducta discriminatoria la aportación de justificación probada, objetiva y razonable de las medidas adoptadas.

TÍTULO VI

INFRACCIONES Y SANCIONES

Artículo 46

Responsabilidad

1. Serán responsables de las infracciones administrativas en materia de vulneración de los derechos de las personas trans las personas físicas o jurídicas, públicas o privadas por la realización de las acciones u omisiones tipificadas en la presente ley. Todo ello, sin perjuicio de las responsabilidades civiles, penales o de otro orden y de las atribuciones inspectoras y sancionadoras que en el ámbito laboral pueda ejercer la Inspección de Trabajo y Seguridad Social.

Artículo 47

Concurrencia con el orden jurisdiccional penal

1. No podrán sancionarse los hechos que hayan sido sancionados penal o administrativamente, en los casos en que se aprecie identidad de sujeto, de hecho y de fundamento.

2. En los supuestos en que las infracciones pudieran ser constitutivas de ilícito penal, la administración pasará el tanto de culpa al órgano judicial competente o al ministerio fiscal y se abstendrá de seguir el procedimiento sancionador mientras la autoridad judicial no dicte sentencia firme o resolución que ponga fin al procedimiento o mientras el ministerio fiscal no comuniqui la improcedencia de iniciar o proseguir actuaciones.

3. De no haberse estimado la existencia de ilícito penal, o en el caso de haberse dictado resolución de otro tipo que ponga fin al procedimiento penal, la administración continuará el expediente sancionador en base, en su caso, a los hechos que los tribunales hayan considerado probados.

Artículo 48

Infracciones

1. Las infracciones administrativas se califican como leves, graves y muy graves, en atención a la naturaleza de la obligación incumplida y a la entidad del derecho afectado.

2. Són infraccions lleus:

a) Utilitzar o emetre expressions vexatòries contra les persones trans, les seues parelles, persones acostades o les seues famílies per la seua identitat o expressió de gènere en la prestació de serveis públics, en qualsevol mitjà de comunicació, en discursos o intervencions públiques, o en les xarxes socials.

b) No facilitar la labor o negar-se parcialment a col·laborar amb l'acció investigadora dels serveis d'inspecció de la Generalitat en el compliment dels mandats establits en la present llei.

3. Són infraccions greus:

a) La reiteració en l'ús o emissió d'expressions vexatòries per raó d'identitat o expressió de gènere en la prestació de serveis públics, en qualsevol mitjà de comunicació, en discursos o intervencions públiques, o en les xarxes socials.

b) L'ús o emissió d'expressions que inciten a la violència contra les persones trans o persones acostades, en la prestació de serveis públics, en qualsevol mitjà de comunicació, en discursos o intervencions públiques, o en les xarxes socials.

c) La no-retirada immediata, per part del prestador d'un servei de la societat de la informació, d'expressions vexatòries o d'incitació a la violència per raó d'identitat o expressió de gènere contingudes en llocs web o xarxes socials de què siga responsable, una vegada tinga coneixement efectiu de l'ús d'aquestes expressions.

d) La realització d'actes o la imposició de disposicions o clàusules en els negocis jurídics que constituïsquen o causen discriminació per raó de la identitat o expressió de gènere.

e) L'obstrucció o negativa absoluta a l'actuació dels serveis d'inspecció de la Generalitat en el compliment dels mandats establits en la present llei.

f) Impedir o obstaculitzar la realització de qualsevol tràmit administratiu o l'accés a un servei públic o establiment, per causa d'identitat o expressió de gènere.

g) Realitzar actes que impliquen aïllament, rebuig o menyspreu públic i notori de persones per causa d'identitat o expressió de gènere.

h) La implantació, l'impuls o la tolerància de pràctiques laborals discriminatòries per raó de la identitat o expressió de gènere.

i) L'elaboració, utilització o difusió en centres educatius de la Comunitat Valenciana de llibres de text i materials didàctics que presenten les persones com a superiors o inferiors en dignitat humana, en funció de la seua identitat o expressió de gènere, o que inciten a la violència per aquest motiu.

4. Són infraccions molt greus:

a) Adoptar, existint dol o culpa, comportaments agressius o constitutius d'assetjament, realitzats en funció de la identitat

2. Son infracciones leves:

a) Utilizar o emitir expresiones vejatorias contra las personas trans, sus parejas, personas allegadas o sus familias por su identidad o expresión de género en la prestación de servicios públicos, en cualquier medio de comunicación, en discursos o intervenciones públicas, o en las redes sociales.

b) No facilitar la labor o negarse parcialmente a colaborar con la acción investigadora de los servicios de inspección de la Generalitat en el cumplimiento de los mandatos establecidos en la presente ley.

3. Son infracciones graves:

a) La reiteración en el uso o emisión de expresiones vejatorias por razón de identidad o expresión de género en la prestación de servicios públicos, en cualquier medio de comunicación, en discursos o intervenciones públicas, o en las redes sociales.

b) El uso o emisión de expresiones que inciten a la violencia contra las personas trans o personas allegadas, en la prestación de servicios públicos, en cualquier medio de comunicación, en discursos o intervenciones públicas, o en las redes sociales.

c) La no retirada inmediata, por parte del prestador de un servicio de la sociedad de la información, de expresiones vejatorias o de incitación a la violencia por razón de identidad o expresión de género contenidas en sitios web o redes sociales de las que sea responsable, una vez tenga conocimiento efectivo del uso de esas expresiones.

d) La realización de actos o la imposición de disposiciones o cláusulas en los negocios jurídicos que constituyan o causen discriminación por razón de la identidad o expresión de género.

e) La obstrucción o negativa absoluta a la actuación de los servicios de inspección de la Generalitat en el cumplimiento de los mandatos establecidos en la presente ley.

f) Impedir u obstaculizar la realización de cualquier trámite administrativo o el acceso a un servicio público o establecimiento, por causa de identidad o expresión de género.

g) Realizar actos que impliquen aislamiento, rechazo o menosprecio público y notorio de personas por causa de identidad o expresión de género.

h) La implantación, el impulso o la tolerancia de prácticas laborales discriminatorias por razón de la identidad o expresión de género.

i) La elaboración, utilización o difusión en centros educativos de la Comunitat Valenciana de libros de texto y materiales didácticos que presenten a las personas como superiores o inferiores en dignidad humana en función de su identidad o expresión de género, o que inciten a la violencia por este motivo.

4. Son infracciones muy graves:

a) Adoptar, existiendo dolo o culpa, comportamientos agresivos o constitutivos de acoso, realizados en función

o expressió de gènere d'una persona, que tinga el propòsit d'atemptar contra la seua dignitat, creant un entorn intimidatori, degradant o ofensiu per a aquella.

b) Qualsevol represàlia o tracte advers que reba una persona com a conseqüència d'haver presentat aquesta una queixa, reclamació, denúncia, demanda o recurs de qualsevol tipus, destinat a impedir la seua discriminació per identitat o expressió de gènere, i a exigir el compliment efectiu del principi d'igualtat.

c) La negativa a atendre o assistir als que hagen patit qualsevol tipus de discriminació o abús per raó de la seua identitat o expressió de gènere quan, per la seua condició o lloc, tinga obligació d'atendre la víctima.

5. Respecte de les infraccions lleus i greus, la discriminació múltiple incrementarà, respecte de cada una de les accions concurrents, un grau el tipus infractor previst en aquesta llei.

Article 49 *Reincidència*

A l'efecte del que preveu aquesta llei, existirà reincidència quan el responsable o responsables de la infracció prevista en aquella hagen sigut sancionats anteriorment mitjançant una resolució ferma per la realització d'una infracció de la mateixa naturalesa en el termini d'un any, comptat des de la notificació d'aquella.

Article 50 *Sancions*

1. Les infraccions lleus seran sancionades amb advertència o amb multa de 200 a 3.000 euros.

2. Les infraccions greus seran sancionades amb multa de 3.001 fins a 20.000 euros. A més, podran imposar-se com a sancions accessòries, alguna o algunes de les següents:

a) Prohibició d'accedir a qualsevol tipus d'ajuda pública de la Generalitat per un període d'un any.

b) Prohibició de contractar amb la Generalitat, els seus organismes autònoms o ens públics per un període d'un any.

3. Les infraccions molt greus seran sancionades amb multa de 20.001 fins a 45.000 euros, i a més podrà imposar-se alguna o algunes de les sancions accessòries següents:

a) Prohibició d'accedir a qualsevol tipus d'ajuda pública de la Generalitat per un període de fins a tres anys.

b) Inhabilitació temporal, per un període de fins a tres anys, per a ser titular, la persona física o jurídica, de centres o serveis dedicats a la prestació de serveis públics.

c) Prohibició de contractar amb la Generalitat, els seus organismes autònoms o ens públics per un període de fins a tres anys.

de la identidad o expresión de género de una persona, que tenga el propósito de atentar contra su dignidad, creando un entorno intimidatorio, degradante u ofensivo para la misma.

b) Cualquier represalia o trato adverso que reciba una persona como consecuencia de haber presentado la misma una queja, reclamación, denuncia, demanda o recurso de cualquier tipo, destinado a impedir su discriminación por identidad o expresión de género, y a exigir el cumplimiento efectivo del principio de igualdad.

c) La negativa a atender o asistir a quienes hayan sufrido cualquier tipo de discriminación o abuso por razón de su identidad o expresión de género cuando por su condición o puesto tenga obligación de atender a la víctima.

5. Respecto de las infracciones leves y graves, la discriminación múltiple incrementará, respecto de cada una de las acciones concurrentes, un grado el tipo infractor previsto en esta ley.

Artículo 49 *Reincidencia*

A los efectos de lo previsto en esta ley, existirá reincidencia cuando el responsable o responsables de la infracción prevista en ella hayan sido sancionados anteriormente mediante resolución firme por la realización de una infracción de la misma naturaleza en el plazo de un año, contado desde la notificación de aquella.

Artículo 50 *Sanciones*

1. Las infracciones leves serán sancionadas con apercibimiento o con multa de 200 a 3.000 euros.

2. Las infracciones graves serán sancionadas con multa de 3.001 hasta 20.000 euros. Además, podrán imponerse como sanciones accesorias alguna o algunas de las siguientes:

a) Prohibición de acceder a cualquier tipo de ayuda pública de la Generalitat por un periodo de un año.

b) Prohibición de contratar con la Generalitat, sus organismos autónomos o entes públicos por un periodo de un año.

3. Las infracciones muy graves serán sancionadas con multa de 20.001 hasta 45.000 euros, y además podrá imponerse alguna o algunas de las sanciones accesorias siguientes:

a) Prohibición de acceder a cualquier tipo de ayuda pública de la Generalitat por un periodo de hasta tres años.

b) Inhabilitación temporal, por un periodo de hasta tres años, para ser titular, la persona física o jurídica, de centros o servicios dedicados a la prestación de servicios públicos.

c) Prohibición de contratar con la Generalitat, sus organismos autónomos o entes públicos por un periodo de hasta tres años.

Article 51*Graduació de les sancions*

1. Per a la graduació de les sancions es tindrà en compte:

- a) La naturalesa i gravetat dels riscos o perjudicis causats a les persones o béns.
- b) La intencionalitat de l'autora o de l'autor.
- c) La reincidència.
- d) La transcendència social dels fets o la seua rellevància.
- e) El benefici que haja obtingut la persona infractora.
- f) L'incompliment de les advertències o requeriments que prèviament haja realitzat l'administració de la Generalitat.
- g) La pertinença de la persona infractora a forces i cossos de seguretat.
- h) La pertinença de la persona infractora a un grup organitzat d'ideologia feherentment transfòbica.
- i) La reparació voluntària dels danys causats o l'esmena dels fets que van donar lloc a la comissió del tipus infractor, sempre que això tinga lloc abans que recaiga una resolució definitiva en el procediment sancionador.

2. Per a la imposició de les sancions pecuniàries i per a la determinació de la seua quantia haurà de tindre's en compte que la comissió de les infraccions no resulte més beneficiosa per a la persona o persones infractores que el compliment de les normes infringides.

Article 52*Prescripció*

1. Les infraccions molt greus prescriuran al cap de tres anys, les greus als dos anys i les lleus als nou mesos.
2. El termini de prescripció de les infraccions començarà a computar-se des del dia en què la infracció s'haguera comés.
3. Les sancions imposades per infraccions molt greus prescriuran al cap de dos anys, les greus a l'any i les lleus als sis mesos.
4. El termini de prescripció de les sancions començarà a comptar-se des de l'endemà del dia en què siga executable la resolució per la qual s'imposa la sanció o haja transcorregut el termini per a recórrer-la.

Article 53*Competència*

1. La imposició de les sancions previstes en aquest títol exigirà la prèvia incoació del corresponent expedient sancionador, la instrucció del qual correspondrà a la conselleria competent en matèria d'igualtat i no-discriminació.

Artículo 51*Graduación de las sanciones*

1. Para la graduación de las sanciones se tendrá en cuenta:

- a) La naturaleza y gravedad de los riesgos o perjuicios causados a las personas o bienes.
- b) La intencionalidad de la autora o del autor.
- c) La reincidencia.
- d) La trascendencia social de los hechos o su relevancia.
- e) El beneficio que haya obtenido la persona infractora.
- f) El incumplimiento de las advertencias o requerimientos que previamente haya realizado la administración de la Generalitat.
- g) La pertenencia de la persona infractora a fuerzas y cuerpos de seguridad.
- h) La pertenencia de la persona infractora a un grupo organizado de ideología fehacientemente transfóbica.
- i) La reparación voluntaria de los daños causados o la subsanación de los hechos que dieron lugar a la comisión del tipo infractor, siempre que ello tenga lugar antes de que recaiga resolución definitiva en el procedimiento sancionador.

2. Para la imposición de las sanciones pecuniarias y para la determinación de su cuantía deberá tenerse en cuenta que la comisión de las infracciones no resulte más beneficiosa para la persona o personas infractoras que el cumplimiento de las normas infringidas.

Artículo 52*Prescripción*

1. Las infracciones muy graves prescribirán a los tres años, las graves a los dos años y las leves a los nueve meses.
2. El plazo de prescripción de las infracciones comenzará a computarse desde el día en que la infracción se hubiera cometido.
3. Las sanciones impuestas por infracciones muy graves prescribirán a los dos años, las graves al año y las leves a los seis meses.
4. El plazo de prescripción de las sanciones comenzará a contarse desde el día siguiente a aquel en que sea ejecutable la resolución por la que se impone la sanción o haya transcurrido el plazo para recurrirla.

Artículo 53*Competencia*

1. La imposición de las sanciones previstas en este título exigirá la previa incoación del correspondiente expediente sancionador, cuya instrucción corresponderá a la conselleria competente en materia de igualdad y no discriminación.

2. Si durant la tramitació de l'expedient sancionador es comprova que la competència correspon a una altra administració pública, es donarà trasllat de l'expedient a l'administració pública competent per a la seua tramitació.

3. La competència per a la imposició de sancions previstes en la present llei correspondrà:

a) A la persona titular de la direcció general competent en matèria de no-discriminació de persones per motius d'identitat o expressió de gènere, quan es tracte de la imposició de sancions per infraccions lleus.

b) A la persona titular de la conselleria amb competències en matèria de no-discriminació de persones per motiu d'identitat o expressió de gènere, quan es tracte d'imposició de sancions per infraccions greus.

c) Al Consell per a la imposició de sancions per infraccions molt greus.

Article 54

Procediment sancionador

La potestat sancionadora s'exercirà de conformitat amb el que disposen les lleis que establisquen el règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

No-discriminació per motius d'identitat de gènere en el còmput del termini de residència per a ser persona beneficiària de la renda garantida de ciutadania

No es considerarà interromput el temps de residència efectiva a la Comunitat Valenciana exigida per la Llei 9/2007, de 12 de març, de la Generalitat, de renda garantida de ciutadania de la Comunitat Valenciana, i les seues normes de desplegament, en els casos de trasllats fora de la comunitat autònoma derivats de situacions constatades de maltractaments familiars, de tractaments socio-sanitaris de rehabilitació, com a conseqüència de mesures especials de protecció en procediments judicials, de tractament derivat de l'atenció a la transsexualitat de la persona interessada o per compliment de condemna en establiments penitenciaris radicats fora de la Comunitat Valenciana.

Segona

Residències per a persones majors

Totes les referències presents en la normativa autonòmica en matèria de residències per a persones majors, i sense perjuí dels principis generals establits en aquella, referents a la intimitat de les persones usuàries, hauran d'entendre's referides a l'orientació sexual i a la identitat de gènere, garantint la no-discriminació per aquests motius.

2. Si durante la tramitación del expediente sancionador se comprobara que la competencia corresponde a otra administración pública, se dará traslado del expediente a la administración pública competente para su tramitación.

3. La competencia para la imposición de sanciones previstas en la presente ley corresponderá:

a) A la persona titular de la dirección general competente en materia de no discriminación de personas por motivos de identidad o expresión de género, cuando se trate de la imposición de sanciones por infracciones leves.

b) A la persona titular de la conselleria con competencias en materia de no discriminación de personas por motivo de identidad o expresión de género, cuando se trate de imposición de sanciones por infracciones graves.

c) Al Consell para la imposición de sanciones por infracciones muy graves.

Artículo 54

Procedimiento sancionador

La potestad sancionadora se ejercerá de conformidad con lo que dispongan las leyes que establezcan el régimen jurídico de las administraciones públicas y del procedimiento administrativo común.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera

No discriminación por motivos de identidad de género en el cómputo del plazo de residencia para ser persona beneficiaria de la renta garantizada de ciudadanía

No se considerará interrumpido el tiempo de residencia efectiva en la Comunidad Valenciana exigido por la Ley 9/2007, de 12 de marzo, de la Generalitat, de renta garantizada de ciudadanía de la Comunitat Valenciana, y las normas de desarrollo de la misma, en los casos de traslados fuera de la comunidad autónoma derivados de situaciones constatadas de malos tratos familiares, de tratamientos socio-sanitarios de rehabilitación, como consecuencia de medidas especiales de protección en procedimientos judiciales, de tratamiento derivado de la atención a la transexualidad de la persona interesada o por cumplimiento de condena en establecimientos penitenciarios radicados fuera de la Comunitat Valenciana.

Segunda

Residencias para personas mayores

Todas las referencias presentes en la normativa autonómica en materia de residencias para personas mayores, y sin perjuicio de los principios generales establecidos en la misma referentes a la intimidad de las personas usuarias, deberán entenderse referidas a la orientación sexual y a la identidad de género, garantizando la no discriminación por estos motivos.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única*Garantia de funcionament dels serveis actuals*

Es garantirà el funcionament dels actuals serveis que es presten a les persones trans a la Comunitat Valenciana, fins que no es desenvolupe reglamentàriament aquesta llei o fins que la nova estructura coordinada per les unitats de referència per a la identitat de gènere no estiga en funcionament, i que, en tot cas, no podrà ser superior a sis mesos des de l'entrada en vigor de la llei.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única*Derogació normativa*

Queden derogades totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen al que preveu la present llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera*Desplegament reglamentari*

1. Es faculta el Consell a autoritzar la subscripció d'acords o convenis necessaris per al desplegament d'aquesta llei amb aquelles institucions i administracions que resulten competents i oportunes.

2. Alhora, hom faculta el Consell per a dictar les disposicions necessàries per al desplegament i execució de la present llei, en el termini màxim de nou mesos, comptats a partir de la data de l'entrada en vigor.

Segona*Entrada en vigor*

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Projecte de llei, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana (RE número 38.043). Tramesa a la comissió i obertura del termini perquè les persones interessades puguen presentar davant la Mesa de la Comissió Especial de Participació Ciutadana propostes de compareixença i esmenes en compliment de la Resolució de caràcter general 2/IX

MESA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts, en la reunió del 8 de novembre de 2016, ha acordat tramitar el Projecte de llei, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana (RE

DISPOSICIÓN TRANSITORIA

Única*Garantía de funcionamiento de los servicios actuales*

Se garantizará el funcionamiento de los actuales servicios que se prestan a las personas trans en la Comunitat Valenciana, en tanto no se desarrolle reglamentariamente esta ley o hasta que la nueva estructura coordinada por las Unidades de Referencia para la Identidad de Género no estén en funcionamiento, que en todo caso no podrá ser superior a seis meses desde la entrada en vigor de la ley.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única*Derogación normativa*

Quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo previsto en la presente ley.

DISPOSICIONES FINALES

Primera*Desarrollo reglamentario*

1. Se faculta al Consell a autorizar la suscripción de acuerdos o convenios necesarios para el desarrollo de esta ley con aquellas instituciones y administraciones que resulten competentes y oportunas.

2. Se faculta, asimismo, al Consell para dictar las disposiciones necesarias para el desarrollo y ejecución de la presente ley, en el plazo máximo de nueve meses, contados a partir de la fecha de su entrada en vigor.

Segunda*Entrada en vigor*

Esta ley entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Proyecto de ley, de la Generalitat, integral del reconocimiento del derecho a la identidad y expresión de género en la Comunitat Valenciana (RE número 38.043). Envío a la comisión y apertura del plazo para que las personas interesadas puedan presentar ante la Mesa de la Comisión Especial de Participación Ciudadana propuestas de comparecencia y enmiendas en cumplimiento de la Resolución de carácter general 2/IX

MESA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión del 8 de noviembre de 2016, ha acordado tramitar el Proyecto de ley, de la Generalitat, integral del reconocimiento del derecho a la identidad y la expresión de género en la Comunitat

número 38.043). Així mateix, la Mesa, sense perjudici del coneixement posterior de la Junta de Síndics, ha adoptat l'acord següent:

– Trametre aquest projecte de llei a la Comissió de Polítiques d'Igualtat i del Col·lectiu LGTBI d'acord amb el que disposen els articles 111 i 112 del Reglament de les Corts.

– Obrir un termini de cinc dies, a partir de la publicació del projecte de llei en el *Butlletí Oficial de les Corts* el dia 18 de novembre de 2016, el qual, de conformitat amb l'acord de la Mesa de les Corts del 8 de novembre de 2016, s'obrirà el 21 de novembre i finalitzarà el 25 del mateix mes, perquè els interessats puguin presentar davant la Mesa de la Comissió Especial de Participació Ciutadana propostes de compareixença en compliment de l'article 182 *ter* del Reglament de les Corts i de la Resolució de caràcter general 2/IX, i perquè la ciutadania, les associacions més representatives i els ajuntaments puguin plantejar esmenes al projecte de llei d'acord amb l'article 113 *bis* del Reglament de les Corts.

– Publicar aquest acord en el *Butlletí Oficial de les Corts* i en la pàgina web de la institució.

Palau de les Corts
València, 8 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

El secretari primer
Emilio Argüeso Torres

Projecte de llei, de la Generalitat, per la funció social de l'habitatge de la Comunitat Valenciana (RE número 28.920). Esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Popular (RE [número 39.133])

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

D'acord amb l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* l'esmena a la totalitat al Projecte de llei, de la Generalitat, per la funció social de l'habitatge de la Comunitat Valenciana (RE número 28.920), presentada pel Grup Parlamentari Popular (RE núm. 39.133).

Palau de les Corts
València, 15 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

A LA MESA DE LA COMISSIÓ D'OBRES PÚBLIQUES, INFRAESTRUCTURES I TRANSPORTS

Elisa Díaz González i Vicente Betoret Coll, diputada i portaveu adjunt del Grup Parlamentari Popular, respectivament, d'acord amb l'article 113 del Reglament de les Corts, presenta al Projecte de llei, de la Generalitat, per la funció

Valenciana (RE número 38.043). Asimismo, la Mesa, sin perjuicio del conocimiento posterior de la Junta de Síndics, ha adoptado el siguiente acuerdo:

– Enviar este proyecto de ley a la Comisión de Políticas de Igualdad y del Colectivo LGTBI de acuerdo con lo dispuesto en los artículos 111 y 112 del Reglamento de Les Corts.

– Abrir un plazo de cinco días, a partir de la publicación del proyecto de ley en el *Butlletí Oficial de les Corts* el día 18 de noviembre de 2016, el cual, de conformidad con el acuerdo de la Mesa de Les Corts del 8 de noviembre de 2016, se abrirá el 21 de noviembre y finalizará el 25 del mismo mes, para que los interesados puedan presentar ante la Mesa de la Comisión Especial de Participación Ciudadana propuestas de comparecencia en cumplimiento del artículo 182 *ter* del Reglamento de Les Corts y de la Resolución de carácter general 2/IX, y para que la ciudadanía, las asociaciones más representativas y los ayuntamientos puedan plantear enmiendas al proyecto de ley de acuerdo con el artículo 113 *bis* del Reglamento de Les Corts.

– Publicar este acuerdo en el *Butlletí Oficial de les Corts* y en la pàgina web de la institució.

Palau de les Corts
Valencia, 8 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

El secretario primero
Emilio Argüeso Torres

Proyecto de ley, de la Generalitat, por la función social de la vivienda de la Comunitat Valenciana (RE número 28.920). Enmienda a la totalidad presentada por el Grupo Parlamentario Popular (RE número 39.133)

PRESIDENCIA DE LES CORTS

De acuerdo con el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* la enmienda a la totalidad al Proyecto de ley, de la Generalitat, por la función social de la vivienda de la Comunitat Valenciana (RE número 28.920), presentada por el Grupo Parlamentario Popular (RE núm. 39.133).

Palau de les Corts
Valencia, 15 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

A LA MESA DE LA COMISIÓN DE OBRAS PÚBLICAS, INFRAESTRUCTURAS Y TRANSPORTES

Elisa Díaz González y Vicente Betoret Coll, diputada y portavoz adjunto del Grupo Parlamentario Popular, respectivamente, de acuerdo con el artículo 113 del Reglamento de Les Corts, presenta al Proyecto de ley, de la Generalitat, por

social de l'habitatge de la Comunitat Valenciana (RE número 28.920, BOC número 100) la següent:

ESMENA A LA TOTALITAT

Que sol·licita la devolució al Consell del projecte de llei esmentat per no compartir els principis i l'esperit que inspira aquesta iniciativa legislativa que es tramita, que incideix en la regulació de matèries que han estat abordades per l'Estat i que genera importants dubtes de constitucionalitat per interferir en determinades competències exclusives de l'Estat o, almenys, l'existència de contradicció entre la normativa estatal i la pretesa regulació autonòmica, a més d'una possible vulneració de drets fonamentals prevists en la nostra carta magna que afecten el contingut essencial d'aquests, posat en relleu pel mateix Consell Jurídic Consultiu.

És una iniciativa legislativa en què no es fa èmfasi en les polítiques a desenvolupar amb el parc públic d'habitatges, ni amb els habitatges de protecció pública de titularitat de la Generalitat, ni ofereix compromisos ni solucions concretes; que no apunta una verdadera solució a l'accés a l'habitatge dels col·lectius més desfavorits i a desenvolupar la funció social de l'habitatge, ja que no tracta tots els ciutadans en un pla d'igualtat quant a l'exercici del dret a l'habitatge; que genera grans dubtes quant a la seua possibilitat d'aplicació efectiva i que, ateses les importants advertències sobre la seua possible declaració d'inconstitucionalitat, en cas d'aprovar-se en aquests termes, les mesures contemplades, algunes d'elles positives, no aconseguiran la seua aplicació. I, tot això, creant un marc legal que genera una major inseguretat jurídica.

Palau dels Borja, 13 de novembre de 2016
Elisa Díaz González
Vicente Betoret Coll

B. PROPOSICIONS DE LLEI

Proposició de llei de modificació de la Llei 4/1998, del patrimoni cultural valencià. Ordenació d'esmenes

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

De conformitat amb l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena la publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts* de l'ordenació d'esmenes de la Mesa de la Comissió d'Educació i Cultura sobre la Proposició de llei de modificació de la Llei 4/1998 del patrimoni cultural valencià.

Palau de les Corts
València, 10 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

la función social de la vivienda de la Comunitat Valenciana (RE número 28.920, BOC número 100) la siguiente:

ENMIENDA A LA TOTALIDAD

Que solicita la devolución al Consell del referido proyecto de ley por no compartir los principios y el espíritu que inspira esta iniciativa legislativa que se tramita, incidiendo en la regulación de materias que han sido abordadas por el Estado y que genera importantes dudas de constitucionalidad por interferir en determinadas competencias exclusivas del Estado o, al menos, la existencia de contradicción entre la normativa estatal y la pretendida regulación autonómica, además de una posible vulneración de derechos fundamentales previstos en nuestra carta magna que afectan al contenido esencial de los mismos, puesto de relieve por el propio Consell Jurídic Consultiu.

Es una iniciativa legislativa en la que no se hace hincapié en las políticas a desarrollar con el parque público de viviendas, ni con las viviendas de protección pública de titularidad de la Generalitat, ni ofrece compromisos ni soluciones concretas; que no apunta una verdadera solución al acceso a la vivienda de los colectivos más desfavorecidos y a desarrollar la función social de la vivienda, al no tratar a todos los ciudadanos en un plano de igualdad en cuanto al ejercicio del derecho a la vivienda; que genera grandes dudas en cuanto a su posibilidad de aplicación efectiva y que, dadas las importantes advertencias sobre su posible declaración de inconstitucionalidad, de aprobarse en estos términos, las medidas contempladas, algunas de ellas positivas, no alcanzarán su aplicación. Y, todo ello, creando un marco legal que genera una mayor inseguridad jurídica.

Palau dels Borja, 13 de noviembre de 2016
Elisa Díaz González
Vicente Betoret Coll

B. PROPOSICIONES DE LEY

Proposición de ley de modificación de la Ley 4/1998, del patrimonio cultural valenciano. Ordenación de enmiendas

PRESIDENCIA DE LES CORTS

De conformidad con el artículo 95.1 del Reglamento de las Corts, se ordena la publicación en el *Butlletí Oficial de les Corts* de la ordenación de enmiendas de la Mesa de la Comisión de Educación y Cultura sobre la Proposición de ley de modificación de la Ley 4/1998, del patrimonio cultural valenciano.

Palau de les Corts
Valencia, 10 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

A LA COMISSIÓ D'EDUCACIÓ I CULTURA

La Mesa de la Comissió d'Educació i Cultura, examinada la Proposició de Llei de modificació de la Llei 4/1998, del patrimoni cultural valencià, i les esmenes que hi ha presentades, de conformitat amb l'article 116.4 del Reglament de les Corts i l'ordenació proposada pel lletrat de la comissió, acorda l'ordenació d'esmenes següent:

A tot el text

Esmena número 1	De modificació
-----------------	----------------

GP Podemos-Podem

Cal modificar la redacció per tal d'introduir el llenguatge inclusiu.

A un article nou

Esmena número 2	D'addició
-----------------	-----------

GP Podemos-Podem

Cal afegir un nou paràgraf, en ordre textual coherent amb l'articulat a què fa referència, amb aquest text:

Es modifica l'article 45.2 de la Llei 4/1998 afegint-hi, al final, el següent:

Els ajuntaments afectats per les diferents declaracions de béns d'interès cultural en rebran complerta informació oficial.

Esmena número 3	D'addició
-----------------	-----------

GP Podemos-Podem

Cal afegir un nou paràgraf, en ordre textual coherent amb l'articulat a què fa referència, amb aquest text:

Es modifica l'article 57 de la Llei 4/1998 afegint-hi, al final, el següent:

Els ajuntaments afectats per les declaracions de béns immaterials del patrimoni etnològic en rebran complida informació oficial.

Esmena número 4	D'addició
-----------------	-----------

GP Podemos-Podem

Cal afegir un nou paràgraf, en ordre textual coherent amb l'articulat a què fa referència, amb aquest text:

Es modifica l'article 89 de la llei 4/1998, que quedarà redactat de la manera següent:

A LA COMISIÓN DE EDUCACIÓN Y CULTURA

La Mesa de la Comisión de Educación y Cultura, examinada la Proposición de ley de modificación de la Ley 4/1998, del patrimonio cultural valenciano, y las enmiendas presentadas al mismo, de conformidad con el artículo 116.4 del Reglamento de Les Corts y la ordenación propuesta por el letrado de la comisión, acuerda la siguiente ordenación de enmiendas:

A todo el texto

Enmienda número 1	De modificación
-------------------	-----------------

GP Podemos-Podem

Hay que modificar la redacción para introducir el lenguaje inclusivo.

A un nuevo artículo

Enmienda número 2	De adición
-------------------	------------

GP Podemos-Podem

Hay que añadir un nuevo párrafo, en orden textual coherente con el articulado a que hace referencia, con este texto:

Se modifica el artículo 45.2 de la Ley 4/1998 añadiendo, al final, lo siguiente:

Los ayuntamientos afectados por las diferentes declaraciones de bienes de interés cultural recibirán cumplida información oficial sobre estas.

Enmienda número 3	De adición
-------------------	------------

GP Podemos-Podem

Hay que añadir un nuevo párrafo, en orden textual coherente con el articulado a que hace referencia, con este texto:

Se modifica el artículo 57 de la Ley 4/1998 añadiendo, al final, lo siguiente:

Los ayuntamientos afectados por las declaraciones de bienes inmateriales del patrimonio etnológico recibirán cumplida información oficial de estas.

Enmienda número 4	De adición
-------------------	------------

GP Podemos-Podem

Hay que añadir un nuevo párrafo, en orden textual coherente con el articulado a que hace referencia, con este texto:

Se modifica el artículo 89 de la ley 4/1998, que quedará redactado de la siguiente manera:

La Generalitat valenciana atorgarà anualment mitjançant una ordre de la conselleria competent en l'àrea de cultura el títol de protector o protectora del patrimoni a les persones, empreses, entitats privades i corporacions que es distingisquen en activitats de conservació, protecció i enriquiment del patrimoni cultural valencià. Les persones beneficiàries d'aquest reconeixement podran emprar aquest títol en totes les manifestacions pròpies de la seua activitat.

A la disposició adicional cinquena

Esmena número 5

De modificació

GP Compromís

Cal substituir la proposta de modificació de la disposició adicional cinquena pel text següent:

Tenen la consideració de béns immobles de rellevància local, i amb aquesta denominació hauran de ser inclosos en els respectius catàlegs de béns i espais protegits, les següents categories d'elements arquitectònics:

1. Els nuclis històrics tradicionals. Aquests espais urbans, que es delimitaran en l'ordenació urbanística de cada municipi, es caracteritzen per compondre agrupacions diferenciades d'edificacions que conserven una trama urbana, una tipologia diferenciada o una silueta històrica característica.

Els municipis, en el terme dels quals no existisca cap nucli urbà que responga a aquestes característiques, hauran de sol·licitar la seua exclusió fundada, conforme al punt 4 d'aquesta disposició adicional.

2. Els pous o caves de neu o neveres, les xemeneies de tipus industrial construïdes de rajola anteriors a 1940, els antics molins de vent, les barraques tradicionals de la comarca de l'Horta de València, les llotges i sales comunals anteriors al segle XIX, l'arquitectura religiosa, incloent-hi els calvaris tradicionals que estiguen concebuts autònomament com a tals, els panells ceràmics exteriors anteriors a 1940.

3. El patrimoni històric i arqueològic civil i militar de la Guerra Civil a la Comunitat Valenciana, a més dels espais singulars rellevants i històrics de la capitalitat valenciana, com tots aquells edificis que s'utilitzaren de seu del Govern de la República, a més dels espais rellevants que van utilitzar personatges importants de la nostra història durant el període de guerra de 1936 a 1939. Tots aquests immobles han d'estar construïts amb anterioritat a l'any 1940.

En relació amb aquest patrimoni històric i arqueològic de la Guerra Civil, sense perjudici del seu reconeixement legal de bé d'interès cultural a l'entrada en vigor d'aquesta llei, la conselleria competent en matèria de cultura haurà d'executar un inventari específic d'aquests béns en el qual es diferenciarà explícitament entre béns protegits i béns sols a documentar, conforme a la seua relativa importància patrimonial.

4. No obstant açò, mitjançant resolució de la conselleria competent en matèria de cultura, es podrà exceptuar aquest

La Generalitat valenciana otorgarà anualment mediante una orden de la conselleria competente en el área de cultura el título de protector o protectora del patrimonio a las personas, empresas, entidades privadas y corporaciones que se distinguen en actividades de conservación, protección y enriquecimiento del patrimonio cultural valenciano. Las personas beneficiarias de este reconocimiento podrán emplear este título en todas las manifestaciones propias de su actividad.

A la disposición adicional quinta

Enmienda número 5

De modificación

GP Compromís

Hay que sustituir la propuesta de modificación de la disposición adicional quinta por el siguiente texto:

Tienen la consideración de bienes inmuebles de relevancia local, y con esta denominación deberán ser incluidos en los respectivos catálogos de bienes y espacios protegidos, las siguientes categorías de elementos arquitectónicos:

1. Los núcleos históricos tradicionales. Estos espacios urbanos, que se delimitarán en la ordenación urbanística de cada municipio, se caracterizan por componer agrupaciones diferenciadas de edificaciones que conservan una trama urbana, una tipología diferenciada o una silueta histórica característica.

Los municipios, en cuyo término no exista ningún casco urbano que responda a estas características, deberán solicitar su exclusión fundada, conforme al punto 4 de esta disposición adicional.

2. Los pozos o cavas de nieve o neveras, las chimeneas de tipo industrial construidas de ladrillo anteriores a 1940, los antiguos molinos de viento, las barracas tradicionales de la comarca de L'Horta de Valencia, las lonjas y salas comunales anteriores al siglo XIX, la arquitectura religiosa, incluyendo los calvarios tradicionales que estén concebidos autónomamente como tales, los paneles cerámicos exteriores anteriores a 1940.

3. El patrimonio histórico y arqueológico civil y militar de la Guerra Civil en la Comunidad Valenciana, además de los espacios singulares relevantes e históricos de la capitalidad valenciana, como todos aquellos edificios que se utilizaron de sede del Gobierno de la República, además de los espacios relevantes que utilizaron personajes importantes de nuestra historia durante el período de guerra de 1936 a 1939. Todos estos inmuebles deben estar contruidos con anterioridad al año 1940.

En relación con este patrimonio histórico y arqueológico de la Guerra Civil, sin perjuicio de su reconocimiento legal de bien de interés cultural a la entrada en vigor de esta ley, la conselleria competente en materia de cultura deberá ejecutar un inventario específico de estos bienes en el que se diferenciará explícitamente entre bienes protegidos y bienes solo a documentar, conforme a su relativa importancia patrimonial.

4. No obstante, mediante resolución de la conselleria competente en materia de cultura, se podrá exceptuar este

reconeixement per a elements que, analitzats singularment, no acrediten reunir valors culturals suficients per a la seua inclusió en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià.

Esmena número 6

D'addició

GP Socialista

En la disposició addicional cinquena, punt 3

Després de: Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport,

Cal afegir: amb la col·laboració d'experts en la matèria (historiadors, arquitectes, etc.).

Esmena número 7

De modificació

GP Popular

Punt 3

Substituir el text del punt 3 pel següent:

3. Amb relació al patrimoni arqueològic de la Guerra Civil, la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport haurà d'executar un inventari específic d'aquests béns, en el qual es diferenciarà explícitament entre béns protegits i béns només a documentar, així com entre béns materialment existents i inexistents, entre els quals aquests últims passaran a ser documentats per la relativa importància patrimonial que revertisquen.

Esmena número 8

De modificació

GP Popular

Cal substituir el text pel següent:

Tenen la consideració de béns immobles de rellevància local, i amb aquesta denominació hauran de ser inclosos en els respectius catàlegs de béns i espais protegits, les categories d'elements arquitectònics, així com les peces ornamentals i béns mobles vinculats, següents:

Esmena número 9

D'addició

GP Ciudadanos

Punt 1

On diu: Els nuclis històrics tradicionals, així denominats d'acord amb la legislació urbanística, els pous o caves de neu o neveres, els antics molins de vent, les barraques tradicionals,

Ha de dir: Els nuclis històrics tradicionals, així denominats d'acord amb la legislació urbanística, els pous o caves de

reconocimiento para elementos que, analizados singularmente, no acrediten reunir valores culturales suficientes para su inclusión en el Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano.

Enmienda número 6

De adición

GP Socialista

En la disposición adicional quinta, punto 3

Después de: Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte,

Hay que añadir: con la colaboración de expertos en la materia (historiadores, arquitectos, etc.).

Enmienda número 7

De modificación

GP Popular

Punto 3

Sustituir el texto del punto 3 por el siguiente:

3. Con relación al patrimonio arqueológico de la Guerra Civil, la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte deberá ejecutar un inventario específico de estos bienes, en el que se diferenciará explícitamente entre bienes protegidos y bienes solamente a documentar, así como entre bienes materialmente existentes e inexistentes, entre los cuales estos últimos pasarán a ser documentados por la relativa importancia patrimonial que reviertan.

Enmienda número 8

De modificación

GP Popular

Hay que sustituir el texto por el siguiente:

Tienen la consideración de bienes inmuebles de relevancia local, y con esta denominación deberán ser incluidos en los respectivos catálogos de bienes y espacios protegidos, las categorías de elementos arquitectónicos, así como las piezas ornamentales y bienes muebles vinculados, siguientes:

Enmienda número 9

De adición

GP Ciudadanos

Punto 1

Donde dice: Los núcleos históricos tradicionales, así denominados conforme a la legislación urbanística, los *pous* o *caves de neu* o neveras, los antiguos molinos de viento, las barracas tradicionales,

Debe decir: Los núcleos históricos tradicionales, así denominados conforme a la legislación urbanística, los pozos o cavas

neu o neveres, els antics molins de vent, els antics molins d'aigua, els rellotges de sol anteriors al segle xx, les barraques tradicionals.

A un paràgraf nou

Esmena número 10

D'addició

GP Podemos-Podem

Cal afegir un nou paràgraf al començament de la part que especifica les modificacions a fer en la llei:

Es revisarà la redacció sencera de la Llei 4/1998, per tal d'introduir-hi el llenguatge inclusiu.

A l'exposició de motius

No hi ha esmenes presentades.

Palau de les Corts
València, 10 de novembre de 2016

La presidenta de la comissió
Marián Campello Moreno

El secretari de la comissió
José Juan Zaplana López

E. PROPOSTES DE RESOLUCIÓ

4. Proposicions no de llei i altres proposicions

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts, en la reunió de 8 de novembre de 2016, oïda la Junta de Síndics, i de conformitat amb els articles 160 i 161 punts 1 i 3 del Reglament de les Corts, ha acordat trametre les proposicions no de llei que tot seguit s'especifiquen a les comissions següents:

A la Comissió de Polítiques d'Igualtat de Gènere i del col·lectiu LGTBI:

– Proposició no de llei sobre les desigualtats entre dones i homes en el món de l'esport, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.640).

A la Comissió de Política Social i Ocupació:

– Proposició no de llei sobre la realització d'un canvi legislatiu en l'Estatut bàsic de l'ocupació pública per a incorporar la jubilació anticipada sobre les persones amb diversitat funcional, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.748).

de nieve o neveras, los antiguos molinos de viento, los antiguos molinos de agua, los relojes de sol anteriores al siglo xx, las barracas tradicionales.

A un nuevo párrafo

Enmienda número 10

De adición

GP Podemos-Podem

Hay que añadir un nuevo párrafo al comienzo de la parte que especifica las modificaciones a hacer en la ley:

Se revisará la redacción entera de la Ley 4/1998, para introducir el lenguaje inclusivo.

A la exposición de motivos

No hay enmiendas presentadas.

Palau de les Corts
Valencia, 10 de noviembre de 2016

La presidenta de la comisión
Marian Campello Moreno

El secretario de la comisión
José Juan Zaplana López

E. PROPUESTAS DE RESOLUCIÓN

4. Proposiciones no de ley y otras proposiciones

PRESIDENCIA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión de 8 de noviembre de 2016, oída la Junta de Síndicos, y de conformidad con los artículos 160 y 161 puntos 1 y 3 del Reglamento de Les Corts, ha acordado remitir las proposiciones no de ley que seguidamente se especifican a las siguientes comisiones:

A la Comisión de Políticas de Igualdad de Género y del colectivo LGTBI:

– Proposición no de ley sobre las desigualdades entre mujeres y hombres en el mundo del deporte, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.640).

A la Comisión de Política Social y Empleo:

– Proposición no de ley sobre la realización de un cambio legislativo en el Estatuto básico del empleo público para incorporar la jubilación anticipada sobre las personas con diversidad funcional, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.748).

A la Comissió d'Obres Públiques, Infraestructures i Transports:

– Proposició no de llei sobre la reversió de l'AP-7 perquè passe a ser de gestió pública i gratuïta, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.882, amb correcció d'errades RE número 38.607).

– Proposició no de llei sobre la modificació de la línia 1 de Metrovalència, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 37.889).

– Proposició no de llei sobre la millora de la il·luminació de l'autovia V-31, presentada pel Grup Parlamentari Socialista (RE número 37.931).

A la Comissió de Justícia, Governació i Administració Local:

– Proposició no de llei sobre la bassa d'extinció d'incendis del Mortit, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 37.890).

– Proposició no de llei sobre el parc de bombers forestals d'Alcoi, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 37.891).

– Proposició no de llei sobre la realització d'avaluacions de riscos psicosocials periòdiques a tots els col·lectius de l'administració pública, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 38.007).

A la Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca:

– Proposició no de llei sobre la neteja del llit del riu Segura, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 38.010).

Per tal d'acomplir el que hi ha disposat en l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena la publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts* d'aquestes proposicions no de llei i, alhora, es recorda als grups parlamentaris que hi poden presentar esmenes fins sis hores abans del començament de la reunió de la comissió en què haja de debatre's, la data de la qual es comunicarà oportunament.

Palau de les Corts
València, 8 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

Proposició no de llei sobre les desigualtats entre dones i homes en el món de l'esport, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.640)

A LA MESA DE LES CORTS

Maria Josep Ortega Requena i Mònica Álvaro Cerezo, diputada i portaveu adjunta del Grup Parlamentari Compromís,

A la Comisión de Obras Públicas, Infraestructuras y Transportes:

– Proposición no de ley sobre la reversión de la AP-7 para que pase a ser de gestión pública y gratuita, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.882, con corrección de errores RE número 38.607).

– Proposición no de ley sobre la modificación de la línea 1 de Metrovalencia, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 37.889).

– Proposición no de ley sobre la mejora de la iluminación de la autovía V-31, presentada por el Grupo Parlamentario Socialista (RE número 37.931).

A la Comisión de Justicia, Gobernación y Administración Local:

– Proposición no de ley sobre la balsa de extinción de incendios de El Mortit, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 37.890).

– Proposición no de ley sobre el parque de bomberos forestales de Alcoy, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 37.891).

– Proposición no de ley sobre la realización de evaluaciones de riesgos psicosociales periódicas a todos los colectivos de la administración pública, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 38.007).

A la Comisión de Agricultura, Ganadería y Pesca:

– Proposición no de ley sobre la limpieza del cauce del río Segura, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 38.010).

Para dar cumplimiento a lo dispuesto en el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena la publicación en el *Butlletí Oficial de les Corts* de estas proposiciones no de ley y, al mismo tiempo, se recuerda a los grupos parlamentarios que pueden presentar enmiendas hasta seis horas antes del comienzo de la reunión de la comisión en que deban debatirse, cuya fecha se comunicará oportunamente.

Palau de les Corts
Valencia, 2 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

Proposición no de ley sobre las desigualdades entre mujeres y hombres en el mundo del deporte, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.640)

A LA MESA DE LES CORTS

Maria Josep Ortega Requena y Mònica Álvaro Cerezo, diputada y portavoz adjunta del Grupo Parlamentario

a l'empara d'allò disposat en l'article 160 i següents del Reglament de les Corts, presenten la proposició no de llei següent, de tramitació ordinària.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Malgrat els avanços que es van aconseguint en la igualtat entre dones i homes, la dona es troba encara enormement discriminada en el món de l'esport.

Existeixen enormes diferències en les retribucions entre homes i dones que es dediquen de manera professional a l'esport. La bretxa salarial a Espanya es troba actualment en un 24%. No obstant això, en l'esport és molt major.

A més, les dones es troben amb greus problemes a l'hora de trobar patrocinadors. Qualsevol esport exercit per dones genera menor atracció a causa de, sobretot, la invisibilitat que es produeix per part dels mitjans de comunicació.

Les dones esportistes tenen una presència greument inferior als mitjans de comunicació. De vegades es produeix una absència de notícies sobre esportistes femenines i sobre els seus èxits. Aquesta invisibilitat no es correspon amb els èxits obtinguts i situa les dones en una posició d'inferioritat en llevar-les el reconeixement social que mereixen pel seu treball.

Segons un estudi realitzat per la Universitat Carles III de Madrid l'any 2014, les dones només van aparèixer un 5,11% en la premsa esportiva. Segons un informe realitzat en 2008 pel Consell Audiovisual d'Andalusia, del temps total d'emissions televisives d'esport a Espanya, només un 4,75% del temps es va dedicar a l'esport femení.

Si no es dona visibilitat als mitjans de comunicació a l'esport femení, és realment difícil generar una afició, un interès per part dels espectadors. Al mateix temps, en no haver-hi afició, la dificultat de trobar patrocinadors resulta, de vegades, impossible. Així, dedicar-se a l'esport sent dona resulta molt més complicat i sacrificat que sent home. Una situació totalment discriminatòria ja que no es tracta d'haver d'esforçar-se més per arribar al mateix punt, sinó haver d'esforçar-se més per a no arribar mai a aconseguir el reconeixement que mereixen.

La incorporació d'informatius esportius paritaris generaria un enorme impacte sobre la visibilitat de les dones en l'esport que repercutiria sobre el desenvolupament professional del seu treball, incrementaria les seues oportunitats de cara als patrocinadors, reduiria la bretxa salarial i els atorgaria el reconeixement que mereixen; en definitiva, contribuiria a una societat més igualitària i justa.

Cal destacar també la invisibilitat, fins i tot, en el tractament de dades sobre la discriminació en l'esport. No hi ha quasi enquestes fetes, informes, ni observatoris que analitzen aquesta qüestió. És indiscutible que la dona és sistemàticament discriminada i invisibilitzada al món de l'esport, però cal disposar de dades amb les quals analitzar aquesta situació per a poder engegar polítiques orientades a corregir aquesta tendència.

Compromís, al amparo de lo dispuesto en el artículo 160 y siguientes del Reglamento de Les Corts, presentan la siguiente proposición no de ley de tramitación ordinaria.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A pesar de los avances que se van consiguiendo en la igualdad entre mujeres y hombres, la mujer aún se encuentra enormemente discriminada en el mundo del deporte.

Existen enormes diferencias en las retribuciones entre hombres y mujeres que se dedican de manera profesional al deporte. La brecha salarial en España se encuentra actualmente en un 24%. No obstante, en el deporte es mucho mayor.

Además, las mujeres se encuentran con graves problemas a la hora de encontrar patrocinadores. Cualquier deporte ejercido por mujeres genera menor atracción debido, sobre todo, a la invisibilidad que se produce por parte de los medios de comunicación.

Las mujeres deportistas tienen una presencia gravemente inferior en los medios de comunicación. En ocasiones se produce una ausencia de noticias sobre deportistas femeninas y sobre sus logros. Esta invisibilidad no se corresponde con los éxitos obtenidos y sitúa a las mujeres en una posición de inferioridad al quitarles el reconocimiento social que merecen por su trabajo.

Según un estudio realizado por la Universidad Carlos III de Madrid el año 2014, las mujeres sólo aparecieron un 5,11% en la prensa deportiva. Según un informe realizado en 2008 por el Consejo Audiovisual de Andalucía, del tiempo total de emisiones televisivas de deporte en España, solo un 4,75% del tiempo se dedicó al deporte femenino.

Si no se da visibilidad en los medios de comunicación al deporte femenino, es realmente difícil generar una afición, un interés por parte de los espectadores. Al mismo tiempo, al no haber afición, la dificultad de encontrar patrocinadores resulta, en ocasiones, imposible. Así, dedicarse al deporte siendo mujer resulta mucho más complicado y sacrificado que siendo hombre. Una situación totalmente discriminatòria ya que no se trata de tener que esforzarse más para llegar al mismo punto, sino tener que esforzarse más para no llegar nunca a alcanzar el reconocimiento que merecen.

La incorporación de informativos deportivos paritarios generaría un enorme impacto sobre la visibilidad de las mujeres en el deporte que repercutiría sobre el desarrollo profesional de su trabajo, incrementaría sus oportunidades de cara a los patrocinadores, reduciría la brecha salarial y les otorgaría el reconocimiento que merecen; en definitiva, contribuiría a una sociedad más igualitaria y justa.

Hay que destacar también la invisibilidad, incluso, en el tratamiento de datos sobre la discriminación en el deporte. No hay casi encuestas realizadas, informes, ni observatorios que analicen esta cuestión. Es indiscutible que la mujer es sistemáticamente discriminada e invisibilizada en el mundo del deporte, pero hay que disponer de datos con los que analizar esta situación para poder poner en marcha políticas orientadas a corregir esta tendencia.

Per tot això, presentem la proposta de resolució següent:

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

Les Corts insten el Consell a instar el govern central a:

1. Establir les mesures oportunes perquè la secció de notícies esportives dels mitjans de comunicació de titularitat pública, tant estatal com a autonòmica, dediquen el mateix percentatge a les notícies esportives protagonitzades per homes que a les protagonitzades per dones.
2. Establir les mesures oportunes perquè l'Institut de la Dona i per a la Igualtat d'Oportunitats, a través del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, incorpore en les estadístiques i els observatoris l'anàlisi de les desigualtats de gènere en l'esport.

Les Corts, 3 d'octubre de 2016
 Maria Josep Ortega Requena
 Mònica Álvaro Cerezo

Proposició no de llei sobre la realització d'un canvi legislatiu en l'Estatut bàsic de l'ocupació pública per a incorporar la jubilació anticipada sobre les persones amb diversitat funcional, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.748)

A LA MESA DE LES CORTS

Maria Josep Ortega Requena i Mònica Álvaro Cerezo, diputada i portaveu adjunta del Grup Parlamentari Compromís, a l'empara d'allò disposat en l'article 160 i següents del Reglament de les Corts, presenta la proposició no de llei de tramitació ordinària següent:

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El règim general de la seguretat social estableix, a través del Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, uns criteris i condicions perquè aquells treballadors que tinguen reconeguda una discapacitat psíquica puguin acollir-se a la jubilació anticipada.

Així, en els últims anys s'ha anat desenvolupant la legislació que afecta aquesta qüestió amb l'objectiu d'adequar les condicions i els requisits per a poder acollir-se a la jubilació anticipada. La Llei 27/2011, d'1 d'agost, sobre actualització, adequació i modernització del sistema de seguretat social, va modificar en la seua disposició addicional divuitena l'article 3 del Reial decret 1851/2009, de 4 de desembre, pel qual es desenvolupa l'article 161 bis de la Llei general de la seguretat social, quant a l'anticipació de la jubilació dels treballadors amb discapacitat en grau igual o superior al 45 per cent.

Actualment, aquells treballadors que tinguen reconeguda una diversitat funcional en grau igual o superior al 45% podran acollir-se a la jubilació anticipada als 56 anys, podent reduir-se l'edat en els casos en els quals la discapacitat fóra igual o major a un 65%.

Por todo ello, presentamos la siguiente propuesta de resolución:

PROPUESTA DE RESOLUCIÓN

Les Corts instan al Consell a instar al gobierno central a:

1. Establecer las medidas oportunas para que la sección de noticias deportivas de los medios de comunicación de titularidad pública, tanto estatal como autonómica, dediquen el mismo porcentaje a las noticias deportivas protagonizadas por hombres que a las protagonizadas por mujeres.
2. Establecer las medidas oportunas para que el Instituto de la Mujer y para la Igualdad de Oportunidades, a través del Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad, incorpore en las estadísticas y observatorios el análisis de las desigualdades de género en el deporte.

Les Corts, 3 de octubre de 2016
 Maria Josep Ortega Requena
 Mònica Álvaro Cerezo

Proposición no de ley sobre la realización de un cambio legislativo en el Estatuto básico del empleo público para incorporar la jubilación anticipada sobre las personas con diversidad funcional, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.748)

A LA MESA DE LES CORTS

Maria Josep Ortega Requena y Mònica Álvaro Cerezo, diputada y portavoz adjunta del Grupo Parlamentario Compromís, al amparo de lo dispuesto en el artículo 160 y siguientes del Reglamento de Les Corts, presenta la siguiente proposición no de ley de tramitación ordinaria:

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

El régimen general de la seguridad social establece, a través del Real decreto legislativo 1/1994, de 20 de junio, unos criterios y condiciones para que aquellos trabajadores que tengan reconocida una discapacidad psíquica puedan acogerse a la jubilación anticipada.

Así, en los últimos años se ha ido desarrollando la legislación que afecta a esta cuestión con el objetivo de adecuar las condiciones y los requisitos para poder acogerse a la jubilación anticipada. La Ley 27/2011, de 1 de agosto, sobre actualización, adecuación y modernización del sistema de seguridad social, modificó en su disposición adicional decimotercera el artículo 3 del Real decreto 1851/2009, de 4 de diciembre, por el que se desarrolla el artículo 161 bis de la Ley general de la seguridad social, en cuanto a la anticipación de la jubilación de los trabajadores con discapacidad en grado igual o superior al 45 por ciento.

Actualmente, aquellos trabajadores que tengan reconocida una diversidad funcional en grado igual o superior al 45% podrán acogerse a la jubilación anticipada a los 56 años, pudiendo reducirse la edad en los casos en los que la discapacidad fuera igual o mayor a un 65%.

Aquesta mesura s'entén per la necessitat de compensar la menor esperança de vida originada per la discapacitat i la intensificació dels efectes de l'envelliment. En les discapacitats que arreu l'article 2 del Reial decret 1851/2009 concurren evidències que determinen una apreciable reducció de l'esperança de vida, per tant s'entén necessària la reducció de la vida laboral.

No obstant açò, aquestes circumstàncies només s'estableixen per a aquells treballadors que es regulen a través del règim general de la seguretat social, excloent de la jubilació anticipada a aquells discapacitats que siguen empleats públics i, per tant, es troben regulats per l'Estatut bàsic de l'ocupació pública (EBOP).

En l'article 67 de l'EBOP sobre jubilació no s'arreu cap condició per a permetre la jubilació anticipada en els casos de discapacitat. Aquesta situació de desavantatge social sobre els funcionaris públics genera una situació de discriminació que ha de ser corregida.

El fet de no ajustar la jubilació anticipada a les persones amb discapacitat implica una privació del dret a gaudir d'una jubilació, de la mateixa manera que la resta de treballadors.

Per tot això, presente la proposta de resolució següent.

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

Les Corts insten el Consell a:

1. Instar el govern central a dur a terme un canvi legislatiu en l'Estatut bàsic de l'ocupació pública per a incorporar la jubilació anticipada sobre les persones amb diversitat funcional, de la mateixa manera que s'estableix en el règim general de la seguretat social.

Les Corts, 21 d'octubre de 2016
 Maria Josep Ortega Requena
 Mònica Álvaro Cerezo

Proposició no de llei sobre la reversió de l'AP-7 perquè passe a ser de gestió pública i gratuïta, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.882, amb correcció d'errades RE número 38.607)

A LA MESA DE LES CORTS

Josep R. Nadal i Sendra, i Fran Ferri i Fayos, diputat i síndic respectivament del Grup Parlamentari Compromís, a l'empara del que disposen els articles 160 i concordants del Reglament de les Corts, presentem la proposició no de llei de tramitació ordinària següent.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

A la Marina Alta i la Safor sempre ha existit un greuge comparatiu amb la resta de comarques veïnes pel que fa a les comunicacions per carretera. La seua situació geogràfica, al límit entre les províncies de València i Alacant, provoca que, tot i ser comarques d'una elevada activitat

Esta medida se entiende por la necesidad de compensar la menor esperanza de vida originada por la discapacidad y la intensificación de los efectos del envejecimiento. En las discapacidades que recoge el artículo 2 del Real decreto 1851/2009 concurren evidencias que determinan una apreciable reducción de la esperanza de vida, por tanto se entiende necesaria la reducción de la vida laboral.

No obstante, estas circunstancias solo se establecen para aquellos trabajadores que se regulen a través del régimen general de la seguridad social, excluyendo de la jubilación anticipada a aquellos discapacitados que sean empleados públicos y, por tanto, se encuentran regulados por el Estatuto básico del empleo público (EBEP).

En el artículo 67 del EBEP sobre jubilación no se recoge ninguna condición para permitir la jubilación anticipada en los casos de discapacidad. Esta situación de desventaja social sobre los funcionarios públicos genera una situación de discriminación que debe ser corregida.

El hecho de no ajustar la jubilación anticipada a las personas con discapacidad implica una privación del derecho a gozar de una jubilación, de la misma manera que el resto de trabajadores.

Por todo ello, presento la siguiente propuesta de resolución.

PROPUESTA DE RESOLUCIÓN

Les Corts instan al Consell a:

1. Instar al gobierno central a llevar a cabo un cambio legislativo en el Estatuto básico del empleo público para incorporar la jubilación anticipada sobre las personas con diversidad funcional, de la misma manera que se establece en el régimen general de la seguridad social.

Les Corts, 21 de octubre de 2016
 Maria Josep Ortega Requena
 Mònica Álvaro Cerezo

Proposición no de ley sobre la reversión de la AP-7 para que pase a ser de gestión pública y gratuita, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.882, con corrección de errores RE número 38.607)

A LA MESA DE LES CORTS

Josep R. Nadal i Sendra, y Fran Ferri i Fayos, diputado y síndic respectivamente del Grupo Parlamentario Compromís, al amparo de lo dispuesto en los artículos 160 y concordantes del Reglamento de Les Corts, presentamos la siguiente proposición no de ley de tramitación ordinaria.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

En la Marina Alta y la Safor siempre ha existido un agravio comparativo con el resto de comarcas vecinas respecto a las comunicaciones por carretera. Su situación geográfica, en el límite entre las provincias de Valencia y Alicante, provoca que, aún siendo comarcas de una elevada actividad

turística i econòmica, queden oblidades pel que fa a les infraestructures de comunicació que engloben les dues grans ciutats del País Valencià, València i Alacant, tant és així que les connexions per carretera més eficients passen pel pagament de peatges a tots els usuaris que vulguen seguir el trajecte nord-sud de connexió entre els dos grans nuclis econòmics del territori valencià. Una infraestructura, l'AP-7, que forma part de la ruta europea E-15 i que va ser construïda per recomanació i finançament del Banc Mundial i que a la Marina Alta el primer tram en construir-se va ser el d'Ondara-Altea el 1979 i, finalment, el tram d'Ondara-Xeresa el 1985.

Una autopista que tenia una concessió fins al 31 de desembre de 1996 i que va ser prorrogada fins al 31 de desembre de 2019 sense que els diferents governs centrals escoltaren les demandes de la societat de la Marina i la Safor.

Aquest greuge suposa un sobrecost econòmic a les empreses de la Marina i la Safor que han de pagar els peatges per a poder exportar els seus productes o, simplement, per a desplaçar-se de nord a sud de la comarca.

No sols afecta les empreses sinó també qualsevol persona resident a alguna d'aquestes comarques, ja que el camí més ràpid i segur per a desplaçar-se de nord a sud és l'AP-7, no debades la N-332 pel seu pas per la Marina arrebega alguns dels punts amb major sinistralitat del seu recorregut i a la Safor creua alguns dels pobles amb més retencions del seu recorregut.

Si parlem de xifres al llarg de totes les comarques del sud els accidents amb víctimes per carreteres interurbanes, amb dades del 2015, sumen més de 1.200 amb 36 morts i més de 1.900 persones ferides, unes xifres que caldria rebaixar al màxim.

Aquestes xifres vénen donades per la quantitat de trams d'especial risc d'accidents a les carreteres que transiten aquestes comarques, 30, que concentren la majoria de punts negres de tota la demarcació de carreteres i que s'hi han inclòs en diferents informes sobre sinistralitat en carreteres com els de l'EuroRAP.

Entre els trams més perillosos de tot l'Estat podem citar l'N-325 entre els punts quilomètrics 16 i 17 entre Crevillent i Asp o els de l'N-340 a l'altura d'Alcoi, a més d'altres com tot el recorregut per la província d'Alacant de l'N-332, l'N-340 entre Crevillent i Múrcia, l'N-338, o l'N-344 entre Villena i la Font de la Figuera.

Totes aquestes vies conformen corredors de transport essencials per a les comarques del sud si no es vol passar pel sobrecost de l'AP-7. Vorejar aquest sobrecost suposa augmentar la quantitat de vehicles pesants a les carreteres, cosa que en molts casos pot dificultar més el, ja de per sí, difícil trànsit per aquestes carreteres.

A més dels factors seguretat i economia, no usar l'AP-7 pot implicar en molts casos fins a triplicar el temps de viatge, com és el cas de desplaçar-se des de la Marina Alta fins a la ciutat d'Alacant, passant per alguns dels trams més perillosos de transitar i passant per l'interior de moltes poblacions.

turística y económica, quedan olvidadas respecto a las infraestructuras de comunicación que engloban las dos grandes ciudades del País Valenciano, Valencia y Alicante, tanto es así que las conexiones por carretera más eficientes pasan por el pago de peajes a todos los usuarios que quieran seguir el trayecto norte-sur de conexión entre los dos grandes núcleos económicos del territorio valenciano. Una infraestructura, la AP-7, que forma parte de la ruta europea E-15 y que fue construida por recomendación y financiación del Banco Mundial y que en la Marina Alta el primer tramo en construirse fue el de Ondara-Altea en 1979 y, finalmente, el tramo de Ondara-Xeresa en 1985.

Una autopista que tenía una concesión hasta el 31 de diciembre de 1996 y que fue prorrogada hasta el 31 de diciembre de 2019 sin que los diferentes gobiernos centrales escucharan las demandas de la sociedad de la Marina y la Safor.

Este agravio supone un sobrecoste económico a las empresas de la Marina y la Safor que deben pagar los peajes para poder exportar sus productos o, simplemente, para desplazarse de norte a sur de la comarca.

No solo afecta a las empresas sino también a cualquier persona residente en alguna de estas comarcas, ya que el camino más rápido y seguro para desplazarse de norte a sur es la AP-7, no en vano la N-332 a su paso por la Marina recoge algunos de los puntos con mayor siniestralidad de su recorrido y en la Safor cruza algunos de los pueblos con más retenciones de su recorrido.

Si hablamos de cifras a lo largo de todas las comarcas del sur los accidentes con víctimas por carreteras interurbanas, con datos del 2015, suman más de 1.200 con 36 muertos y más de 1.900 personas heridas, unas cifras que habría que rebajar al máximo.

Estas cifras vienen dadas por la cantidad de tramos de especial riesgo de accidentes en las carreteras que transitan estas comarcas, 30, que concentran la mayoría de puntos negros de toda la demarcación de carreteras y que se han incluido en diferentes informes sobre siniestralidad en carreteras como los del euroRAP.

Entre los tramos más peligrosos de todo el Estado podemos citar la N-325 entre los puntos kilométricos 16 y 17 entre Crevillent y Aspe o los de la N-340 a la altura de Alcoy, además de otros como todo el recorrido por la provincia de Alicante de la N-332, la N-340 entre Crevillent y Murcia, la N-338, o la N-344 entre Villena y La Font de la Figuera.

Todas estas vías conforman corredores de transporte esenciales para las comarcas del sur si no se quiere pasar por el sobrecoste de la AP-7. Borear este sobrecoste supone aumentar la cantidad de vehículos pesados en las carreteras, cosa que en muchos casos puede dificultar más el, ya de por sí, difícil tráfico por estas carreteras.

Además de a los factores seguridad y economía, no usar la AP-7 puede implicar en muchos casos hasta triplicar el tiempo de viaje, como es el caso de desplazarse desde la Marina Alta hasta la ciudad de Alicante, pasando por algunos de los tramos más peligrosos de transitar y pasando por el interior de muchas poblaciones.

Per tot això:

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

Les Corts insten el Consell a:

1. Demanar al govern central la reversió de l'AP-7 perquè passe a ser de gestió pública i gratuïta.
2. Inste el govern central que les persones residents a la Marina Alta, la Marina Baixa i la Safor tinguen gratuïtat de pas per l'AP-7, almenys entre els peatges de Xeresa i Benidorm, per la falta d'alternatives econòmiques i ràpides de transport per carretera entre aquests trams fins a la reversió total del servei.
3. Inste el govern central perquè es bonifiquen tots els usuaris i usuàries de vies amb peatge que passen pel País Valencià, els trams afectats per obres o que aquests trams siguen gratuïts mentre hi haja obres.
4. Inste el govern central que els vehicles pesants tinguen gratuïtat de pas per les vies amb peatges en el seu recorregut entre els peatges de Favara i el Cap Roig a Torrevella.

Les Corts, 24 d'octubre de 2016
Josep R. Nadal i Sendra
Fran Ferri i Fayos

Proposició no de llei sobre la modificació de la línia 1 de Metrovalència, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 37.889)

A LA MESA DE LES CORTS

Alexis Frederic Marí Malonda, María José García Jiménez i Domingo Rojo Sánchez, síndic i diputats, respectivament, del Grup Parlamentari Ciudadanos, a l'empara del que disposen els articles 160 i següents del reglament de la cambra, presenten la proposició no de llei de tramitació ordinària següent sobre la modificació de la línia 1 de Metrovalència.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La ciutat de València i la seua àrea metropolitana disposen d'una xarxa relativament completa de metro i han d'analitzar sempre les possibilitats de millora per a incrementar el benestar dels ciutadans i promoure la seua utilització, fomentant una mobilitat sostenible i adequada.

No obstant això, ens trobem amb el cas de la línia 1 de Metrovalència. Aquesta línia, en el trajecte direcció Bétera disposa de dues estacions que suposen final de trajecte: Seminari-CEU i Bétera. Aquesta configuració es va elaborar pensant en majors freqüències de pas fins al municipi de Montcada, on, a més dels habitants del municipi i contornada, se situa la Universitat CEU Cardenal Herrera i la multitud d'estudiants que utilitzen aquest mitjà de transport.

Aquesta configuració pot tenir sentit en casos com el de la línia 2 en direcció Lliria, que té dos finals de trajecte (Lliria i Paterna), o la direcció Vilanova de Castelló de la línia 1, on té diversos finals de trajecte com ara Torrent, Torrent Avinguda,

Por todo ello:

PROPUESTA DE RESOLUCIÓN

Les Corts instan al Consell a:

1. Pedir al gobierno central la reversión de la AP-7 para que pase a ser de gestión pública y gratuita.
2. Inste al gobierno central a que las personas residentes en la Marina Alta, la Marina Baixa y la Safor tengan gratuidad de paso por la AP-7, por lo menos entre los peajes de Xeresa y Benidorm, por la falta de alternativas económicas y rápidas de transporte por carretera entre estos tramos hasta la reversión total del servicio.
3. Inste al gobierno central para que se bonifique a todos los usuarios y usuarias de vías con peaje que pasan por el País Valenciano, los tramos afectados por obras o que estos tramos sean gratuitos mientras haya obras.
4. Inste al gobierno central a que los vehículos pesados tengan gratuidad de paso por las vías con peajes en su recorrido entre los peajes de Favara y el Cap Roig en Torrevieja.

Les Corts, 24 de octubre de 2016
Josep R. Nadal i Sendra
Fran Ferri i Fayos

Proposición no de ley sobre la modificación de la línea 1 de Metrovalencia, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 37.889)

A LA MESA DE LES CORTS

Alexis Frederic Marí Malonda, María José García Jiménez y Domingo Rojo Sánchez, síndico y diputados, respectivamente, del Grupo Parlamentario Ciudadanos, al amparo de lo dispuesto en los artículos 160 y siguientes del reglamento de la cámara, presentan la siguiente proposición no de ley de tramitación ordinaria sobre la modificación de la línea 1 de Metrovalencia.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

La ciudad de Valencia y su área metropolitana disponen de una red relativamente completa de metro, debiendo analizar siempre las posibilidades de mejora para incrementar el bienestar de los ciudadanos y promover su utilización, fomentando una movilidad sostenible y adecuada.

Sin embargo, nos encontramos con el caso de la línea 1 de Metrovalencia. Esta línea, en el trayecto dirección Bétera dispone de dos estaciones que suponen final de trayecto: Seminari-CEU y Bétera. Dicha configuración se elaboró pensando en mayores frecuencias de paso hasta el municipio de Moncada, donde, además de los habitantes del municipio y alrededores, se sitúa la Universidad CEU Cardenal Herrera y la multitud de estudiantes que utilizan este medio de transporte.

Esta configuración puede tener sentido en casos como el de la línea 2 en dirección Lliria, que tiene dos finales de trayecto (Lliria y Paterna), o la dirección Villanueva de Castellón de la línea 1, donde tiene varios finales de trayecto como Torrent,

Picassent o Vilanova de Castelló. Com es pot observar, està ideat perquè les estacions de metro amb més viatgers tinguen majors freqüències, tenint-ne menors en aquelles on el final de trajecte està més allunyat dels grans nuclis de població.

Però, aquest no és el cas de la línia 1 direcció Bétera, on observem que la distància entre l'estació de Seminari-CEU i Bétera és a penes de 9 minuts de trajecte amb metro. El municipi de Bétera i els dos baixadors entre les dues estacions mencionades (Masies i S. Psiquiàtric) només disposen d'un metro cada 30 minuts, mentre que fins a Seminari-CEU en tenen un cada 15 minuts. La situació empitjora els dissabtes, diumenges i festius o en horari d'estiu, on mentre fins a Seminari-CEU tenen un metro cada 20 minuts, fins a Bétera s'incrementa la freqüència a 40 minuts, amb el consegüent perjudici per als usuaris.

Si observem les xifres de viatgers de l'any 2015 de les estacions mencionades, ens trobem que l'estació de Seminari-CEU va tenir prop de 539.000 viatgers; Masies, 41.000; S. Psiquiàtric, 23.000; i Bétera, 334.000. Amb aquestes dades, ampliar la finalització de trajecte de Seminari-CEU a Bétera i que només hi haguera un final de trajecte en l'estació de Bétera beneficiaria prop de 400.000 usuaris a l'any, a més dels que es podrien incrementar en tenir millors freqüències de pas per aquestes estacions.

D'aquesta manera, es fomentaria l'ús del metro, en incrementar la freqüència amb què la línia passa per Bétera, que té prop de 22.000 habitants, o el baixador de Masies, on se situa un polígon industrial i part de població del municipi de Montcada.

A la vista de tot això, formulem la següent:

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

Les Corts insten el Consell a:

Primer. Modificar la línia 1 de Metrovalència, perquè els finals de trajecte en el recorregut en direcció a Bétera deixen de ser Seminari-CEU i Bétera i passen a ser un únic final de trajecte en l'estació de Bétera.

Segon. Que es done compte a les Corts del grau de compliment d'aquesta resolució en el termini de tres mesos.

Palau de les Corts
València, 24 d'octubre de 2016
Alexis Frederic Marí Malonda
Domingo Rojo Sánchez
María José García Jiménez

Proposició no de llei sobre la millora de la il·luminació de l'autovia V-31, presentada pel Grup Parlamentari Socialista (RE número 37.931)

A LA MESA DE LES CORTS

Sandra Martín Pérez i Ana Barceló Chico, diputada i portaveu adjunta, respectivament, del Grup Parlamentari

Torrent Avinguda, Picassent o Villanueva de Castellón. Como se puede observar, está ideado para que las estaciones de metro con más viajeros tengan mayores frecuencias, teniendo menores en aquellas donde el final de trayecto está más alejado de los grandes núcleos de población.

Pero, este no es el caso de la línea 1 dirección Bétera, donde observamos que la distancia entre la estación de Seminari-CEU y Bétera es de apenas 9 minutos de trayecto en metro. El municipio de Bétera y los dos apeaderos entre las dos estaciones mencionadas (Masies y S. Psiquiàtric) solamente disponen de un metro cada 30 minutos, mientras que hasta Seminari-CEU disponen de uno cada 15 minutos. La situación empeora los sábados, domingos y festivos o en horario de verano, donde mientras hasta Seminari-CEU tienen un metro cada 20 minutos, hasta Bétera se incrementa la frecuencia a 40 minutos, con el consiguiente perjuicio para los usuarios.

Si observamos las cifras de viajeros del año 2015 de las estaciones mencionadas, nos encontramos que la estación de Seminari-CEU tuvo cerca de 539.000 viajeros; Masies, 41.000; S. Psiquiàtric, 23.000; y Bétera, 334.000. Con estos datos, ampliar la finalización de trayecto de Seminari-CEU a Bétera y que solamente hubiese un final de trayecto en la estación de Bétera beneficiaría a cerca de 400.000 usuarios al año, además de los que se podrían incrementar al tener mejores frecuencias de paso por estas estaciones.

De esta forma, se fomentaría el uso del metro, al incrementar la frecuencia con la que la línea pasa por Bétera, que tiene cerca de 22.000 habitantes, o el apeadero de Masies, donde se sitúa un polígono industrial y parte de población del municipio de Montcada.

A la vista de todo lo anteriormente expuesto, formulamos la siguiente:

PROPUESTA DE RESOLUCIÓN

Les Corts insten al Consell a:

Primero. Modificar la Línea 1 de Metrovalencia, para que los finales de trayecto en el recorrido en dirección a Bétera dejen de ser Seminari-CEU y Bétera y pasen a ser un único final de trayecto en la estación de Bétera.

Segundo. Que del grado de cumplimiento de esta resolución se dé cuenta a Les Corts en el plazo de tres meses.

Palau de les Corts
Valencia, 24 de octubre de 2016
Alexis Frederic Marí Malonda
Domingo Rojo Sánchez
María José García Jiménez

Proposición no de ley sobre la mejora de la iluminación de la autovía V-31, presentada por el Grupo Parlamentario Socialista (RE número 37.931)

A LA MESA DE LES CORTS

Sandra Martín Pérez y Ana Barceló Chico, diputada y portavoz adjunta, respectivamente, del Grupo Parlamentario

Socialista, d'acord amb l'article 160 i següents del Reglament de les Corts, presenten la proposició no de llei de tramitació ordinària sobre millora de la il·luminació de l'autovia V-31.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La V-31 és l'autovia d'accés de la ciutat de València pel sud, que comunament és coneguda com a pista de Silla, i és la via de comunicació principal entre València, Alacant i Albacete.

És un eix que transcorre al llarg de la comarca de l'Horta Sud i discorre pels termes municipals d'Alcàsser Silla, Picassent, Beniparrell, Albal, Catarroja, Massanassa, Alfafar i Sedaví. Serveix d'accés a diferents pobles, ja que és la carretera usada més sovint en els desplaçaments València-Alacant i València-Albacete. I suporta una elevada densitat diària de trànsit de vehicles.

La falta d'il·luminació que pateix aquesta via crea una situació de risc constant, sobretot si tenim en compte la relació que existeix entre la falta d'il·luminació de les carreteres i la seua sinistralitat. Són molts els municipis de la zona que han reclamat ja una solució i han aprovat, en els plens municipals, iniciatives en aquesta línia.

Pel que s'hi ha exposat, el Grup Parlamentari Socialista presenta la següent:

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

1. Les Corts Valencianes insten el Consell de la Generalitat a dirigir-se al govern central per instar-lo per tal que el Ministeri de Foment:

- a) Millore, amplie i pose en funcionament la il·luminació de l'autovia A-31 i de les seues vies de servei.
- b) Mantinga la neteja adequada de la V-31, els seus accessos i les vies de servei.

2. El Consell retrà compte del grau de compliment d'aquesta resolució a aquesta cambra en el termini màxim de sis mesos.

Corts Valencianes, 25 d'octubre de 2016
Sandra Martín Pérez
Ana Barceló Chico

Proposició no de llei sobre la bassa d'extinció d'incendis del Mortit, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 37.890)

A LA MESA DE LES CORTS

Alexis Frederic Marí Malonda, Rosa María García González i Emigdio Tormo Moratalla, síndic i diputats, respectivament, del Grup Parlamentari Ciudadanos, a l'empara del que disposen els articles 160 i següents del reglament de la cambra, presenten la proposició no de llei de tramitació ordinària següent sobre la bassa d'extinció d'incendis del Mortit.

Socialista, de acuerdo con el artículo 160 y siguientes del Reglamento de Les Corts, presentan la proposición no de ley de tramitación ordinaria sobre mejora de la iluminación de la autovía V-31.

EXPOSICIÓ DE MOTIVOS

La V-31 es la autovía de acceso de la ciudad de Valencia por el sur, que comúnmente es conocida como pista de Silla, siendo la vía de comunicación principal entre Valencia, Alicante y Albacete.

Es un eje que transcurre a lo largo de la comarca de L'Horta Sud, discurrendo por los términos municipales de Alcàsser Silla, Picassent, Beniparrell, Albal, Catarroja, Massanassa, Alfafar y Sedaví, sirviendo de acceso a diferentes pueblos, ya que es la carretera usada más frecuentemente en los desplazamientos Valencia-Alicante y Valencia-Albacete, soportando una elevada densidad diaria de tránsito de vehículos.

La falta de iluminación que padece esta vía crea una situación de riesgo constante, sobre todo si tenemos en cuenta la relación que existe entre la falta de iluminación de las carreteras y la siniestralidad en las mismas. Son muchos los municipios de la zona que han reclamado ya una solución, aprobando en sus plenos municipales iniciativas en esta línea.

Por lo expuesto, el Grupo Parlamentario Socialista presenta la siguiente:

PROPUESTA DE RESOLUCIÓN

1. Las Corts Valencianes instan al Consell de la Generalitat a dirigirse al gobierno central instándole para que el Ministerio de Fomento:

- a) Mejore, amplie y ponga en funcionamiento la iluminación de la autovía A-31 y de las vías de servicio de la misma.
- b) Mantenga la adecuada limpieza de la V-31, sus accesos y vías de servicio.

2. Del grado de cumplimiento de la presente resolución, el Consell dará cuenta a esta cámara en el plazo máximo de seis meses.

Corts Valencianes, 25 de octubre de 2016
Sandra Martín Pérez
Ana Barceló Chico

Proposición no de ley sobre la bassa de extinció de incendios de El Mortit, presentada por el Grupo Parlamentari Ciudadanos (RE número 37.890)

A LA MESA DE LES CORTS

Alexis Frederic Marí Malonda, Rosa María García González y Emigdio Tormo Moratalla, síndic y diputados, respectivamente, del Grupo Parlamentari Ciudadanos, al amparo de lo dispuesto en los artículos 160 y siguientes del reglamento de la cámara, presentan la siguiente proposición no de ley de tramitación ordinaria sobre la bassa de extinció de incendios de El Mortit.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La bassa d'extinció d'incendis del Mortit, construïda durant les obres de la fallida urbanització de 2.000 habitatges de Penya Roja de Pego, està seca. El dipòsit no està en ús, a pesar de trobar-se en un paratge de gran valor forestal, el de les Fonts del Mortit, de Sagra, i pròxima a les masses forestals de la serra del Migdia, el castell d'Ambra de Pego o els vessants de la carretera que puja a la Vall d'Ebo. Així, i a pesar que la bassa està en perfectes condicions, durant tot l'estiu ha romàs buida.

Actualment la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural la té envoltada de tanques, com tots aquests dipòsits en què els helicòpters recarreguen aigua. Al seu dia va col·locar el cartell que indicava que aquesta bassa es troba en la muntanya d'utilitat pública del Mortit, en terme de Sagra (està just en el límit de Pego).

L'accés per terra es realitza pels carrers asfaltats de la urbanització abandonada de Penya Roja. Transitar per aquests vials és, això sí, un perill. N'han desaparegut totes les tapes del clavegueram, les lluminàries dels fanals i el cablejat de coure. A més, les portes metàl·liques que voregen aquest dipòsit estan obertes de bat a bat. En el camí cap al dipòsit d'extinció hi ha cartells que el senyalitzen, però que a penes es veuen, ja que estan coberts de mala herba.

No és la primera vegada que la Conselleria de Medi Ambient «oblida» omplir una de les basses d'extinció de la Marina Alta. Així va ocórrer, per exemple, al juny de 2014, quan el dipòsit del tossal de la Gorga, en La Vall de la Laguar, i molt pròxim a un altre paratge forestal de gran valor, el del barranc de l'Infern, va quedar buit. La conselleria el va omplir pocs dies després.

La comarca ha encadenat en els últims anys terribles incendis forestals. El de setembre de 2014 en el Montgó va calcinar 444 hectàrees del parc natural. Al maig de 2015, un foc va arrasar 1.715 hectàrees en la Vall d'Ebo, Pego, l'Atzúbia i Gallinera. El passat 4 de setembre va esclatar un altre incendi que va assolir la Granadella de Xàbia. Això fa que la perfecta conservació de l'embassament i que sempre estiga ple haja de ser una prioritat.

Basant-se en tot això, presentem la següent:

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

Les Corts insten el Consell a:

Primer. Accelerar, amb caràcter urgent, l'ompliment de la bassa d'extinció d'incendis del Mortit en el terme municipal de Pego.

Segon. Reparar i senyalitzar els vials que donen accés al dipòsit d'extinció d'incendis del Mortit.

Tercer. Que es done compte a les Corts del grau de compliment d'aquesta resolució en el termini de tres mesos.

Palau de les Corts
València, 24 d'octubre de 2016
Alexis Frederic Marí Malonda
Emigdio Tormo Moratalla
Rosa María García González

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

La balsa de extinción de incendios de El Mortit, construida durante las obras de la fallida urbanización de 2.000 viviendas de Penya Roja de Pego, está seca. El depósito no está en uso, pese a hallarse en un paraje de gran valor forestal, el de Les Fonts del Mortit, de Sagra, y próxima a las masas forestales de la sierra del Migdia, el castillo de Ambra de Pego o las laderas de la carretera que sube a La Vall d'Ebo. Así, y pese a que la balsa está en perfectas condiciones, durante todo el verano ha permanecido vacía.

Actualmente la Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural la tiene vallada, como todos estos depósitos en los que los helicópteros recargan agua. En su día colocó el cartel que indicaba que esta balsa se halla en la montaña de utilidad pública de El Mortit, en término de Sagra (está justo en el linde de Pego).

El acceso por tierra se realiza por las calles asfaltadas de la urbanización abandonada de Penya Roja. Transitar por estos viales es, eso sí, un peligro. Han desaparecido todas las tapas del alcantarillado, las luminarias de las farolas y el cableado de cobre. Además, las puertas metálicas que bordean este depósito están abiertas de par en par. En el camino hacia el depósito de extinción hay carteles que lo señalizan, pero que apenas se ven, ya que están cubiertos de maleza.

No es la primera vez que la Conselleria de Medio Ambiente se «olvida» de llenar una de las balsas de extinción de la Marina Alta. Así ocurrió, por ejemplo, en junio de 2014, cuando el depósito del collado de la Gorga, en La Vall de la Laguar, y muy próximo a otro paraje forestal de gran valor, el del barranco del Infern, quedó vacío. La conselleria lo llenó pocos días después.

La comarca ha encadenado en los últimos años terribles incendios forestales. El de septiembre de 2014 en el Montgó calcinó 444 hectáreas del parque natural. En mayo de 2015, un fuego arrasó 1.715 hectáreas en La Vall d'Ebo, Pego, l'Atzúbia y Gallinera. El pasado 4 de septiembre se desató otro incendio que asoló la Granadella de Jávea. Eso hace que la perfecta conservación del embalse y que el mismo siempre esté lleno deba ser una prioridad.

En base a todo lo anterior, presentamos la siguiente:

PROPUESTA DE RESOLUCIÓN

Les Corts insten al Consell a:

Primero. Acelerar, con carácter urgente, el llenado de la balsa de extinción de incendios de El Mortit en el término municipal de Pego.

Segundo. Reparar y señalizar los viales que dan acceso al depósito de extinción de incendios de El Mortit.

Tercero. Que del grado de cumplimiento de esta resolución se dé cuenta a Les Corts en el plazo de tres meses.

Palau de les Corts
Valencia, 24 de octubre de 2016
Alexis Frederic Marí Malonda
Emigdio Tormo Moratalla
Rosa María García González

Proposició no de llei sobre el parc de bombers forestals d'Alcoi, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 37.891)

A LA MESA DE LES CORTS

Alexis Marí Malonda, Rosa María García González i Emigdio Tormo Moratalla, síndic i diputats, respectivament, del Grup Parlamentari Ciudadanos, a l'empara del que disposen els articles 160 i següents del reglament de la cambra, presenten la proposició no de llei següent, de tramitació ordinària, sobre el parc de bombers forestals d'Alcoi.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'actual parc de bombers que utilitzen els bombers forestals a Alcoi presenta inconvenients indefugibles. Ubicat prop del quilòmetre 5 de la carretera de la Font Roja, al costat de l'encreuament que va cap a la Mariola per Llacunes, no permet la pernoctació. Això fa que els bombers forestals de guàrdia hagen d'acudir al parc d'emergències d'Onil, cosa que demora els temps de resposta i genera riscos potencials si s'esdevé una situació d'emergència a la zona.

Davant d'aquesta situació, diversos col·lectius han proposat construir un edifici que s'ubique als afores d'Alcoi o bé al solar destinat a les naus niu a la zona de la Beniata, al costat del polígon El Clérigo.

Atès el que s'hi ha exposat, formulem la següent:

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

Les Corts insten el Consell a:

Primer. Redactar, amb caràcter urgent, un projecte d'un parc nou de bombers forestals als afores de la ciutat d'Alcoi o bé al solar destinat a les naus niu a la zona de la Beniata, al costat del polígon El Clérigo, i dotar-lo amb una partida pressupostària per tal d'iniciar, amb caràcter immediat, el projecte.

Segon. Donar compte del grau de compliment d'aquesta resolució a les Corts en el termini de tres mesos.

Palau de les Corts
València, 24 d'octubre de 2016
Alexis Marí Malonda
Rosa María García González
Emigdio Tormo Moratalla

Proposició no de llei sobre la realització d'avaluacions de riscos psicosocials periòdiques a tots els col·lectius de l'administració pública, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 38.007)

A LA MESA DE LES CORTS VALENCIANES

Alexis Frederic Marí Malonda i Mercedes Ventura Campos, síndic i diputada, respectivament, del Grup Parlamentari Ciudadanos, a l'empara del que disposen els articles 160 i

Proposición no de ley sobre el parque de bomberos forestales de Alcoy, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 37.891)

A LA MESA DE LES CORTS

Alexis Marí Malonda, Rosa María García González y Emigdio Tormo Moratalla, síndico y diputados, respectivamente, del Grupo Parlamentario Ciudadanos, al amparo de lo dispuesto en los artículos 160 y siguientes del reglamento de la cámara, presentan la siguiente proposición no de ley de tramitación ordinaria sobre el parque de bomberos forestales de Alcoy.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

El actual parque de bomberos que utilizan los bomberos forestales en Alcoy presenta inconvenientes insoslayables. Ubicado junto al kilómetro 5 de la carretera de la Font Roja, al lado del cruce que va hacia Mariola por Llacunes, no permite la pernoctación. Eso deriva en que los bomberos forestales de guardia deben acudir al parque de emergencias de Onil, demorando los tiempos de respuesta y generando riesgos potenciales en caso de devenir una situación de emergencia en la zona.

Ante esta situación, diversos colectivos han propuesto construir un edificio que se ubique en el extrarradio de Alcoy o bien en el solar destinado a las naves nido en la zona de La Beniata, junto al polígono El Clérigo.

A la vista de todo lo anteriormente expuesto, formulamos la siguiente:

PROPUESTA DE RESOLUCIÓN

Les Corts instan al Consell a:

Primero. Redactar, con carácter urgente, un proyecto de nuevo parque de bomberos forestales en el extrarradio de la ciudad de Alcoy o bien en el solar destinado a las naves nido en la zona de La Beniata, junto al polígono El Clérigo, y dotarlo con una partida presupuestaria a los efectos de iniciar con carácter inmediato el proyecto.

Segundo. Dar cuenta del grado de cumplimiento de esta resolución a Les Corts en el plazo de tres meses.

Palau de les Corts
València, 24 de octubre de 2016
Alexis Marí Malonda
Rosa María García González
Emigdio Tormo Moratalla

Proposición no de ley sobre la realización de evaluaciones de riesgos psicosociales periódicas a todos los colectivos de la administración pública, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 38.007)

A LA MESA DE LAS CORTS VALENCIANES

Alexis Frederic Marí Malonda y Mercedes Ventura Campos, síndico y diputada, respectivamente, del Grupo Parlamentario Ciudadanos, al amparo de lo dispuesto en los artículos 160 y

següents del reglament de la cambra, presenten la proposició no de llei següent, de tramitació ordinària.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La seguretat i la salut dels treballadors és un dels aspectes més importants de la política de la Unió Europea. Encara que els últims anys hi ha hagut un gran desplegament normatiu en aquesta línia, l'interès del qual s'ha encaminat a reduir les malalties professionals i els accidents de treball, encara falta molt camí per recórrer en matèria de salut psicosocial. Paraules com a estrès, assetjament laboral, ansietat o depressió han passat a formar part del nostre vocabulari habitual en l'àmbit laboral a causa de la seua prevalença. L'Organització Mundial de la Salut (OMS) ha manifestat que l'estrès, entre altres riscos psicosocials, ha augmentat els últims anys com a conseqüència dels ràpids canvis socials i tecnològics en què estem immersos. Tant és així que la Fundació Europea per a la Millora de les Condicions de Vida i de Treball (Eurofound) va quantificar l'estrès com la segona causa per baixa laboral, darrere dels problemes musculoesquelètics. Aquestes dades resulten alarmants sobretot quan l'Institut Nacional d'Estadística (INE) indica que més de la mitat de la població espanyola pateix riscos psicosocials i un 60% pateix estrès en el treball, i aquesta situació repercuteix tant sobre la salut psicològica com física dels treballadors i les treballadores. És evident que aquestes xifres no beneficien el benestar d'una societat, augmenten la despesa sanitària i suposen un major cost per a les organitzacions a causa del baix exercici dels treballadors i les treballadores i més baixes laborals. És més, les dades ofertes enguany per l'Organització Internacional del Treball (OIT) van xifrar en 617.000 euros les pèrdues anuals per causa de depressió.

És més, si anem a l'administració pública, un informe publicat per Eurofound i EU-OSHA (2014) assenyala que més del 80% dels treballadors i les treballadores mostren preocupació per l'estrès relacionat amb el treball i consideren necessari la posada en marxa de mecanismes de prevenció i actuació per a reduir l'estrès. Si anem a les dades presentades el 2015 per l'Invassat, més del 50% del professorat va manifestar estar estressat; més específicament, el professorat de secundària va mostrar nivells mitjans de burnout (síndrome d'estar cremat) i problemes socials, entre altres. Entre els antecedents d'aquests riscos psicosocials citaven sobrecàrrega de treball, conflictes interpersonals i falta d'equitat. De la mateixa manera, dades d'altres sectors com sanitat i justícia també van mostrar alts nivells d'estrès laboral.

D'altra banda, l'informe Eurofound i EU-OSHA (2014) reflecteix que hi ha un elevat percentatge d'experiències de comportament social desfavorable dins de l'administració pública (sobre un 18% de casos), només superat pels sectors d'educació, sanitat i transport. Però, a pesar d'aquestes evidències sobre la prevalença de riscos, el nombre d'avaluacions de factors i riscos psicosocials continua sent molt baix, ja siga pel grau d'intangibilitat dels efectes provocats pels factors esmentats (relacionats amb emocions, cognicions, conductes o mecanismes fisiològics) o bé per l'escassetat de normativa específica aplicable. Però el que sí que està clar és que tenim una llei que cal complir (Llei 32/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals) tant en l'àmbit privat com

siguientes del reglamento de la cámara, presentan la siguiente proposición no de ley de tramitación ordinaria.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

La seguridad y salud de los trabajadores es uno de los aspectos más importantes de la política de la Unión Europea. Aunque en los últimos años ha habido un gran desarrollo normativo en esta línea, cuyo interés se ha encaminado a reducir las enfermedades profesionales y los accidentes de trabajo, aún falta mucho camino por recorrer en materia de salud psicosocial. Palabras como estrés, acoso laboral, ansiedad o depresión han pasado a formar parte de nuestro vocabulario habitual en el ámbito laboral debido a su prevalencia. La Organización Mundial de la Salud (OMS) ha manifestado que el estrés, entre otros riesgos psicosociales, ha aumentado en los últimos años como consecuencia de los rápidos cambios sociales y tecnológicos en los que estamos inmersos. Tanto es así que la Fundación Europea para la Mejora de las Condiciones de Vida y de Trabajo (Eurofound) cuantificó el estrés como la segunda causa por baja laboral, detrás de los problemas musculoesqueléticos. Estos datos resultan alarmantes sobre todo cuando el Instituto Nacional de Estadística (INE) indica que más de la mitad de la población española sufre riesgos psicosociales y un 60% sufre estrés en el trabajo, y esta situación repercute tanto sobre la salud psicológica como física de los trabajadores y trabajadoras. Es evidente que estas cifras no benefician al bienestar de una sociedad, aumentan el gasto sanitario y suponen un mayor coste para las organizaciones debido al bajo desempeño de los trabajadores y trabajadoras y más bajas laborales. Es más, los datos ofrecidos este año por la Organización Internacional del Trabajo (OIT) cifraron en 617.000 euros las pérdidas anuales por causa de depresión.

Es más, si nos vamos a la administración pública, un informe publicado por Eurofound y EU-OSHA (2014) señala que más del 80% de los trabajadores y trabajadoras muestran preocupación por el estrés relacionado con el trabajo y consideran necesario la puesta en marcha de mecanismos de prevención y actuación para reducir el estrés. Si nos vamos a los datos presentados en el 2015 por el Invassat, más del 50% del profesorado manifestó estar estresado; más específicamente, el profesorado de secundaria mostró niveles medios de burnout (síndrome de estar quemado) y problemas sociales, entre otros. Entre los antecedentes de estos riesgos psicosociales citaban sobrecarga de trabajo, conflictos interpersonales e inequidad. Del mismo modo, datos de otros sectores como sanidad y justicia también mostraron altos niveles de estrés laboral.

Por otro lado, el informe Eurofound y EU-OSHA (2014) refleja que existe un elevado porcentaje de experiencias de comportamiento social desfavorable dentro de la administración pública (sobre un 18% de casos), solo superado por los sectores de educación, sanidad y transporte. Pero, a pesar de estas evidencias sobre la prevalencia de riesgos existentes, el número de evaluaciones de factores y riesgos psicosociales sigue siendo muy bajo, ya sea por el grado de intangibilidad de los efectos provocados por dichos factores (relacionados con emociones, cogniciones, conductas o mecanismos fisiológicos) o bien por la escasez de normativa específica aplicable. Pero lo que sí que está claro es que tenemos una ley que hay que cumplir (Ley 32/1995, de 8 de noviembre, de prevención de riesgos laborales) tanto en el ámbito privado

públic, i l'aspecte psicosocial està previst dins d'aquesta llei.

La Llei de prevenció de riscos laborals estableix que es posen en marxa mecanismes per a diagnosticar i afrontar els riscos psicosocials. Però, si ens centrem en l'enquestes europees (UE-28), s'indica que l'existència de procediments formals per a afrontar els riscos psicosocials en les empreses espanyoles és d'un 32,5%, i que el percentatge de plans d'acció enfront de l'assetjament laboral i la violència per part de tercers està per davall de la mitjana dels països europeus. Aquestes dades demostren que hi ha molt per fer en l'acció preventiva per a evitar els riscos, avaluar els que no puguen evitar-se i adaptar el treball a la persona. Perquè és un realitat que l'estrès laboral és un factor que pot desencadenar conseqüències psicosocials (per exemple, la depressió), conductuals (per exemple, suïcidi i agressivitat), físiques (com, per exemple, problemes cardíacs) i estructurals a nivell organitzacional.

En definitiva, si el govern no es responsabilitza del compliment de la Llei de prevenció de riscos laborals i del Decret 48/2016, de 22 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional de l'Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball (Invassat), en matèria psicosocial difícilment podrà garantir el benestar dels treballadors i les treballadores de l'administració pública, i desgraciadament rar serà el dia en què no aparega una notícia o una sentència relacionades amb aquestes situacions.

Per tot això, el Grup Parlamentari Ciudadanos presenta la següent:

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

Les Corts insten el Consell a:

Primer. Garantir la realització d'avaluacions de riscos psicosocials periòdiques (com a mínim cada any) a tots els col·lectius de l'administració pública.

Segon. Prioritzar accions d'intervenció en els col·lectius, grups laborals o centres de treball amb majors riscos psicosocials detectats, i planificar de manera progressiva mesures d'intervenció i optimització psicosocial en tota l'administració pública.

Tercer. Realitzar campanyes informatives sobre els protocols d'assetjament laboral, violència física, violència de gènere o per sexe que hi ha en la Generalitat Valenciana.

Quart. Augmentar les accions formatives en matèria de salut psicosocial.

Cinquè. Instar el govern de la nació a la modificació i ampliació del quadre de malalties professionals relacionades amb l'estrès laboral com el burnout, que tenen una gran prevalença en diferents sectors com són l'educació i la sanitat (entre altres), i són causes de diversos problemes per a la salut dels treballadors i les treballadores.

Palau de les Corts
València, 20 d'octubre de 2016
Alexis Frederic Marí Malonda
Mercedes Ventura Campos

como público, y el aspecto psicosocial está contemplado dentro de esta citada ley.

La Ley de prevención de riesgos laborales contempla que se pongan en marcha mecanismos para diagnosticar y afrontar los riesgos psicosociales. Pero, si nos centramos en la encuestas europeas (UE-28), se indica que la existencia de procedimientos formales para afrontar los riesgos psicosociales en las empresas españolas es de un 32,5%, y que el porcentaje de planes de acción frente al acoso laboral y la violencia por parte de terceros está por debajo del promedio de los países europeos. Estos datos demuestran que hay mucho por hacer en la acción preventiva para evitar los riesgos, evaluar aquellos que no puedan evitarse y adaptar el trabajo a la persona. Porque es un realidad que el estrés laboral es un factor que puede desencadenar consecuencias psicosociales (por ejemplo, la depresión), conductuales (por ejemplo, suicidio y agresividad), físicas (como, por ejemplo, problemas cardíacos) y estructurales a nivel organizacional.

En definitiva, si el gobierno no se responsabiliza del cumplimiento de la Ley de prevención de riesgos laborales y del Decreto 48/2016, de 22 de abril, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional del Instituto Valenciano de Seguridad y Salud en el Trabajo (Invassat), en materia psicosocial difícilmente podrá garantizar el bienestar de los trabajadores y trabajadoras de la administración pública, y desgraciadamente raro será el día en que no aparezca una noticia o una sentencia relacionadas con estas situaciones.

Por todo ello, el Grupo Parlamentario Ciudadanos presenta la siguiente:

PROPUESTA DE RESOLUCIÓN

Les Corts instan al Consell a:

Primero. Garantizar la realización de evaluaciones de riesgos psicosociales periódicas (como mínimo cada año) a todos los colectivos de la administración pública.

Segundo. Priorizar acciones de intervención en los colectivos, grupos laborales o centros de trabajo con mayores riesgos psicosociales detectados, y planificar de manera progresiva medidas de intervención y optimización psicosocial en toda la administración pública.

Tercero. Realizar campañas informativas sobre los protocolos de acoso laboral, violencia física, violencia de género o por sexo existentes en la Generalitat Valenciana.

Cuarto. Aumentar las acciones formativas en materia de salud psicosocial.

Quinto. Instar al gobierno de la nación a la modificación y ampliación del cuadro de enfermedades profesionales relacionadas con el estrés laboral como el burnout, que tienen una gran prevalencia en diferentes sectores como son la educación y la sanidad (entre otros), y son causas de diversos problemas para la salud de los trabajadores y trabajadoras.

Palau de les Corts
Valencia, 20 de octubre de 2016
Alexis Frederic Marí Malonda
Mercedes Ventura Campos

Proposició no de llei sobre la neteja del llit del riu Segura, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos (RE número 38.010)

A LA MESA DE LES CORTS

Alexis Marí Malonda, María José García Jiménez i Emigdio Tormo Moratalla, síndic i diputats, respectivament, del Grup Parlamentari Ciudadanos, a l'empara del que disposen els articles 160 i següents del reglament de la cambra, presenten la proposició no de llei de tramitació ordinària següent sobre la neteja del llit del riu Segura.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El llit del riu Segura al seu pas pel terme municipal d'Oriola es troba en alguns punts replet de canyars que, en cas de pluges torrencials, amb el fenomen conegut com a gota freda, podrien causar el tapament del riu, amb el consegüent perill d'inundació.

Aquest risc potencial per a la zona, derivat d'un incorrecte manteniment de l'estat del llit, és inassumible. És per això pel que s'han d'exigir solucions a la Confederació Hidrogràfica del Segura. Aquestes solucions, a més, no han de limitar-se a una neteja aïllada, sinó que ha de generar-se un programa de neteja contínua que assegure que l'acumulació de canyars i llots, en confluència amb situacions de gota freda, no suposen desbordaments, especialment a les zones de pas pels termes municipals d'Oriola, Benejús, Rojals i Guardamar.

A la vista de tot l'anteriorment exposat, formulem la següent

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

Les Corts insten el Consell a:

Primer. Exigir amb caràcter urgent a la Confederació Hidrogràfica del Segura el manteniment i la neteja del llit del riu Segura al seu pas pels termes municipals d'Oriola, Benejús, Rojals i Guardamar, de manera que es redueixen els riscos d'inundacions en un possible episodi de pluges torrencials.

Segon. Que del grau de compliment d'aquesta resolució es reten comptes a les Corts en el termini de tres mesos.

Palau de les Corts
València, 24 d'octubre de 2016

Alexis Marí Malonda
Emigdio Tormo Moratalla
María José García Jiménez

Proposició no de llei sobre el reconeixement i la condemna del genocidi del poble armeni, presentada pel Grup Parlamentari Compromís i pel grup Parlamentari Podemos-Podem (RE número 2.954, BOC número 23). No presa en consideració

Proposición no de ley sobre la limpieza del cauce del río Segura, presentada por el Grupo Parlamentario Ciudadanos (RE número 38.010)

A LA MESA DE LES CORTS

Alexis Marí Malonda, María José García Jiménez y Emigdio Tormo Moratalla, síndico y diputados, respectivamente, del Grupo Parlamentario Ciudadanos, al amparo de lo dispuesto en los artículos 160 y siguientes del reglamento de la cámara, presentan la siguiente proposición no de ley de tramitación ordinaria sobre la limpieza del cauce del río Segura.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

El cauce del río Segura a su paso por el término municipal de Orihuela se encuentra en algunos puntos repleto de cañaverales que, en caso de lluvias torrenciales, con el fenómeno conocido como gota fría, podrían causar el taponamiento del río, con el consiguiente peligro de inundación.

Este riesgo potencial para la zona, derivado de un incorrecto mantenimiento del estado del cauce, es inasumible. Es por ello por lo que se deben exigir soluciones a la Confederación Hidrográfica del Segura. Estas soluciones, además, no deben limitarse a una limpieza aislada, sino que debe generarse un programa de limpieza continua que asegure que la acumulación de cañaverales y lodos, en confluencia con situaciones de gota fría, no supongan desbordamientos, especialmente en las zonas a paso por los términos municipales de Orihuela, Benejúzar, Rojales y Guardamar.

A la vista de todo lo anteriormente expuesto, formulamos la siguiente

PROPUESTA DE RESOLUCIÓN

Les Corts instan al Consell a:

Primero. Exigir con carácter urgente a la Confederación Hidrográfica del Segura el mantenimiento y la limpieza del cauce del río segura a su paso por los términos municipales de Orihuela, Benejúzar, Rojales y Guardamar, de forma que se reduzcan los riesgos de inundaciones en un posible episodio de lluvias torrenciales.

Segundo. Que del grado de cumplimiento de esta resolución se rindan cuentas a Les Corts en el plazo de tres meses.

Palau de les Corts
València, 24 de octubre de 2016

Alexis Marí Malonda
Emigdio Tormo Moratalla
María José García Jiménez

Proposición no de ley sobre el reconocimiento y la condena del genocidio del pueblo armenio, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís y por el grupo Parlamentario Podemos-Podem (RE número 2.954, BOC número 23). No toma en consideración

COMISSIÓ DE DRETS HUMANS

La Comissió de Drets Humans, en la reunió del 25 d'octubre de 2016, no ha pres en consideració la Proposició no de llei sobre el reconeixement i la condemna del genocidi del poble armeni, presentada pel Grup Parlamentari Compromís i pel Grup Parlamentari Podemos-Podem (RE número 2.954, BOC número 23).

Palau de les Corts
València, 25 d'octubre de 2016

El president
José Juan Zaplana López

El secretari
José Ramón Nadal Sendra

Proposició no de llei sobre la cobertura immediata de tots els llocs de treball d'atenció directa a la ciutadania de l'administració del Consell que estiguen vacants, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.104). Retirada

MESA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts en la reunió de 8 de novembre de 2016 ha tingut coneixement de l'escrit RE 38.608, presentat pel Grup Parlamentari Compromís, en què retira la Proposició no de llei sobre la cobertura immediata de tots els llocs de treball d'atenció directa a la ciutadania de l'administració del Consell que estiguen vacants, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 37.104).

En aquest sentit, la Mesa ha acordat la comunicació de la retirada als grups parlamentaris i la publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts*, d'acord amb l'article 95.1 del Reglament de les Corts.

Palau de les Corts
València, 8 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

El secretari primer
Emilio Argüeso Torres

H. PREGUNTES TRAMITADES PER LA MESA DE LES CORTS

1. Preguntes a respondre oralment en el Ple

a) Preguntes que s'anuncien

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts, en la reunió del dia 15 de novembre de 2016, d'acord amb el que hi ha establert en els articles 153 i 155

COMISIÓN DE DERECHOS HUMANOS

La Comisión de Derechos Humanos, en la reunión del 25 de octubre de 2016, no ha tomado en consideración la Proposición no de ley sobre el reconocimiento y la condena del genocidio del pueblo armenio, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís y por el Grupo Parlamentario Podemos-Podem (RE número 2.954, BOC número 23).

Palau de les Corts
Valencia, 25 de octubre de 2016

El presidente
José Juan Zaplana López

El secretario
José Ramón Nadal Sendra

Proposición no de ley sobre la cobertura inmediata de todos los puestos de trabajo de atención directa a la ciudadanía de la administración del Consell que estén vacantes, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.104). Retirada

MESA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts en la reunión de 8 de noviembre de 2016 ha tenido conocimiento del escrito RE 38.608, presentado por el Grupo Parlamentario Compromís, en el que retira la Proposición no de ley sobre la cobertura inmediata de todos los puestos de trabajo de atención directa a la ciudadanía de la administración del Consell que estén vacantes, presentada por el Grupo Parlamentario Compromís (RE número 37.104).

En este sentido, la Mesa ha acordado la comunicación de la retirada a los grupos parlamentarios y la publicación en el *Butlletí Oficial de les Corts*, de acuerdo con el artículo 95.1 del Reglament de Les Corts.

Palau de les Corts
Valencia, 8 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

El secretario primero
Emilio Argüeso Torres

H. PREGUNTAS TRAMITADAS POR LA MESA DE LES CORTS

1. Preguntas a responder oralmente en el Pleno

a) Preguntas que se anuncian

PRESIDENCIA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión del día 15 de noviembre de 2016, de acuerdo con lo establecido en los artículos 153

del Reglament de les Corts, ha admès a tràmit les preguntes que, tot seguit, s'especifiquen, perquè es formulen i es responguen davant el Ple.

– Pregunta presentada pels diputats i diputades del GP Popular, número 639 (RE 38.869).

– Pregunta presentada pels diputats i diputades del GP Compromís, número 638 (RE 38.854).

– Pregunta presentada pels diputats i diputades del GP Ciudadanos, número 637 (RE 38.669).

Per tal d'acomplir el que hi ha establert en l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena publicar aquestes preguntes en el *Butlletí Oficial de les Corts*.

Palau de les Corts
València, 15 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

Pregunta número 637 amb sol·licitud de resposta oral en el Ple, formulada pel diputat Juan Ginés Córdoba Cortijo, del Grup Parlamentari Ciudadanos, amb el coneixement previ del seu grup parlamentari i d'acord amb l'article 155 del Reglament de les Corts, al Consell sobre la reposició d'unitats de ressonància en l'Hospital Clínic de València (RE número 38.669)

Com es gestionarà la reposició d'unitats de ressonàncies d'última generació atesa la seua necessitat per al diagnòstic de determinades patologies?

València, 7 de novembre de 2016
Juan Ginés Córdoba Cortijo

Pregunta número 638 amb sol·licitud de resposta oral en el Ple, formulada per la diputada Belén Bachero Traver, del Grup Parlamentari Compromís, amb el coneixement previ del seu grup parlamentari i d'acord amb l'article 155 del Reglament de les Corts, al conseller d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball sobre canvis en la gestió de l'aeroport de Castelló (RE número 38.854)

Una inspecció de l'Agència Tributària a l'empresa de l'aeroport de Castelló ha determinat que entre 2009 i 2014 es van produir irregularitats en la facturació de despeses per un import de 25 milions d'euros, cosa que implica una sanció de 3,6 milions d'euros per deduccions indegudes de l'impost sobre el valor afegit (IVA) a més d'altres 3,4 milions de multa.

Quins canvis organitzatius, polítics i de gestió ha fet o pensa fer el Consell en l'aeroport de Castelló per a impedir que es tornen a produir irregularitats semblants a les detectades i evitar-ne de noves?

València, 8 de novembre de 2016
Belén Bachero Traver

y 155 del Reglamento de Les Corts, ha admitido a trámite las preguntas que, seguidamente, se especifican, para que sean formuladas y respondidas ante el Pleno.

– Pregunta presentada por los diputados y diputadas del GP Popular, número 639 (RE 38.869).

– Pregunta presentada por los diputados y diputadas del GP Compromís, número 638 (RE 38.854).

– Pregunta presentada por los diputados y diputadas del GP Ciudadanos, número 637 (RE 38.669).

Para dar cumplimiento a lo establecido en el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena publicar estas preguntas en el *Butlletí Oficial de les Corts*.

Palau de les Corts
Valencia, 15 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

Pregunta número 637 con solicitud de respuesta oral en el Pleno, formulada por el diputado Juan Ginés Córdoba Cortijo, del Grupo Parlamentario Ciudadanos, previo conocimiento de su grupo parlamentario y de acuerdo con el artículo 155 del Reglamento de Les Corts, al Consell sobre la reposición de unidades de resonancia en el Hospital Clínico de Valencia (RE número 38.669)

¿Cómo se va a gestionar la reposición de unidades de resonancias de última generación dada su necesidad para el diagnóstico de determinadas patologías?

Valencia, 7 de noviembre de 2016
Juan Ginés Córdoba Cortijo

Pregunta número 638 con solicitud de respuesta oral en el Pleno, formulada por la diputada Belén Bachero Traver, del Grupo Parlamentario Compromís, previo conocimiento de su grupo parlamentario y de acuerdo con el artículo 155 del Reglamento de Les Corts, al conseller de Economía Sostenible, Sectores Productivos, Comercio y Trabajo sobre cambios en la gestión del aeropuerto de Castellón (RE número 38.854)

Una inspección de la Agencia Tributaria a la empresa del aeropuerto de Castellón ha determinado que entre 2009 y 2014 se produjeron irregularidades en la facturación de gastos por un importe de 25 millones de euros, lo que implica una sanción de 3,6 millones de euros por deducciones indebidas del impuesto sobre el valor añadido (IVA) además de otros 3,4 millones de multa.

¿Qué cambios organizativos, políticos y de gestión ha hecho o piensa hacer el Consell en el aeropuerto de Castellón para impedir que se vuelvan a producir irregularidades semejantes a las detectadas y evitar nuevas?

Valencia, 8 de noviembre de 2016
Belén Bachero Traver

Pregunta número 639 amb sol·licitud de resposta oral en el Ple, formulada pel diputat José Ramón Calpe Saera, del Grup Parlamentari Popular, amb el coneixement previ del seu grup parlamentari i d'acord amb l'article 155 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre el pagament de les ajudes de la PAC (RE número 38.869)

Ratifica la consellera d'Agricultura la manifestació del president Puig, en la sessió plenària del passat 27 d'octubre, que s'ha recuperat la normalitat en el pagament de les ajudes de la PAC i que ara s'abonen quatre mesos abans?

València, 28 d'octubre de 2016
José Ramón Calpe Saera

2. Preguntes a respondre oralment en la comissió corresponent

a) Preguntes que s'anuncien

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts, en la reunió del dia 15 de novembre de 2016, d'acord amb el que hi ha establert en els articles 153 i 156 del Reglament de les Corts, ha admès a tràmit les preguntes que s'especifiquen, perquè es formulen i es responguen davant la comissió següent:

- Comissió de Medi Ambient, Aigua i Ordenació del Territori, preguntes números 255 a 265 (RE 38.701 a 38.711).
- Comissió d'Obres Públiques, Infraestructures i Transports, pregunta número 266 (RE 38.712).

Per tal d'acomplir el que hi ha establert en l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena publicar aquesta pregunta en el *Butlletí Oficial de les Corts*.

Palau de les Corts
València, 15 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

Pregunta número 255 amb sol·licitud de resposta oral en la Comissió de medi ambient, Aigua i Ordenació del Territori, formulada pel diputat Miguel Ángel Mulet Taló, del Grup Parlamentari Popular, d'acord amb l'article 156 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre gestió de residus de construcció i demolició (RE número 38.701)

En la nova revisió de la normativa per a la gestió de residus de construcció i demolició, quina serà la nova fiscalitat aplicable als gestors?

València, 2 de novembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 639 con sol·licitud de respuesta oral en el Pleno, formulada por el diputado José Ramón Calpe Saera, del Grupo Parlamentario Popular, previo conocimiento de su grupo parlamentario y de acuerdo con el artículo 155 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre el pago de las ayudas de la PAC (RE número 38.869)

¿Ratifica la consellera de Agricultura la manifestación del presidente Puig, en la sesión plenaria del pasado 27 de octubre, de que se ha recuperado la normalidad en el pago de las ayudas de la PAC y que ahora se abonan cuatro meses antes?

Valencia, 28 de octubre de 2016
José Ramón Calpe Saera

2. Preguntas a responder oralmente en la comisión correspondiente

a) Preguntas que se anuncian

PRESIDENCIA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión del día 15 de noviembre de 2016, de acuerdo con lo establecido en los artículos 153 y 156 del Reglamento de Les Corts, ha admitido a trámite las preguntas que se especifica, para que sea formulada y respondida ante la siguiente comisión:

- Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio, preguntas números 255 a 265 (RE 38.701 a 38.711).
- Comisión de Obras Públicas, Infraestructuras y Transportes, pregunta número 266 (RE 38.712).

Para dar cumplimiento a lo establecido en el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena publicar esta pregunta en el *Butlletí Oficial de les Corts*.

Palau de les Corts
Valencia, 15 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

Pregunta número 255 con sol·licitud de respuesta oral en la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio, formulada por el diputado Miguel Ángel Mulet Taló, del Grupo Parlamentario Popular, de acuerdo con el artículo 156 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre gestión de residuos de construcción y demolición (RE número 38.701)

En la nueva revisión de la normativa para la gestión de residuos de construcción y demolición, ¿cuál será la nueva fiscalidad aplicable a los gestores?

Valencia, 2 de noviembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 256 amb sol·licitud de resposta oral en la Comissió de medi ambient, Aigua i Ordenació del Territori, formulada pel diputat Miguel Ángel Mulet Taló, del Grup Parlamentari Popular, d'acord amb l'article 156 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre gestió de residus de construcció i demolició (RE número 38.702)

En la nova revisió de la normativa per a la gestió de residus de construcció i demolició, quines seran les noves mesures de control?

València, 2 de novembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 257 amb sol·licitud de resposta oral en la Comissió de medi ambient, Aigua i Ordenació del Territori, formulada pel diputat Miguel Ángel Mulet Taló, del Grup Parlamentari Popular, d'acord amb l'article 156 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre gestió de residus de construcció i demolició (RE número 38.703)

En la nova revisió de la normativa per a la gestió de residus de construcció i demolició, quina serà la tipologia exigida als dipòsits finals?

València, 2 de novembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 258 amb sol·licitud de resposta oral en la Comissió de medi ambient, Aigua i Ordenació del Territori, formulada pel diputat Miguel Ángel Mulet Taló, del Grup Parlamentari Popular, d'acord amb l'article 156 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre gestió de residus de construcció i demolició (RE número 38.704)

En la nova revisió de la normativa per a la gestió de residus de construcció i demolició, quin és l'increment de costos calculat per a les empreses de construcció?

València, 2 de novembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 259 amb sol·licitud de resposta oral en la Comissió de medi ambient, Aigua i Ordenació del Territori, formulada pel diputat Miguel Ángel Mulet Taló, del Grup Parlamentari Popular, d'acord amb l'article 156 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre gestió de residus de construcció i demolició (RE número 38.705)

Pregunta número 256 con solicitud de respuesta oral en la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio, formulada por el diputado Miguel Ángel Mulet Taló, del Grupo Parlamentario Popular, de acuerdo con el artículo 156 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre gestión de residuos de construcción y demolición (RE número 38.702)

En la nueva revisión de la normativa para la gestión de residuos de construcción y demolición, ¿cuáles serán las nuevas medidas de control?

Valencia, 2 de noviembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 257 con solicitud de respuesta oral en la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio, formulada por el diputado Miguel Ángel Mulet Taló, del Grupo Parlamentario Popular, de acuerdo con el artículo 156 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre gestión de residuos de construcción y demolición (RE número 38.703)

En la nueva revisión de la normativa para la gestión de residuos de construcción y demolición, ¿cuál será la tipologia exigida a los depósitos finales?

Valencia, 2 de noviembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 258 con solicitud de respuesta oral en la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio, formulada por el diputado Miguel Ángel Mulet Taló, del Grupo Parlamentario Popular, de acuerdo con el artículo 156 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre gestión de residuos de construcción y demolición (RE número 38.704)

En la nueva revisión de la normativa para la gestión de residuos de construcción y demolición, ¿cuál es el incremento de costes calculado para las empresas de construcción?

Valencia, 2 de noviembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 259 con solicitud de respuesta oral en la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio, formulada por el diputado Miguel Ángel Mulet Taló, del Grupo Parlamentario Popular, de acuerdo con el artículo 156 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre gestión de residuos de construcción y demolición (RE número 38.705)

En la nova revisió de la normativa per a la gestió de residus de construcció i demolició, quin és l'increment de costos calculat per als usuaris?

València, 2 de novembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 260 amb sol·licitud de resposta oral en la Comissió de medi ambient, Aigua i Ordenació del Territori, formulada pel diputat Miguel Ángel Mulet Taló, del Grup Parlamentari Popular, d'acord amb l'article 156 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre gestió de residus de construcció i demolició (RE número 38.706)

Quants expedients sancionadors per gestió de residus de construcció i demolició s'han incoat des del començament de l'any 2016 a la província d'Alacant?

València, 2 de novembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 261 amb sol·licitud de resposta oral en la Comissió de medi ambient, Aigua i Ordenació del Territori, formulada pel diputat Miguel Ángel Mulet Taló, del Grup Parlamentari Popular, d'acord amb l'article 156 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre gestió de residus de construcció i demolició (RE número 38.707)

Quants expedients sancionadors per gestió de residus de construcció i demolició s'han incoat des del començament de l'any 2016 a la província de Castelló?

València, 2 de novembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 262 amb sol·licitud de resposta oral en la Comissió de medi ambient, Aigua i Ordenació del Territori, formulada pel diputat Miguel Ángel Mulet Taló, del Grup Parlamentari Popular, d'acord amb l'article 156 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre gestió de residus de construcció i demolició (RE número 38.708)

Quants expedients sancionadors per gestió de residus de construcció i demolició s'han incoat des del començament de l'any 2016 a la província de València?

València, 2 de novembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 263 amb sol·licitud de resposta oral en la Comissió de medi ambient, Aigua i Ordenació del

En la nueva revisión de la normativa para la gestión de residuos de construcción y demolición, ¿cuál es el incremento de costes calculado para los usuarios?

Valencia, 2 de noviembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 260 con solicitud de respuesta oral en la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio, formulada por el diputado Miguel Ángel Mulet Taló, del Grupo Parlamentario Popular, de acuerdo con el artículo 156 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre gestión de residuos de construcción y demolición (RE número 38.706)

¿Cuántos expedientes sancionadores por gestión de residuos de construcción y demolición se han incoado en lo que va de año 2016 en la provincia de Alicante?

Valencia, 2 de noviembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 261 con solicitud de respuesta oral en la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio, formulada por el diputado Miguel Ángel Mulet Taló, del Grupo Parlamentario Popular, de acuerdo con el artículo 156 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre gestión de residuos de construcción y demolición (RE número 38.707)

¿Cuántos expedientes sancionadores por gestión de residuos de construcción y demolición se han incoado en lo que va de año 2016 en la provincia de Castellón?

Valencia, 2 de noviembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 262 con solicitud de respuesta oral en la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio, formulada por el diputado Miguel Ángel Mulet Taló, del Grupo Parlamentario Popular, de acuerdo con el artículo 156 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre gestión de residuos de construcción y demolición (RE número 38.708)

¿Cuántos expedientes sancionadores por gestión de residuos de construcción y demolición se han incoado en lo que va de año 2016 en la provincia de Valencia?

Valencia, 2 de noviembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 263 con solicitud de respuesta oral en la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del

Territori, formulada pel diputat Miguel Ángel Mulet Taló, del Grup Parlamentari Popular, d'acord amb l'article 156 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre gestió de residus de construcció i demolició (RE número 38.709)

Quants expedients sancionadors per abocadors incontrolats de residus de construcció i demolició s'han incoat des del començament de l'any 2016 a la província de València?

València, 2 de novembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 264 amb sol·licitud de resposta oral en la Comissió de medi ambient, Aigua i Ordenació del Territori, formulada pel diputat Miguel Ángel Mulet Taló, del Grup Parlamentari Popular, d'acord amb l'article 156 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre gestió de residus de construcció i demolició (RE número 38.710)

Quants expedients sancionadors per abocadors incontrolats de residus de construcció i demolició s'han incoat des del començament de l'any 2016 a la província de Castelló?

València, 2 de novembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 265 amb sol·licitud de resposta oral en la Comissió de medi ambient, Aigua i Ordenació del Territori, formulada pel diputat Miguel Ángel Mulet Taló, del Grup Parlamentari Popular, d'acord amb l'article 156 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre gestió de residus de construcció i demolició (RE número 38.711)

Quants expedients sancionadors per abocadors incontrolats de residus de construcció i demolició s'han incoat des del començament de l'any 2016 a la província d'Alacant?

València, 2 de novembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 266 amb sol·licitud de resposta oral en la Comissió d'Obres Públiques, Infraestructures i Transports, formulada pel diputat Miguel Ángel Mulet Taló, del Grup Parlamentari Popular, d'acord amb l'article 156 del Reglament de les Corts, a la consellera d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori sobre el projecte d'estació intermodal del Port de Castelló (RE número 38.712)

Territorio, formulada por el diputado Miguel Ángel Mulet Taló, del Grupo Parlamentario Popular, de acuerdo con el artículo 156 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre gestión de residuos de construcción y demolición (RE número 38.709)

¿Cuántos expedientes sancionadores por vertederos incontrolados de residuos de construcción y demolición se han incoado en lo que va de año 2016 en la provincia de Valencia?

Valencia, 2 de noviembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 264 con solicitud de respuesta oral en la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio, formulada por el diputado Miguel Ángel Mulet Taló, del Grupo Parlamentario Popular, de acuerdo con el artículo 156 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre gestión de residuos de construcción y demolición (RE número 38.710)

¿Cuántos expedientes sancionadores por vertederos incontrolados de residuos de construcción y demolición se han incoado en lo que va de año 2016 en la provincia de Castellón?

Valencia, 2 de noviembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 265 con solicitud de respuesta oral en la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio, formulada por el diputado Miguel Ángel Mulet Taló, del Grupo Parlamentario Popular, de acuerdo con el artículo 156 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre gestión de residuos de construcción y demolición (RE número 38.711)

¿Cuántos expedientes sancionadores por vertederos incontrolados de residuos de construcción y demolición se han incoado en lo que va de año 2016 en la provincia de Alicante?

Valencia, 2 de noviembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

Pregunta número 266 con solicitud de respuesta oral en la Comisión de Obras Públicas, Infraestructuras y Transportes, formulada por el diputado Miguel Ángel Mulet Taló, del Grupo Parlamentario Popular, de acuerdo con el artículo 156 del Reglamento de Les Corts, a la consellera de Vivienda, Obras Públicas y Vertebración del Territorio sobre el proyecto de estación intermodal del Puerto de Castellón (RE número 38.712)

Per a quan està prevista l'execució del projecte de l'estació intermodal del port de Castelló?

València, 3 de novembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

3. Preguntes a respondre per escrit

b) Respostes a preguntes formulades

Respostes a les preguntes amb sol·licitud de resposta escrita números 2.058, 3.123 a 3.159, 3.199 a 3.216, 3.230 a 3.233, 3.236 a 3.260, 3.266 a 3.285, 3.291 a 3.295, 3.301 a 3.356, 3.361 a 3.400, 3.403 a 3.653, 3.655 a 3.675, 3.677, 3.680, 3.681, 3.699 a 3.716, 3.865 a 3.884, 3.886 a 4.039 i 4.075 a 4.213. Correcció d'errades

En el *Butlletí Oficial de les Corts* número 118, de 19 d'octubre de 2016, en l'apartat de respostes a preguntes formulades, pàgina 15.108, per error, no apareixen les respostes a les preguntes que a continuació es reproduïen:

Resposta a la pregunta número 3.667 a la consellera d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori sobre l'expedient 460000132 de 2014 d'FGV, que formula el diputat Alfred Boix Pastor, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.697). Resposta RE número 18.203

L'expedient 4600000/3252, adjudicat en data 1 de gener de 2014 per Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV) a la mercantil Hermanos Villegas Panadero, SL, tenia per objecte la prestació dels serveis de menjador laboral per al personal de FGV que presta serveis en les dependències de Tallers Machado.

Les factures abonades durant 2014 a la mercantil, conceptes i imports (amb IVA), són les següents:

Núm. factura	Concepte	Import
1	menús menjador laboral mes de gener	1.377,75
2	menús menjador laboral mes de febrer	1.493,25
3	menús menjador laboral mes de març	1.435,50
4	menús menjador laboral mes d'abril	1.394,25
5	menús menjador laboral mes de maig	1.831,50
6	menús menjador laboral mes de juny	1.584,00
7	menús menjador laboral mes de juliol	231,00
8	menús menjador laboral mes d'agost	874,50

¿Para cuándo está prevista la ejecución del proyecto de la estación intermodal del puerto de Castellón?

Valencia, 3 de noviembre de 2016
Miguel Ángel Mulet Taló

3. Preguntas a responder por escrito

b) Respuestas a preguntas formuladas

Respuestas a las preguntas con solicitud de respuesta escrita números 2.058, 3.123 a 3.159, 3.199 a 3.216, 3.230 a 3.233, 3.236 a 3.260, 3.266 a 3.285, 3.291 a 3.295, 3.301 a 3.356, 3.361 a 3.400, 3.403 a 3.653, 3.655 a 3.675, 3.677, 3.680, 3.681, 3.699 a 3.716, 3.865 a 3.884, 3.886 a 4.039 y 4.075 a 4.213. Corrección de errores

En el *Butlletí Oficial de les Corts* número 118, de 19 de octubre de 2016, en el apartado de respuestas a preguntas formuladas, pàgina 15.108, por error, no aparecen las respuestas a las preguntas formuladas que se reproducen a continuación:

Respuesta a la pregunta número 3.667 a la consellera de Vivienda, Obras Públicas y Vertebración del Territorio sobre el expediente 460000132 de 2014 de FGV, que formula el diputado Alfred Boix Pastor, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, pàgina 6.697). Resposta RE número 18.203

El expediente 4600000/3252, adjudicado en fecha 1 de enero de 2014 por Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV) a la mercantil Hermanos Villegas Panadero, SL, tenía por objeto la prestación de los servicios de comedor laboral para el personal de FGV que preste servicios en las dependencias de Talleres Machado.

Las facturas abonadas durante 2014 a la mercantil, conceptos e importes (con IVA), son las siguientes:

N.º factura	Concepto	Importe
1	menús comedor laboral mes de enero	1.377,75
2	menús comedor laboral mes de febrero	1.493,25
3	menús comedor laboral mes de marzo	1.435,50
4	menús comedor laboral mes de abril	1.394,25
5	menús comedor laboral mes de mayo	1.831,50
6	menús comedor laboral mes de junio	1.584,00
7	menús comedor laboral mes de julio	231,00
8	menús comedor laboral mes de agosto	874,50

9	menús menjador laboral mes de setembre	1.716,00
10	menús menjador laboral mes d'octubre	1.790,25
11	menús menjador laboral mes de novembre	1.143,75
12	menús menjador laboral mes de desembre	1.278,75
	total euros	16.150,50

València, 23 de març de 2016
La consellera d'Habitatge, Obres Públiques
i Vertebració del Territori

Resposta a la pregunta número 3.668 a la consellera d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori sobre expedient 4700002332 de 2014 d'FGV, que formula el diputat Alfred Boix Pastor, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.697). Resposta RE número 18.203

L'expedient 47000002332, adjudicat en data 26 de març de 2014 per Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV) a la mercantil Esteve Durba, SL, tenia per objecte la maquetació i posterior conversió a *flippingboock* de la revista *Entrevías*, publicació editada trimestralment per FGV.

Les factures abonades a la mercantil des de la subscripció del contracte fins al 17 de febrer de 2016, amb indicació de conceptes i imports (amb IVA), són les següents:

Núm. factura	Data factura	Concepte	Import
7111	23.04.2014	maquetació revista <i>Entrevías</i> núm. 37	1.361,25
7190	16.09.2014	maquetació revista <i>Entrevías</i> núm. 38	1.361,25
7232	29.12.2014	maquetació revista <i>Entrevías</i> núm. 39	1.361,25
7282	09.04.2015	maquetació revista <i>Entrevías</i> núm. 40	1.361,25
		total euros	5.445,00

València, 22 de març de 2016
La consellera d'Habitatge, Obres Públiques
i Vertebració del Territori

Resposta a la pregunta número 3.669 a la consellera d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori sobre expedient 4700002320 de 2014 d'FGV, que formula el diputat Alfred Boix Pastor, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.698). Resposta RE número 18.203

L'expedient 4700002320, adjudicat en data 17 de març de 2014 per Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV) a la mercantil Jalalala, SL, tenia per objecte la cobertura

9	menús comedor laboral mes de septiembre	1.716,00
10	menús comedor laboral mes de octubre	1.790,25
11	menús comedor laboral mes de noviembre	1.143,75
12	menús comedor laboral mes de diciembre	1.278,75
	total euros	16.150,50

Valencia, 23 de marzo de 2016
La consellera de Vivienda, Obras Públicas
y Vertebración del Territorio

Respuesta a la pregunta número 3.668 a la consellera de Vivienda, Obras Públicas y Vertebración del Territorio sobre expediente 4700002332 de 2014 de FGV, que formula el diputado Alfred Boix Pastor, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.697). Respuesta RE número 18.203

El expediente 47000002332, adjudicado en fecha 26 de marzo de 2014 por Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV) a la mercantil Esteve Durba, SL, tenía por objeto la maquetación y posterior conversión a *flippingboock* de la revista *Entrevías*, publicación editada trimestralmente por FGV.

Las facturas abonadas a la mercantil desde la suscripción del contrato hasta el 17 de febrero de 2016, con indicación de conceptos e importes (con IVA), son las siguientes:

N.º factura	Fecha factura	Concepto	Importe
7111	23.04.2014	maquetación revista <i>Entrevías</i> n.º 37	1.361,25
7190	16.09.2014	maquetación revista <i>Entrevías</i> n.º 38	1.361,25
7232	29.12.2014	maquetación revista <i>Entrevías</i> n.º 39	1.361,25
7282	09.04.2015	maquetación revista <i>Entrevías</i> n.º 40	1.361,25
		total euros	5.445,00

Valencia, 22 de marzo de 2016
La consellera de Vivienda, Obras Públicas
y Vertebración del Territorio

Respuesta a la pregunta número 3.669 a la consellera de Vivienda, Obras Públicas y Vertebración del Territorio sobre expediente 4700002320 de 2014 de FGV, que formula el diputado Alfred Boix Pastor, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.698). Respuesta RE número 18.203

El expediente 4700002320, adjudicado en fecha 17 de marzo de 2014 por Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV) a la mercantil Jalalala, SL, tenía por objeto la cobertura

fotogràfica d'actes organitzats per FGV, prestats els serveis a requeriment de la Unitat de Comunicació.

Les factures abonades a la mercantil amb diverses dades, imports (amb IVA) i conceptes, són les següents:

Núm. factura	Data factura	Concepte	Import
28/2014	15.07.14	Fotografies estacions línia 3	423,50
31/2014	28.07.14	Fotografies unitat 8420	308,55
80/2014	31.12.14	Fotografies i gravació vídeo simulacre incendi 5/12/2014	435,60
58/2015	20.02.15	Edició i postproducció vídeo simulacre incendi 5/12/2014	629,20
18/2015	07.07.15	Fotografies exposició i inauguració Eva González LaMetro 14/05/2015	169,40
19/2015	07.07.15	Fotografies Nit de San Joan	726,00
22/2015	21.07.15	Fotografies Tram Alacant (estacions superfície línies 2 i 4)	992,20
49/2015	29.12.15	Gravació, edició i postproducció vídeo simulacre incendi 1-2/12/2015	1.089,00
		Total euros	4.773,45

València, 23 de març de 2016
La consellera d'Habitatge, Obres Públiques
i Vertebració del Territori

Resposta a la pregunta número 3.670 a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre l'expedient negociat SP 1/2015 de VAERSA, que formula el diputat Alfred Boix Pastor, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.698). Resposta RE número 18.543

En relació al expedient negociat de VAERSA SP 1/2015, pel qual pregunta la vostra senyoria sobre l'adquisició de 168 tauletes específiques per tal de dur a terme la prestació del servei que es realitza per mitjà del pla de vigilància. En aquest sentit, ens informen que els equips es troben assignats a unes unitats de treball determinades integrades, en els seus torns corresponents, per personal de VAERSA. Us adjuntem un annex on es detalla la distribució de les tauletes a cada equip de treball.

València, 3 de març de 2016
La consellera d'Agricultura, Medi Ambient,
Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

AQUESTA RESPOSTA VA ACOMPANYADA D'UN ANNEX QUE ELS DIPUTATS I LES DIPUTADES TENEN A LA SEUA DISPOSICIÓ EN L'ÀREA ADMINISTRATIVA PARLAMENTÀRIA D'AQUESTA CAMBRA

fotográfica de actos organizados por FGV, prestados los servicios a requerimiento de la Unidad de Comunicació.

Las facturas abonadas a la mercantil con varios datos, importes (con IVA) y conceptos, son las siguientes:

N.º factura	Fecha factura	Concepto	Importe
28/2014	15.07.14	Fotografías estacions línia 3	423,50
31/2014	28.07.14	Fotografías unitat 8420	308,55
80/2014	31.12.14	Fotografías y grabación vídeo simulacro incendio 5/12/2014	435,60
58/2015	20.02.15	Edición y postproducción vídeo simulacro incendio 5/12/2014	629,20
18/2015	07.07.15	Fotografías exposició y inauguración Eva González LaMetro 14/05/2015	169,40
19/2015	07.07.15	Fotografías Noche de San Juan	726,00
22/2015	21.07.15	Fotografías Tram Alicante (estaciones superficie líneas 2 y 4)	992,20
49/2015	29.12.15	Grabación, edición y postproducción vídeo simulacro incendio 1-2/12/2015	1.089,00
		Total euros	4.773,45

Valencia, 23 de marzo de 2016
La consellera de Vivienda, Obras Públicas
y Vertebración del Territorio

Respuesta a la pregunta número 3.670 a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre el expediente negociado SP 1/2015 de VAERSA, que formula el diputado Alfred Boix Pastor, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.698). Respuesta RE número 18.543

En relación al expediente negociado de VAERSA SP 1/2015, por el que pregunta su señoría sobre la adquisición de 168 tabletas específicas para llevar a cabo la prestación del servicio que se realiza mediante el plan de vigilancia. En este sentido, nos informan que los equipos se encuentran asignados a unas unidades de trabajo determinadas integradas, en sus turnos correspondientes, por personal de VAERSA. Le adjuntamos un anexo donde se detalla la distribución de las tabletas a cada equipo de trabajo.

Valencia, 3 de marzo de 2016
La consellera de Agricultura, Medio Ambiente,
Cambio Climático y Desarrollo Rural

ESTA RESPUESTA VA ACOMPÑADA DE UN ANEXO QUE LOS DIPUTADOS Y LAS DIPUTADAS TIENEN A SU DISPOSICIÓN EN EL ÁREA ADMINISTRATIVO-PARLAMENTARIA DE ESTA CÁMARA

Resposta a la pregunta número 3.671 a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre l'expedient de contractació CNCA 12/30, que formula el diputat Alfred Boix Pastor, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.698). Resposta RE número 18.543

Us informem que en relació a l'expedient de contractació número CNCA 12/30, «Producció, cria i recuperació de fauna silvestre als centres de recuperació de fauna de la Comunitat Valenciana», es van realitzar els treballs previstos per al funcionament correcte durant quatre mesos dels tres centres de recuperació de fauna dependents d'aquesta conselleria. Aquests centres s'encarreguen de l'acollida, recuperació i reintroducció d'aquells exemplars de fauna silvestre protegida valenciana que, per diverses circumstàncies, han perdut la capacitat de tirar avant amb normalitat en la naturalesa. I, en aquest sentit, la missió d'aquests centres és la recuperació dels animals per a poder alliberar-los de nou en el mínim temps possible. Us adjuntem l'annex I amb els balanços d'activitat dels tres centres de recuperació de fauna (La Granja del Saler, Forn del Vidre i Santa Faç) on es detallen els treballs realitzats, els tipus de espècies d'animals, nombre i resultats de producció, cria i recuperació.

Respecte al nombre de treballadors contractats, titulació, duració del contracte i salari mensual, adjuntem l'annex II.

Finalment, pel que fa al material i per quin import va ser adquirit per VAERSA per a la realització d'aquesta encomanda, adjuntem l'annex II.

València, 4 de març de 2016
La consellera d'Agricultura, Medi Ambient,
Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

AQUESTA RESPOSTA VA ACOMPANYADA D'UN ANNEX QUE ELS DIPUTATS I LES DIPUTADES TENEN A LA SEUA DISPOSICIÓ EN L'ÀREA ADMINISTRATIVA PARLAMENTÀRIA D'AQUESTA CAMBRA

Resposta a la pregunta número 3.672 a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre l'expedient negociat CP 3/2013 de VAERSA, que formula el diputat Alfred Boix Pastor, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.699). Resposta RE número 18.543

En relació a l'expedient negociat CP 3/2013 de VAERSA, us adjuntem un annex on la vostra senyoria pot trobar la informació detallada en relació a les factures remeses respecte a l'esmentat expedient, adjudicat a Integra PMC, SL, el 10 de març de 2014.

València, 3 de març de 2016
La consellera d'Agricultura, Medi Ambient,
Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

AQUESTA RESPOSTA VA ACOMPANYADA D'UN ANNEX QUE ELS DIPUTATS I LES DIPUTADES TENEN A LA SEUA DISPOSICIÓ EN L'ÀREA ADMINISTRATIVA PARLAMENTÀRIA D'AQUESTA CAMBRA

Respuesta a la pregunta número 3.671 a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre el expediente de contratación CNCA 12/30, que formula el diputado Alfred Boix Pastor, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.698). Respuesta RE número 18.543

Le informamos que en relación al expediente de contratación número CNCA 12/30, «Producción, cría y recuperación de fauna silvestre en los centros de recuperación de fauna de la Comunitat Valenciana», se realizaron los trabajos previstos para el funcionamiento correcto durante cuatro meses de los tres centros de recuperación de fauna dependientes de esta conselleria. Estos centros se encargan de la acogida, recuperación y reintroducción de aquellos ejemplares de fauna silvestre protegida valenciana que, por varias circunstancias, han perdido la capacidad de desenvolverse con normalidad en la naturaleza. Y, en este sentido, la misión de estos centros es la recuperación de los animales para poder liberarlos de nuevo en el mínimo tiempo posible. Le adjuntamos el anexo I con los balances de actividad de los tres centros de recuperación de fauna (La Granja del Saler, Forn del Vidre y Santa Faz) donde se detallan los trabajos realizados, los tipos de especies de animales, número y resultados de producción, cría y recuperación.

Con respecto al número de trabajadores contratados, titulación, duración del contrato y salario mensual, adjuntamos el anexo II.

Finalmente, por lo que respecta al material y por qué importe fue adquirido por VAERSA para la realización de esta encomienda, adjuntamos el anexo II.

Valencia, 4 de marzo de 2016
La consellera de Agricultura, Medio Ambiente,
Cambio Climático y Desarrollo Rural

ESTA RESPUESTA VA ACOMPAÑADA DE UN ANEXO QUE LOS DIPUTADOS Y LAS DIPUTADAS TIENEN A SU DISPOSICIÓN EN EL ÁREA ADMINISTRATIVO-PARLAMENTARIA DE ESTA CÁMARA

Respuesta a la pregunta número 3.672 a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre el expediente negociado CP 3/2013 de VAERSA, que formula el diputado Alfred Boix Pastor, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.699). Respuesta RE número 18.543

En relación al expediente negociado CP 3/2013 de VAERSA, le adjuntamos un anexo donde su señoría puede encontrar la información detallada en relación a las facturas remitidas con respecto al mencionado expediente, adjudicado a Integra PMC, SL, el 10 de marzo de 2014.

Valencia, 3 de marzo de 2016
La consellera de Agricultura, Medio Ambiente,
Cambio Climático y Desarrollo Rural

ESTA RESPUESTA VA ACOMPAÑADA DE UN ANEXO QUE LOS DIPUTADOS Y LAS DIPUTADAS TIENEN A SU DISPOSICIÓN EN EL ÁREA ADMINISTRATIVO-PARLAMENTARIA DE ESTA CÁMARA

Resposta a la pregunta número 3.673 a la vicepresidenta i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives sobre el deute amb APSA, que formula el diputat Vicente Arques Cortés, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.699). Resposta RE número 18.542

L'Associació Pro Deficients Psíquics d'Alacant (APSA), amb CIF G03049038, ha estat beneficiària, en l'exercici 2015, de les subvencions següents per al manteniment dels centres que gestiona:

centre subvencionat	import concedit	import pagat
CO Terramar	817.374,25 euros	817.374,25 euros
Residència San Juan	693.093,20 euros	693.093,20 euros
CAT APSA I	309.006,82 euros	309.006,82 euros
CAT APSA II	308.000,00 euros	308.000,00 euros
CAT San Juan	200.046,00 euros	200.046,00 euros
total	2.327.520,27 euros	2.327.520,27 euros

D'altra banda, l'entitat APSA ha estat beneficiària de tres programes de serveis socials especialitzats per a persones amb diversitat funcional:

programa	import concedit	import pagat
Programa d'intervenció, prevenció i inserció social (Centre de recursos per a la promoció de l'autonomia personal)	1.600,00 euros	1.600,00 euros
Programa d'intervenció, prevenció i inserció social (Activitats artístiques)	13.711,27 euros	13.711,27 euros
Programa de convivència	9.141,23 euros	9.141,23 euros
total	15.311,27 euros	15.311,27 euros

Així mateix, en l'exercici 2015 se li ha subvencionat equipament per al centre d'atenció primerenca (CAT) APSA I, per import d'11.985,18 euros, l'obligació del qual es va comptabilitzar el passat 9 de desembre de 2015 i està pendent de pagament.

Per consegüent:

import total subvencions concedides	total import pagat	total deute
2.363.957,95 euros	2.351.972,77 euros	11.985,18 euros

València, 4 de març de 2016
La vicepresidenta i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives

Resposta a la pregunta número 3.674 a la consellera de Sanitat Universal i Salut Pública sobre el deute amb APSA, que formula el diputat Vicente Arques Cortés, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.699). Resposta RE número 18.545

Respuesta a la pregunta número 3.673 a la vicepresidenta y consellera de Igualdad y Políticas Inclusivas sobre la deuda con APSA, que formula el diputado Vicente Arques Cortés, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.699). Respuesta RE número 18.542

La Asociación Pro Deficientes Psíquicos de Alicante (APSA), con CIF G03049038, ha sido beneficiaria, en el ejercicio 2015, de las siguientes subvenciones para el mantenimiento de los centros que gestiona:

centro subvencionado	importe concedido	importe pagado
CO Terramar	817.374,25 euros	817.374,25 euros
Residencia San Juan	693.093,20 euros	693.093,20 euros
CAT APSA I	309.006,82 euros	309.006,82 euros
CAT APSA II	308.000,00 euros	308.000,00 euros
CAT San Juan	200.046,00 euros	200.046,00 euros
total	2.327.520,27 euros	2.327.520,27 euros

Por otro lado, la entidad APSA ha sido beneficiaria de tres programas de servicios sociales especializados para personas con diversidad funcional:

programa	importe concedido	importe pagado
Programa de intervención, prevención e inserción social (Centro de recursos para la promoción de la autonomía personal)	1.600,00 euros	1.600,00 euros
Programa de intervención, prevención e inserción social (Actividades artísticas)	13.711,27 euros	13.711,27 euros
Programa de convivencia	9.141,23 euros	9.141,23 euros
total	15.311,27 euros	15.311,27 euros

Asimismo, en el ejercicio 2015 se le ha subvencionado equipamiento para el centro de atención temprana (CAT) APSA I, por importe de 11.985,18 euros, cuya obligación se contabilizó el pasado 9 de diciembre de 2015 y está pendiente de pago.

Por consiguiente:

importe total subvenciones concedidas	total importe pagado	total deuda
2.363.957,95 euros	2.351.972,77 euros	11.985,18 euros

Valencia, 4 de marzo de 2016
La vicepresidenta y consellera de Igualdad y Políticas Inclusivas

Respuesta a la pregunta número 3.674 a la consellera de Sanidad Universal y Salud Pública sobre la deuda con APSA, que formula el diputado Vicente Arques Cortés, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.699). Respuesta RE número 18.545

L'Associació Pro Persones amb Deficiència Mental APSA, amb CIF G0304903826, és beneficiària de la línia de subvenció 13225 del programa pressupostari 411.60 de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.

Com a beneficiària d'aquesta línia se li va concedir el 2014 la quantitat de 18.352 euros, quantitat que va ser abonada per la Tresoreria de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic el 2015.

Així mateix, el 2015, amb càrrec a aquesta mateixa línia, se li va atorgar una subvenció de 16.869 euros, quantitat que a data actual està pagada.

Per consegüent, en data d'avui no hi ha cap quantitat pendent de pagament a l'entitat APSA.

València, 7 de març de 2016
La consellera de Sanitat Universal i Salut Pública

Resposta a la pregunta número 3.675 al conseller d'Educació, Investigació, Cultura i Esport sobre el deute amb APSA, que formula el diputat Vicente Arques Cortés, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.700). Resposta RE número 18.519

Aquesta conselleria té pendent de pagament amb l'entitat Associació Pro Deficients Psíquics d'Alacant (APSA) una quantitat total de 38.400 euros en concepte de Programes de formació de qualificació bàsica, primera fase 15/16, per tres programes formatius diferents. La data de naixement de l'obligació és desembre de 2015, mes en el qual es van presentar les corresponents justificacions per part de l'entitat.

València, 7 de març de 2016
El conseller d'Educació, Investigació, Cultura i Esport

Resposta a la pregunta número 3.677 a la vicepresidenta i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives sobre plans de col·laboració amb l'entitat Doble Amor de Benidorm, que formula el diputat Vicente Arques Cortés, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.701). Resposta RE número 18.542

La col·laboració amb aquesta entitat es desenvoluparà a través de les subvencions per al manteniment de centres d'atenció social i per al desenvolupament de programes i serveis de promoció d'autonomia per a persones amb diversitat funcional que convoca anualment aquesta vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives.

València, 4 de març de 2016
La vicepresidenta i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives

Resposta a la pregunta número 3.680 a la vicepresidenta i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives sobre plans de col·laboració amb l'entitat Terramar, que formula el diputat

La Asociación Pro Personas con Deficiencia Mental APSA, con CIF G0304903826, es beneficiaría de la línea de subvención 13225 del programa presupuestario 411.60 de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública.

Como beneficiaria de esta línea se le concedió en 2014 la cantidad de 18.352 euros, cantidad que fue abonada por la Tesorería de la Conselleria de Hacienda y Modelo Económico en 2015.

Asimismo, en 2015, con cargo a esta misma línea, se le otorgó una subvención de 16.869 euros, cantidad que a fecha actual está pagada.

Por consiguiente, en fecha de hoy no hay ninguna cantidad pendiente de pago a la entidad APSA.

Valencia, 7 de marzo de 2016
La consellera de Sanidad Universal y Salud Pública

Respuesta a la pregunta número 3.675 al conseller de Educación, Investigación, Cultura y Deporte sobre el deuda con APSA, que formula el diputado Vicente Arques Cortés, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.700). Respuesta RE número 18.519

Esta conselleria tiene pendiente de pago con la entidad Asociación Pro Deficientes Psíquicos de Alicante (APSA) una cantidad total de 38.400 euros en concepto de Programas de formación de calificación básica, primera fase 15/16, por tres programas formativos diferentes. La fecha de nacimiento de la obligación es diciembre de 2015, mes en el que se presentaron las correspondientes justificaciones por parte de la entidad.

Valencia, 7 de marzo de 2016
El conseller de Educación, Investigación, Cultura y Deporte

Respuesta a la pregunta número 3.677 a la vicepresidenta y consellera de Igualdad y Políticas Inclusivas sobre planes de colaboración con la entidad Doble Amor de Benidorm, que formula el diputado Vicente Arques Cortés, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.701). Respuesta RE número 18.542

La colaboración con esta entidad se desarrollará a través de las subvenciones para el mantenimiento de centros de atención social y para el desarrollo de programas y servicios de promoción de autonomía para personas con diversidad funcional que convoca anualmente esta vicepresidencia y Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas.

Valencia, 4 de marzo de 2016
La vicepresidenta y consellera de Igualdad y Políticas Inclusivas

Respuesta a la pregunta número 3.680 a la vicepresidenta y consellera de Igualdad y Políticas Inclusivas sobre planes de colaboración con la entidad Terramar, que formula el

Vicente Arques Cortés del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.702). Resposta RE número 18.542

El centre ocupacional Terramar pertany a l'entitat APSA. La col·laboració amb aquesta entitat és desenvolupar a través de les subvencions per al manteniment de centres d'atenció social i per al desenvolupament de programes i serveis de promoció d'autonomia per a persones amb diversitat funcional que convoca anualment aquesta vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives.

València, 4 de març de 2016
La vicepresidenta i consellera
d'Igualtat i Polítiques Inclusives

Resposta a la pregunta número 3.681 a la vicepresidenta i consellera d'Igualtat i Polítiques Inclusives sobre plans de col·laboració amb l'entitat APSA, que formula el diputat Vicente Arques Cortés, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.702). Resposta RE número 18.542

Des de la vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives s'ha procedit a realitzar les modificacions necessàries per a procedir a eliminar les línies nominatives de concessió directa amb la finalitat que les subvencions es desenvolupen a través de convocatòria pública de lliure concurrència en compliment de l'eix número 2 de l'Acord del Botànic que aposta per una regeneració democràtica i una lluita contra la corrupció.

Aquesta és la raó per la qual la col·laboració de la vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives amb l'entitat APSA es desenvoluparà a través de les subvencions per al manteniment de centres d'atenció social i per al desenvolupament de programes i serveis de promoció d'autonomia per a persones amb diversitat funcional que es convoquen anualment.

València, 3 de març de 2016
La vicepresidenta i consellera
d'Igualtat i Polítiques Inclusives

Resposta a les preguntes número 3.699 i 3.700 al conseller d'Educació, Investigació, Cultura i Esport sobre la gestió de menjadors escolars en centres de Castelló, que formula el diputat Marc Pallarés Piquer, del Grup Parlamentari Podemos-Podem (BOC número 55, pàgina 6.708). Resposta RE número 18.519

L'Ordre 53/2012, de 8 d'agost, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regula el servei de menjador escolar, dóna el mateix tractament a tots els centres docents no universitaris de titularitat de la Generalitat. No obstant, és voluntat d'aquesta conselleria revisar aquesta normativa per tal d'adaptar-la i donar millor resposta a les diferents necessitats i característiques dels centres.

Actualment aquesta conselleria realitza una assignació econòmica a cadascun dels centres escolars per a la gestió del servei de menjador, que ha estat fixada per al

diputado Vicente Arques Cortés del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.702). Respuesta RE número 18.542

El centro ocupacional Terramar pertenece a la entidad APSA. La colaboración con esta entidad es desarrollar a través de las subvenciones para el mantenimiento de centros de atención social y para el desarrollo de programas y servicios de promoción de autonomía para personas con diversidad funcional que convoca anualmente esta vicepresidencia y Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas.

Valencia, 4 de marzo de 2016
La vicepresidenta y consellera
de Igualdad y Políticas Inclusivas

Respuesta a la pregunta número 3.681 a la vicepresidenta y consellera de Igualdad y Políticas Inclusivas sobre planes de colaboración con la entidad APSA, que formula el diputado Vicente Arques Cortés, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.702). Respuesta RE número 18.542

Desde la vicepresidencia y Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas se ha procedido a realizar las modificaciones necesarias para proceder a eliminar las líneas nominativas de concesión directa con la finalidad de que las subvenciones se desarrollen a través de convocatoria pública de libre concurrència en cumplimiento del eje número 2 del Acuerdo del Botánico que apuesta por una regeneración democrática y una lucha contra la corrupción.

Esta es la razón por la que la colaboración de la vicepresidencia y Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas con la entidad APSA se desarrollará a través de las subvenciones para el mantenimiento de centros de atención social y para el desarrollo de programas y servicios de promoción de autonomía para personas con diversidad funcional que se convocan anualmente.

Valencia, 3 de marzo de 2016
La vicepresidenta y consellera
de Igualdad y Políticas Inclusivas

Respuesta a las preguntas número 3.699 y 3.700 al conseller de Educación, Investigación, Cultura y Deporte sobre la gestión de comedores escolares en centros de Castellón, que formula el diputado Marco Pallarés Piquer, del Grupo Parlamentario Podemos-Podem (BOC número 55, página 6.708). Respuesta RE número 18.519

La Orden 53/2012, de 8 de agosto, de la Conselleria de Educación, Formación y Empleo, por la que se regula el servicio de comedor escolar, da el mismo tratamiento a todos los centros docentes no universitarios de titularidad de la Generalitat. No obstante, es voluntad de esta conselleria revisar esta normativa para adaptarla y dar mejor respuesta a las diferentes necesidades y características de los centros.

Actualmente esta conselleria realiza una asignación económica a cada uno de los centros escolares para la gestión del servicio de comedor, que ha sido fijada para

curs 2015/2016 en la quantitat de 1,3 euros per cada usuari i dia d'assistència.

El consell escolar de cada centre pot modular el preu màxim del menú atenent les característiques pròpies de cada centre educatiu, entenent amb caràcter general que aquest preu màxim és suficient per a atendre degudament el servei. En supòsits excepcionals i degudament justificats, on la gestió del servei és deficitària, s'autoritza la transferència de crèdits extraordinaris per tal de pal·liar aquestes situacions.

València, 7 de març de 2016
El conseller d'Educació, Investigació, Cultura i Esport

Resposta a la pregunta número 3.702 al Consell sobre les ajudes Ruralter-Leader, que formula la diputada Rosa María García González, del Grup Parlamentari Ciudadanos (BOC número 55, pàgina 6.709). Resposta de la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural RE número 18.543

El programa de desenvolupament rural de la Comunitat Valenciana (PDR-CV) 2007-2013 va contemplar inicialment 61 milions d'euros destinats a finançar les ajudes per al desenvolupament del medi rural Ruralter-Leader, mitjançant diverses línies d'ajudes, per tal de recolzar les noves iniciatives i els projectes d'inversió, públics i privats, que s'executarien a les diferents zones rurals de la Comunitat Valenciana.

En aquest sentit, es van efectuar tres convocatòries, per mig de les resolucions de 13 d'octubre de 2008, 30 d'octubre de 2009 i 27 d'octubre de 2010 de l'Agència Valenciana de Foment i Garantia Agrària, concedint-se un total de 49,96 milions d'euros. Les ajudes van estar cofinançades en un 1% per l'Estat, per la Unió Europea en un 36,5% i per la Generalitat en un 562,5%. I s'han enfocat principalment a entitats públiques.

Respecte a la gestió d'aquestes ajudes, no ha existit una coordinació entre la Generalitat i el grups d'acció local. Finalment, cal afegir que l'any passat es van efectuar per part de la Comissió Europea actuacions que inicien una nova missió de control que afecta la gestió d'aquestes ajudes.

València, 3 de març de 2016
La consellera d'Agricultura, Medi Ambient,
Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

Resposta a la pregunta número 3.703 al Consell sobre les retribucions dels llocs de direcció de les empreses públiques, que formula la diputada Isaura Navarro Casillas, del Grup Parlamentari Compromís (BOC número 55, pàgina 6.710). Resposta del conseller d'Hisenda i Model Econòmic RE número 18.540

El Decret llei 1/2011, de 30 de setembre, del Consell, de mesures urgents de règim econòmic i financer del sector públic empresarial i fundacional, sobre la regulació del personal que ocupe llocs de caràcter directiu estableix, en

el curso 2015/2016 en la cantidad de 1,3 euros por cada usuario y día de asistencia.

El consejo escolar de cada centro puede modular el precio máximo del menú teniendo en cuenta las características propias de cada centro educativo, entendiéndose con carácter general que este precio máximo es suficiente para atender debidamente el servicio. En supuestos excepcionales y debidamente justificados, donde la gestión del servicio es deficitaria, se autoriza la transferencia de créditos extraordinarios para paliar estas situaciones.

Valencia, 7 de marzo de 2016
El conseller de Educación, Investigación, Cultura y Deporte

Respuesta a la pregunta número 3.702 al Consell sobre las ayudas Ruralter-Leader, que formula la diputada Rosa María García González, del Grupo Parlamentario Ciudadanos (BOC número 55, página 6.709). Respuesta de la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural RE número 18.543

El programa de desarrollo rural de la Comunitat Valenciana (PDR-CV) 2007-2013 contempló inicialmente 61 millones de euros destinados a financiar las ayudas para el desarrollo del medio rural Ruralter-Leader, mediante varias líneas de ayudas, para apoyar las nuevas iniciativas y los proyectos de inversión, públicos y privados, que se ejecutarían en las diferentes zonas rurales de la Comunitat Valenciana.

En este sentido, se efectuaron tres convocatorias, por medio de las resoluciones de 13 de octubre de 2008, 30 de octubre de 2009 y 27 de octubre de 2010 de la Agencia Valenciana de Fomento y Garantía Agraria, concediéndose un total de 49,96 millones de euros. Las ayudas estuvieron cofinanciadas en un 1% por el Estado, por la Unión Europea en un 36,5% y por la Generalitat en un 562,5%. Y se han enfocado principalmente a entidades públicas.

Con respecto a la gestión de estas ayudas, no ha existido una coordinación entre la Generalitat y los grupos de acción local. Finalmente, hay que añadir que el año pasado se efectuaron por parte de la Comisión Europea actuaciones que inician una nueva misión de control que afecta la gestión de estas ayudas.

Valencia, 3 de marzo de 2016
La consellera de Agricultura, Medio Ambiente,
Cambio Climático y Desarrollo Rural

Respuesta a la pregunta número 3.703 al Consell sobre las retribuciones de los puestos de dirección de las empresas públicas, que formula la diputada Isaura Navarro Casillas, del Grupo Parlamentario Compromís (BOC número 55, página 6.710). Respuesta del conseller de Hacienda y Modelo Económico RE número 18.540

El Decreto ley 1/2011, de 30 de septiembre, del Consell, de medidas urgentes de régimen económico y financiero del sector público empresarial y fundacional, sobre la regulación del personal que ocupe puestos de carácter directivo

el punt cinquè de l'article 19, que el límit de la quantia de les retribucions a percebre pel personal que ocupe llocs directius serà l'establert anualment en les respectives lleis de pressuposts de la Generalitat per als alts càrrecs de l'administració de la Generalitat. Excepcionalment, per causes degudament justificades i amb l'autorització prèvia del Consell, podrà superar-se aquest límit fins a l'import que en cada supòsit s'estableisca en atenció a les circumstàncies que concórreguen en cada cas.

Per la seua banda, les instruccions relatives a la implementació de les disposicions transitòries segona a quarta de l'esmentat decret llei, aprovades per Resolució de 16 de novembre de 2011, del conseller d'Economia, Indústria i Comerç, estableixen que, als efectes de l'article esmentat, tenen la consideració de personal que ocupa llocs de caràcter directiu, sempre que no siguen els alts càrrecs de la Generalitat, els presidents, els consellers delegats, els directors generals, els gerents i els titulars d'altres llocs de treball o càrrecs assimilats que exercesquen la funció executiva de màxim nivell amb subjecció directa a l'òrgan de govern de les empreses públiques i fundacions del sector públic de la Generalitat.

Així mateix, es disposa que quan se subscriba un nou contracte de personal que ocupe llocs de caràcter directiu del sector públic empresarial i fundacional, la sotssecretaria de la conselleria d'adscripció de l'ens trametrà, en el termini de quinze dies des que es formalitze, a la secretaria autonòmica competent en matèria del sector públic empresarial, declaració de conformitat del contracte amb el que es preveu en l'article 19 de l'esmentat Decret llei 1/2011 i en la resolució esmentada.

Pel que fa a açò, a partir de la informació aportada per les diferents sotssecretaries, només en el cas de l'IVAM es té constància en la Secretaria Autonòmica de Model Econòmic i Finançament que s'haja superat el límit de quantia de retribució establert amb caràcter general en el Decret llei 1/2011.

Tot això, sense perjudici que la informació sobre les retribucions netes de cadascun dels alts càrrecs haja de ser sol·licitada, si s'escau, per sa senyoria a cadascuna de les conselleries dels ens d'adscripció, perquè aquestes varien segons les circumstàncies personals i familiars que determinen cotitzacions socials i retencions fiscals diferents.

València, 9 de març de 2016
El conseller d'Hisenda i Model Econòmic

Resposta a les preguntes números 3.705 i 3.706 a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre espècies de fauna i flora amenaçades, que formula el diputat David Cerdán Pastor, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.710). Resposta RE número 18.543

Les espècies que es troben en l'actualitat dins del Catàleg valencià d'espècies amenaçades de fauna i flora són les recollides en l'Ordre 6/2013, de 25 de març, de la llavors Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, per la qual es modifiquen els llistats valencians d'espècies protegides de flora i fauna.

establece, en el punto quinto del artículo 19, que el límite de la cuantía de las retribuciones a percibir por el personal que ocupe puestos directivos será lo establecido anualmente en las respectivas leyes de presupuestos de la Generalitat para los altos cargos de la administración de la Generalitat. Excepcionalmente, por causas debidamente justificadas y previa autorización del Consell, podrá superarse este límite hasta el importe que en cada supuesto se establezca en atención a las circunstancias que concurren en cada caso.

Por su parte, las instrucciones relativas a la implementación de las disposiciones transitorias segunda a cuarta de dicho decreto ley, aprobadas por Resolución de 16 de noviembre de 2011, del conseller de Economía, Industria y Comercio, establecen que, a los efectos de dicho artículo, tienen la consideración de personal que ocupa puestos de carácter directivo, siempre que no sean los altos cargos de la Generalitat, presidentes, consejeros delegados, directores generales, gerentes y titulares de otros puestos de trabajo o cargos asimilados que ejerzan la función ejecutiva de máximo nivel con sujeción directa al órgano de gobierno de las empresas públicas y fundaciones del sector público de la Generalitat.

Asimismo, se dispone que cuando se suscriba un nuevo contrato de personal que ocupe puestos de carácter directivo del sector público empresarial y fundacional, la subsecretaría de la conselleria de adscripción del ente enviará, en el plazo de quince días desde su formalización, a la secretaría autonómica competente en materia del sector público empresarial, declaración de conformidad del contrato con lo previsto en el artículo 19 de dicho Decreto ley 1/2011 y en la resolución mencionada.

Al respecto, a partir de la información aportada por las diferentes subsecretarías, solo en el caso del IVAM se tiene constancia en la Secretaría Autonómica de Modelo Económico y Financiación que se haya superado el límite de cuantía de retribución establecido con carácter general en el Decreto ley 1/2011.

Todo ello, sin perjuicio de que la información sobre las retribuciones netas de cada uno de los altos cargos tenga que ser solicitada, en su caso, por su señoría a cada una de las consellerias de los entes de adscripción, porque estas varían según las circunstancias personales y familiares que determinan cotizaciones sociales y retenciones fiscales diferentes.

Valencia, 9 de marzo de 2016
El conseller de Hacienda y Modelo Económico

Respuesta a las preguntas números 3.705 y 3.706 a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre especies de fauna y flora amenazadas, que formula el diputado David Cerdán Pastor, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.710). Respuesta RE número 18.543

Las especies que se encuentran en la actualidad dentro del Catálogo valenciano de especies amenazadas de fauna y flora son las recogidas en la Orden 6/2013, de 25 de marzo, de la entonces Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente, por la que se modifican los listados valencianos de especies protegidas de flora y fauna.

Per a respondre sa senyoria, s'hi adjunten els annexos I i II, on es relacionen les espècies declarades amenaçades.

València, 29 de febrer de 2016
La consellera d'Agricultura, Medi Ambient,
Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

AQUESTA RESPOSTA VA ACOMPANYADA D'UN ANNEX QUE ELS DIPUTATS I LES DIPUTADES TENEN A LA SEUA DISPOSICIÓ EN L'ÀREA ADMINISTRATIVA PARLAMENTÀRIA D'AQUESTA CAMBRA

Resposta a les preguntes números 3.707 a 3.710 a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre espècies de fauna i flora amenaçades, que formula el diputat David Cerdán Pastor, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.711). Resposta RE número 18.543

En primer lloc, amb relació a les espècies de fauna catalogades en perill d'extinció, cal indicar a sa senyoria que fins al moment s'han aprovat a la Comunitat Valenciana els plans de recuperació següents:

- Pla de recuperació del samaruc (Decret 265/2044, de 3 de desembre, del Consell de la Generalitat, modificat per Decret 151/2066, de 6 d'octubre, del Consell)
- Pla de recuperació de l'ànec capblanc (Decret 93/2005, de 13 de maig, del Consell de la Generalitat)
- Pla de recuperació de la rata penada de peus grossos i de la rata penada mitjana de ferradura (Decret 82/2006, de 9 de juny, del Consell)
- Pla de recuperació del fartet (Decret 9/2007, 19 de gener, del Consell)

Respecte a la gavina corsa, es va aprovar el pla de recuperació pel Decret 116/2005, de 17 de juny, del Consell de la Generalitat, ja que es qualificava com a espècie en perill d'extinció en el Decret 32/2004, de 27 de febrer, pel qual es crea i regula el Catàleg valencià d'espècies de fauna amenaçades i s'estableixen categories i normes per a protegir-les. Si bé posteriorment, en l'Ordre 6/2013, de 25 de març, de la llavors Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, per la qual es modifiquen les llistes valencianes d'espècies protegides de flora i fauna, es va qualificar com a espècie vulnerable.

En segon lloc, respecte a les espècies de flora catalogades en perill d'extinció, s'han aprovat els plans de recuperació de les espècies *Cistus heterophyllus*, *Limonium perplexum* i *Silene hifacensis* (Ordre 1/2015, de 8 de gener, de la llavors Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient).

Finalment i amb relació a les espècies catalogades vulnerables, si bé no es van aprovar els plans esmentats, es van establir diverses normes genèriques de protecció, dins de l'àmbit de determinades espècies de fauna. Així, mitjançant la Resolució de 22 de desembre de 2005, del llavors conseller de Territori i Habitatge, es va aprovar el Pla d'acció per a la conservació de les aus de les estepes de cereal de la

Para responder a su señoría, se adjuntan los anexos I y II, donde se relacionan las especies declaradas amenazadas.

Valencia, 29 de febrero de 2016
La consellera de Agricultura, Medio Ambiente,
Cambio Climático y Desarrollo Rural

ESTA RESPUESTA VA ACOMPAÑADA DE UN ANEXO QUE LOS DIPUTADOS Y LAS DIPUTADAS TIENEN A SU DISPOSICIÓN EN EL ÁREA ADMINISTRATIVO-PARLAMENTARIA DE ESTA CÁMARA

Respuesta a las preguntas números 3.707 a 3.710 a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre especies de fauna y flora amenazadas, que formula el diputado David Cerdán Pastor, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.711). Resposta RE número 18.543

En primer lugar, en relación a las especies de fauna catalogadas en peligro de extinción, hay que indicar a su señoría que hasta el momento se han aprobado en la Comunitat Valenciana los siguientes planes de recuperación:

- Plan de recuperación del samarugo (Decreto 265/2044, de 3 de diciembre, del Consell de la Generalitat, modificado por Decreto 151/2066, de 6 de octubre, del Consell)
- Plan de recuperación de la malvasía común (Decreto 93/2005, de 13 de mayo, del Consell de la Generalitat)
- Plan de recuperación del murciélago patudo y del murciélago mediano de herradura (Decreto 82/2006, de 9 de junio, del Consell)
- Plan de recuperación del fartet (Decreto 9/2007, 19 de enero, del Consell)

Respecto a la gaviota de Audouin, se aprobó el plan de recuperación por el Decreto 116/2005, de 17 de junio, del Consell de la Generalitat, ya que se calificaba como especie en peligro de extinción en el Decreto 32/2004, de 27 de febrero, por el que se crea y regula el Catálogo valenciano de especies de fauna amenazadas y se establecen categorías y normas para protegerlas. Si bien posteriormente, en la Orden 6/2013, de 25 de marzo, de la entonces Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente, por la que se modifican las listas valencianas de especies protegidas de flora y fauna, se calificó como especie vulnerable.

En segundo lugar, respecto a las especies de flora catalogadas en peligro de extinción, se han aprobado los planes de recuperación de las especies *Cistus heterophyllus*, *Limonium perplexum* y *Silene hifacensis* (Orden 1/2015, de 8 de enero, de la entonces Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente).

Finalmente y en relación a las especies catalogadas vulnerables, si bien no se aprobaron dichos planes, se establecieron varias normas genéricas de protección, dentro del ámbito de determinadas especies de fauna. Así, mediante la Resolución de 22 de diciembre de 2005, del entonces conseller de Territorio y Vivienda, se aprobó el Plan de acción para la conservación de las aves de las estepas de

Comunitat Valenciana. I, amb posterioritat, la resolució de 21 d'abril de 2009, del llavors conseller de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge, va aprovar el Pla d'acció per a la conservació de les aus marines de la Comunitat Valenciana.

València, 29 de febrer de 2016
La consellera d'Agricultura, Medi Ambient,
Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

Resposta a les preguntes números 3.711 i 3.712 a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre recuperació de la tortuga careta de la Mediterrània, que formula el diputat David Cerdán Pastor, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.712). Resposta RE número 18.543

En primer lloc, cal aclarir que, respecte a la tortuga careta, no existeix cap pla de recuperació al nostre àmbit autonòmic ja que la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, amb relació al Catàleg espanyol d'espècies amenaçades, estableix que serà el Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient qui elaborarà i aprovarà els plans de recuperació i conservació de les espècies marines amenaçades altament migratòries.

No obstant això i d'acord amb la distribució de competències en aquesta matèria, aquesta conselleria ha tractat d'establir un marc d'actuacions per tal de prestar atenció a la recuperació, el seguiment de poblacions i les problemàtiques específiques. Així, amb data de 12 de febrer de 2011, es va signar la Resolució de la llavors Direcció General de Gestió del Medi Natural, per la qual s'aprova el programa d'actuacions per a la conservació de cetacis i tortugues marines a la Comunitat Valenciana.

En segon lloc, amb relació a les entitats que col·laboren regularment en la xarxa valenciana d'encallament de cetacis i tortugues són: la Unitat de Zoologia Marina (Universitat de València), l'Oceanogràfic (CACSA) i les confraries de pescadors de la Comunitat Valenciana. A més, es col·labora puntualment amb ONG, ajuntaments i empreses sobre accions concretes.

Finalment, cal indicar a sa senyoria sobre l'actualització de les entitats col·laboradores que aquestes poden afegir-s'hi i sumar esforços quant a la protecció d'aquestes espècies, amb indicació de les aportacions i els compromisos assumits.

València, 29 de febrer de 2016
La consellera d'Agricultura, Medi Ambient,
Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

AQUESTA RESPOSTA VA ACOMPANYADA D'UN ANNEX QUE ELS DIPUTATS I LES DIPUTADES TENEN A LA SEUA DISPOSICIÓ EN L'ÀREA ADMINISTRATIVA PARLAMENTÀRIA D'AQUESTA CAMBRA

cereal de la Comunitat Valenciana. Y, con posterioridad, la resolución de 21 de abril de 2009, del entonces conseller de Medio Ambiente, Agua, Urbanismo y Vivienda, aprobó el Plan de acción para la conservación de las aves marinas de la Comunitat Valenciana.

Valencia, 29 de febrero de 2016
La consellera de Agricultura, Medio Ambiente,
Cambio Climático y Desarrollo Rural

Respuesta a las preguntas números 3.711 y 3.712 a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre recuperación de la tortuga boba del Mediterráneo, que formula el diputado David Cerdán Pastor, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.712). Respuesta RE número 18.543

En primer lugar, hay que aclarar que, respecto a la tortuga boba, no existe ningún plan de recuperación en nuestro ámbito autonómico ya que la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del patrimonio natural y de la biodiversidad, en relación con el Catálogo español de especies amenazadas, establece que será el Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente quien elaborará y aprobará los planes de recuperación y conservación de las especies marinas amenazadas altamente migratorias.

No obstante y de acuerdo con la distribución de competencias en esta materia, esta conselleria ha tratado de establecer un marco de actuaciones para prestar atención a la recuperación, el seguimiento de poblaciones y las problemáticas específicas. Así, con fecha de 12 de febrero de 2011, se firmó la Resolución de la entonces Dirección General de Gestión del Medio Natural, por la que se aprueba el programa de actuaciones para la conservación de cetáceos y tortugas marinas en la Comunitat Valenciana.

En segundo lugar, en relación con las entidades que colaboran regularmente en la red valenciana de encalladura de cetáceos y tortugas son: la Unidad de Zoología Marina (Universitat de València), el Oceanogràfic (CACSA) y las cofradías de pescadores de la Comunitat Valenciana. Además, se colabora puntualmente con ONG, ayuntamientos y empresas sobre acciones concretas.

Finalmente, hay que indicar a su señoría sobre la actualización de las entidades colaboradoras que estas pueden añadirse y sumar esfuerzos en cuanto a la protección de estas especies, con indicación de las aportaciones y los compromisos asumidos.

Valencia, 29 de febrero de 2016
La consellera de Agricultura, Medio Ambiente,
Cambio Climático y Desarrollo Rural

ESTA RESPUESTA VA ACOMPANYADA DE UN ANEXO QUE LOS DIPUTADOS Y LAS DIPUTADAS TIENEN A SU DISPOSICIÓN EN EL ÁREA ADMINISTRATIVO-PARLAMENTARIA DE ESTA CÁMARA

Resposta a la pregunta número 3.713 a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre espècies invasores, que formula el diputat David Cerdán Pastor, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgina 6.712). Resposta RE número 18.543

L'Ordre 10/2014, de 26 de maig, de la llavors Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, en l'annex I relaciona les espècies animals exòtiques sotmeses al règim de limitacions de l'article 4.1 del Decret 213/2009, de 20 de novembre, del Consell, i l'annex II les espècies vegetals exòtiques sotmeses al règim de limitacions de l'article 4.3 de la norma esmentada.

Respecte als plans de controls vigents en l'actualitat, per l'Ordre 11/2014, de 4 de juny, de la llavors Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, es va aprovar un pla específic per a les poblacions d'arruï (*Ammotragus lervia*). S'hi regulen les mesures de control de les poblacions fins que siguin eradicades o compatibles amb els valors naturals de l'entorn i la resta d'interessos legítims a l'espai.

D'altra banda, respecte al musclo zebrat, si bé no s'ha aprovat un pla de control dins del marc de l'Ordre de 30 de maig de 2007, de la llavors Conselleria de Territori i Habitatge, s'han adoptat una sèrie de mecanismes i mesures encaminades a controlar-ne l'expansió i els danys que pugui ocasionar als ecosistemes naturals i a les espècies amenaçades de les aigües continentals de la Comunitat Valenciana. En aquest sentit, es fa un seguiment d'adults en masses d'aigua de la Comunitat Valenciana, a zones com Sitjar o Forata, mitjançant l'estimació de densitats; i a altres zones on l'espècie es troba mitjançant l'observació d'adults des de la vora en substrats durs.

A més, existeix una xarxa de detecció, on participen els agents mediambientals de la Generalitat, que permet fer una prospecció de la resta de masses d'aigua del territori. Així, en 2015 es va realitzar un total de 164 prospeccions en 66 quadrícules.

Finalment, respecte a les espècies *Cylindropuntia pallida* i *Arundo donax*, catalogades com a invasores, s'ha publicat un manual tècnic que detalla tots els aspectes a tenir en compte per a gestionar-ne la invasió i als quals es pot accedir mitjançant els URL següents:

<<http://www.citma.gva.es/web/biodiversidad/bases-para-el-control-del-cactus-invasor-cylindropuntia-pallida>>

<<http://www.citma.gva.es/web/biodiversidad/bases-para-el-manejo-y-control-de-arundo-donax-1-cana-comun>>.

València, 3 de març de 2016
La consellera d'Agricultura, Medi Ambient,
Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

Resposta a les preguntes números 3.714 a 3.716 a la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural sobre l'espècie *Opuntia bigelovii*,

Respuesta a la pregunta número 3.713 a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre especies invasoras, que formula el diputado David Cerdán Pastor, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, página 6.712). Respuesta RE número 18.543

La Orden 10/2014, de 26 de mayo, de la entonces Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente, en el anexo I relaciona las especies animales exóticas sometidas al régimen de limitaciones del artículo 4.1 del Decreto 213/2009, de 20 de noviembre, del Consell, y el anexo II las especies vegetales exóticas sometidas al régimen de limitaciones del artículo 4.3 de dicha norma.

Respecto a los planes de controles vigentes en la actualidad, por la Orden 11/2014, de 4 de junio, de la entonces Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente, se aprobó un plan específico para las poblaciones de arruï (*Ammotragus lervia*). En el mismo se regulan las medidas de control de las poblaciones hasta que sean erradicadas o compatibles con los valores naturales del entorno y otros intereses legítimos en el espacio.

Por otro lado, respecto al mejillón cebrado, si bien no se ha aprobado un plan de control dentro del marco de la Orden de 30 de mayo de 2007, de la entonces Conselleria de Territorio y Vivienda, se han adoptado una serie de mecanismos y medidas encaminadas a controlar su expansión y los daños que pueda ocasionar a los ecosistemas naturales y a las especies amenazadas de las aguas continentales de la Comunitat Valenciana. En este sentido, se hace un seguimiento de adultos en masas de agua de la Comunitat Valenciana, en zonas como Sitjar o Forata, mediante la estimación de densidades; y en otras zonas donde la especie se encuentra mediante la observación de adultos desde la orilla en sustratos duros.

Además, existe una red de detección, donde participan los agentes medioambientales de la Generalitat, que permite hacer una prospección del resto de masas de agua del territorio. Así, en 2015 se realizó un total de 164 prospecciones en 66 cuadrículas.

Finalmente, respecto a las especies *Cylindropuntia pallida* y *Arundo donax*, catalogadas como invasoras, se ha publicado un manual técnico que detalla todos los aspectos a tener en cuenta para gestionar su invasión y a los que se puede acceder mediante los URL siguientes:

<<http://www.citma.gva.es/web/biodiversidad/bases-para-el-control-del-cactus-invasor-cylindropuntia-pallida>>

<<http://www.citma.gva.es/web/biodiversidad/bases-para-el-manejo-y-control-de-arundo-donax-1-cana-comun>>.

Valencia, 3 de marzo de 2016
La consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio
Climático y Desarrollo Rural

Respuesta a las preguntas números 3.714 a 3.716 a la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural sobre la especie *Opuntia*

que formula el diputat David Cerdán Pastor, del Grup Parlamentari Socialista (BOC número 55, pàgines 6.712 i 6.713). Resposta RE número 18.543

La *Cylindropuntia pallida* és una espècie inclosa al Catàleg d'espècies invasores de la Comunitat Valenciana, d'acord amb l'Ordre 10/2014, de 26 de maig, de la llavors Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient.

Aquesta conselleria ha posat en marxa diverses mesures dirigides a aturar l'avanç d'aquesta espècie invasora. En primer lloc, s'han posat a punt protocols dirigits a l'eliminació d'aquesta espècie del medi natural, inclosos els manuals, els mecànics i els químics. En segon lloc, mitjançant l'estudi de la biologia de l'espècie per tal d'optimitzar els treballs, amb observacions en camp i el cultiu d'espècies *ex situ*, per tal de determinar-ne la taxa de desenvolupament, estudis anatòmics i assajos de germinació de les llavors. En tercer lloc, amb la creació d'una xarxa d'alerta per a la detecció de l'espècie a tot el territori valencià, integrada per agents mediambientals, personal de parcs naturals i brigades de biodiversitat; els quals han aportat 80 localitzacions d'aquesta espècie al nostre territori. En quart lloc, s'ha procedit a realitzar diverses actuacions quant a la divulgació i el coneixement millor d'aquesta espècie invasora mitjançant la publicació d'un manual tècnic i altres actuacions divulgatives, com tríptics divulgatius i publicacions en mitjans de comunicació.

Precisament, cal indicar a sa senyoria en aquest punt que, si bé no s'ha aprovat un pla de control, s'ha elaborat un manual tècnic que detalla tots els aspectes que s'han de tenir en compte per a gestionar la invasió d'un territori per part d'aquesta espècie, al qual pot accedir-se a través de l'URL següent:

<<http://www.agricultura.gva.es/web/biodiversidad/bases-para-el-control-del-cactus-invasor-cylindropuntia-pallida>>.

Finalment, respecte als municipis en els quals s'ha actuat contra aquesta espècie, es recullen en l'annex que s'hi adjunta. En aquest sentit, s'ha actuat sobre els nuclis menuts i mitjans localitzats en la xarxa d'alerta. Així, s'ha assolit una contenció de la invasió en la major part del nostre territori i s'ha actuat sobre un total del 84% dels nuclis coneguts, si bé encara no es pot considerar eradicada, atesa la capacitat d'aquesta espècie de persistir al medi de manera imperceptible en forma de xicotets fragments amb capacitat per a originar noves plantes.

València, 2 de març de 2016
La consellera d'Agricultura, Medi Ambient,
Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

AQUESTA RESPOSTA VA ACOMPANYADA D'UN ANNEX QUE ELS DIPUTATS I LES DIPUTADES TENEN A LA SEUA DISPOSICIÓ EN L'ÀREA ADMINISTRATIVA PARLAMENTÀRIA D'AQUESTA CÀMARA

Resposta a les preguntes números 3.865 a 3.884, 3.886 a 4.039 i 4.075 a 4.213

Vegeu la resposta a la pregunta número 3.361, publicada en el BOC número 118, de 19 d'octubre de 2016.

bigelovii, que formula el diputado David Cerdán Pastor, del Grupo Parlamentario Socialista (BOC número 55, páginas 6.712 y 6.713). Respuesta RE número 18.543

La *Cylindropuntia pallida* es una especie incluida en el Catálogo de especies invasoras de la Comunitat Valenciana, de acuerdo con la Orden 10/2014, de 26 de mayo, de la entonces Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente.

Esta conselleria ha puesto en marcha varias medidas dirigidas a parar el avance de esta especie invasora. En primer lugar, se han puesto a punto protocolos dirigidos a la eliminación de esta especie del medio natural, incluidos los manuales, mecánicos y químicos. En segundo lugar, mediante el estudio de la biología de la especie para optimizar los trabajos, con observaciones en campo y el cultivo de especies *ex situ*, para determinar la tasa de desarrollo, estudios anatómicos y ensayos de germinación de las semillas. En tercer lugar, con la creación de una red de alerta para la detección de la especie en todo el territorio valenciano, integrada por agentes medioambientales, personal de parques naturales y brigadas de biodiversidad; los cuales han aportado 80 localizaciones de esta especie en nuestro territorio. En cuarto lugar, se ha procedido a realizar varias actuaciones en cuanto a la divulgación y mejor conocimiento de esta especie invasora mediante la publicación de un manual técnico y otras actuaciones divulgativas, como trípticos divulgativos y publicaciones en medios de comunicación.

Precisamente, cabe indicar a su señoría en este punto que, si bien no se ha aprobado un plan de control, se ha elaborado un manual técnico que detalla todos los aspectos que se deben tener en cuenta para gestionar la invasión de un territorio por parte de esta especie, al que puede accederse a través del URL siguiente:

<<http://www.agricultura.gva.es/web/biodiversidad/bases-para-el-control-del-cactus-invasor-cylindropuntia-pallida>>.

Finalmente, respecto a los municipios en los que se ha actuado contra esta especie, se recogen en el anexo que se adjunta. En este sentido, se ha actuado sobre los núcleos pequeños y medios localizados en la red de alerta. Así, se ha conseguido una contención de la invasión en la mayor parte de nuestro territorio y se ha actuado sobre un total del 84% de los núcleos conocidos, si bien aún no se puede considerar erradicada, dada la capacidad de esta especie de persistir en el medio de manera imperceptible en forma de pequeños fragmentos con capacidad para originar nuevas plantas.

Valencia, 2 de marzo de 2016
La consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio
Climático y Desarrollo Rural

ESTA RESPUESTA VA ACOMPAÑADA DE UN ANEXO QUE LOS DIPUTADOS Y LAS DIPUTADAS TIENEN A SU DISPOSICIÓN EN EL ÁREA ADMINISTRATIVO-PARLAMENTARIA DE ESTA CÁMARA

Respuesta a las preguntas números 3.865 a 3.884, 3.886 a 4.039 y 4.075 a 4.213

Vease la respuesta a la pregunta número 3.361, publicada en el BOC número 118, de 19 de octubre de 2016.

e) Sol·licitud de pròrroga de respostes

Sol·licitud de pròrroga del termini de resposta a les preguntes números 13.349, 13.351, 13.391 a 13.396, 13.413, 13.425, 13.532 i 13.533

MESA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts, en la reunió del dia 15 de novembre de 2016, s'ha assabentat dels escrits del conseller de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació, sobre la sol·licitud de pròrroga del termini de resposta a les preguntes amb petició de resposta escrita, que a continuació es relacionen, d'acord amb el que hi ha previst en l'article 157.1 del Reglament de les Corts:

– RE número 39.033, sobre sol·licitud de pròrroga a les preguntes números 13.349, 13.351 i 13.413

– RE número 39.035, sobre sol·licitud de pròrroga a les preguntes números 13.391 a 13.396

– RE número 39.036, sobre sol·licitud de pròrroga a les preguntes números 13.532 i 13.533

– RE número 39.040, sobre sol·licitud de pròrroga a la pregunta número 13.425

En aquest sentit, la Mesa ha acordat prorrogar el termini esmentat per un altre de quinze dies.

Palau de les Corts
València, 15 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

El secretari primer
Emilio Argüeso Torres

g) Retirada de preguntes

Pregunta número 13.837 amb sol·licitud de resposta escrita formulada per la diputada Belén Bachero Traver. Retirada

MESA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts, en la reunió del dia 15 de novembre de 2016, ha admès a tràmit l'escrit RE número 38.637, presentat per la diputada Belén Bachero Traver, en què sol·licita la retirada de la pregunta amb petició de resposta escrita número 13.837 (RE número 37.976).

Palau de les Corts
València, 15 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

El secretari primer
Emilio Argüeso Torres

e) Solicitud de prórroga de respuestas

Solicitud de prórroga del plazo de respuesta a las preguntas números 13.349, 13.351, 13.391 a 13.396, 13.413, 13.425, 13.532 y 13.533

MESA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión del día 15 de noviembre de 2016, ha tenido conocimiento de los escritos del conseller de Transparencia, Responsabilidad Social, Participación y Cooperación, sobre la solicitud de prórroga del plazo de respuesta a las preguntas con petición de respuesta escrita, que a continuación se relacionan, de acuerdo con lo previsto en el artículo 157.1 del Reglamento de Les Corts:

– RE número 39.033, sobre solicitud de prórroga a las preguntas números 13.349, 13.351 y 13.413

– RE número 39.035, sobre solicitud de prórroga a las preguntas números 13.391 a 13.396

– RE número 39.036, sobre solicitud de prórroga a las preguntas números 13.532 y 13.533

– RE número 39.040, sobre solicitud de prórroga a la pregunta número 13.425

En este sentido, la Mesa ha acordado prorrogar dicho plazo por otro de quince días.

Palau de les Corts
Valencia, 15 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

El secretario primero
Emilio Argüeso Torres

g) Retirada de preguntas

Pregunta número 13.837 con solicitud de respuesta escrita formulada por la diputada Belén Bachero Traver. Retirada

MESA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión del día 15 de noviembre de 2016, ha admitido a trámite el escrito RE número 38.637, presentado por la diputada Belén Bachero Traver, en el que solicita la retirada de la pregunta con petición de respuesta escrita número 13.837 (RE número 37.976).

Palau de les Corts
Valencia, 15 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

El secretario primero
Emilio Argüeso Torres

J. CONTROL DE LES DISPOSICIONS DEL CONSELL AMB FORÇA DE LLEI

2. Validació o derogació dels decrets llei

Acord de la Mesa de les Corts sobre l'admissió a tràmit del Decret llei 7/2016, de 4 de novembre de 2016, del Consell, sobre l'acció concertada per a la prestació de serveis a les persones en l'àmbit sanitari

MESA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts, en la reunió del dia 15 de novembre de 2016, ha tingut coneixement de l'escrit presentat pel Consell (RE número 38.897), amb què adjunta el Decret llei 7/2016, de 4 de novembre de 2016, del Consell, sobre l'acció concertada per a la prestació de serveis a les persones en l'àmbit sanitari.

En aquest sentit i d'acord amb l'article 137 del Reglament de les Corts, la Mesa acorda l'admissió a tràmit del decret llei i la tramesa al Ple de les Corts a l'efecte de la validació o la derogació.

En compliment del que es disposa en l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena la publicació d'aquest acord de la Mesa en el *Butlletí Oficial de les Corts*.

Palau de les Corts
València, 15 de novembre de 2016

El president
Enric Morera i Català

El secretari primer
Emilio Argüeso Torres

III. INFORMACIÓ

B. Activitat parlamentària

Acord de la Comissió d'investigació per a esbrinar els motius de contaminació dels aqüífers que abasteixen d'aigua potable els municipis del nostre territori, com és el cas de la comarca de la Ribera, el temps i les conseqüències per al consum humà d'aigua contaminada, en especial l'afectació a embarassades i xiquets. Calendari de les compareixences davant la comissió

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

Per tal de complir el que hi ha disposat en l'article 95.1 del Reglament de les Corts, s'ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* l'Acord de la Comissió d'investigació per

J. CONTROL DE LAS DISPOSICIONES DEL CONSELL CON FUERZA DE LEY

2. Convalidación o derogación de los decretos leyes

Acuerdo de la Mesa de Les Corts sobre la admisión a trámite del Decreto ley 7/2016, de 4 de noviembre de 2016, del Consell, sobre la acción concertada para la prestación de servicios a las personas en el ámbito sanitario

MESA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión del día 15 de noviembre de 2016, ha tenido conocimiento del escrito presentado por el Consell (RE número 38.897), con el que adjunta el Decreto ley 7/2016, de 4 de noviembre de 2016, del Consell, sobre la acción concertada para la prestación de servicios a las personas en el ámbito sanitario.

En este sentido y de acuerdo con el artículo 137 del Reglamento de Les Corts, la Mesa acuerda la admisión a trámite del decreto ley y su envío al Pleno de Les Corts a los efectos de su convalidación o derogación.

En cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena la publicación de este acuerdo de la Mesa en el *Butlletí Oficial de les Corts*.

Palau de les Corts
Valencia, 15 de noviembre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

El secretario primero
Emilio Argüeso Torres

III. INFORMACIÓN

B. Actividad parlamentaria

Acuerdo de la Comisión de investigación para averiguar los motivos de contaminación de los acuíferos que abastecen de agua potable los municipios de nuestro territorio, como es el caso de la comarca de la Ribera, el tiempo y las consecuencias para el consumo humano de agua contaminada, en especial la afectación a embarazadas y niños. Calendario de las compareencias ante la comisión

PRESIDENCIA DE LES CORTS

En cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 95.1 del Reglamento de Les Corts, se ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts* el Acuerdo de la Comisión de investigación

a esbrinar els motius de contaminació dels aqüífers que abasteixen d'aigua potable els municipis del nostre territori, com és el cas de la comarca de la Ribera, el temps i les conseqüències per al consum humà d'aigua contaminada, en especial l'afectació a embarassades i xiquets, aprovat en la reunió del 13 d'octubre de 2016, sobre el calendari de les compareixences davant la comissió.

Palau de les Corts
València, 13 d'octubre de 2016

El president
Enric Morera i Català

La Comissió d'investigació per a esbrinar els motius de contaminació dels aqüífers que abasteixen d'aigua potable els municipis del nostre territori, com és el cas de la comarca de la Ribera, el temps i les conseqüències per al consum humà d'aigua contaminada, en especial l'afectació a embarassades i xiquets, en la reunió del dia 13 d'octubre de 2016, en compliment del pla de treball, ha aprovat el calendari de les compareixences davant la comissió.

CALENDARI DE COMPAREIXENCES

8 de novembre de 2016

- Bruno Ballesteros, investigador de l'IGME
- César Bordehore, investigador, Universitat d'Alacant, Departament d'Ecologia
- Javier Ferrer Polo, comissari d'aigües de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer
- Teodoro Estrela, cap de l'Oficina de Planificació de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer

22 de novembre de 2016

- Jesús García Martínez, cap de l'Oficina de Planificació Hidrològica de la Confederació Hidrogràfica del Segura
- Ferran Ballester Díez, metge, expert en salut pública i impactes de la contaminació sobre la salut
- Ildefonso Hernández, catedràtic d'Epidemiologia i Salut Pública, Universitat Miguel Hernández
- Abel Lacalle Marcos, advocat especialitzat en dret públic i dret ambiental, professor associat Universitat d'Almeria

29 de novembre de 2016

- Dolores Roca Ferrerfàbrega, IVIA. Experta en sistemes de reg i fertilització en diversos tipus de cultius. Institut Valencià d'investigacions Agràries
- María Dolores Raigón, catedràtica de la Universitat Politècnica de València, especialista en agroecologia i alimentació

para averiguar los motivos de contaminación de los acuíferos que abastecen de agua potable los municipios de nuestro territorio, como es el caso de la comarca de la Ribera, el tiempo y las consecuencias para el consumo humano de agua contaminada, en especial la afectación a embarazadas y niños, aprobado en la reunión del 13 de octubre de 2016, sobre el calendario de las compareencias ante la comisión.

Palau de les Corts
Valencia, 13 de octubre de 2016

El presidente
Enric Morera i Català

La Comisión de investigación para averiguar los motivos de contaminación de los acuíferos que abastecen de agua potable los municipios de nuestro territorio, como es el caso de la comarca de la Ribera, el tiempo y las consecuencias para el consumo humano de agua contaminada, en especial la afectación a embarazadas y niños, en la reunión del día 13 de octubre de 2016, en cumplimiento del plan de trabajo, ha aprobado el calendario de las compareencias delante de la comisión.

CALENDARIO DE COMPARENCIAS

8 de noviembre de 2016

- Bruno Ballesteros, investigador del IGME
- César Bordehore, investigador, Universidad de Alicante, Departamento de Ecología
- Javier Ferrer Polo, comisario de aguas de la Confederación Hidrogràfica del Júcar
- Teodoro Estrela, ningún de la Oficina de Planificación de la Confederación Hidrogràfica del Júcar

22 de noviembre de 2016

- Jesús García Martínez, ningún de la Oficina de Planificación Hidrológica de la Confederación Hidrogràfica del Segura
- Ferran Ballester Díez, médico, experto en salud pública e impactos de la contaminación sobre la salud
- Ildefonso Hernández, catedrático de Epidemiología y Salud Pública, Universidad Miguel Hernández
- Abel Lacalle Marcos, abogado especializado en derecho público y derecho ambiental, profesor asociado Universidad de Almería

29 de noviembre de 2016

- Dolores Roca Ferrerfàbrega, IVIA. Experta en sistemas de riego y fertilización en varios tipos de cultivos. Instituto Valenciano de investigaciones Agrarias
- María Dolores Raigón, catedrática de la Universitat Politècnica de València, especialista en agroecología y alimentación

- Enric Navarro, expert en agricultura ecològica
- Guillermo Palau, professor de la Universitat Politècnica de València, especialista en sistemes de reg

10 de gener de 2017

- José Campos Bosch, advocat Associació Pous AVA
- Benjamín Aparicio Cervera, president de la Federació de Comunitat de Regants de la Comunitat Valenciana
- Andrés Martínez Espinosa, president de la Junta Central d'Usuaris del Vinalopó, l'Alacantí i Consorci de la Marina Baixa

- Francisco de Santiago, expresident del Consorci d'Aigües de la Marina Baixa

17 de gener de 2017

- Jordi Vicedo Jiménez, alcalde de Corbera
- Juan Valero de Palma, secretari general de la Sèquia Reial del Xúquer
- Francisco Sanz, representant de Xúquer Viu a la plataforma «La Ribera pel Dret a l'Aigua»
- Francesc Signes, expresident de la Mancomunitat de la Ribera Alta

24 de gener de 2017

- Elena Bastidas, exalcaldessa d'Alzira
- María Ángeles Crespo, exalcaldessa de Carlet
- Ana María García García, Directora General de Salut Pública
- Roger Llanes, Director General de Producció Agrària

31 de gener de 2017

- Manuel Aldegue Sánchez, director general de l'Aigua
- Lluís Ferrando Calatayud, director general d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Paisatge
- José María Benlliure, exdirector general de l'Aigua 2008-2012
- Alberto Comos, exdirector general de l'Aigua 2012-2015

7 de febrer de 2017

- Juan Gabriel Cotino Ferrer, exconseller d'Agricultura, Pesca i Alimentació 2004-2007
- Francisca Mercedes Maritina Hernández Miñana, exconsellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació 2007-2012
- Manuel Cervera Taulet, exconseller de Sanitat 2007-2011

- Enric Navarro, experto en agricultura ecológica

- Guillermo Palau, profesor de la Universitat Politècnica de València, especialista en sistemas de riego

10 de enero de 2017

- José Campos Bosch, abogado Asociación Pozos AVA
- Benjamín Aparicio Cervera, presidente de la Federación de Comunidad de Regantes de la Comunidad Valenciana
- Andrés Martínez Espinosa, presidente de la Junta Central de Usuarios del Vinalopó, el Alacantí y Consorcio de la Marina Baja

- Francisco de Santiago, expresidente del Consorcio de Aguas de la Marina Baja

17 de enero de 2017

- Jordi Vicedo Jiménez, alcalde de Corbera
- Juan Valero de Palma, secretario general de la Acequia Real del Júcar
- Francisco Sanz, representando de Júcar Vive en la plataforma «La Ribera por el Derecho al Agua»
- Francesc Signes, expresidente de la Mancomunidad de la Ribera Alta

24 de enero de 2017

- Elena Bastidas, exalcaldesa de Alzira
- María Ángeles Crespo, exalcaldesa de Carlet
- Ana María García García, Directora General de Salud Pública
- Roger Llanes, Director General de Producción Agraria

31 de enero de 2017

- Manuel Aldegue Sánchez, director general Del Agua
- Lluís Ferrando Calatayud, director general de Ordenación del Territorio, Urbanismo y Paisaje
- José María Benlliure, exdirector general del Agua 2008-2012
- Alberto Comos, exdirector general del Agua 2012-2015

7 de febrero de 2017

- Juan Gabriel Cotino Ferrer, exconseller de Agricultura, Pesca y Alimentación 2004-2007
- Francisca Mercedes Maritina Hernández Miñana, exconsellera de Agricultura, Pesca y Alimentación 2007-2012
- Manuel Cervera Taulet, exconseller de Sanidad 2007-2011

14 de febrer de 2017

– Luis Eduardo Rosado Bretón, exconseller de Sanitat
2011-2012

– Manuel Llombart Fuertes, exconseller de Sanitat
2012-2015

– José Ciscar Bolufer, exconseller d'Agricultura, Pesca i
Alimentació 2012-2015

No obstant això, en cas que alguna de les persones convoca-
des comuniqui la seua impossibilitat per a comparèixer en
la data assignada, es faculta a la presidència de la comissió
perquè pugui sol·licitar la convocatòria de qualsevol de les
persones que figure en la llista de compareixents de la sessió
següent.

Palau de les Corts
València, 13 d'octubre de 2016

La presidenta
Graciela Noemí Ferrer Matvieychuc

La secretària
Rosa María García González

14 de febrero de 2017

– Luis Eduardo Rosado Bretón, exconseller de Sanidad
2011-2012

– Manuel Llombart Fuertes, exconseller de Sanidad
2012-2015

– José Ciscar Bolufer, exconseller de Agricultura, Pesca y
Alimentación 2012-2015

No obstante, en caso de que alguna de las personas
convocadas comuniquen su imposibilidad para comparecer en
la fecha asignada, se faculta a la presidencia de la comisión
para que pueda solicitar la convocatoria de cualquiera de las
personas que figure en la lista de comparecientes de la sesión
siguiente.

Palau de les Corts
Valencia, 13 de octubre de 2016

La presidenta
Graciela Noemí Ferrer Matvieychuc

La secretaria
Rosa María García González

BUTLLETÍ OFICIAL DE LES CORTS

Subscripcions: Servei de Publicacions de les Corts
<subscripcions@corts.es>

Plaça de Sant Llorenç, 4 • 46003 València

Telèfon: 96 387 61 00

<<http://www.cortsvalencianes.es>>

Edita: Servei de Publicacions de les Corts

ISSN: 1136-3339

Dipòsit legal: V-319-1983

CORTS VALENCIANES

BUTLLETÍ OFICIAL DE LES CORTS

Subscripciones: Servicio de Publicaciones de Les Corts
<subscripcions@corts.es>

Plaza de San Lorenzo, 4 • 46003 Valencia

Teléfono: 96 387 61 00

<<http://www.cortsvalencianes.es>>

Edita: Servicio de Publicaciones de Les Corts

ISSN: 1136-3339

Depósito legal: V-319-1983